

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ

ЗМІСТ

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА: РОЗВИТОК СИСТЕМИ І КОНТЕКСТ

- [] У Києві пройшов навчальний семінар для керівного складу системи безоплатної правової допомоги в Україні
- [] *«Люди повинні мати право на захист, і це право повинна гарантувати держава»* – Прем'єр-міністр України **Арсеній Яценюк**
- [] *«Ми повинні стати адвокатами простих людей, які не мають фінансової можливості заплатити кошти за послуги адвоката самостійно»* – **Павло Петренко**
- [] *«Безоплатна правова допомога – масштабний урядовий соціальний проект, що реалізується як проект державної установи із новим обличчям»* - **Андрій Вишневський**
- [] Перші 10 днів роботи місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги
- [] Міністр юстиції України Павло Петренко із робочими візитами у регіони відвідав місцеві центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги напередодні та після їхнього відкриття у Херсоні, Голій Пристані, Одесі, Сумах та Хмельницькому
- [] *«Уряд допомагатиме тимчасово переміщеним особам позиватися проти Росії до ЄСПЛ»*, - Арсеній Яценюк
- [] *«Безоплатна правова допомога – на захисті індивідуальних прав громадян»* - презентаційні заходи з нагоди відкриття місцевих центрів у регіонах України
- [] Міністерство юстиції роз'яснює застосування деяких положень законодавства в частині організації надання правової допомоги
- [] *«Відкриття центрів правової допомоги – один з прикладів найбільшого успіху»* - заступник Державного секретаря США з міжнародних питань у сфері боротьби з незаконним обігом наркотиків та правоохоронних питань **Вільям Броунфілд**
- [] Позиція професійних адвокатських об'єднань, правозахисних і громадських організацій, Омбудсмена, Відкритої громадської платформи розвитку української системи БПД щодо неприпустимості притягнення до дисциплінарної відповідальності адвоката А. Вишневського
- [] *Justice Ministry's Vyshnevsky says Ukraine bar association stalling judicial reform* – інтерв'ю директора Координаційного центру Андрія Вишневського виданню KyivPost
- [] Чи може адвокат допомогти засудити людину за вчинення особливо тяжких злочинів, яких вона не вчиняла? – резонансна справа, пов'язана з фактом усунення від кримінального провадження незалежного захисника з активною професійною позицією та нав'язування іншого адвоката підозрюваному, обвинуваченому у вчиненні особливо тяжких злочинів всупереч його волі та закону
- [] Проведення внутрішніх аудитів у регіональних центрах з надання безоплатної вторинної правової допомоги до кінця 2015 року: плани та попередні результати
- [] Інтегратори системи безоплатної правової допомоги: ідея, відбір, робота
- [] **Статистичні дані щодо роботи системи БПД:**
 - ✓ Надання безоплатної вторинної правової допомоги регіональними центрами з надання БВПД впродовж січня – липня 2015 року
 - ✓ Надання безоплатної вторинної правової допомоги регіональними центрами у розрізі регіонів впродовж січня – липня 2015 року
 - ✓ Динаміка надання безоплатної вторинної правової допомоги за період січень – липень 2013 – 2015 рр.
 - ✓ Надання БВПД регіональними центрами у Донецькій та Луганській областях впродовж січня – липня 2015 року
 - ✓ Надання безоплатної вторинної правової допомоги місцевими центрами з надання БВПД впродовж липня 2015 року

ФАКТИ ТА ПОДІЇ

- [] Глобальні дослідження з питань функціонування систем БПД продовжуються з метою розробки проекту модельного закону, який би слугував підґрунтям для національних законів
- [] «Ми набули безцінного досвіду представлення справи у Європейському суді з прав людини» – українські правники у Страсбурзі
- [] Підписано Меморандум про співпрацю між Американською асоціацією юристів Ініціативою з верховенства права та Координаційним центром з надання правової допомоги
- [] Візит представників Координаційного центру до Канади з метою вивчення досвіду запровадження інформаційних технологій у сфері надання правової допомоги
- [] Адвокати, юристи, представники громадських і волонтерських рухів та правозахисники готові об'єднатись з метою забезпечення правових потреб учасників АТО та членів їх родин
- [] У Дніпропетровську домовились про спільну координацію зусиль задля забезпечення правовою допомогою військових та учасників АТО
- [] Надання правової допомоги внутрішньо переміщеним особам та учасникам АТО: семінар на Дніпропетровщині
- [] Офіційно представлено проект «Посилення імплементації європейських стандартів прав людини в Україні»
- [] У регіонах пройшли каскадні тренінги на тему «Роль захисника при визначенні кваліфікації окремих видів кримінальних правопорушень, дії захисника у кримінальних провадженнях, які потребують судово-медичної експертизи»
- [] Надання безоплатної правової допомоги: досвід Республіки Болгарія
- [] Безоплатна правова допомога в Україні: медіа дайджест
- [] Новини та сервіси порталу «Правовий простір»
- [] АНОНС. Асоціація правників запрошує! У вересні в Одесі пройде I Південноукраїнський форум
- [] Вийшли друком методичні рекомендації «Ведення адвокатського досьє»

ПРИКЛАДИ УСПІШНОГО ЗАХИСТУ АДВОКАТІВ СИСТЕМИ БПД

- [] Виправдувальні вироки у кримінальних провадженнях
- [] Зміна кваліфікації дій підозрюваного/обвинуваченого на таку, що передбачає менш тяжкий злочин або більш м'яке покарання, або зменшення об'єму обвинувачення
- [] Зміна/скасування/залишення в силі судових рішень на користь клієнтів судами апеляційної та касаційної інстанцій
- [] Позитивна практика у галузі застосування заходів забезпечення кримінального провадження
- [] Звільнення від покарання/відбування покарання/кримінальної відповідальності
- [] Закриття кримінального провадження
- [] Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом

КРАЩІ ПРАКТИКИ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

- [] Адвокатська практика надання БВПД
- [] Корисні практики в роботі центрів БВПД
- [] Європейська практика правового захисту

NB! При використанні матеріалів інформаційного дайджесту посилання на джерело обов'язкове
© 2015 Координаційний центр з надання правової допомоги

Допоможемо врятувати життя дитини!

6-річному Іванкові Семененку, єдиному сину нашого колеги Дмитра Семененка, адвоката Регіонального центру з надання БВПД у Харківській області, дуже необхідна допомога у боротьбі зі складною недугою. Наразі Іванкові потрібен тривалий курс лікування, що потребує значних фінансових витрат. Батьки хлопчика звертаються за допомогою у порятунку життя дитини до усіх небайдужих. Нижче – звернення нашого колеги Дмитра Семененка, а також банківські реквізити для допомоги.

УВАЖАЕМЫЕ КОЛЛЕГИ, ДРУЗЬЯ! СРОЧНО НУЖНА ВАША ПОМОЩЬ!

Моему единственному ребёнку, сыну - Семененко Ивану, 22.02.2009 года рождения поставлен страшный диагноз: атипичная опухоль Тератоид/Рабдольд (ATRT, IV степень). Это редкая и вместе с тем очень агрессивная и быстрорастущая опухоль головного мозга. 16 марта 2015 года сыну была сделана операция. Операция, которая длилась 6 час. 15 мин. прошла успешно, опухоль размером с апельсин (94 мм x 76 мм x 80 мм.) удалена полностью, благодаря чему врачи прогнозируют шансы на выздоровление ребёнка. Усилиями врачей опухоль удалена очень аккуратно, по крайней мере насколько это возможно, никакие функции организма не нарушены, ребёнок не испытывает никаких дефицитов. В настоящее время требуется проведение химиотерапии и лучевой терапии, курс лечения распланирован на 6 - 9 месяцев и является очень дорогостоящим. Наша семья задействовала все ресурсы и возможности, но без посторонней помощи нам никак не

справиться с этим страшным недугом. Ванечка у нас с женой долгожданный и единственный ребёнок. Его рождения в нашей семье мы ждали долгих 12 лет. Господь подарил нам это счастье - счастье быть папой и мамой и мы не верим, что после стольких лет ожиданий и испытаний Господь может у нас его забрать.

ОБРАЩАЮСЬ К ВАМ ДРУЗЬЯ И КОЛЛЕГИ С ПРОСЬБОЙ О ПОМОЩИ! ПОМОГИТЕ МНЕ СПАСТИ СЫНА - МОЕГО ВАНЕЧКУ!

Будем признательны и благодарны за материальную помощь на лечение ребёнка в любом размере.

Карта ПриватБанк 4149 6059 1143 8729

Получатель Семененко Дмитрий Викторович

ВІДДІЛЕННЯ ПУМБ "РЦ ПІВНІЧНО-СХІДНИЙ"

МФО банку одержувача 334851

Код одержувача 2818518991

Одержувач Семененко Дмитро Вікторович

Рахунок одержувача 26259977636308

В назначении платежа просьба указывать: "На лечение Семененко Ивана"

Допоможемо нашому мобілізованому колезі-адвокату!

Із 13 черпня 2015 року для несення військової служби у Збройних силах України мобілізований за призовом наш колега, адвокат Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Київській області **Дідора Антон Костянтинович**.

Антон Дідора у системі безоплатної правової допомоги із самого початку – з 1 січня 2013 року.

Наразі Антон Дідора перебуває в одному із учбових центрів Збройних сил України, де проходить відповідну підготовку перед несенням військової служби безпосередньо у зоні проведення антитерористичної операції.

Інформуємо усіх небайдужих **допомогти фінансово нашому мобілізованому колезі** про банківські реквізити, куди можна перерахувати відповідні кошти:

Карта ПриватБанк 4405 8858 3081 7083

Висловлюємо Антону Дідорі вдячність та підтримку. Бажаємо з гідністю пройти це складне випробування, та якнайшвидше у доброму здоров'ї повернутися до рідних та команди системи БПД!

Безоплатна правова допомога в Україні: розвиток системи і контекст

[] У Києві пройшов навчальний семінар для керівного складу системи безоплатної правової допомоги в Україні

З 1 липня розпочали роботу 100 місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Новопризначені директори місцевих центрів та директори регіональних центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги отримали «дорожню карту» завдань, планів та дій у зв'язку із подальшим розгортанням системи.

Так, впродовж 20 та 21 червня 2015 року у столиці за підтримки українсько-канадського проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні» пройшов навчальний семінар для керівного складу системи безоплатної правової допомоги. Участь у семінарі взяли директори регіональних центрів з надання БВПД, директори та виконуючі обов'язки директорів місцевих центрів з надання БВПД, керівництво та представники команди Координаційного центру з

надання правової допомоги.

У своєму зверненні до учасників заходу менеджер проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні» **Оксана Кікоть**, та адвокат, правозахисниця, письменниця, голова відкритої громадської платформи розвитку української системи безоплатної правової допомоги **Лариса Денисенко** наголосили на важливості проведення такого комплексного заходу для усіх керівників системи – з метою вироблення спільного розуміння місії та завдань щодо забезпечення інституційного розвитку системи надання правової допомоги у кримінальному, адміністративному та цивільному судочинстві.

Директор Координаційного центру **Андрій Вишневський** відзначив вклад та всебічну підтримку проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні» у розвиток української системи БПД та заходів, що стосуються її розвитку. А також окреслив коло першочергових завдань, що стоять перед центрами, висловивши сподівання щодо продуктивної роботи у рамках семінару.

Протягом 2-х днів семінару усі керівники прослухали низку лекцій та взяли участь у виконанні практичних завдань, які стосувалися різних питань функціонування системи у її

трирівневою вигляді (Координаційний центр – Регіональний центр – Місцевий центр), роботі центрів із клієнтами системи та роботі з адвокатами, низки інших організаційних питань, що постають у зв'язку із цим.

Змістовно навчальний семінар складався з 4-х тематичних блоків, які послідовно пройшли розділені на 4-ри групи керівники регіональних та місцевих центрів

Перший тематичний блок стосувався зовнішнього середовища місцевих центрів, проведення аналізу ситуації щодо права на безоплатну правову допомогу, інформаційної складової системи БПД, та проведення комунікативних заходів з метою інформування громадськості щодо права на БПД та діяльності центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Навчальну програму, її виклад та підтримку дискусії здійснювали співробітники Координаційного центру – заступник директора **Віталій Баєв**, начальник відділу інформації **Надія**

Кизицька та начальник відділу комунікацій та міжнародного співробітництва **Олександр Гриб**. Щодо концепції «інтеграторів», а також попередніх результатів проведення конкурсу з їх відбору, у рамках тематичного блоку інформували **Микола Сіома** та **Антоніна Бондаренко** – виконавчий директор та програмний директор Української фундації правової допомоги.

У другому тематичному блоці керівники центрів обговорювали концепцію широкої вітрини місцевих центрів, отримали алгоритм роботи місцевого центру з клієнтами, а також обговорили політику конфіденційності та механізми збору статистичних показників діяльності місцевих центрів. Модераторами та лекторами Координаційного центру у рамках блоку стали заступник директора **Мирослав Лаврінок**, начальник відділу правового аналізу і нормопроєктування **Ганна Мередова**, начальник відділу інформаційних технологій **Ярослав Гетьманський**, начальник відділу статистичного аналізу **Федір Лисецький**.

У ході третього тематичного блоку, під керівництвом начальника управління стратегічного розвитку Координаційного центру **Сергія Троценка** та начальника відділу забезпечення якості безоплатної правової допомоги та підвищення кваліфікації адвокатів Координаційного центру **Вікторії Мітько**, директорів центрів детально зорієнтували про взаємодію з адвокатами (зокрема, що стосується відбору, укладання контрактів (договорів), видачі доручень, моніторингу якості, оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, підвищення їх кваліфікації). Також у цій тематичній секції велася розмова про збереження адвокатської таємниці, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у системі БПД.

Четвертий тематичний блок стосувався управління фінансами, засад проведення внутрішнього аудиту, управління персоналом та питань інфраструктури зв'язку і автоматизації. Лекторами блоку та модераторами дискусії від Координаційного центру виступили заступник директора **Олександр Баранов**, радник директора з фінансових питань **Зоя Парій**, заступник начальника відділу внутрішнього фінансового контролю **Віталій Охріменко** та начальник відділу персоналу, державних закупівель та юридичного забезпечення діяльності **Віта Феценко**.

NB! Нагадаємо, призначення керівників новоутворених центрів здійснювалось на підставі відкритого конкурсу, що пройшов із 13 березня по 30 квітня 2015 року.

*Навчальний семінар для керівного складу системи безоплатної правової допомоги в Україні
м. Київ, 20-21 червня 2015 року*

[] «Ми повинні стати адвокатами простих людей, які не мають фінансової можливості заплатити кошти за послуги адвоката самостійно» – Павло Петренко

Із 1 липня за дорученням Уряду Міністерство юстиції розпочало масштабну соціальну програму – в Україні почали свою роботу 100 центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, які забезпечуватимуть представництво інтересів у судах соціально незахищеним громадянам. Про перспективи та плани щодо реалізації цієї програми йшлося під час виїзної колегії Міністерства юстиції за участю Прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка 22 червня 2015 року повідомив Міністр юстиції Павло Петренко напередодні їхнього відкриття

Колегія Мін'юсту, 22 червня 2015 року, м. Київ

Соціально незахищені громадяни – чутлива категорія суспільства, як потребує особливої уваги зі сторони держави у забезпеченні їхніх прав, зокрема, права на захист. Серед соціально незахищених категорій громадян, які мають на нього право та змогу отримати із 1 липня 2015 року у цивільних та адміністративних судових спрах – малозабезпечені особи, діти-сироти, безпритульні діти, та діти, які стали або можуть стати жертвами насильства у сім'ї, учасники бойових дій, у тому числі учасники проведення АТО, члени сімей загиблих, внутрішньо

переміщені особи (законопроект № 2373 від 13.03.2015) та ін.

За словами очільника відомства, Міністерство юстиції має стати адвокатом українських громадян та надавати правову допомогу, яку багато українців не можуть отримати через високу вартість послуг платних адвокатів. Звертаючись до учасників колегії, Павло Петренко зазначив, що спільним завданням органів юстиції є забезпечення справедливого правосуддя. За його словами, сьогодні є перші позитивні приклади такої роботи – це результати роботи системи безоплатної правової допомоги у форматі її надання у кримінальному процесі впродовж останніх 2-х років.

*«Близько 43 % усіх виправдувальних вироків судів України впродовж минулого року винесені у справах адвокатів саме системи безоплатної правової допомоги. – повідомив Міністр юстиції **Павло Петренко**. – За нашим підрахунком за безоплатною правовою допомогою у зв'язку із розгортання її в цивільному та адміністративному процесі звернуться близько 8 млн. громадян. Міністерство юстиції має стати адвокатом українських громадян та надавати правову допомогу, яку багато українців не можуть отримати через занадто високу вартість послуг платних адвокатів».*

У своїй доповіді директор Координаційного центру з надання правової допомоги **Андрій Вишневський** повідомив, що місія системи безоплатної правової допомоги – створити рівні можливості для кожного вирішувати свої життєві проблеми у правовий спосіб. За його словами, безоплатна правова допомога є важливою передумовою впровадження трьох ключових реформ, яких потребує сьогодні українське суспільство: судової реформи, реформи прокуратури та децентралізації державної управління.

Як відомо, право громадян на БПД було закріплено у конституції України, втім впродовж 15-ти років в державі не було створено механізму імплементації цього права – до прийняття 2011 року Закону України «Про безоплатну правову допомогу». Так, протягом перших 3-х років було сформовано відповідну нормативну-правову базу, утворено Координаційний центр з надання правової допомоги та 27 регіональних центрів з надання БВПД, проведено 6 конкурсів з відбору адвокатів, які надають правові послуги громадянам у кримінальному процесі у цілодобовому режимі, забезпечуючи доступ до адвоката для кожної затриманої особи. З його слів, у середньому на рік система забезпечує доступ до правосуддя для 70 тис. затриманим та обвинуваченим.

«Протягом перших півроку 2015 року ми провели організаційну роботу з підготовки наступного етапу розгортання системи – надання безоплатної вторинної правової допомоги у цивільних та адміністративних справах. Утворено 100 місцевих центрів, призначено їх директорів на основі відкритого конкурсу, завершуються облаштування приміщень. Така динаміка була б неможливою без підтримки держави та міжнародних донорів. Порівняно із 2013 роком фінансування системи у 2014 року збільшилося у 5 з половиною разів, за що ми завдячуємо Уряду, який послідовно розвиває цей напрям державної політики», – зазначив Андрій Вишневський.

Директор Координаційного центру повідомив, що близько 20% загального фінансування системи – кошти залучені через механізм міжнародної технічної допомоги:

«Ми вдячні за підтримки насамперед, але не виключно, урядам Канади, США, Данії, Офісу Ради Європи в Україні, а також Джорджу Соросу та його мережі».

Посол, Голова Офісу Ради Європи в Україні **Владімір Рістовські**, який взяв участь у заході, відзначив високий рівень продуктивної співпраці Міністерства юстиції, Координаційного центру з надання правової допомоги із Радою Європи, а також зусилля Уряду України в імплементації реформ сфери юстиції, зокрема, подальшого посилення та розгортання системи безоплатної правової допомоги в Україні. За словами Владіміра Рістовські, запровадження системи БПД – вагоме досягнення України, адже вона є невід'ємним елементом ефективної системи правосуддя, основаної на захисті прав людини та верховенстві права.

«Сьогодні ми є свідками історичної можливості для України досягнути успіху в напрямку значущих реформ у сфері юстиції. Без сумніву, українці демонструють намір зміцнення верховенства закону і посилення демократичного розвитку своєї країни. Користуючись нагодою, запевняю Вас у подальшій підтримці України Радою Європи у цьому напрямі» – Владімір Рістовські.

Посол Канади в Україні **Роман Ващук**, виступивши із зверненням до учасників заходу, відзначив відкритість та продуктивність Міністерства юстиції у співробітництві із канадською стороною за останні півтора року.

«Ми у Канаді також вважаємо, що уряди повинні забезпечувати надання безоплатної правової допомоги особам, які не мають змоги заплатити за послуги приватного адвоката. Ми маємо понад 30-літній досвід надання такої допомоги в Канаді, ділимося та збираємося ділитися із вами й у подальшому» – зауважив Посол Канади.

Відзначаючи ефективність такої системи в Україні **Роман Ващук** зазначив: «Україна може й надалі

розраховувати на дружню підтримку канадського народу у цей тяжкий, але багатообіцяючий час».

NB! Захід пройшов у столиці за підтримки українсько-канадського проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні», що фінансується Міністерством закордонних справ, торгівлі та розвитку Канади, впроваджується Канадським бюро міжнародної освіти у партнерстві з Координаційним центром з надання правової допомоги.

[] «Люди повинні мати право на захист, і це право повинна гарантувати держава» - Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк

На виконання Закону України «Про безоплатну правову допомогу» 1 липня 2015 року в усіх регіонах України розпочали роботу 100 місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, які надаватимуть таку допомогу соціально незахищеним категоріям громадян у цивільному та адміністративному процесах. Перший київський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги відкрив Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк.

Участь у відкритті взяли Міністр юстиції України **Павло Петренко**, Надзвичайний і Повноважний Посол Канади в Україні **Роман Ващук** та директор Координаційного центру з надання правової допомоги **Андрій Вишневський**.

Арсеній Яценюк повідомив, що від цього дня такі центри по всій Україні забезпечуватимуть представництво інтересів у цивільних та адміністративних судових спрах низки соціально незахищених категорій громадян, зокрема, таких як малозабезпечені, діти-сироти та їх опікуни, учасники бойових дій, у тому числі учасники АТО та члени сімей загиблих воїнів, ветерани, біженці та ін., як це визначено ст. 14 загаданого [Закону](#). На цей проект, повідомив Глава Уряду, Кабінет Міністрів у 2015 році виділив близько 300 млн. грн.

Глава Уряду наголосив на важливості системи безоплатної правової допомоги:

«Люди повинні мати право на захист, і це право повинна гарантувати держава. Держава фактично фінансує послуги адвокатів, які будуть судитися в тому числі і з владою – з центральною чи місцевою владою, органами державного управління». За його словами, такі центри зможуть допомогти людям, «які потребують справедливості в українських судах, у своїй боротьбі проти свавілля,

за свої права і справедливість, яка сьогодні повинна бути основною ідеєю нового українського суспільства».

«Людина повинна знати, що її гарантії не просто написані на папері, а що вони забезпечені - через безоплатну правову допомогу, коли фахові адвокати й юристи допоможуть малозабезпеченій людині, яка раніше, фактично, не мала доступу до правосуддя, захистити свої права чи то в суді, чи то в будь-яких інших державних органах» – Арсеній Яценюк.

Арсеній Яценюк привітав Надзвичайного і Повноважного Посла Канади в Україні **Романа Ващука** із Днем Канади. Він висловив вдячність Уряду Канади, який долучився до підтримки розвитку системи безоплатної правової допомоги в Україні. Так, у рамках 4-річного проекту» доступна канадський Уряд виділив понад 9 мільйонів канадських доларів.

«Зі своєї сторони Канада радіє, що такий надзвичайно ефективний проект розгорнувся в Україні, і цим самим вже стає лідером у Центральній та Східній Європі. Відкриття 100 таких центрів одночасно є доказом організаційної спроможності наших українських партнерів – Міністерства юстиції та інших державних органів влади України. Для нас підтримати це зусилля українського Уряду є свідченням того, що наше партнерство приносить практичні

плоди для простих громадян України і наближає нас до здійснення реформ у правовій сфері, а отже – до справедливішого та заможнішого життя України», – зазначив Роман Ващук.

«Я переконаний, що цей соціальний проект – безоплатна правова допомога – відновить справедливість та довіру до держави. Адже право на такий захист передбачено у Конституції України ще з 1996 року. Та протягом 20-ти років це право не було забезпечено. Завдяки позиції українського Уряду та наших міжнародних партнерів сьогодні ми відновили одне з базових прав українців – це право на справедливість та право на захист», - повідомив Міністр юстиції України **Павло Петренко**.

Директор Координаційного центру з надання правової допомоги **Андрій Вишневський** в деталях поінформував присутніх щодо організаційної структури центрів, їх завдань та функцій, механізмів роботи менеджерів та адвокатів центру із клієнтами центру з метою забезпечення вирішення усіх життєвих питань клієнтів, які звернуться до центру, у правовий спосіб.

«Ми очікуємо, що потенційними клієнтами системи стануть близько 8 мільйонів наших співвітчизників. Якщо говорити про цей конкретний центр, він обслуговуватиме три райони Києва (прим. – Дарницький, Дніпровський та Деснянський райони) з обсягом потенційних клієнтів до 120 тисяч» – повідомив директор Координаційного центру.

досудовому порядку» – резюмував Андрій Вишневецький.

За його словами, місцеві центри розвивають широке партнерство на рівні територіальних громад, які уже працюють із різними категоріями громадян, та зможуть допомагати тим громадянам, які не підпадають під категорію суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу.

«Наше завдання, аби людина, яка вийде з центру, мала розуміння де і яким чином їй вирішити свою життєву проблему – у правовий спосіб, у судовому чи

[] **«Безоплатна правова допомога – масштабний урядовий соціальний проект, що реалізується як проект державної установи із новим обличчям» - Андрій Вишневський**

Про це 8 липня під час брифінгу на тему «Відкриття 100 місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги для соціально незахищених громадян» в Українському кризовому медіа-центрі повідомив директор Координаційного центру з надання правової допомоги Андрій Вишневський.

Керівник Українського медіа-центру реформ Тарас Качка

На думку керівника Українського медіа-центру реформ Тараса Качки, початок роботи центрів з надання безоплатної правової допомоги по всій Україні є одним із прикладів інституційних змін, які сьогодні відбуваються в державі та спрямовані на реформування відносин у суспільстві.

«Робота цих центрів є дуже важливою для того, аби реалізувались і всі інші реформи, які вимагають більшої активності людей у відносинах з державою. Ця тема важлива для оцінки інтенсивності реформ в Україні» – зазначив Тарас

Качка на початку брифінгу.

У деталях щодо роботи центрів, їх місії та завдань розповів **директор Координаційного центру Андрій Вишневський**. Він нагадав, що створення системи БПД є одним із зобов'язань України як члена Ради Європи (прим. - Резолюція 1466 (2005) Парламентської Асамблеї Ради Європи «**Про виконання обов'язків та зобов'язань Україною**», у якій, зокрема, було закріплено таке зобов'язання України: **«13.13. покращити доступ до правосуддя шляхом запровадження системи безоплатної правової допомоги у відповідності до стандартів Ради Європи та практики Європейського Суду з прав людини»**. Право на отримання правової допомоги безоплатно у випадках, передбачених законом, закріплене ст. 59 Конституції України, але протягом років не було реалізовано на практиці через неспроможність держави створити механізмів для реалізації цього права.

«Лише зараз система інституціоналізована. Починаючи з 1 липня розпочалось розгортання масштабного урядового соціального проекту – формування мережі зі 100 місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Тобто, представництва інтересів у судах в цивільних та адміністративних судових спорах для соціально незахищених категорій громадян», - **Андрій Вишневський**.

Вишневський.

Він детально звернув увагу на категорії таких громадян, зокрема, таких як, малозабезпечені, середній сукупний місячний дохід яких не перевищує прожиткового мінімуму, інваліди, що, отримують соціальну допомогу у розмірі, що не перевищує двох прожиткових мінімумів, учасники бойових дій, у тому числі учасники АТО як особливо важлива та чутлива категорія на сьогоднішній

день, члени сімей загиблих воїнів, діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, та низка інших категорій відповідно **до ст. 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу»**.

«Цю ініціативу ми реалізуємо як орієнтований на клієнтів підхід, як державну установу з новим обличчям» - повідомив директор Координаційного центру. «Спілкування із клієнтом ми не починаємо із формальних критеріїв – тобто визначення приналежності до категорій суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу. Ми починаємо із того, що з'ясовуємо, у чому полягає проблема людини, з якою вона прийшла до конкретного центру, і як саме ми можемо їй допомогти» - додав він.

За словами **Андрія Вишневського**, не усім клієнтам потрібне саме представництво інтересів у суді. Часто це різні питання юридичного характеру, що потребують консультування відповідних фахівців - юристів. Тому центри розвиватимуть активні зв'язки із громадськими організаціями та об'єднаннями на місцевому рівні, органами адвокатського самоврядування з метою створення мережі широкого партнерства суб'єктів надання послуг безоплатної правової допомоги задля того, аби ті громадяни, які не є клієнтами центрів, були адресно направлені в профільні організації, які зможуть допомогти кожній людині у вирішенні її життєвої проблеми по суті та у правовий спосіб.

Директор Координаційного центру з надання правової допомоги
Андрій Вишневський

Гарантією забезпечення якості такої допомоги, за словами **Андрія Вишневського**, є гнучка система роботи із адвокатами, які є незалежними у своїй діяльності.

«Держава, в особі кожного конкретного центру, виступає замовником послуг незалежних адвокатів, які згідно Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» мають єдиний статус. Держава не втручається у їхню правову позицію та діяльність. Участь кожного адвоката є добровільною на етапі долучення до системи шляхом участі в конкурсі, крім того умови та режим роботи – гнучкі для кожного адвоката, коли він може визначити обсяги свого навантаження, територію, на якій готовий працювати», – зазначив Андрій Вишневський.

За його словами, це забезпечує дотримання двох ключових принципів: незалежності провайдерів послуги з надання безоплатної правової допомоги, та їх конкуренції за доступ до державного замовлення на надання такої допомоги.

Крім того, як зазначив директор Координаційного центру, «безоплатна» – означає безкоштовна для клієнта. Натомість послуги адвокатів оплачує держава у відповідності до якості та обсягів такої допомоги у кожній конкретній справі.

На запитання журналістів щодо ресурсного забезпечення системи БПД, **Андрій Вишневський** зазначив:

«Завдяки зусиллям Уряду на сьогоднішній день фінансування системи із державного бюджету у порівнянні із 2014 роком збільшилося у 5 із половиною разів та становить 269, 5 млн. грн. Що є безпрецедентним для державної програми». Так, повідомив директор Координаційного центру, держава оплачує послуги адвокатів, інвестує у розвиток інформаційних технологій, закупівлі основних засобів необхідних для діяльності центрів – зв'язку та комп'ютерної техніки, оренди та технічної підтримки приміщень, оплати праці штатного персоналу. Відсоток коштів проектів міжнародної технічної допомоги у бюджеті системи поточного року – 20%. «Нас підтримують Уряди Канади, США, Данії, Офісу Ради Європи в Україні, та інші донори, кошти яких спрямовані на навчання адвокатів та персоналу. А також – проведення інформаційних компаній з доведення до населення інформації про систему безоплатної правової допомоги»

Переглянути повний відео-запис брифінгу [українською мовою](#)
та [англійською мовою](#)

[] Перші 10 днів роботи місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги

10 липня 2015 року у прес-центрі КМУ відбувся брифінг щодо результатів перших десяти днів роботи місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги за участю Першого заступника Міністра юстиції України Наталії Севостьянової та директора Координаційного центру з надання правової допомоги Андрія Вишневського. Участь у брифінгу взяли також адвокати центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги – Максим Герасько та Валерій Лавренов.

Наталія Севостьянова нагадала, що 1 липня по всій Україні розпочалася реалізація масштабного соціального проекту Уряду – відкриття 100 місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, які відтепер надають таку допомогу соціально незахищеним громадянам у цивільних та адміністративних справах.

«Таким чином, сьогодні безоплатна правова допомога надається у кримінальних, цивільних та адміністративних справах – у повному обсязі всім визначеним законом категоріям осіб. Це трансформує підхід до Уряду та Міністерства юстиції, яке

сьогодні стає адвокатом кожного громадянина навіть у справах проти держави», - зауважила **Наталія Севостьянова**.

Вона нагадала, що до місцевих центрів може звертатися низка осіб, які належать до соціально незахищених категорій, таких як пенсіонери, інваліди, учасники бойових дій, у тому числі АТО та члени родин загиблих воїнів, малозабезпечені особи, діти-сироти та інші відповідно до **ст. 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу»**.

Перший заступник Міністра юстиції повідомила, що за перші 10 днів роботи місцевих центрів до них звернувся 1761 громадянин. Найбільше звернень зафіксовано у м. Київ – 194; Одеській області – 175; Вінницькій області – 133.

Більш детально з приводу кількості звернень у розрізі областей, а також щодо структури звернень поінформував директор **Координаційного центру з надання правової допомоги Андрій Вишневський**.

За його словами, найчастіше громадяни звертаються з питаннями соціального забезпечення (17%), житловими питаннями (14%), а також із земельними та спадковими проблемами. При цьому, частка адміністративних справ становить усього 3% від загальної кількості звернень. У 60 % випадків звернень представники центрів та адвокати надають юридичні консультації та роз'яснення, які допомагають клієнту зорієнтуватися щодо вирішення тієї проблеми, з якою він звернувся до центру «незалежно від того належить така особа до суб'єктів права на отримання безоплатної вторинної правової допомоги». У 20 % випадків центри змогли адресно направити клієнтів, які не потребують саме представництва інтересів у судах, до специфічних громадських організацій на рівні територіальних громад, які займаються вирішенням тих чи інших питань вразливих категорій осіб, які потребують комплексного обслуговування – психологічної підтримки, соціальної допомоги тощо. За словами Андрія Вишневського, налагодження взаємодії із такими організаціями, об'єднаннями, волонтерськими рухами є одним із важливих напрямів роботи місцевих центрів.

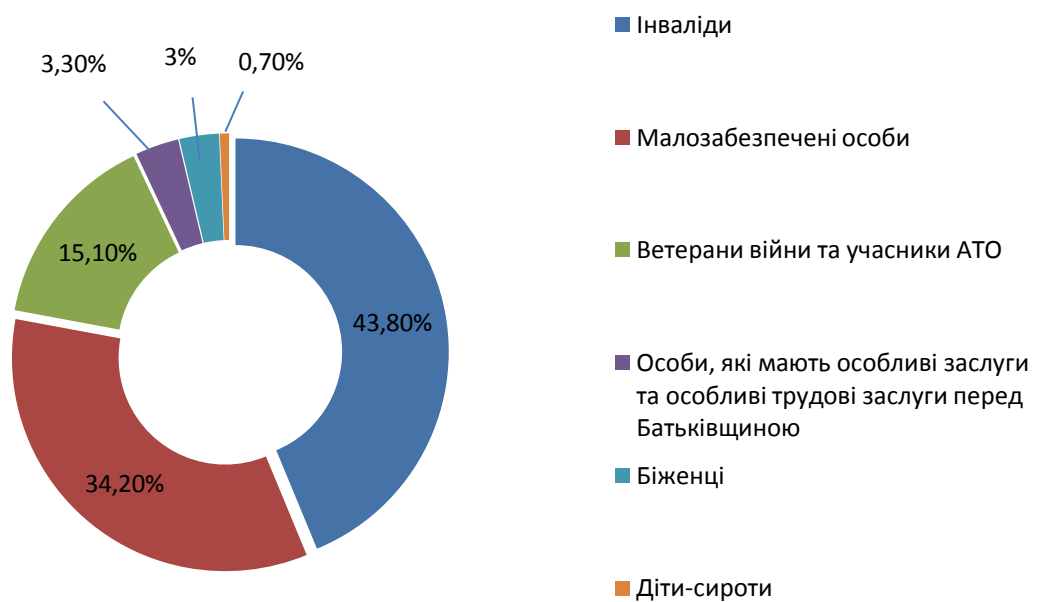

«У 25 % усіх звернень до місцевих центрів, – повідомив директор Координаційного центру, – було зареєстровано звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги, тобто, це справи, які потребують судового розгляду. У 80 % таких зареєстрованих звернень, за результатами перевірки усіх необхідних документів, було прийнято рішення про надання такої допомоги, а отже – особам призначено адвоката для здійснення представництва

інтересів їх у суді», - зазначив **Андрій Вишневський**

Структура клієнтів за зверненнями

Андрій Вишневський відзначив роботу адвокатів, які працюють із центрами за контрактами та договорами, адже саме завдяки їхній самовідданій праці забезпечується одне із основоположних прав людини – право на захист.

«Ця допомога є професійною та якісною, оскільки ми працюємо із незалежними приватними адвокатами. Держава не втручається у правову позицію адвоката, та кожен із них користується усіма гарантіями адвокатської діяльності, які надані йому законом», – зазначив **Андрій Вишневський**.

Андрій Вишневський нагадав присутнім про роботу цілодобової гарячої лінії 0 800 213 103, за якою можна не лише повідомити про факти затримання осіб, а й отримати консультації з приводу контактів місцевих центрів та того, хто має право на представництво інтересів у судах у цивільних та адміністративних судових спорах

Адвокати **Валерій Лавренів** та **Максим Герасько**, які співпрацюють із місцевими центрами у Києві, навели кілька практичних прикладів звернень до центрів та відповідних справ громадян, які ведуть адвокати.

Так, адвокат **Максим Герасько** розповів про чоловіка, який подав позов до суду через затоплення його помешкання сусідами. Він звернувся до центру за допомогою, оскільки немає достатньо коштів для адвоката.

Раніше людина мала звертатися до правоохоронних органів та прокуратури, які не завжди знаходили достатньо часу для розгляду таких справ. Нині українці,

які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, можуть для цього звернутися до центрів», – повідомив Максим Герасько

[] Міністр юстиції України Павло Петренко із робочими візитами у регіони відвідав місцеві центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги напередодні та після їхнього відкриття у Херсоні, Голій Пристані, Одесі, Сумах та Хмельницькому

26 червня 2015 року у ході робочого відрядження до Херсонської області Міністр юстиції Павло Петренко анонсував відкриття місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги на Херсонщині, та, зокрема, відвідав Херсонський і Голопристанський місцеві центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Павло Петренко відвідав зазначені місцеві центри, перевіряв укомплектування установ та поспілкувався із їх працівниками.

Міністр юстиції побував у Херсонському місцевому центрі з надання БВПД (м. Херсон вул. Р. Люксембург, 7). Центр обслуговує громадян м. Херсон, а також Білозерського та Цюрупинського районів Херсонської області. А також Павло Петренко відвідав Голопристанський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги (м. Гола Пристань Херсонської області, пров. Курортний, 6). Центр обслуговує громадян Голопристанського, Каланчацького та Скадовського районів Херсонщини.

Сьогодні на Херсонщині працює чотири місцеві центри – [Бериславський](#), [Каховський](#), [Голопристанський](#) та [Херсонський](#).

Цього ж дня під головуванням Міністра юстиції у Херсонській обласній державній адміністрації відбулося засідання круглого столу, присвячене актуальним питанням діяльності та реформи органів юстиції у регіоні. Серед учасників – директор Координаційного центру з надання правової допомоги **Андрій Вишневський**, начальник Головного територіального управління юстиції у Херсонській області **Роман Гасанов**, голова Ради адвокатів Херсонської області **Інна Мокіна**, директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Херсонській області **Марина Єлисеєва**, адвокати, працівники органів юстиції, представники бізнесу та громадськості.

У своєму виступі Павло Петренко відзначив роль системи безоплатної правової допомоги як складової реформування державних інститутів, важливого соціального проекту держави, що спрямований на забезпечення основоположного права громадян на захист.

«З 1 липня ми відкриваємо 4-ри центри в Херсонській області, де адвокати працюватимуть як незалежні суб'єкти і безкоштовно надаватимуть допомогу громадянам в цивільних та

адміністративних судових спорах», – зазначив очільник Мін'юсту.

Нагадаємо, звернутися до центрів зможуть соціально незахищені категорії громадян (ст. 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу»), які потребують допомоги адвоката і не можуть собі її дозволити. Це, передусім, пенсіонери, інваліди, люди, які мають дохід менше прожиткового мінімуму, учасники бойових дій (у тому числі учасники АТО, та члени сімей загиблих).

«Міністерство юстиції має стати адвокатом українських громадян» - Павло Петренко.

Детально про відкриття 100 місцевих центрів по всій Україні розповів директор Координаційного центру **Андрій Вишневський**. У своїй роботі центри, наголосив Андрій Вишневський, керуватимуться недопустимістю формального підходу при наданні допомоги клієнтам,

орієнтацією на вирішення по суті проблем кожного клієнта, який звернеться до такого центру, налагодження співпраці з громадськими організаціями, стимулювання органів місцевого самоврядування до розширення мережі надавачів послуг первинної правової допомоги, сприяння досудовому врегулюванню спорів у цивільних та адміністративних справах.

Андрій Вишневецький повідомив про останні завершення облаштування центрів, укомплектування штату.

«Кожен центр уже має директора і тих людей, які безпосередньо здійснюватимуть прийом громадян. Не зважаючи на певні технічні доопрацювання, які займуть ще кілька днів, о 9 годині ранку 1 липня всі центри розпочнуть роботу з людьми», - наголосив Андрій Вишневецький.

29 червня у ході свого одностороннього відрядження до Одеси Міністр юстиції України Павло Петренко відвідав Другий одеський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

«По всій країні починають працювати 100 місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги», - повідомив Павло Петренко.

Стосовно створення центрів, Міністр юстиції зазначив, що громадяни, які не мають фінансової можливості оплачувати послуги адвоката задля представництва своїх інтересів у суді, мають право отримувати таку допомогу безоплатно у випадках передбачених законом. Таке право, передусім, забезпечено Конституцією України, однак впродовж майже 20-ти років не було реалізовано. Завдяки системі безоплатної правової допомоги, спільним зусиллям Уряду, Міністерства юстиції та міжнародних партнерів, на реалізацію Закону

України «Про безоплатну правову допомогу» сьогодні в Україні створено 100 місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Центри, розповів Павло Петренко, надаватимуть таку допомогу у цивільних та адміністративних судових справах соціально незахищеним категоріям громадян, серед яких: малозабезпечені, пенсіонери, інваліди, учасники бойових дій (у тому числі, учасники АТО та члени сімей загиблих), діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, та низка інших категорій (прим. – ст. 14 згаданого закону).

«Міністерство юстиції стає адвокатом українців. Це та функція, яка мала бути в Мін'юсту з першого його дня створення», - наголосив **Павло Петренко**.

Директор Координаційного центру з надання правової допомоги **Андрій Вишневський** повідомив, що відповідно до згаданого закону Другий одеський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги відкриває двері для своїх клієнтів уже 1 липня 2015 року. Він обслуговує *Приморський* та *Малиновський* райони міста Одеса. Крім того, зазначив Андрій Вишневський в Одесі утворено ще 2 місцеві центри, а також *Арцизький*, *Котовський*, *Роздільнянський* та *Ізмаїльський* місцеві центри, юрисдикція яких перекидає увесь обласний центр та Одеську область. Разом із тим, зазначив **Андрій Вишневський**, місцеві центри активно взаємодіятимуть із усіма суб'єктами надання безоплатної правової допомоги на території регіону, з метою допомоги мешканцям Одещини у вирішенні їхніх життєвих питань по суті в правовий спосіб – у судовому чи досудовому порядку.

NB! [Ознайомитись детально із контактами та юрисдикцією місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги можна тут.](#)

Директор Регіонального центру з надання безоплатно вторинної правової допомоги **Світлана Клішина** та директор Другого одеського центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Ірина Бондаренко** поінформували Міністра юстиції про готовність центру до відкриття 1 липня, презентували концепцію широкої вітрини роботи центру та роботу з клієнтами його менеджерів, а також здійснили супровід огляду приміщень центру.

Участь у відкритті також взяли заступник Міністра юстиції **Гія Гецадзе**, голова Одеського окружного адміністративного суду **Олег Глуханчук**, голова Приморського районного суду м. Одеси **Сергій Кічмаренко**, начальник Головного територіального управління юстиції в Одеській області **Олексій Пономарчук**, голова Ради адвокатів Одеської області **Йосип Бронз**, директори Першого одеського та Третього одеського місцевих центрів з надання безоплатної вторинної

правової допомоги **Петро Костура** та **Лілія Медведєва**, директор КУ «Спеціалізована установа з надання безоплатної первинної правової допомоги у м. Одесі» **Світлана Коваленко**, адвокати та інші гості.

Голова Ради адвокатів Одеської області **Йосип Бронз** відзначив високу якість роботи адвокатів системи безоплатної правової допомоги, а також завжди продуктивну співпрацю із Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги в Одеській області, зокрема, щодо відбору адвокатів до системи та спільних зусиль щодо залучення до системи адвокатів у тих регіонах Одещини, де їх не вистачає з огляду на густоту населення та віддаленість від обласного центру.

Також під час заходу відбулося підписання Меморандуму про співпрацю між центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги та КУ «Спеціалізована установа з надання безоплатної первинної правової допомоги у м. Одесі» з метою координації зусиль та всебічної співпраці задля забезпечення громад Одещини правовою допомогою – як юридичними консультаціями, так й представництвом їхніх інтересів у судах.

15 липня Міністр юстиції Павло Петренко з одноденним робочим візитом відвідав Сумську область. У ході візиту очільник Мін'юсту провів зустріч із керівництвом регіону, поспілкувався з місцевими жителями та представниками громадських організацій, а також разом із директором Координаційного центру Андрієм Вишневським відвідав Сумський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Міністр юстиції України Павло Петренко поінформував громадян сумчан про запуск урядового соціального проекту із надання безоплатної вторинної правової допомоги та відкриття 100 нових центрів по всій Україні. Зокрема, у Сумській області таких центри відкрито чотири: у Сумах, Конотопі, Шостці та Охтирці.

«Центри працюють не лише в обласних центрах та великих містах, а й у районах та в маленьких містечках, щоб кожен

українець, який має право на безоплатну правову допомогу, міг отримати консультацію та захист адвоката», - зазначив **Міністр юстиції**.

При цьому він звернув увагу на те, що фахівці центрів готові допомагати навіть тим, хто не належить до категорій громадян, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу.

«Всі, хто звертається до центрів, навіть ті, хто не входить до списку осіб, яким надається безкоштовна правова допомога, отримують фахові консультації. Наша філософія – ми не залишаємо без уваги жодної людини, яка звертається за допомогою», - зауважив **Павло Петренко**.

Павло Петренко та **Андрій Вишневський** відвідали Сумський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги, де змогли оцінити рівень організації роботи за два тижні функціонування новоствореного центру та поспілкуватися з клієнтами.

6 серпня 2015 року із робочим візитом у місті Хмельницькому Міністр юстиції Павло Петренко відвідав Хмельницький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Павло Петренко ознайомився з умовами роботи центру, а також безпосередньо здійснив прийом громадянки пані Руслани, яка звернулася до центру із майновим питанням (щодо розподілу майна подружжя після розлучення) та питанням оформлення субсидії. За її словами, вона отримує всього 2 400 грн. на місяць, розлучена і має двох дітей. Оформити субсидію не може, крім того – доводиться платити кредит за будинок, який в неї намагається відсудити чоловік попри те, що будинок придбаний пані Русланою у кредит ще до одруження.

Впевнений, що адвокати, які працюють в центрі, докладуть максимум зусиль для надання якісної правової допомоги пані Руслані і її проблема буде успішно вирішена», – Павло Петренко.

Крім того, у ході спілкування, ним особисто було роз'яснено порядок призначення центром адвоката для вирішення питання клієнтки у суді.

Також, в рамках візиту Міністром юстиції проведено робочі зустрічі з начальником Головного територіального управління юстиції у Хмельницькій області, керівництвом та колективами Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Хмельницькій області та Хмельницького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

[] «Уряд допомагатиме тимчасово переміщеним особам позиватися проти Росії до ЄСПЛ», - Арсеній Яценюк

Про це 31 липня 2015 року у ході свого робочого відрядження на Харківщину повідомив Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк під час відвідин разом із Міністром юстиції Павлом Петренком Першого харківського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Арсеній Яценюк розповів, що Уряд розпочинає ініціативу, завдяки якій тимчасово переміщені особи, що внаслідок російської агресії позбулися домівки, роботи та майна, - можуть подати позов проти Російської Федерації до Європейського суду з прав людини або до національних судів, та вимагати відшкодування збитків.

«Вже понад 1,3 мільйона громадян

zareєстровано як тимчасово переміщені особи», - повідомив Глава Уряду.

У рамках поїздки до Харкова Глава Уряду відвідав Перший харківський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги, де стартує пілотний проект із надання такої допомоги тимчасово переміщеним особам.

«Спільно з Українською Гельсінською групою ми збиратимемо докази і подаватимемо позови як до національних судів, так і до Європейського суду з прав людини проти Російської Федерації. Адже в зв'язку з агресією Росії ці люди втратили своє майно, а їхні права були порушені» - повідомив Міністр юстиції Павло Петренко. «Я переконаний, що наша спільна робота принесе максимально позитивні результати, а Росія отримає тисячі рішень про стягнення

збитків на користь наших громадян, які стали жертвами агресії сусідньої держави на Донбасі й у Криму» - зауважив очільник Мін'юсту.

Так, Координаційний центр з надання правової допомоги у партнерстві з Українською Гельсінською спілкою з прав людини (УГСПЛ) та Всеукраїнською громадською організацією «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу» розпочинають спільну ініціативу правової допомоги внутрішньо переміщеним особам, постраждалим від агресії Російської Федерації.

Змістом ініціативи стане допомога у правовому оформленні та подальшому вирішенні правових проблем, спричинених тимчасовою окупацією території Автономної Республіки Крим та окремих районів Луганської і Донецької областей. Пріоритетними будуть такі справи, щодо яких є перспективи позитивного рішення Європейського суду з прав людини за результатами розгляду.

З цією метою планується провести навчання юристів центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги та адвокатів ВГО «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу» для виявлення справ, які мають перспективу у ЄСПЛ.

«У подальшому таким справам буде надана підтримка з боку центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги для використання усіх національних засобів вирішення проблеми, як того вимагає звернення до ЄСПЛ, та сприяння УГСПЛ у підготовці і веденню справ в ЄСПЛ. Крім того, експерти УГСПЛ будуть допомагати адвокатам, залученим до надання безоплатної вторинної правової допомоги, у веденні справ на усіх етапах» - пояснив директор Координаційного центру з надання правової допомоги **Андрій Вишневський**.

Ініціатива почне впроваджуватись в шести наступних регіонах:

Регіон	Кількість внутрішньо-переміщених осіб*
Дніпропетровська область	73 000
м. Київ	42 400
Львівська область	9 600
Одеська область	28 200
Харківська область	180 900
Херсонська область	12 00

*Станом на 17 липня 2015 року за даними Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців

Очікується, що проект допоможе суттєво консолідувати зусилля громадян України у захисті своїх законних прав, порушених Російською Федерацією у зв'язку із тимчасовою окупацією частини території України, а також сприятиме збиранню доказової бази для міждержавних позовів до міжнародних судових органів проти Російської Федерації.

Глава Уряду також зазначив, що місцеві центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги допомагатимуть громадянам в оформленні документів на отримання субсидій. За його словами, «близько 20% людей просять, щоб їм допомогли правильно оформити субсидію». «Цим буде займатися офіс по безоплатній правовій допомозі. І сьогодні Міністерство соціальної політики отримує додаткові доручення щодо спрощеної процедури внесення чітких даних та інформування громадян України про те, як оформлювати субсидію» - повідомив Прем'єр-міністр. У свою чергу, Міністр юстиції зауважив, що «у зв'язку з тим, що близько 20% звернень до наших центрів безоплатної правової вторинної допомоги стосуються порядку оформлення субсидій, було прийнято рішення обмінюватися такою інформацією з органами Мінсоцполітики. Цей підхід забезпечить оперативне реагування на такі звернення та можливість спрощувати порядок оформлення субсидій в регіонах, де громадяни найчастіше звертаються до наших адвокатів».

Арсеній Яценюк детально ознайомився із даним стосовно звернення громадян до місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги по всій Україні та мешканців Харківщини зокрема. Так, впродовж майже повного першого місяця роботи центрів зареєстровано 5018 звернень громадян, із ним 329 – на Харківщині. Так, у Харківській області утворено **9 місцевих центрів** з надання безоплатної вторинної правової допомоги: *Валківський, Дергачівський, Ізюмський, Красноградський, Куп'янський, Лозівський, Перший харківський, Другий харківський та Третій харківський місцеві центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги.*

Як повідомив директор Координаційного центру з надання правової допомоги **Андрій Вишневецький**, найбільша частка звернень громадян до цих центрів стосується питань

соціального забезпечення, житлових питань, питань оформлення договорів, питань у сфері сімейного, земельного та спадкового права. За його словами, найбільша частка клієнтів центрів – інваліди, які отримують пенсію, або допомогу, що призначається замість пенсії, особи, сукупний дохід сім'ї яких нижчий суми прожиткового мінімуму, ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни та гарантії їх соціального захисту».

Участь у заході взяли заступник голови – керівник апарату Харківської обласної державної адміністрації **В'ячеслав Абакумов**, начальник Головного територіального управління юстиції у Харківській області **Юрій Гіоргієвський**, Керівник громадської приймальні Харківської правозахисної групи **Людмила Клочко**, представники Ради адвокатів Харківської області, Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Харківської області, Харківської обласної колегії адвокатів, ХРВ ВГО «Спілка адвокатів України», Благодійного фонду «Адвокати Слобожанщини», ВГО «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу», адвокати Харківщини.

Заступник голови правління ВГО «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу» Марина Старовойтова розповіла Прем'єр-міністру про мету створення, а також діяльність організації. Вона зазначила, що наразі оплата адвокату, який надає безоплатну вторинну правову допомогу, становить у середньому 30,45 грн. на годину. Якщо ж від цієї суми відняти податки – то це близько 15 грн. «Адвокати, які надають безоплатну правову допомогу, своєю роботою виконують важливу суспільну

функцію, що полягає в захисті прав, свобод та законних інтересів громадян. Мотиваційний аспект адвокатської діяльності відіграє важливу роль у забезпеченні ефективного захисту, зацікавленості адвокатів у результатах їх діяльності. Тому питання, пов'язані із оплатою праці адвокатів, є дуже важливими та, враховуючи ситуацію, на наш погляд як професійної організації, повинні бути збільшені. Якщо сьогодні така можливість є, звертаємося до Вас із проханням її реалізувати» - **Марина Старовойтова**.

[] «Безоплатна правова допомога – на захисті індивідуальних прав громадян» – презентаційні заходи з нагоди відкриття місцевих центрів у регіонах України

На таку тематику у всіх регіонах України пройшли презентаційні комунікативні заходи – прес-конференції та круглі столи, присвячені відкриттю у містах України місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Нагадаємо, 100 місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги відкрили двері для жителів місцевих громад у всіх регіонах України з 1 липня цього року (крім тимчасово окупованих територій).

Місцеві центри забезпечують доступ до безоплатної правової допомоги у цивільному та адміністративному процесах для цілої низки **соціально незахищених категорій громадян**. Зокрема, малозабезпеченим (особам, якщо середньомісячний сукупний дохід їхньої сім'ї не перевищує прожиткового мінімуму), учасникам бойових дій (у тому числі, учасникам АТО із відповідним статусом, та членам сімей загиблих), дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, біженцям, інвалідам, які отримують пенсію в розмірі менше двох прожиткових мінімумів та ін., у відповідності до ст.14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу». Ці категорії осіб можуть, у разі потреби, скористатися послугами адвокатів для представництва своїх інтересів у цивільних та адміністративних судових спорах.

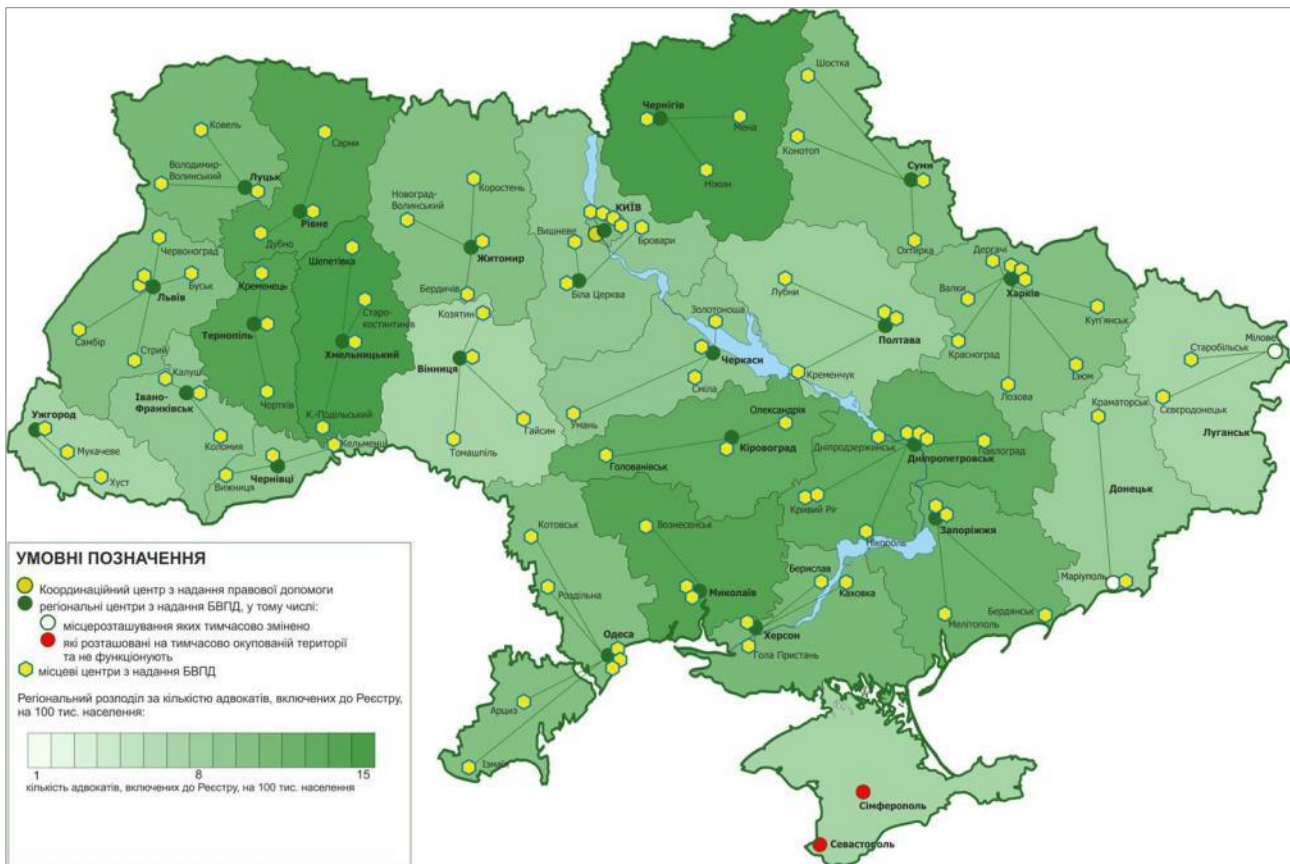
Глава Уряду **Арсеній Яценюк** у день відкриття місцевих центрів наголосив:

«Люди повинні мати право на захист, і це право повинна гарантувати держава. Держава фактично фінансує послуги адвокатів, які будуть судитися, в тому числі і з владою – з центральною чи місцевою владою, органами державного управління». За його словами, такі центри зможуть допомогти людям, «які потребують справедливості в українських судах, у своїй боротьбі проти свавілля, за свої права і справедливість, яка сьогодні повинна бути основною ідеєю нового українського суспільства».

Щодо локалізації місцевих центрів у регіонах, на сьогоднішній день покрита уся територія України. У містах-мільйонниках створено від 2-х до 4-х таких центрів. Загалом у регіонах створено від 3-х до 9-ти місцевих центрів, з урахуванням кількості населення та транспортної інфраструктури.

[NB! Детально про місцезосташування та адреси 100 місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги](#)

Круглий стіл у м. Суми

Проведення комунікативних заходів у регіонах мало на меті представлення роботи центрів на місцях – їх місії, завдань та функцій, а також налагодження комунікації місцевих центрів з місцевою територіальною громадою, установами та організаціями, які надають різні види правових послуг мешканцям територіальних громад, повідомлення громад регіонів про початок роботи центрів та інформування їх щодо того, хто має право скористатися послугою безоплатної вторинної правової допомоги та як це зробити.

Круглий стіл у Києві

Так, місцевими центрами спільно із відповідними регіональними центрами було проведено **21 прес-конференцію** та **67 круглих столів**, за участі голів та інших представників органів місцевого самоврядування, територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади, правозахисних громадських організацій та об'єднань, представництв міжнародних організацій, представників органів адвокатського самоврядування та адвокатів, засобів масової інформації тощо.

Нагадаємо, участь в урочистому відкритті Першого київського місцевого центру взяв Прем'єр-Міністр України Арсеній Яценюк. Міністр юстиції України Павло Петренко відвідав місцеві центри на Одещині та Херсонщині передодні їхнього відкриття. Круглий стіл щодо представлення 4-х місцевих центрів у столиці пройшов [під головуванням першого заступника Міністра юстиції України Наталії Севостьянової](#). Також 15 липня Павло Петренко [відвідав місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Сумах](#). 21 липня Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк разом із Міністром юстиції [ознайомилися із роботою](#) Третього дніпропетровського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Дніпропетровську, а 31 липня – Першого харківського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Харкові.

За єдиним номером безоплатної правової допомоги в Україні – 0 800 213 103 – можна дізнатись інформацію щодо того, де можна отримати безоплатну правову допомогу, у чому вона полягає, та що необхідно для її отримання.

Круглий стіл у м. Дубно (Рівненська область)

Прес-конференція у Хмельницькому

Круглий стіл у Ізмаїлі (Одеська область)

Круглий стіл у м. Кам'янець-Подільському (Хмельницька область)

Круглий стіл у Кременчуці (Полтавська область)

Круглий стіл у Краматорську (Донецька область)

Прес-конференція у Тернополі

Круглий стіл у Старобільську (Луганська область)

NB! Ознайомитися із ходом представницьких комунікативних заходів можна на сайтах регіональних центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги

[] Міністерство юстиції роз'яснює застосування деяких положень законодавства в частині організації надання правової допомоги

Міністерством юстиції України узагальнено та проаналізовано проблемні питання, які найчастіше виникають під час організації надання безоплатної вторинної правової допомоги (далі – правова допомога) місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги (далі – місцеві центри). У зв'язку з цим Мін'юстом підготовано роз'яснення щодо застосування деяких положень законодавства в частині організації надання правової допомоги у форматі «запитання – відповідь».

Чи має право місцевий центр організувати надання правової допомоги особам, зазначеним у статті 14 [Закону України «Про безоплатну правову допомогу»](#) (далі – Закон), які є потерпілими, свідками, цивільними позивачами, відповідачами у кримінальному процесі, чи надання такої правової допомоги належить до повноважень регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги? Чи має право місцевий центр видавати адвокатам доручення про надання безоплатної вторинної правової допомоги зазначеним особам? Яким буде механізм оплати послуг і відшкодування витрат адвокатів у разі прийняття місцевим центром рішення про надання правової допомоги зазначеним особам?

У разі якщо до місцевого центру звертається особа, яка належить до однієї з категорій, передбачених пунктами 1, 2, 8 – 12 частини першої статті 14 Закону, та одночасно є потерпілою або свідком у кримінальному провадженні, місцевий центр після здійснення перевірки належності особи до однієї з вищезазначених категорій та прийняття рішення про надання безоплатної вторинної правової допомоги видає адвокату доручення за формою, встановленою додатком 9 до Методичних рекомендацій, затверджених [наказом Координаційного центру з надання правової допомоги від 26 червня 2015 року № 160](#) (далі – Методичні рекомендації).

Оплата послуг адвоката у таких випадках здійснюватиметься відповідно до пункту 2 Порядку оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 року № 465](#).

У разі якщо особа, захист якої запризначенням у кримінальному провадженні здійснюється призначеним регіональним центром адвокатом, потребує представництва інтересів як свідок або потерпілий в іншому кримінальному провадженні, таке представництво забезпечується цим же адвокатом на підставі вже виданого доручення про залучення захисника за призначенням.

Оплата послуг адвоката за представництво у цьому випадку здійснюватиметься відповідно до пункту 2 Порядку оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 року № 465](#).

Оплата послуг адвоката за здійснення захисту за призначенням в основному кримінальному провадженні здійснюватиметься відповідно до пункту 15 Методики обчислення розміру винагороди адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, затвердженої [постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 року № 465](#).

Які документи необхідно подати особам, визначеним у пункті 2 частини першої статті 14 Закону (діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, безпритульні діти, діти, які можуть стати або стали жертвами насильства в сім'ї), для підтвердження їх належності до зазначеної категорії?

Порядок подання звернень про надання безоплатної вторинної правової допомоги визначено статтею 18 Закону, згідно з якою разом із зверненням про надання безоплатної вторинної правової допомоги особа або законний представник особи повинні подати документи, що підтверджують належність особи або осіб, стосовно яких звертається законний представник, до однієї з вразливих категорій осіб, передбачених частиною першою статті 14 [Закону](#).

Відповідно до Закону звернення про надання одного з видів правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 Закону, що стосуються дітей, подаються їх законними представниками за місцем фактичного проживання дитини або її законних представників незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування особи (дитини).

Враховуючи викладене, з питань захисту прав дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, безпритульних дітей, дітей, які можуть стати або стали жертвами насильства в сім'ї, відповідно до [Закону](#) можуть звернутися лише їх законні представники за місцем фактичного проживання дитини, права якої порушені.

Примірний перелік підтвердних документів таких суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу визначено підпунктом 3 пункту 5 Методичних рекомендацій.

Звертаємо увагу, що перелік документів, передбачений [Методичними рекомендаціями](#), не є вичерпним, особа, яка бажає отримати безоплатну вторинну правову допомогу, має право подати будь-який інший документ, який підтверджує її належність до суб'єкта права на безоплатну вторинну правову допомогу. У разі якщо дитина звертається до центру особисто, кожний такий випадок розглядається директором місцевого центру індивідуально.

Чи відносяться до категорії осіб, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, такі категорії осіб, як матері-героїні, багатодітні матері, ветерани праці та діти війни? Які документи таким особам необхідно подати?

Особи, які мають особливі заслуги та/або особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, для отримання безоплатної вторинної правової допомоги подають до місцевого центру паспорт або інший документ, що посвідчує особу, реєстраційний номер облікової картки платника податків та будь-який документ, що підтверджує заслуги особи, яка звертається за безоплатною вторинною правовою допомогою, перед Батьківщиною.

Так, відповідно до статті 8 [Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні»](#) особами, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, вважаються Герої Соціалістичної Праці, Герої України та повні кавалери ордена Трудової Слави.

Особами, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, відповідно до статті 11 [Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»](#) вважаються особи, нагороджені

орденом Героїв Небесної Сотні, Герої Радянського Союзу, повні кавалери ордена Слави, особи, нагороджені чотирма і більше медалями "За відвагу", а також Герої Соціалістичної Праці, удостоєні цього звання за працю в період Великої Вітчизняної війни 1941-1945 років.

Перелік осіб, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, передбачений вищезазначеними законами, не можна вважати вичерпним.

Так, [Законом України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною»](#) встановлено перелік громадян України, які мають право на пенсії за особливі заслуги перед Україною, серед яких, зокрема, є особи, відзначені почесним званням України «Мати-героїня», та матері, які народили п'ятеро і більше дітей та виховали їх до шестирічного віку, інші. Такі особи також мають право на безоплатну вторинну правову допомогу за умови подання документів, що підтверджують їх статус.

Ветерани праці та діти війни, на жаль, не є суб'єктами права на безоплатну вторинну правову допомогу.

Якою має бути форма доручення і чим вона затверджена?

Якщо за результатами перевірки належності особи до однієї з вразливих категорій осіб, визначених Законом, встановлено, що особа відповідає критеріям, визначеним пунктом 5 Методичних рекомендацій, та належить до суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу, визначених пунктами 1, 2, 8 – 12 Закону, працівником відділу попередньої роботи з клієнтами місцевого центру готується проект наказу про надання безоплатної вторинної правової допомоги за формою, встановленою у додатку 6 до [Методичних рекомендацій](#).

Працівник відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги та роботи з адвокатами місцевого центру забезпечує призначення адвоката, який надаватиме безоплатну вторинну правову допомогу, шляхом видання доручення, форма якого наведена у додатку 9 до Методичних рекомендацій.

Звертаємо увагу, що доручення для надання безоплатної вторинної правової допомоги, форма якого наведена у додатку 9 до [Методичних рекомендацій](#), на сьогодні видається лише місцевими центрами адвокатам для надання безоплатної вторинної правової допомоги суб'єктам права на безоплатну вторинну правову допомогу, визначеним у пунктах 1, 2, 8 – 12 частини першої статті 14 Закону.

Якими документами підтверджується факт надання адвокатом правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 Закону, зокрема, у разі здійснення адвокатом представництва інтересів осіб, що мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, в судах?

Відповідно до пункту 6 Порядку оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 року № 465](#), виплата адвокатам винагороди за надану ними правову допомогу і відшкодування витрат, пов'язаних з наданням такої допомоги, здійснюються на підставі доручення та акта надання безоплатної вторинної правової допомоги з відповідними додатками, складеного за формою, затвердженою Мін'юстом.

Адвокат подає складений ним акт до відповідного місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у строки, визначені у контракті (договорі) (протягом 45 календарних днів після завершення стадії провадження (коли оплата здійснюється за стадіями провадження (процесу) або виконання доручення).

Форма акта та відповідні додатки до нього (розрахунки розміру винагороди адвоката за надання безоплатної вторинної правової допомоги) затверджені [наказом Міністерства юстиції України від 16 жовтня 2014 року № 1702/5 «Про затвердження форми акта надання безоплатної вторинної правової допомоги та додатків до нього»](#), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 16 жовтня 2014 року за № 1281/26058.

Зокрема, додатком 1 до акта надання безоплатної вторинної правової допомоги, затвердженого зазначеним наказом Мін'юсту, є форма розрахунку розміру винагороди адвоката за надання безоплатної вторинної правової допомоги, передбаченої пунктами 2, 3 частини другої статті 13 Закону (крім випадків надання такої допомоги особам, визначених пунктами 3, 4 частини першої статті 14 Закону), та відшкодування витрат, пов'язаних з її

наданням, де, у тому числі, адвокат зазначає перелік складених документів процесуального характеру, судових засідань, у яких він брав участь, тощо.

Факт надання адвокатом безоплатної вторинної правової допомоги підтверджується копіями відповідних підготовлених та поданих адвокатом процесуальних документів, витягу з журналу судових засідань або відповідною довідкою щодо проведених судових засідань суду у справі, судових рішень або витягів з них, іншими документами. Копії поданих підтверджених документів завіряються адвокатом.

Яка довідка про доходи необхідна для здійснення розрахунку середньомісячного сукупного доходу сім'ї особи, яка звертається за безоплатною вторинною правовою допомогою? Чи приймається місцевими центрами відповідна довідка про доходи, видана органами державної фіскальної служби?

Методичними рекомендаціями передбачено, що у разі відсутності у особи, яка звернулася до місцевого центру за безоплатною вторинною правовою допомогою, довідки про отримання (неотримання) соціальної допомоги як малозабезпеченої особи, такою особою подається, зокрема, довідка про доходи кожного члена сім'ї за останні 6 місяців, що видається, як правило, роботодавцем за основним місцем роботи.

Якщо така особа подає довідку про доходи, отриману від органів державної фіскальної служби за останній квартал, уповноважена службова особа місцевого центру для здійснення обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї особи, яка звернулася за наданням безоплатної вторинної правової допомоги, використовує формули, визначені Методичними рекомендаціями. При цьому середньомісячний сукупний дохід сім'ї особи, яка звернулася про надання безоплатної вторинної правової допомоги, розраховується шляхом ділення суми сукупного доходу сім'ї, вказаного у відповідних підтверджених документах, на 3 місяці.

Законом передбачається:

разом із зверненням про надання безоплатної вторинної правової допомоги особа або законний представник особи повинні подати документи, що підтверджують належність особи або осіб, стосовно яких звертається законний представник, до однієї з вразливих категорій осіб, передбачених частиною першою статті 14 Закону (частина четверта статті 18 Закону);

у разі звернення особи про надання одного з видів безоплатної вторинної правової допомоги місцевий центр зобов'язаний протягом десяти днів з дня надходження звернення прийняти рішення щодо надання безоплатної вторинної правової допомоги (частина перша статті 19 Закону).

При цьому у талоні про прийняття звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги передбачається, що протягом десяти днів з дня отримання місцевим центром всіх необхідних документів, що підтверджують право на отримання правової допомоги, зазначеним центром буде прийнято рішення про надання або відмову у наданні правової допомоги.

У зв'язку з цим виникають такі питання:

Якою датою повинно оформлюватися звернення клієнта про надання правової допомоги? Коли починається відлік десятиденного строку? Чи оформлюється звернення, якщо клієнт не є суб'єктом права на безоплатну вторинну правову допомогу? Чи видається наказ про надання або відмову у наданні безоплатної вторинної правової допомоги на кожне звернення клієнта?

Після прийняття та сканування працівником місцевого центру звернення і документів особи, яка бажає отримати безоплатну вторинну правову допомогу, такій особі видається талон про прийняття звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги, у якому, зокрема, зазначаються перелік отриманих документів, а також (у разі подання неповного комплекту документів) перелік документів, які необхідно подати додатково. Підписаний такою особою талон сканується, після чого повертається клієнту.

Під час видавання талона про надання безоплатної вторинної правової допомоги особі роз'яснюється, що рішення про надання/відмову в наданні безоплатної вторинної правової допомоги приймається місцевим центром протягом 10 днів з дня отримання звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги та всіх необхідних підтвердних документів. Форми талона та наказів про надання/відмову в наданні безоплатної вторинної правової допомоги наведені у додатках 5 – 7 до Методичних рекомендацій.

Рекомендується повідомляти клієнта про прийняте рішення вже після призначення адвоката та видання йому доручення для надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Враховуючи викладене, звертаємо увагу на таке:

- ✓ відлік десятиденного строку, під час якого місцевим центром приймається рішення про надання/відмову в наданні безоплатної вторинної правової допомоги, починається після отримання працівником місцевого центру звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги та всіх необхідних підтвердних документів, примірний перелік яких визначено у [Методичних рекомендаціях](#) для кожної з категорій осіб;
- ✓ звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги подається особою разом із документами, що підтверджують належність особи до однієї з вразливих категорій осіб, передбачених Законом, про що працівником центру вносяться відомості до блоку ІІ РКК (проставляється дата, присвоюється номер). У разі необхідності працівник місцевого центру допомагає особі, яка звернулася за безоплатною вторинною правовою допомогою, у складенні звернення;
- ✓ належність особи до однієї з вразливих категорій осіб, визначених пунктами 1, 2, 8 – 12 частини першої статті 14 Закону, перевіряється місцевим центром після прийняття звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги та всіх необхідних документів, що підтверджують належність особи до однієї з вразливих категорій осіб;
- ✓ якщо клієнт подав до місцевого центру неповний пакет документів, отримав талон про прийняття звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги, де зазначається перелік документів, які необхідно подати додатково, і більше до місцевого центру не повернувся, – це не є підставою для прийняття рішення про відмову в наданні безоплатної вторинної правової допомоги, оскільки перевірка належності особи до суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу, власне, не проводилась. Крім того, вичерпний перелік підстав для відмови в наданні безоплатної вторинної правової допомоги наведено в статті 20 Закону. У такому разі реєстраційна картка клієнта зберігається місцевим центром.

Чи є підставою для прийняття рішення про відмову в наданні безоплатної вторинної правової допомоги (оформлення відповідного наказу місцевого центру) усна розмова з клієнтом, під час якої з'ясовується, що така особа не є суб'єктом права на безоплатну вторинну правову допомогу?

Рішення про відмову в наданні безоплатної вторинної правової допомоги приймається місцевим центром лише за результатами перевірки документів, що підтверджують належність осіб до однієї з вразливих категорій осіб, визначених пунктами 1, 2, 8 – 12 частини першої статті 14 Закону. У разі якщо встановлено, що особа, яка звернулася за безоплатною вторинною правовою допомогою, не відповідає критеріям, визначеним пунктом 5 [Методичних рекомендацій](#), тобто не є суб'єктом права на безоплатну вторинну правову допомогу, працівник відділу попередньої роботи з клієнтами готує проект наказу місцевого центру про відмову в наданні безоплатної вторинної правової допомоги, де зазначаються підстави відмови та роз'яснюється порядок оскарження рішення про відмову в наданні безоплатної вторинної правової допомоги.

Крім того, вичерпний перелік підстав для відмови в наданні безоплатної вторинної правової допомоги наведено в статті 20 Закону.

Прийняття рішення про відмову в наданні безоплатної вторинної правової допомоги та видання відповідного наказу місцевого центру за результатами усної розмови з клієнтом не допускаються.

У разі якщо з'ясується, що особа не належить до однієї з вразливих категорій осіб, визначених пунктами 1, 2, 8 – 12 частини першої статті 14 Закону, до подання звернення, і особа згодна з відповідним роз'ясненням працівника місцевого центру, – у пункті 3 блоку II РКК зазначається: «надано роз'яснення, консультацію працівником центру» або (у разі потреби) така особа може бути спрямована до установи з надання безоплатної первинної правової допомоги.

Як визначати належність особи до сім'ї, якщо, наприклад, особи зареєстровані за місцем проживання разом, але не перебувають у родинному зв'язку або не проживають разом, або фактично проживають разом, але не зареєстровані за місцем проживання разом? Як розраховується середньомісячний сукупний дохід сім'ї особи, яка звернулася за безоплатної вторинної правової допомогою, якщо в довідці про склад сім'ї зазначені особи, які до неї не належать?

Відповідно до Закону право на безоплатну вторинну правову допомогу мають, зокрема, особи, які перебувають під юрисдикцією України, якщо середньомісячний сукупний дохід їхньої сім'ї нижчий суми прожиткового мінімуму, розрахованого та затвердженого відповідно до [Закону України «Про прожитковий мінімум»](#) для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення.

Основною вимогою Закону є розрахунок середньомісячного сукупного доходу сім'ї особи, яка звертається за безоплатною вторинною правовою допомогою, а тому без довідки про склад сім'ї здійснити зазначений розрахунок, на жаль, неможливо.

Отже, з метою дотримання вимог Закону в частині розрахунку середньомісячного сукупного доходу сім'ї особи, яка звертається за безоплатною вторинною правовою допомогою, така особа подає довідку про склад сім'ї та довідку про доходи кожного члена сім'ї, інші документи, передбачені в підпункті 1 пункту 5 Методичних рекомендацій.

Відповідно до статті 3 [Сімейного кодексу України](#) сім'ю складають особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки. Подружжя вважається сім'єю і тоді, коли дружина та чоловік у зв'язку з навчанням, роботою, лікуванням, необхідністю догляду за батьками, дітьми та з інших поважних причин не проживають спільно. Дитина належить до сім'ї своїх батьків і тоді, коли спільно з ними не проживає. Крім того, права члена сім'ї має одинока особа. Сім'я створюється на підставі шлюбу, кровного споріднення, усиновлення, а також на

інших підставах, не заборонених законом і таких, що не суперечать моральним засадам суспільства. У разі якщо довідка про склад сім'ї, де, як правило, зазначаються лише зареєстровані у житловому приміщенні/будинку особи, не відповідає фактичним обставинам справи, особою,

яка звертається за безоплатною вторинною правовою допомогою може бути поданий, наприклад, [акт про обстеження матеріально-побутових умов сім'ї, форма якого затверджена наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 28 квітня 2004 року № 95](#). У зазначеному акті, зокрема, зазначаються відомості про сім'ю, кількість членів сім'ї, що мешкають разом.

! Також доводимо до відома, що з метою врегулювання зазначеного питання Міністерством юстиції України готуються відповідні зміни до Закону.

Чи має право на правову допомогу інвалід, який отримує пенсію та одночасно працює? Чи потрібно вимагати від інваліда, що звертається за правовою допомогою, довідку, яка підтверджує, що він отримує саме пенсію по інвалідності, а не якусь іншу?

Відповідно до Закону інваліди, які отримують пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії, у розмірі менше двох прожиткових мінімумів для непрацездатних осіб, мають право на всі види правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 Закону. У разі звернення до місцевого центру інвалідів, які отримують пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії, у розмірі менше двох прожиткових мінімумів для непрацездатних осіб (відповідно до статті 7 Закону України [«Про Державний бюджет України на 2015 рік»](#) у 2015 році прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність: з 1 січня 2015 року – 949 гривень, з 1 грудня – 1074 гривні), працівником відділу попередньої роботи з клієнтами місцевого центру перевіряються документи, передбачені підпунктом 2 пункту 5 Методичних рекомендацій. У разі якщо розмір пенсії або соціальної допомоги, що призначається замість пенсії, є меншим двох прожиткових мінімумів для непрацездатних осіб, такі особи мають право на всі види правових послуг, передбачених Законом, при цьому Закон не передбачає отримання інвалідом саме пенсії по інвалідності.

Отримання такою особою будь-якого іншого доходу не може бути підставою для відмови в наданні безоплатної вторинної правової допомоги.

Відповідно до пункту 9 частини першої статті 14 Закону ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», особи, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань, мають право на всі види правових послуг, що передбачені частиною другою статті 13 Закону, стосовно питань, пов'язаних з їх соціальним захистом. Що це за питання соціального захисту? Де вони передбачені?

Законами України [«Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»](#), [«Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні»](#) та [«Про жертви нацистських переслідувань»](#) встановлені пільги для осіб, на яких поширюється дія зазначених законів та гарантії їх соціального захисту, зокрема, медичне обстеження і диспансеризація із залученням необхідних спеціалістів, першочергове забезпечення жилою площею осіб, які потребують поліпшення

житлових умов, та першочергове відведення земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва, першочерговий ремонт жилих будинків і квартир цих осіб та забезпечення їх паливом, безплатний проїзд один раз на два роки (туди і назад)

залізничним, водним, повітряним або міжміським автомобільним транспортом незалежно від наявності залізничного сполучення або проїзд один раз на рік (туди і назад) вказаними видами транспорту з 50-процентною знижкою. Учасникам бойових дій на території інших держав надається право на позаконкурсний вступ до вищих навчальних закладів та переважне право на вступ до професійно-технічних навчальних закладів і на курси для одержання відповідних професій, безоплатне одержання ліків за рецептами лікарів, інші пільги.

Правова допомога такій категорії осіб надається у разі порушення права на пільги та гарантії соціального захисту, передбачені зазначеними законами.

[] «Відкриття центрів правової допомоги – один з прикладів найбільшого успіху», - Вільям Броунфільд

Про це на зустрічі із Міністром юстиції України Павлом Петренком повідомив заступник Державного Секретаря США з міжнародних питань у сфері боротьби з незаконним обігом наркотиків та правоохоронних питань Вільям Броунфільд.

Зустріч мала на меті обговорення технічної допомоги США у сфері безоплатної правової допомоги в Україні, та пройшла 22 липня 2015 року у Міністерстві юстиції України. **Участь у зустрічі взяли директор Координаційного центру з надання правової допомоги Андрій Вишневський, його заступник Віталій Баєв, директор відділу з правоохоронних питань Посольства США в Україні Крістофер Сміт та менеджер програм/ радник з правових питань, Посольство США в Україні Олена Кустова.**

Під час зустрічі Міністр юстиції Павло Петренко висловив подяку заступнику Державного секретаря США з міжнародних питань у сфері боротьби з незаконним обігом наркотиків та правоохоронних питань Вільяму Броунфілду за технічну допомогу, яку надає Уряд США для підтримки системи безоплатної правової допомоги в Україні.

Павло Петренко розповів про початок роботи 100 місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги з 1 липня 2015 року по всій Україні.

«Безоплатна правова допомога – серйозний соціальний проект Уряду. Один із найуспішніших державних проектів, на рівні із новоствореною патрульною службою. Ми розуміємо, що сьогодні багато громадян у силу теперішніх обставин не мають можливості отримати кваліфіковану правову допомогу незалежного адвоката, у тому числі у справах проти держави», – зазначив очільник Мін'юсту. «Наше завдання – зробити Міністерство юстиції адвокатом українців та міністерством справедливості. Перекоаний в успішності цього проекту, і це стане спільним успіхом

Урядів України та США» – **Павло Петренко**.

Вільям Броунфілд запевнив, що Уряд США залишається відданим ідеї підтримки системи безоплатної правової допомоги та сприяння її подальшому розвитку.

«Ми [Уряд США] віддані підтримці програми правової допомоги Міністерства юстиції, надалі залишатимемося Вашими партнерами у цьому напрямі та готові здійснювати подальшу підтримку, особливо з огляду на розширення системи на цивільні та адміністративні справи, -

Вільям Броунфілд.
Також заступник Держсекретаря США повідомив, що Уряд США розділяє такі пріоритети розвитку системи як інвестиції в

людський ресурс та інфраструктуру, і виділить на наступний рік додаткові півмільйона доларів США на ці та інші потреби розвитку системи безоплатної правової допомоги.

Він наголосив, що «відкриття центрів правової допомоги – це один з прикладів найбільшого успіху».

Обидві сторони відзначили відданість, продуктивність та ефективність української команди **Американської асоціації юристів Ініціатива з верховенства права (ABA ROLI)**, через яку здійснювалось співробітництво між США та Україною у сфері підтримки системи безоплатної правової допомоги упродовж останніх 3-х років.

[] **Позиція професійних адвокатських об'єднань, правозахисних і громадських організацій, Омбудсмана, Відкритої громадської платформи розвитку української системи БПД щодо неприпустимості притягнення до дисциплінарної відповідальності адвоката А. Вишневського**

16 липня 2015 року в Кваліфікаційно-дисциплінарній комісії адвокатури Київської області відбулося засідання з розгляду порушеного дисциплінарного провадження стосовно адвоката Андрія Вишневського. Асоціація правників України, Українська Гельсінська спілка з прав людини, Асоціація адвокатів України, Громадська платформа розвитку української системи надання безоплатної правової допомоги, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Союз юристів України та численні

представники адвокатської та юридичної спільноти висловили публічну позицію з приводу факту переслідування директора Координаційного центру з надання правової допомоги, **адвоката Андрія Вишневського** за висловлення ним своєї критичної думки щодо стану сучасної адвокатури.

Так, 13 липня 2015 року Асоціація правників України [висловила публічну позицію](#) з приводу факту переслідування адвоката Андрія Вишневського за висловлення ним своєї критичної думки щодо стану сучасної адвокатури, згідно з якою Асоціація правників України:

- *«вважає недопустимим використання дисциплінарного провадження як способу тиску на адвоката та будь-які переслідування за публічні висловлювання адвокатами своїх поглядів та переконань».*
- *«закликає колег долучитися до підтримки адвоката Андрія Вишневського під час розгляду дисциплінарної справи, яке відбудеться 16 липня 2015 року о 14.30 в приміщенні КДКА Київської області за адресою: вул. Артема, 10, м. Київ».*

ВГО «Асоціація правників України» створена 30 листопада 2002 року на засадах професійної належності з метою сприяння втіленню в життя принципу верховенства права в державному, суспільному та громадському житті, та об'єднує представників юридичної професії – науковців, політичних та суспільних діячів, інших осіб.

Наразі членами Асоціації правників України є 3034 дійсних члени, серед яких адвокати та практикуючі правники, державні службовці, науковці та освітяни, нотаріуси, працівники прокурорських, слідчих органів, органів МВС та СБУ, судді, юрисконсульти.

Президент Асоціації – Денис Бугай, один з кращих фахівців у кримінальному праві за версією міжнародного видання [«Best Lawyers International 2013-2015»](#); провідний спеціаліст країни у сфері корпоративного права за версією міжнародного видання «Best Lawyers 2015»; увійшов до ТОП-100 найкращих юристів України у 2015 році за результатами професійного дослідження, проведеного виданням «Юридична газета»; визнаний одним з 10 найбільш діяльних юристів України у 2013-2014рр. за версією авторитетного фахового

видання «Юридична практика»; увійшов до ТОП 10 провідних юристів України з медіа права, а також в ТОП 20 провідних юристів з корпоративного права за результатами дослідження «50 провідних юридичних фірм України 2013», що проводилось газетами [«Комерсант - Україна»](#) та [«Юридична практика»](#).

15 липня 2015 року **Українська Гельсінська спілка з прав людини** висловила стурбованість з приводу намагань керівництва Національної асоціації адвокатів України притягнути до дисциплінарної відповідальності директора Координаційного центру з надання правової допомоги Андрія Вишневського за висловлювання ним своїх думок і оцінок щодо стану справ в адвокатурі. В офіційній позиції УГСПЛ, зокрема, наголошено, що: *«Сьогоднішня скоординована кампанія, яка має намір притягнути адвоката Вишневського до дисциплінарної відповідальності за висловлювання, що є захищеними від переслідування і Конституцією і Конвенцією з прав людини, є черговим свідченням зростання тоталітарних тенденцій в адвокатурі. Якщо за оціночні судження щодо стану справ в адвокатурі адвокат дійсно буде притягнутий до відповідальності, це прямо засвідчить «плачевний стан адвокатури».*

Українська Гельсінська спілка з прав людини (УГСПЛ) – найбільша асоціація правозахисних організацій України. Спілка об'єднує [30 правозахисних недержавних організацій](#). Метою діяльності УГСПЛ є захист прав людини. Була створена 1 квітня 2004 року, є неприбутковою та неполітичною організацією.

Місією УГСПЛ є сприяння розвитку гуманного суспільства, що базується на повазі до людського життя, гідності та гармонійних стосунків між людиною, державою і природою через створення платформи для співпраці між членами Спілки та іншими учасниками правозахисного руху.

Виконавчий директор – адвокат Аркадій Бущенко. Тривалий час співпрацював з Харківською правозахисною групою як правовий експерт і керував роботою Центру стратегічних справ, на рахунку якого близько 60 виграних справ у Європейському суді з прав людини. Є автором 9 книжок та 15 публікацій з правозахисної тематики. З 2008 року він очолював громадську організацію «Інститут правових досліджень та стратегій». У 2008 і 2010 роках він обирався головою правління Спілки.

Також 15 липня 2015 року **Асоціація адвокатів України** висловила офіційну позицію щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності за публічне висловлення своєї думки адвоката, директора Координаційного центру з надання правової допомоги Міністерства юстиції України, **Андрія Вишневського**. У ній резюмовано: «Вважаємо неприпустимим переслідування адвокатів, зокрема, Андрія Вишневського, за публічне висловлення критичної думки щодо стану української адвокатури та засуджує використання дисциплінарного провадження як способу тиску на адвоката».

ВГО «Асоціація адвокатів України» створена 8 квітня 2006 року на засадах професійної належності та об'єднує адвокатів для сприяння розвитку та зміцненню інституту адвокатури в Україні, підвищення рівня правової допомоги, що надається адвокатами, підвищення ролі та авторитету адвокатури в суспільстві та задоволення та захисту прав та законних інтересів членів Асоціації.

Наразі членами Асоціації адвокатів України є близько 900 адвокатів.

Президент Асоціації – адвокат Олег Чернобай. Спеціалізується на питаннях правового захисту інтелектуальної власності, правового регулювання відносин в енергетичному секторі та користуванні природними ресурсами, корпоративних відносинах та загалом цивільному, підприємницькому праві, а також питання здійснення правосуддя. Має низку наукових публікацій, присвячених проблемам правового захисту інтелектуальної власності.

Цього ж дня свою [публічну позицію із зазначеного приводу оголосила Громадська платформа розвитку української системи безоплатної правової допомоги](#). У ній, зокрема, наголошено, що «представники організацій громадянського суспільства, що рік тому сформували громадську платформу розвитку системи безоплатної правової допомоги, із великим здивуванням та стурбованістю сприйняли звернення керівництва НААУ до місцевих органів адвокатури та III з'їзду адвокатів України до Міністра юстиції України з приводу критичних висловлювань адвоката та директора Координаційного центру з надання правової допомоги пана Андрія Вишневського». А також висловлено думку, що «Адвокатура України справді знаходиться у стані глибокої кризи, що підтверджується результатами опитувань громадян, експертними оцінками, журналістськими розслідуваннями, аналітичними звітами» та закликано «дотримуватися адвокатської етики, плюралізму, шанобливого ставлення до протилежних думок, і припинити діяти в шаблоні радянської тоталітарної істерії».

Відкрита громадська платформа розвитку української системи безоплатної правової допомоги є добровільною ініціативою та формою співпраці громадських діячів та експертів у галузі прав людини, верховенства права, юстиції в кримінальній сфері в Україні, метою якої є всебічне сприяння розвитку системи безоплатної правової допомоги в Україні.

Учасниками громадської платформи є: Лариса Денисенко, адвокат, письменниця, правозахисниця (голова Платформи); Микола Сіома та Антоніна Бондаренко – виконавчий та програмний директор ВБО Українська фундація правової допомоги; Роман Романов та Василина Яворська – директор та менеджер програмної ініціативи «Права людини та правосуддя» Міжнародного фонду «Відродження»; Микола Хавронюк, директор з наукового розвитку Центру політико-правових реформ; Олександр Банчук, член правління Центру політико-правових реформ; Олександра Матвійчук, Голова Правління ГО «Громадянських свобод», Координатор громадської ініціативи «Євромайдан SOS»; Аркадій Бущенко та Максим Щербатюк, виконавчий директор та програмний директор Всеукраїнської асоціації правозахисних організацій «Українська Гельсінська спілка з прав людини».

15 липня 2015 року [офіційну заяву з приводу неприпустимості притягувати до відповідальності адвоката за висловлені ним критичні зауваження висловила](#) Уповноважений Верховної Ради України з прав людини **Валерія Лутковська**.

«Я вважаю недопустимим використання дисциплінарного провадження щодо Андрія Вишневського як способу тиску на адвоката за

публічні висловлювання своїх поглядів та переконань. Діяльність адвокатури ґрунтується на верховенстві права та законності, а не цькуванні і залякуванні».

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (Омбудсман) – орган Верховної Ради України, що здійснює парламентський контроль за дотриманням конституційних прав та свобод людини і громадянина в Україні. Основною функцією Омбудсмана є контроль за діяльністю виконавчих та інших органів державної влади шляхом розгляду скарг громадян на дії тих чи інших органів або посадових осіб, що призвели до порушення прав та свобод людини і громадянина.

На сьогодні інституція омбудсмана на національному, регіональному та місцевому рівнях існує більш ніж у 100 країнах світу, і ця ідея продовжує поширюватися.

З початку діяльності в Україні до Омбудсмана звернулися понад 1,1 млн. осіб.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини – заслужений юрист України Валерія Лутковська. Юрист, має багатий досвід професійної діяльності в структурі Міністерства юстиції України та Міністерства у справах сім'ї та молоді. З вересня 2003 року — заступник Міністра юстиції, уповноважений у справах дотримання Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Із січня 2011 року — урядовий уповноважений у справах Європейського суду з прав людини. У квітні 2012 року призначена Уповноваженим Верховної Ради з прав людини. Нагороджена Почесною грамотою Міністерства юстиції України, Орденом княгині Ольги III ступеня.

5 липня 2015 року [заяву щодо переслідування адвокатів за критичні висловлювання щодо стану адвокатури в Україні оприлюднив Союз юристів України](#). Так, «Союз юристів України, як організація, яка об'єднує юристів та адвокатів України, вкрай стурбована ситуацією щодо застосування дисциплінарних заходів задля монополізації права на особисту думку членів Національної асоціації адвокатів України».

У зазначеній заяві наголошено, що «переслідування адвокатів за критичну позицію викликало

громадський резонанс в авторитетних громадських та адвокатських організаціях, які висловили обґрунтовані сумніви щодо незалежності адвокатури в Україні. Зокрема порушення дисциплінарної справи за публічне висловлення думки щодо загально визнаних проблем в адвокатурі директора Координаційного центру з надання правової допомоги Андрія Вишневського є тиском на адвоката».

А також зазначено, що «стан адвокатури в Україні, так само як і проблеми, які виникли при формуванні Конституційних органів та проведенні третього з'їзду адвокатів України викликають обґрунтоване занепокоєння у адвокатської спільноти щодо гарантій адвокатської діяльності. Переслідування адвокатів за критичні висловлювання ставить під сумнів спроможність самоврядування української адвокатури виконувати свою місію: захист конституційного права кожного громадянина та члена організації на висловлення власної окремої думки. Саме порушення принципів прозорості та відкритості в роботі Національної асоціації адвокатів України та Ради адвокатів України зумовлюють та зміцнюють недовіру та критику членів». У заяві закликано органи адвокатського самоврядування, їх посадових осіб у відносинах із адвокатами дотримуватись Конституції України, Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року. А також наголошено, що Союз юристів України «не залишить без уваги та належного

реагування дії керівництва Національної асоціації адвокатів України щодо професійних прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності».

ВГО «Союз юристів України» утворена у травні 1991 року з метою об'єднання зусиль для задоволення інтересів юристів, залучення їх до активної участі в роботі по розбудові правової держави, формування в Україні громадянського суспільства. Нині Союз об'єднує понад 100 тисяч індивідуальних членів та майже стільки ж юристів в установах, на підприємствах і в організаціях, що є її колективними членами і галузевими асоціаціями. Організації Союзу діють у всіх регіонах країни.

Голова Союзу юристів України – Валерій Євдокимов – народний депутат України II та IV скликання, заступник голови комітету Верховної Ради України з питань законності і правопорядку (1994-1998). Радник Голови Вищої ради юстиції України, радник Генерального прокурора України, голова Всеукраїнської юридичної ради, заслужений юрист України.

Раніше, а саме 08 липня 2015 року, адвокат **Андрій Стельмащук** ініціював проведення у соціальній мережі Facebook флешмобу, що полягає у копіюванні та поширенні адвокатами як власного на своїх профілях у згаданій соціальній мережі уривку з виступу директора Координаційного центру з надання правової допомоги на тему «Безоплатна правова допомога: бачення, вплив на середовище, ризики і можливості» на конференції «Судова реформа: стратегічне планування та подальші кроки» 15 червня 2015 року, а саме: *«Основним ризиком для реалізації конституційного права громадян на безоплатну правову допомогу і можливостей держави це право забезпечити, ми бачимо плачевний стан української адвокатури: це низькі етичні стандарти та професійний рівень адвокатури; це те, що адвокат є корупційною ланкою в системі судочинства; це те, що з явищем "міліцейських адвокатів" Національна асоціація адвокатів України не бореться і навіть не дає жодної оцінки цьому явищу. Реформування адвокатури на часі, воно необхідне. Тому що в стані, в якому адвокатура є сьогодні, вона може стати гальмом для реалізації судової реформи».*

Лише за перші години до флешмобу приєдналися адвокати *Денис Бугай, Артем Стоянов, Олег Макаров, Анна Огречук, Марина Старовойтова, Олексій Савчук, Олексій Кузьмінський, Леонід Шалімов, Ігор Світличний, Олександра Яновська, Аліна Самарець, Ірина Дідковська, Оксана Томчук, Олександр Мірошник, Андрій Левковець, Павло Попович, Денис Корінний, Наталія Дорошенко, Лариса Меркулова, Сергій Свіриба, Ольга Бородіна, Маркіян Ключковський, Андрій Гринчук, Володимир Кухта, Валерія Коломієць, Роман Мартиновський, Володимир Дементьєв, Андрій Авторгов, Дмитро Малигін, Олег Спину, Володимир Бондар, Андрій Трембич, Дмитро Димов, Наталія Радущинська, Наталія Гурковська, Катерина Кармазіна, Євгеній Мороз, Тетяна Колодій, Євгенія Коваленко, Олег Руденко, Вадим Маркевич.*

Нагадаємо, виступивши 15 червня 2015 року на конференції «Судова реформа: стратегічне планування та подальші кроки» у Верховному суді України із доповіддю [«Безоплатна правова допомога: бачення, вплив на середовище, ризики і можливості»](#) як посадова особа – директор Координаційного центру з надання правової допомоги – **Андрій Вишневський** розповів про гнучкість та інноваційність української моделі системи БПД в Україні, яка отримала належне визнання і в українському суспільстві і в колі міжнародних партнерів. Зasadничими принципами системи БПД, за його словами, є незалежність провайдерів безоплатної правової допомоги та вільна конкуренція між ними, що є запорукою якості. Серед окреслених ризиків для подальшого

розвитку системи БПД головним Андрій Вишневський назвав плачевний стан вітчизняної адвокатури.

Зокрема, **Андрій Вишневський** зазначив:

«Якщо адвокатура якнайшвидше не буде реформована у відповідності із принципами та стандартами Ради Європи, вона може стати гальмом для імплементації судової реформи».

У подальшому, на підставі [заяви III-го З'їзду адвокатів України](#), який відбувся 03 липня 2015 року стосовно, на думку делегатів з'їзду, «порушенні директором Координаційного центру з надання правової допомоги Вишневським Андрієм Володимировичем приписів спеціального національного законодавства та Правил адвокатської етики», а також у зв'язку із цим листа №419/0/2-15 від 24.06.2015 Голови Національної асоціації адвокатів України, Ради адвокатів України Ізовітової Л.П. направлено голові Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Київської області Ковбасінській Г.В., рішенням Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Київської області стосовно адвоката Вишневського Андрія Володимировича порушено дисциплінарну справу, розгляд якої призначено на 16 липня 2015 року о 14:30 год в приміщенні КДКА Київської області за адресою: м. Київ, вул. Артема, 10. Також попередньо, а саме листом №421/0/2-15 від 24.06.2015 Голови Національної асоціації адвокатів України, Ради адвокатів України Ізовітової Л.П. головам Рад адвокатів регіонів та головам Кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури регіонів щодо ситуації, *«яка склалась через неприпустимі публічні висловлювання адвоката, директора Координаційного центру з надання правової допомоги Міністерства юстиції України, які руйнують повагу суспільства до інституту адвокатури в державі»*, було запропоновано *«прийняти дану інформацію до відома, обговорити її із колегами на місцях та висловити свою активну позицію»*.

16 липня 2015 року [свою позицію з приводу факту переслідування](#) адвоката Андрія Вишневського за висловлення ним своєї думки про стан сучасної адвокатури оголосила **Всеукраїнська Громадська Організація «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу»**. У ній ВГО висловила *«стурбованість та бачить реальну загрозу для всіх адвокатів України, у використанні дисциплінарного провадження, як засобу тиску на адвоката, обмеження його свободи слова та переслідування за публічні висловлювання своїх поглядів і переконань»*. Офіційна позиція ВГО наголошує, що *«неприпустимий будь-який тиск на адвоката та втручання в його діяльність, здійснення переслідувань за публічні висловлювання з боку виборних органів самоврядування, оскільки свобода висловлення власної думки складає одну з найважливіших складових демократичного суспільства, одну з основних вимог до прогресу та розвитку кожної особистості. Плюралізм, толерантність та широта мислення є обов'язковими ознаками демократичного суспільства»*. А також у зазначеній офіційній позиції висловлено думку, що: *«На даний час існує реальна загроза, що переслідування та тиск продовжиться і торкнеться всієї адвокатської спільноти, яка має сміливість висловлювати власні думки публічно»*.

ВГО «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу» є об'єднанням громадян, які здійснюють адвокатську та правозахисну діяльність, створене з метою захисту законних професійних, соціальних, економічних та інших спільних інтересів.

Членами об'єднання можуть бути адвокати, які надають безоплатну правову допомогу, у тому числі ті, які надають таку допомогу pro bono, та які своєю активною діяльністю сприяють реалізації мети та завдань об'єднання.

У 24 областях та місті Києві функціонують відокремлені підрозділи об'єднання, до якого входять понад 1000 адвокатів.

Голова об'єднання – адвокат Вікторія Мітько. Працювала адвокатом Кримської колегії адвокатів, Севастопольського відділення Спілки адвокатів України, протягом 5 років була членом дисциплінарної палати КДКА м. Севастополя. З жовтня 2012 року була членом атестаційної палати КДКА м. Севастополя. У 2012 – 2013 роках працювала заступником директора та директором Севастопольського міського центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Неодноразово нагороджувалась почесними грамотами Севастопольської міської державної адміністрації, Спілки адвокатів України, Вищої кваліфікаційної комісії адвокатури України.

16 липня 2015 року свою позицію стосовно проблемних питань у професійному житті адвокатської спільноти висловила д.ю.н., професор кафедри правосуддя Київського національного університету імені Тараса Шевченка, адвокат з понад 20-річним досвідом Олександра Яновська.

Зокрема, у [своєму відеозверненні](#) Олександра Яновська зазначила:

«На сьогоднішній день реакційні сили знову піднімають голову в Україні. Яскравий приклад цього – кампанія, яку розпочали в керівних органах Національної асоціації адвокатів України щодо нетерпимості до будь-якої іншої думки щодо тих проблем, які існують в адвокатурі. Сьогодні розглядається дисциплінарна справа пана Вишневського, директора Координаційного центру з надання правової допомоги, який мав сміливість сказати про те, про що знають по суті всі в нашій країні, і про що було неодноразово оголошено на будь-яких заходах: щодо великої кількості і рівня корупції, в тому числі, участі адвокатів в цьому, щодо наявності в недалекому минулому так званих "міліцейських

адвокатів" в лавах адвокатури».

Олександра Яновська висловила про те, що озвучення проблем, з якими стикаються адвокати – це шлях до їх вирішення, а також про негативні тенденції в адвокатурі щодо неможливості висловлюватись вільно. На думку Олександри Яновської, «Замовчування – це шлях в нікуди». Вона закликала усіх, і звернула увагу міжнародних організацій, докласти усіх зусиль, аби перешкодити поширенню подібних негативних тенденцій в адвокатурі: «Ми маємо сприяти, щоб у нашій країні адвокатура ставала більш демократичною, більш сильною, об'єднаною, і ні в якому разі не перешкождала незалежності нашої професії».

Олександра Яновська – професор кафедри правосуддя КНУ ім. Т. Шевченка, доктор юридичних наук, адвокат з понад 20-річним досвідом.

1998 р. - захистила дисертаційне дослідження на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук на тему «Правові гарантії діяльності адвоката-захисника у кримінальному процесі України» за спеціальністю 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова (Київський національний університет імені Тараса Шевченка).

2012 р. - захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук на тему: «Теоретичні та організаційні засади функціонування та розвитку змагального кримінального судочинства» за спеціальністю 12.00.10 – судоустрій; прокуратура та адвокатура (Національна академія внутрішніх справ).

Є автором та співавтором понад 70 наукових та навчально-методичних праць.

Нагороджена дипломом переможця професійного конкурсу «Адвокатура – 2013» в номінації «За активну законодавчу роботу»; відомчою відзнакою МВС України – медаллю «За розвиток науки, техніки та освіти»; орденом Національної асоціації адвокатів України «Видатний адвокат України».

У своїй [публічній заяві 16 липня 2015 року](#) з приводу порушеної проти нього дисциплінарної справи **Андрій Вишневський** заявив: *«Наголошую і наполягаю, що метою мого виступу не були ані підриг авторитету адвокатури України, ані образа моїх колег – сумлінних і добросовісних адвокатів. Навпаки, я прагнув повернути увагу до тих загальноновизнаних проблем в адвокатурі, до вирішення яких разом зі своєю командою докладаю зусиль протягом останніх майже 4 років».*

«З повагою і довірою ставлюсь до всіх без виключення членів дисциплінарної палати КДКА Київської області і розраховую на їх професіоналізм та об'єктивність при прийнятті рішення. Сьогодні ця поважна палата прийматиме рішення не у справі адвоката Вишневського, а у справі майбутнього адвокатури України».

16 липня 2015 року в Кваліфікаційно-дисциплінарній комісії адвокатури Київської області відбулося засідання з розгляду порушеного дисциплінарного провадження стосовно адвоката Андрія Вишневського. Засідання було перенесено на невизначений час у зв'язку із клопотанням Андрія Вишневського щодо необхідності ознайомлення із матеріалами справи. Про дату засідання КДКА буде повідомлено пізніше.

«Насамперед хотів би подякувати адвокатам, громадським організаціям, Уповноваженому Верховної Ради з прав людини та всім, хто висловив слова підтримки моїй позиції та обурені тими подіями, що відбуваються навколо мого публічного висловлювання місячної давнини, яке власне і стало підставою для звернення Голови НААУ до шановної КДКА Київської області. Особливо ціную те, що протягом останніх днів до мене звернулись більш сотні адвокатів

з різних регіонів, з котрими досі я навіть не був знайомий, та висловили мені свою підтримку. Також я хотів би, щоб протягом часу мого ознайомлення з матеріалами справи, ви могли б взяти до уваги деяку додаткову інформацію по суті мого виступу 15 червня та роз'яснити її

зміст. На мою думку, цей зміст намагаються спотворити окремі особи в керівництві НААУ, які насправді, на моє переконання, не бажають адвокатури незалежності, самоврядності та процвітання. А прагнуть тримати її в пригніченому, розділеному, залежному та керованому стані. Я наголошую та наполягаю, що метою мого згаданого виступу не були ані плани підризу авторитету адвокатури, ані образа моїх колег. Навпаки, я прагну привернути увагу професійної спільноти та ширших кіл до загально визнаних проблем в адвокатурі» – наголосив **Андрій Вишневський** у зверненні до КДКА Київської області.

Підтримати Андрія Вишневського прийшли президент Асоціації правників України **Денис Бугай**, Президент Асоціації адвокатів України **Олег Чернобай**, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини **Валерія Лутковська**, виконавчий директор Української Гельсінської спілки з прав людини **Аркадій Бущенко**, В.о. Голови Союзу юристів України **Катерина Коваль**, голова Ради адвокатів м. Києва **Інна Рафальська**, офіційні представники Міністерства юстиції України – директор Департаменту з питань люстрації **Тетяна Козаченко**, В.о. Всеукраїнської громадської організації «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу» **Марина Старовойтова** та численні представники адвокатської, юридичної та правозахисної спільноти.

NB! Детально з передісторією та хронологією подій дисциплінарної справи проти адвоката Андрія Вишневського [можна ознайомитись тут](#).

[] Justice Ministry's Vyshnevsky says Ukraine bar association stalling judicial reform

The Ukrainian National Bar Association doesn't take well to criticism.

Andriy Vyshnevsky, the director of the Ukrainian Justice Ministry's Coordinating Center for the Provision of Legal Aid, found that out after delivering a stinging rebuke to the bar at a judicial conference on June 15.

He's now facing a one-year suspension because his statements allegedly impaired the dignity and reputation of the bar, and violated its code of ethics. Ukraine's bar association didn't respond to numerous requests for interviews since the Kyiv Post initiated contact with the professional body on July 17.

"The poor state of Ukraine's bar is the main risk to the system of pro bono legal aid," Vyshnevsky said at the conference. "This concerns the low ethical standards and professionalism of the bar. This concerns attorneys being a main link in corruption. This concerns the Ukrainian National Bar Association's being unwilling to counter the phenomenon of so-called militia advokats (attorneys biased in favor of investigators) or at least to give a legal assessment to it... Reform of the bar is urgent... The current state of the bar may hamper judicial reform."

But the disciplinary proceedings launched against him by the bar are a symptom of a wider malaise gripping Ukraine's professional body of lawyers, Vyshnevsky said. He also said the action launched against him is supposed to serve as a warning from the bar to all of Ukraine's attorneys.

“This is an ostentatious process aimed at intimidating attorneys,” Vyshnevsky told the Kyiv Post on July 23. *“This is a signal they have to keep their mouths shut ... and by no means are they allowed to criticize the bar. This is an attempt to turn the Ukrainian National Bar Association into a totalitarian organization.”*

While Vyshnevsky’s disciplinary hearing, which had been scheduled for July 16, has been postponed indefinitely, the lawyer has already appealed against numerous procedural violations during the commencement of earlier proceedings in the Kyiv District Administrative Court. The hearing on his appeal is scheduled for Aug. 31.

Both Ukraine’s **human rights Ombudsman** and the **Ukrainian Helsinki Human Rights Union** have come out in support of Vyshnevsky.

“It (this case) destroys the fundamental principles of an independent bar, and casts doubt on the ability of the bar to accomplish its tasks,” reads a **Helsinki Union** statement issued on July 20.

When asked to explain who the so-called militia advokats are, Vyshnevsky said that *“these are (those) public defenders who are more inclined to favor prosecutors rather than their pro bono clients.”*

Their appearance followed the scrapping of the Soviet-era collegium of attorneys in the 1990s, which left no professional body responsible for the appointment of public defenders in cases where legal representation is required.

“To fill this gap, investigators started to contact lawyers they knew,” Vyshnevsky said. A form of corruption, this mechanism allowed crimes to be pinned on people who did not commit them. And now they are clients of pro bono legal aid.

This is not the first time calls for reforming the bar in Ukraine have been raised.

Two draft bills, both aimed at strengthening the ethical standards of attorneys and the independence of the bar, are awaiting approval from parliament’s legal policy and justice committee ahead of being put to a vote.

Both bills propose to make it mandatory for all clients to be represented in court by attorneys. At the moment, a person representing a client in a Ukrainian court is not required to have the status of advokat (attorney) – apart from in criminal proceedings. In other words, a person representing a client in court can and often does fall completely outside the qualification and disciplinary system of the bar.

“This gives practically no means for clients to control the quality of the legal services they receive,” Vyshnevsky told the Kyiv Post.

While experts agree this has to change, they doubt that introduction of mandatory legal representation will work without the careful reform of bar as well. **Andriy Stelmashchuk**, a managing partner at law firm Vasil Kisel & Partners, said he believes mandatory legal representation *“will be used as an instrument of pressure and abuse of powers.”*

“The institution of the bar is weak. For twenty years it served the state. Despite the adoption of the law on the bar, its management did not change,” said Stelmashchuk.

While that situation could be remedied through the re-qualification of attorneys and the introduction of bans on the former management holding any office in the bar, lawyers have little will to reform the system.

Ethical standards also have to be strengthened.

“Corruption flourishes because lawyers are promoting it... because without a lawyer as an intermediary between a judge and a client, corruption would be impossible,” said Stelmashchuk.

A survey by the U.S.-funded Fair Justice project conducted on July 12, 2014 showed that 39 percent of the criminal proceedings in Ukraine were sabotaged because lawyers failed to turn up in court, while in 34 percent of civil cases, attorneys came unprepared.

To supplement the code of ethics, lawyers, together with the European Union project Support to Justice Sector Reforms have drafted a declaration to protect human rights in criminal cases. It is a code of practices designed to supplement the law.

“The key is to involve society in the oversight of courts,” said **Mark Segal** of the Support to Justice Sector Reform’s project. *“Historically speaking, the court system in Ukraine was not designed to serve the interests of the people. We need to reorient the court system to make it into something that belongs to the people.”*

Another equally troubling problem, according to Vyshnevsky, is that the bar’s disciplinary branch, its ethical standards watchdog, is not independent. It is financed either with payments for attorney examinations, or funds transferred by regional bar councils, rather than individual membership fees.

[] Чи може адвокат допомогти засудити людину за вчинення особливо тяжких злочинів, яких вона не вчиняла? – резонансна справа, пов'язана з фактом усунення від кримінального провадження незалежного захисника з активною професійною позицією та нав'язування іншого адвоката

30 липня 2015 року дисциплінарною палатою Кваліфікаційного-дисциплінарної комісії адвокатури Львівської області (далі – дисциплінарна палата КДКА) розглядалося звернення Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області щодо надання правової оцінки дій адвоката Л.Козири. Адвокат Л. Козири не з'явилася на засідання. Дисциплінарна палата КДКА винесла рішення про відмову у слуханні свідка зі

сторони скаржника та перенесла засідання.

Раніше адвоката Л. Козиру слідство нав'язало обвинуваченому Василю Соколу в умисному вбивстві та насильницькому задоволенні статевої пристрасті неприродним способом (п. 10 ч. 2 ст. 115., ч. 3 ст. 153 Кримінального кодексу України) всупереч закону та волі обвинуваченого. Цей факт встановлено Апеляційним судом Львівської області. «Зважаючи на наявність незалежного захисника, наданого державою, слідство нав'язало обвинуваченому приватного захисника Козиру Л. І., неправильно ввело його у провадження і в подальшому не повідомляючи державного захисника про слідчі та процесуальні дії», – зазначено в ухвалі Апеляційного суду Львівської області від 19 листопада 2014 року (справа №451/89613-к, провадження № 11-кп/783/575/14).

Судом встановлено порушення права на захист та незаконної участі адвоката Л. Козири на стадії досудового розслідування. «Зважаючи на наявність незалежного захисника, наданого державою, слідство нав'язало обвинуваченому приватного захисника Козиру Л. І., неправильно ввело його у провадження і в подальшому не повідомляючи державного захисника про слідчі та процесуальні дії», – зазначено в ухвалі Апеляційного суду Львівської області від 19 листопада 2014 року (справа №451/89613-к, провадження № 11-кп/783/575/14).

У результаті захисту, здійснюваного під час судового розгляду адвокатом Юрієм Огорілком за доручення Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області, обвинуваченого в умисному вбивстві та насильницькому задоволенні статевої пристрасті неприродним способом було виправдано судом за згаданими статтями Кримінального кодексу України. Суд апеляційної інстанції вирок суду першої інстанції – Радеківського районного суду – залишив без змін.

За скаргою виправданого Василя Сокола на адвоката Л. Козиру Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури Львівської області у відкритті дисциплінарного провадження відмовлено. Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області [звернувся до КДКА щодо надання правової оцінки дій адвоката Л.Козири](#), яка наполягає на укладенні з нею центром контракту на надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Отож, 30.07.2015 року перед початком засідання Дисциплінарної палати КДКА адвокат Юрій Огорілко, якого викликали у якості свідка для надання пояснень у слуханні справи за поданням Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області на дії адвоката Лариси Козири, надав письмові пояснення.

У поданні скарги на дії адвоката Л. Козири батькові виправданого Василя Сокола Ігореві Соколу було відмовлено перед початком засідання.

Дисциплінарна палата КДКА прийняла до розгляду відповідь МВС України до Василя Сокола про притягнення слідчого Сокальського РВ О.Стрембіцького до дисциплінарної відповідальності у зв'язку з порушеннями ним норм КПК України.

Засідання було розпочато зі запізненням на 50 хв. На засіданні, перед початком розгляду питання, було відмовлено у відеофіксації і присутності журналістів, мотивуючи тим, що в Положенні КДКА є вимога 3-х добової попередньої акредитації представників ЗМІ.

Член Дисциплінарної палати КДКА-доповідач повідомила, що у зв'язку з тим, що в день засідання подано нові матеріали, з яким не було змоги ознайомитися, засідання Дисциплінарної палати КДКА переноситься.

Директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області Ігор Микитин звернувся із проханням до Дисциплінарної палати КДКА заслухати свідка Ігоря Сокола (батька виправданого) у зв'язку з поважністю його віку, часом та зусиллями затраченими ним на дорогу з м. Червоноград. Однак член комісії-доповідач відмовила, мотивуючи, що відсутня відповідач Л.Козира, яка не буде мати змогу поставити питання чи спростувати свідка.

Присутня на засідання адвокат, член Ради адвокатів Івано-Франківської області Людмила Желізняк виступила із запереченням, мотивуючи це тим, що Дисциплінарна палата КДКА може розглядати питання, якщо адвокат невмотивовано і без попередження відсутній на засіданні. Відтак, комісія взяла перерву для прийняття рішення.

[Коментар члена Ради адвокатів Івано-Франківської області, керівника Івано-Франківського відокремленого підрозділу ВГО "Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу" Людмили Желізняк щодо засідання Дисциплінарної палати КДКА 30.07.2015 \(відео\)](#)

Як повідомляє директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області **Ігор Микитин**, після 30 хвилинної перерви комісія повідомила про рішення про відмову слухати свідка Ігоря Сокола та перенесення засідання на 27 серпня 2015 року.

Відокремлений підрозділ ВГО «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу» у Львівській області висловлює занепокоєність через резонансну справу, пов'язану з фактом усунення від кримінального провадження незалежного захисника з активною професійною позицією та нав'язування іншого адвоката підозрюваному, обвинуваченому у вчиненні особливо тяжких злочинів всупереч його волі та закону. Та звертає увагу на цю справу адвокатів, професійної громадськості та засобів масової інформації.

NB! За додатковою інформацією можна звертатись до Валерії Коломієць, адвоката, керівника відокремленого підрозділу ВГО «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу» у Львівській області за телефоном 067 458 69 86, або електронною поштою: kolomiets.laW@gmail.com.

ДОВІДКОВО:

Підзахисного адвоката **Юрія Огорілка**, який був залучений до здійснення захисту на стадії судового розгляду згаданого кримінального провадження, затримали за підозрою у скоєнні крадіжки у лютому 2013 року. У ході досудового розслідування підозрюваний зізнався ще й у скоєнні вбивства, яке відбулося у травні 2011 року (п. 10 ч.2 ст. 115 КК України, передбачає максимальне покарання у вигляді довічного позбавлення волі). Згодом підозрюваний змінив покази та став стверджувати, що вбивства не скоював, і визнав свою вину у результаті застосування до нього працівниками міліції морального, психологічного та фізичного впливу. У рамках кримінального провадження підозрюваному проведено судову психіатричну експертизу, що встановила у нього розумову відсталість. Завдяки зусиллям у справі адвоката, суд визнав недоведеною участь його підзахисного у скоєнні інкримінованих йому діянь за п.10 ч.2 ст.115, ч.3 ст.153, ч.1 ст.185 КК України, а докази, зібрані та представлені стороною обвинувачення, недопустимими та такими, що не можуть бути покладені в основу обвинувального вироку. Вироком Радехівського районного суду Львівської області від 22.07.2014 постановлено визнати обвинуваченого невинуватим і виправдати його у пред'явленому обвинуваченні за п.10 ч.2 ст.115, ч.3 ст.153, ч.1 ст.185 КК України. Ухвалою Колегії суддів Судової палат із розгляду кримінальних справ Апеляційного суду Львівської області від 19.11.2014 постановлено, що доводи апеляційної скарги сторони обвинувачення не знайшли свого підтвердження. Судом встановлено порушення права на захист та незаконної участі стороннього адвоката на стадії досудового розслідування. Виправдувальний вирок суду першої інстанції залишено без змін.

Інформаційний дайджест системи БПД № 5 (1) 2015.

[] Проведення внутрішніх аудитів у регіональних центрах з надання безоплатної вторинної правової допомоги

5 травня 2015 року [наказом Координаційного центру з надання правової допомоги № 102-аг](#) було затверджено [План проведення внутрішніх аудитів в територіальних відділеннях Координаційного центру з надання правової допомоги на травень-грудень 2015 року \(далі – План\)](#).

План проведення внутрішніх аудитів [регіональних центрів БВПД](#) (далі – Центри) був розроблений на основі оцінки ризиків у їх діяльності. Ступінь «ризиковості» Центрив був розрахований на основі аналізу узагальнених статистичних даних за 2014 рік. Найвищі бали за ступенем «ризиковості» отримали центри у Донецькій, Дніпропетровській, Полтавській, Одеській, Луганській, Кіровоградській, Миколаївській, Черкаській та Запорізькій областях.

Однак, у зв'язку з об'єктивними обставинами, які склалися у Донецькій та Луганській областях через проведення антитерористичної операції, та зважаючи на те, що у Полтавській області в I кварталі 2015 року вже [був проведений позаплановий внутрішній аудит](#), вказані Центри не були включені до плану проведення внутрішніх аудитів.

Отже, з урахуванням фактичної кількості робочих днів у 2015 році, орієнтовного строку проведення одного внутрішнього аудиту та резерву робочого часу на проведення позапланових внутрішніх аудитів, до Плану проведення внутрішніх аудитів у 2015 році було включено шість Центрив:

- ✓ Регіональний центр з надання БВПД у Дніпропетровській області;
- ✓ Регіональний центр з надання БВПД в Одеській області;
- ✓ Регіональний центр з надання БВПД допомоги Кіровоградській області;
- ✓ Регіональний центр з надання БВПД у Миколаївській області;
- ✓ Регіональний центр з надання БВПД у Черкаській області;
- ✓ Регіональний центр з надання БВПД у Запорізькій області.

При проведенні внутрішнього аудиту у Центрах буде оцінюватися:

- ✓ стан звітування адвокатів за виданими їм дорученнями для надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- ✓ рівномірність розподілу виданих доручень між адвокатами;
- ✓ рівномірність розподілу між адвокатами справ за видами, складністю та рівнем оплати.
- ✓ Водночас, слід зазначити, що ранжування всіх Центрив за ступенем «ризиковості» з метою подальшого включення найбільш ризикових Центрив до плану проведення внутрішніх аудитів було проведено на основі попередньої оцінки саме цих трьох показників.

Методика визначення «ризиковості» Центрив полягає в наступному:

I. Щодо кожного Центра окремо визначається 3 відносних показники:

- ✓ відсоток доручень, за якими адвокатами не було надано звіти;
- ✓ показник варіації щодо кількості виданих доручень на кожного адвоката, що у відсотках характеризує ступінь нерівномірності розподілу доручень між адвокатами (чим вищий відсоток варіації, тим більша імовірність нерівномірного розподілу доручень між адвокатами);
- ✓ показник варіації середньої винагороди за одним зданим актом про надання БВПД, який відображає нерівномірність розподілу доручень між адвокатами за видами доручень, складністю справ та рівнем оплати. За аналогією з 2-м показником: чим вищий відсоток варіації, тим більша вірогідність нерівномірного розподілу.

II. Усі Центри окремо за кожним з 3-х зазначених показників ранжуються в порядку зменшення отриманих значень.

Аналіз проводився на основі статистичних даних 25-ти Центрив (за винятком центрив з надання БВПД в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі), відповідно Центру, який опинився на першому місці присвоюється 25 балів, а Центру, який опинився на останньому місці, – 1 бал. Враховуючи, що ранжування проводиться окремо за кожним з 3-х показників, кожен Центр потенційно може отримати від 3-х до 75-ти балів залежно від ступеня «ризиковості».

III. Далі щодо кожного з Центрив розраховується сума балів за 3-ма показниками відповідно до отриманих результатів. Центри знову розміщуються в порядку зменшення кількості балів. Діяльність Центрив, які отримали більшу кількість балів, вважається потенційно більш ризиковою.

Із 13 травня по 10 червня 2015 року в Дніпропетровському Центрі був проведений позаплановий внутрішній аудит (фінансовий аудит та аудит відповідності) за період роботи з 01 січня 2013 року по 31 березня 2015 року. За результатами проведеного аудиту були виявлені несуттєві порушення та недоліки, що стало підставою для надання умовно позитивного висновку.

Зокрема, виявлено несуттєві недоліки при аналізі рівномірності розподілу доручень між адвокатами та низький рівень звітування за виданими дорученнями. Характерною особливістю **Дніпропетровського Центру є висока доля доручень щодо продовження**, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру в загальній структурі виданих доручень, що зумовлено розміщенням в Дніпропетровській області Української психіатричної лікарні з суворим наглядом.

У процесі дослідження питання оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів було перевірено 400 доручень, відібраних за методом формування репрезентативної вибірки. За результатами перевірки виявлено порушення по 2-х актах на суму 173,81 грн.

При перевірці правильності нарахування та виплати спеціалістам відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги заробітної плати та нарахувань на неї встановлено недоплату на суму 655,87 грн.

NB! Крім того виявлено інші несуттєві недоліки в діяльності Дніпропетровського Центру, детальніше з якими можна ознайомитися [тут](#).

З метою оперативного реагування та забезпечення усунення виявлених недоліків та порушень, 21 липня 2015 року було видано наказ Координаційного центру № 187-аг, яким було затверджено План невідкладних заходів щодо усунення порушень та недоліків, виявлених за результатами проведеного внутрішнього аудиту діяльності Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Дніпропетровській області за період з 01.01.2013 по 31.03.2015.

Зазначений План невідкладних заходів передбачає:

- ✓ поетапне проведення заходів щодо забезпечення організації звітування адвокатів за дорученнями, які видані в попередніх періодах і виконані, або дія яких припинена;
- ✓ проведення моніторингу дотримання адвокатами стандартів якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальному процесі за дорученнями щодо продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру, які були видані з 01.01.2013 по 31.03.2015;
- ✓ впровадження порядку збору та узагальнення інформації про якість надання БВПД та визначення конкретних правил та механізмів врахування даної інформації при розподілі доручень між адвокатами;
- ✓ впровадження порядку отримання актуальної інформації про дату та час проведення судових засідань, в яких беруть участь адвокати, які надають БВПД;
- ✓ забезпечення відшкодування до Державного бюджету України 173,81 грн. зайво нарахованих та виплачених сум адвокатам;
- ✓ забезпечення донарахування та виплати 655,87 гривень заробітної плати спеціалістам відділу надання правової допомоги за роботу у нічний час;
- ✓ впровадження механізму впливу зібраної інформації щодо дзвінків до адвокатів на процес розподілу доручень.

Також з **15 червня по 24 червня 2015 року** в **Харківському Центрі** був проведений позаплановий внутрішній фінансовий аудит за період роботи з **01 січня 2013 року по 31 травня 2015 року**. Даний аудит охоплював виключно питання фінансово-господарської діяльності Харківського Центру за виключенням питань оплати послуг адвокатів.

За результатами проведеного аудиту в Харківському Центрі не виявлено порушень та недоліків, що стало підставою для надання позитивного висновку.

NB! Переглянути матеріали, які стосуються перевірки в Харківському Центрі, можна [тут](#).

[] Інтегратори системи безоплатної правової допомоги: ідея, відбір, робота

Розширення надання безоплатної вторинної правової допомоги на цивільні й адміністративні справи та, відповідно, нові категорії клієнтів, передбачає збільшення кількості потенційних останніх – значної кількості мешканців місцевих громад, не усі із яких, об'єктивно, потребуватимуть саме представництва інтересів у судах. Очевидно, що багато питань клієнтів матимуть суто юридичний характер, що потребує консультування відповідних фахівці – юристів. Тож одне із важливих завдань місцевих центрів – розвиток активних зв'язків із громадськими організаціями та об'єднаннями на місцевому рівні, органами адвокатського самоврядування, волонтерськими організаціями тощо з метою створення мережі широкого партнерства суб'єктів надання послуг безоплатної правової допомоги задля того, аби ті громадяни, які не є клієнтами центрів, були адресно направлені в профільні організації, які зможуть допомогти кожній людині у вирішенні її життєвої проблеми по суті та у правовий спосіб.

З цією метою у структурі місцевих центрів утворено **відділ взаємодії з суб'єктами надання безоплатної первинної правової допомоги**. Керівники цих відділів («інтегратори») мають кілька основних завдань щодо інтеграції первинної і вторинної правової допомоги на рівні територіальних громад. Так, інтегратори через інструменти адвокації права осіб на безоплатну правову допомогу забезпечуватимуть розвиток мережі установ, які надають безоплатну первинну правову допомогу, та розширення кола осіб приватного права, залучених до надання такої допомоги.

Така робота спрямована на налагодження довгострокових партнерських стосунків з існуючими провайдерами послуг з громадського сектору, та на розширення мережі таких установ: в першу чергу за рахунок утворення спеціалізованих комунальних установ та залучення органами місцевого самоврядування юридичних осіб приватного права та фізичних осіб, у тому числі пара-юристів, до надання відповідних послуг. У цій роботі важливим є залучення й адвокатури в особі органів адвокатського самоврядування до лобювання питань утворення таких установ перед органами місцевого самоврядування.

Крім того, інтегратори сприятимуть розвитку спроможності партнерських організацій до якісного надання безоплатної первинної правової допомоги, зокрема, через забезпечення обміну кращим досвідом між ними як на рівні території під юрисдикцією відповідного місцевого центру, так і на вищих рівнях, використовуючи можливості єдиної мережі місцевих центрів по Україні.

З цією метою інтегратори, насамперед, проводять картографування інституційних можливостей отримання безоплатної первинної правової допомоги на рівні

територіальних громад у межах юрисдикції місцевих центрів та регулярно оновлюватимуть отримані результати такого аналізу. Результати картографування використовуватимуться місцевими центрами, зокрема, для ефективного планування та здійснення своєї операційної діяльності. Додатково інтегратори виступають точкою доступу місцевих центрів до нових ініціатив, які впроваджуватимуться на національному рівні, з метою покращення доступу окремих категорій громадян до безоплатної правової допомоги.

Серед таких ініціатив – доступ до якісної правової допомоги учасникам АТО та членам їх сімей. У подальших планах – робота із впровадження в сільській місцевості практики пара-юристів, особливості роботи із дітьми, позбавленими батьківського піклування, внутрішньо переміщеними особами. Додатково до цих функцій та в залежності від ступеню розвитку надання первинної правової допомоги на території відповідного місцевого центру на інтеграторів можуть бути покладені окремі функції по взаємодії із засобами масової інформації/речників. З метою обміну досвідом та поширення кращих практик роботи інтеграторів вони будуть об'єднані в професійну мережу, для якої буде забезпечено регулярне навчання та коучінг.

Задум та ідея впровадження такої діяльності вперше виникла у експертів з Української фундації правової допомоги, втілити яку вдалось через реалізацію проекту з відбору та підготовки фахівців, які працюватимуть у місцевих центрах – «інтеграторів». Реалізація задуму з впровадження діяльності інтеграторів у місцеві центри почалась **у травні 2015 року**, зокрема, процес відбору кандидатів-інтеграторів стартував 21 травня 2015 року. Роль організаційного комітету конкурсу з відбору інтеграторів взяла на себе **Українська фундація правової допомоги**. Етап попереднього відбору претендентів – збір та аналіз резюме тривав з 21 травня по 5 червня 2015 року у рамках [оголошеного відкритого конкурсу](#). За цей час до конкурсної комісії надійшло 265 заявки з усіх регіонів України. Найбільша кількість заявок надійшла з Київської області (23 претенденти). Найменша кількість заявок – з Вінницької та Чернівецької областей (по 2 заявки). Незважаючи на чіткий регламент, багато охочих надіслали заявки вже після завершення конкурсу, але за умовами його проведення конкурсу, на жаль, такі заявки вже не розглядались.

[Ознайомитись із кількістю поданих заявок у розрізі регіонів](#)

Наступний етап конкурсного відбору – співбесіди з кандидатами – відбувся впродовж 12–16 червня 2015 року в усіх регіонах України, конкурсною комісією, сформованою Координаційним центром за пропозиціями Української фундації правової допомоги та Громадської платформи розвитку української системи безоплатної правової допомоги.

Крім того, напередодні, 9–10 червня у продовження конкурсу та підготовки до подальшої співпраці у столиці за ініціативи Української фундації правової допомоги при підтримці МФ «Відродження» [відбулось засідання експертних груп](#), під час якого учасники визначали «план дій» майбутніх інтеграторів. Експерти безоплатної правової допомоги, представники ГО, Координаційного центру з надання правової допомоги, ЦПІКів, Міжнародного фонду «Відродження», директори регіональних та місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги протягом двох днів обговорювали та напрацьовували плани, механізми, графіки, інструкції для майбутніх інтеграторів.

Засідання експертних груп з питань інтеграції безоплатної вторинної та первинної правової допомоги на рівні місцевих громад м. Київ, 9-10 червня 2015 року

Співбесіди з попередньо відібраними кандидатами розпочались **12 червня 2015 року**. Відповідно до Порядку проведення конкурсу претендентів на посади начальників керівників відділів взаємодії з суб'єктами надання безоплатної первинної правової допомоги місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги було сформовано 5 підкомісій, які кожного дня відвідували свій, окремо визначений регіон. У складі підкомісій були: представник від Української фундації правової допомоги, представник Координаційного центру з надання правової допомоги, представник Міжнародного фонду «Відродження», представник від

громадської платформи розвитку української системи безоплатної правової допомоги, директор обласного центру (у кожній області) та директори місцевих центрів (для відбору кандидатів у своїх містах).

м.Ужгород, 12.06.2015

м.Київ (інтерв'ювання претендентів із Луганської області в режимі Skype), 12.06.2015

м.Львів, 13.06.2015

м.Миколаїв, 13.06.2015

м.Дніпропетровськ, 14.06.2015

м.Одеса, 14.06.2015

Перший день співбесід пройшов у містах: Чернівці, Ужгород, Северодонецьк, Краматорськ та Херсон. Другий день відбору пройшов у Івано-Франківську, Львові, Харкові, Запоріжжі та Миколаєві. У третій день комісії відвідали Тернопіль, Луцьк, Суми, Дніпропетровськ та Одесу. Четвертий день співбесід відбувся у Хмельницьку, Рівному, Києві, Полтаві та Кіровограді. П'ятий день співбесід та міста — Вінниця, Житомир, Київська область (Київ), Чернігів та Черкаси.

м.Луцьк, 14.06.2015

м.Суми, 14.06.2015

м.Хмельницький, 15.06.2015

м.Кіровоград, 15.06.2015

м.Полтава, 15.06.2015

м.Київ, 16.06.2015

м.Чернігів, 16.06.2015

м.Житомир, 16.06.2015

NB! Конкурс проводився відповідно до [Порядку проведення конкурсу](#), затвердженого Координаційним центром з надання правової допомоги. Організаційне та методичне забезпечення проведення Конкурсу здійснювали Координаційний центр, регіональні центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги у співпраці з ВГО «Українська фундація правової допомоги» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» відповідно до Меморандуму про співпрацю між Координаційним центром з надання правової допомоги, Міжнародним фондом «Відродження» та Українською фундацією правової допомоги від 11 жовтня 2012 року. Методику відбору кандидатів розроблено за експертної підтримки проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні» на основі процедури відбору директорів місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, розглянутої та схваленої відкритою [громадською платформою розвитку української системи безоплатної правової допомоги](#).

Бажаємо «інтеграторам» натхнення та успіхів у налагодження співпраці із місцевими громадами! Маємо надію, Ваша робота буде плідною та ефективною для усіх мешканців територіальних громад України.

[] Статистичні дані щодо роботи системи БПД

- ✓ Надання безоплатної вторинної правової допомоги регіональними центрами з надання БВПД впродовж січня – липня 2015 року

Надання БВПД у січні – липні 2015 року, за типами доручень	Кількість виданих центрами БВПД доручень	Кількість відмов від допомоги адвоката системи БВПД
особам, до яких застосовано адміністративне затримання	3004	79
особам, до яких застосовано адміністративний арешт	2855	103
особам, які вважаються затриманими, та/або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою	10453	1001
у випадках здійснення захисту за призначенням та проведення окремої процесуальної дії, у провадженнях щодо ПЗМХ, екстрадиції, або у разі вирішення судом питань відповідно до статті 537 КПК, у тому числі:	27378	686
• здійснення захисту за призначенням;	23214	857
• проведення окремої процесуальної дії;	1726	32
• у кримінальних провадженнях щодо продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру;	2051	3
• у процедурах, пов'язаних з видачею особи (екстрадицією);	37	0
• у випадках вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК	350	0
особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі	444	3
Загалом	44134	2078

[] Вчасність прибуття призначених центрами адвокатів до затриманих осіб

Протягом січня-липня 2015 року зафіксовано **476 випадків**, коли час між реєстрацією центром повідомлення про затримання особи та прибуттям адвоката до місця конфіденційного побачення із затриманою особою перевищив 1 годину, що становить **1 %** від загальної кількості виданих адвокатам доручень.

[] Залучення адвокатів до роботи в системі БПД

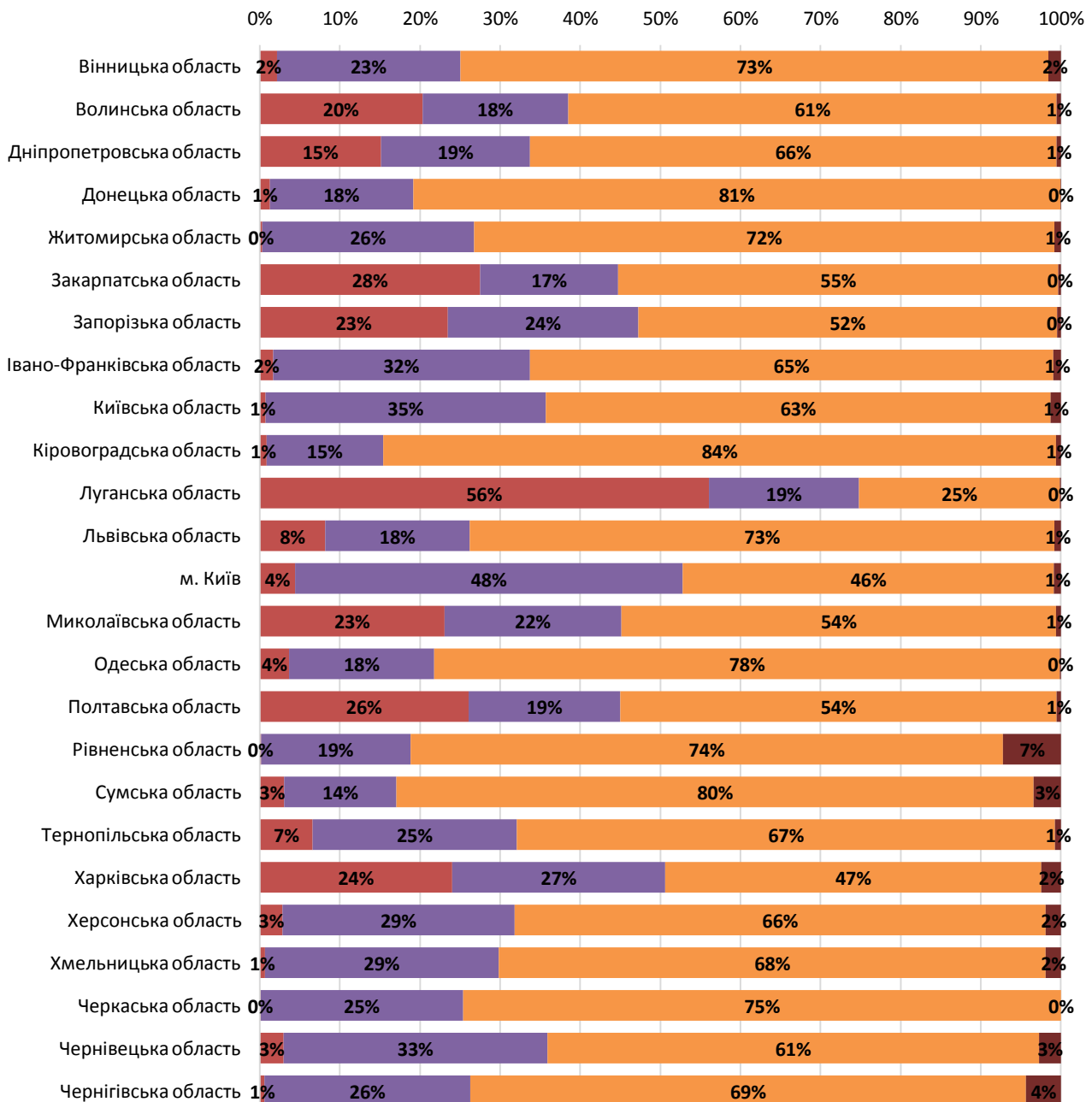
Станом на 31 липня 2015 року центрами було укладено **2089 контрактів** та **29 договорів** з адвокатами на надання безоплатної вторинної правової допомоги, 4 контракти розірвано з ініціативи регіональних центрів з надання БВПД, 11 – з ініціативи адвокатів.

✓ Надання безоплатної вторинної правової допомоги регіональними центрами у розрізі регіонів впродовж січня – липня 2015 року

Регіон	особам, до яких застосовано адміністративне затримання/арешт	особам, які вважаються затриманими, та/або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою	у випадках здійснення захисту за призначенням, окремої процесуальної дії*	особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі	Загалом
Вінницька область	31	331	1063	22	1447
Волинська область	203	182	610	5	1000
Дніпропетровська область	699	857	3034	25	4615
Донецька область	29	412	1862	1	2304
Житомирська область	3	274	751	8	1036
Закарпатська область	379	237	757	4	1377
Запорізька область	682	691	1519	14	2906
Івано-Франківська область	9	174	355	5	543
Київська область	11	527	950	19	1507
Кіровоградська область	12	203	1173	8	1396
Луганська область	1391	465	622	3	2481
Львівська область	149	330	1333	14	1826
м. Київ	144	1587	1519	28	3278
Миколаївська область	451	430	1061	11	1953
Одеська область	135	673	2893	5	3706
Полтавська область	640	465	1338	13	2456
Рівненська область	1	124	492	48	665
Сумська область	30	137	778	33	978
Тернопільська область	55	212	559	6	832
Харківська область	742	821	1450	75	3088
Херсонська область	38	388	888	25	1339
Хмельницька область	6	281	656	18	961
Черкаська область	1	267	787	0	1055
Чернівецька область	12	133	248	11	404
Чернігівська область	6	252	680	43	981
Загальний підсумок	5859	10453	27378	444	44134

* У тому числі застосування примусових заходів медичного характеру, екстрадиції, вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК

Структура загальної кількості виданих доручень адвокатам системи БПД, у %, січень-липень 2015

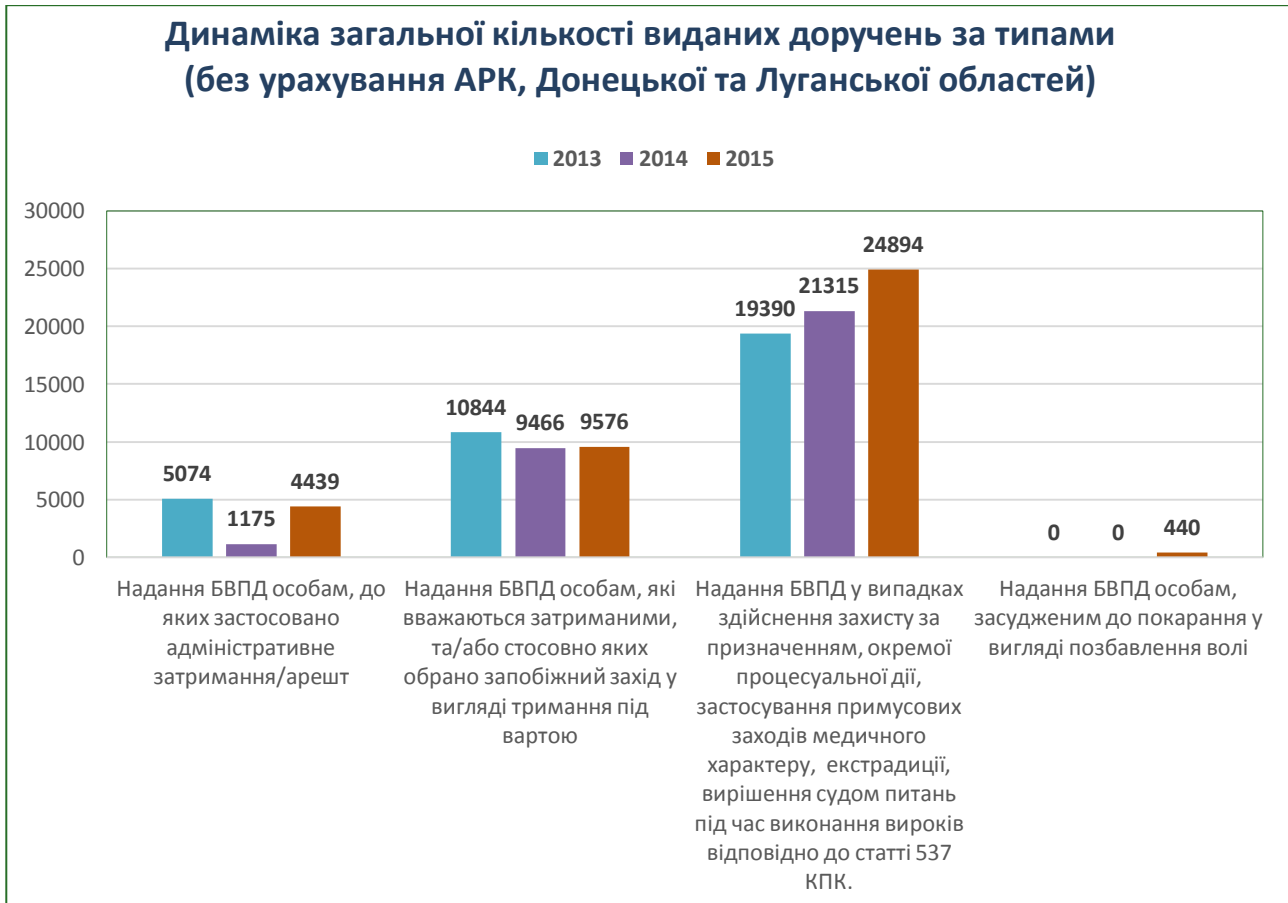
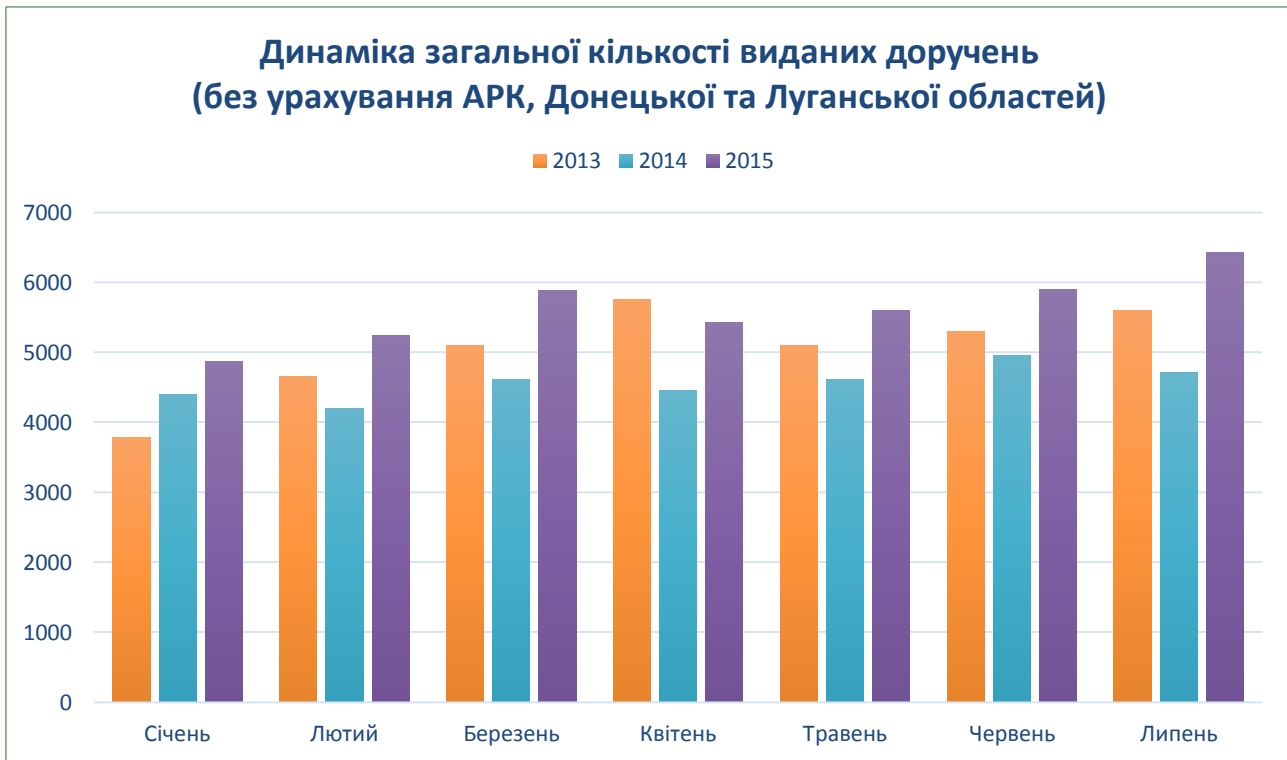
■ Надання БВПД особам, до яких застосовано адміністративне затримання/арешт

■ Надання БВПД особам, які вважаються затриманими, та/або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою

■ Надання БВПД у випадках здійснення захисту за призначенням, окремої процесуальної дії, застосування примусових заходів медичного характеру, екстрадиції, вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК.

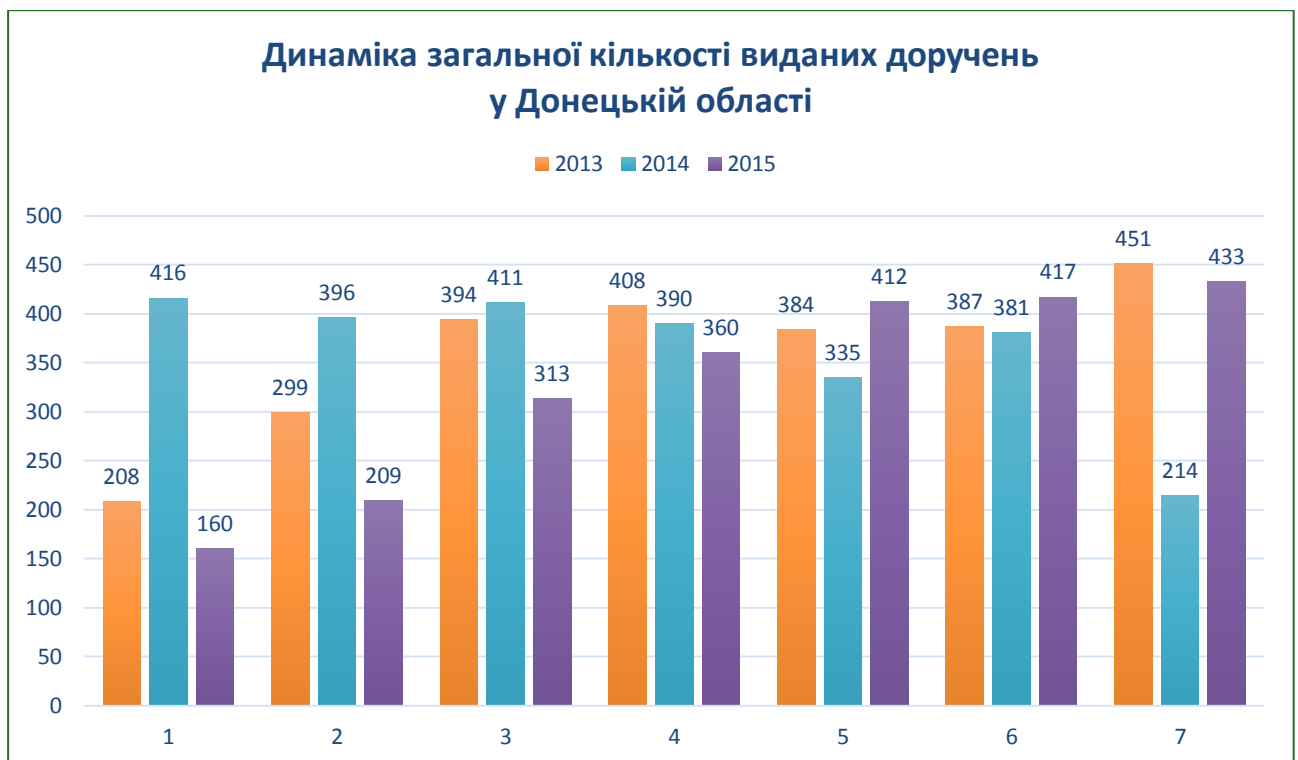
■ Надання БВПД особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі

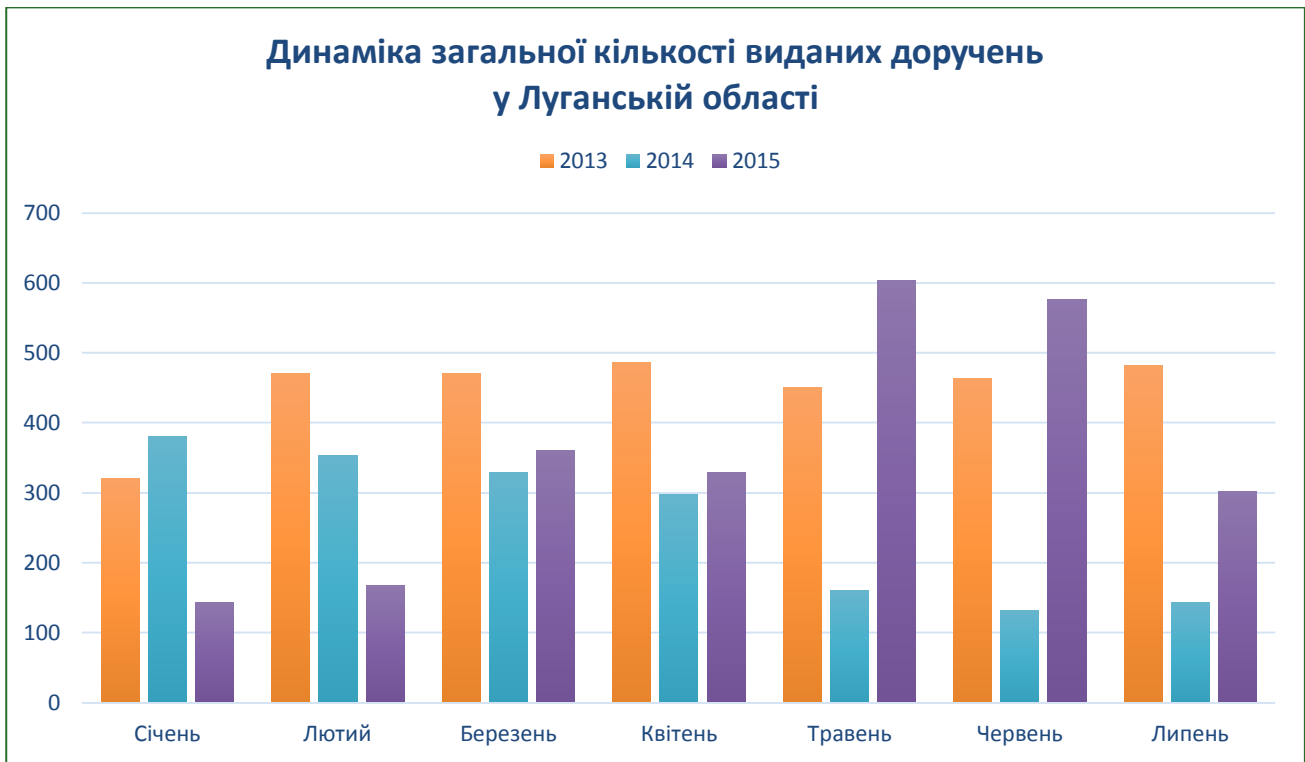
- ✓ **Динаміка надання безоплатної вторинної правової допомоги за період січень – липень 2013 – 2015 рр.**

- ✓ Надання БВПД регіональними центрами у Донецькій та Луганській областях впродовж січня – липня 2015 року

Надання БВПД у січні-липні 2015 року, за типами доручень	Донецька область	Луганська область
особам, до яких застосовано адміністративне затримання	22	1162
особам, до яких застосовано адміністративний арешт	7	229
особам, які вважаються затриманими, та/або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою	412	465
у випадках здійснення захисту за призначенням	1716	545
у випадках проведення окремої процесуальної дії	126	54
у кримінальних провадженнях щодо продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру	18	23
у процедурах, пов'язаних з видачею особи (екстрадицією)	0	0
у випадках вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК	2	0
особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі	1	3
Загалом	2304	2481

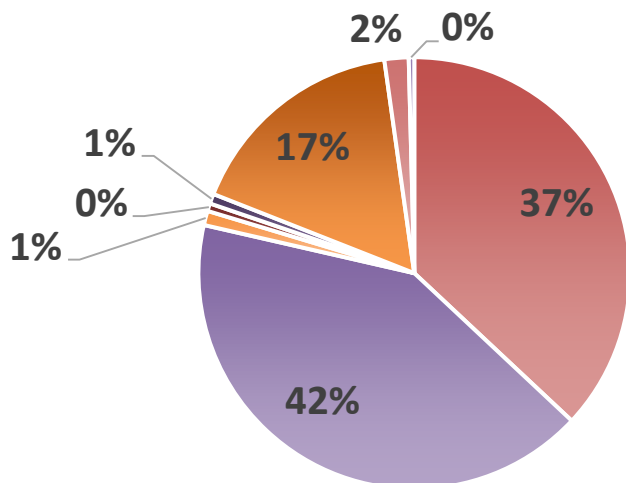

- ✓ Надання безоплатної вторинної правової допомоги місцевими центрами з надання БВПД упродовж липня 2015 року

Кількість нових клієнтів, які звернулися до місцевого центру у липні 2015, у тому числі:	5456
За типом допомоги	
отримання консультації, роз'яснення	3668
складення процесуальних документів	1089
здійснення представництва інтересів особи в суді	1452
За типами питань, з якими звернулися клієнти	
соціальне забезпечення;	814
спадкове;	445
сімейне;	436
медичне;	52
трудове;	285
адміністративне;	180
земельне;	401
договірне;	331
житлове;	745
інше цивільне;	811
виконання судових рішень;	129
неправове питання;	81
інше	658
За результатами першого звернення	
надано роз'яснення, консультацію працівником центру;	3720
спрямовано до установи, організації (установ, організацій), з якою центром організовано співпрацю для надання правової допомоги по суті порушеного питання;	837
прийнято письмове звернення про надання БВПД	1913
За категорією осіб, які мають право на БВПД	
належність не підтверджено	1019
особи, які перебувають під юрисдикцією України, якщо середньомісячний сукупний дохід їхньої сім'ї нижчий суми прожиткового мінімуму, розрахованого та затвердженого відповідно до Закону України "Про прожитковий мінімум" для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення;	449
інваліди, які отримують пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії, у розмірі менше двох прожиткових мінімумів для непрацездатних осіб;	505
діти-сироти;	13
діти, позбавлені батьківського піклування;	7
безпритульні діти;	0
діти, які можуть стати або стали жертвами насильства в сім'ї;	0
особи, на яких поширюється дія Закону України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту";	9
ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України "Про статус	204

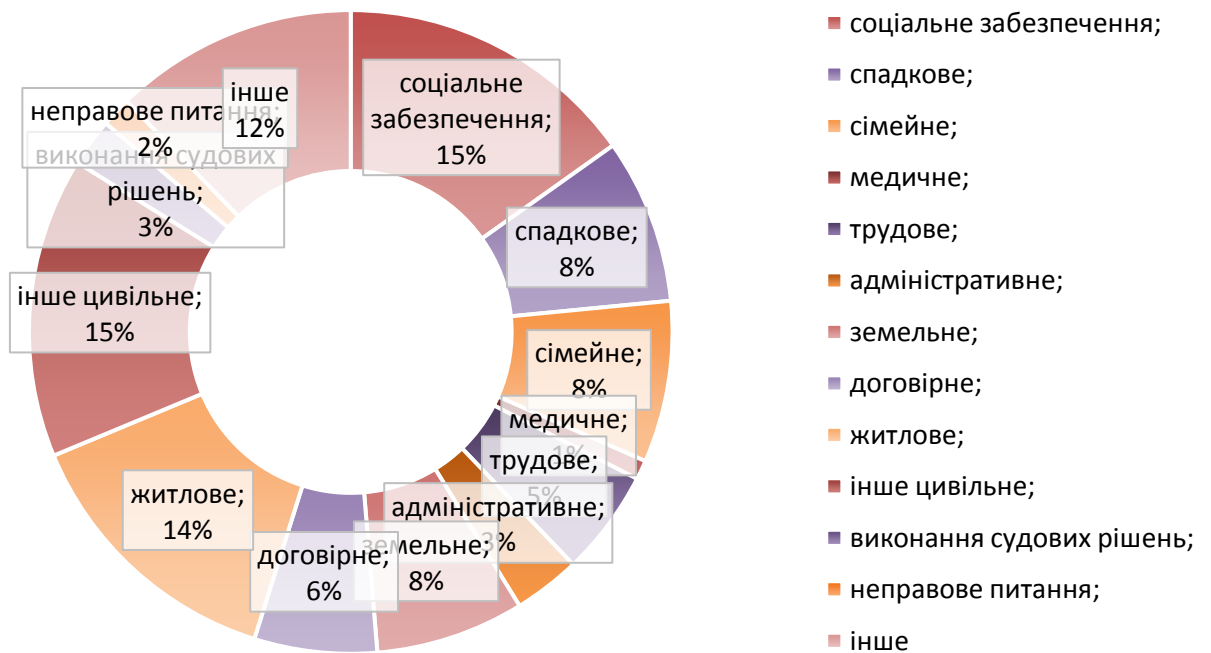
ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту";	
особи, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною;	22
особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань;	0
особи, щодо яких суд розглядає справу про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи;	1
особи, щодо яких суд розглядає справу про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку;	2
особи, реабілітовані відповідно до законодавства України.	2
За прийнятим рішенням	
про надання БВПД	938
про відмову у наданні БВПД	325
Кількість виданих центром доручень про призначення адвоката	895

Розподіл клієнтів місцевих центрів з надання БВПД за категоріями осіб, які мають право на отримання БВПД, липень 2015

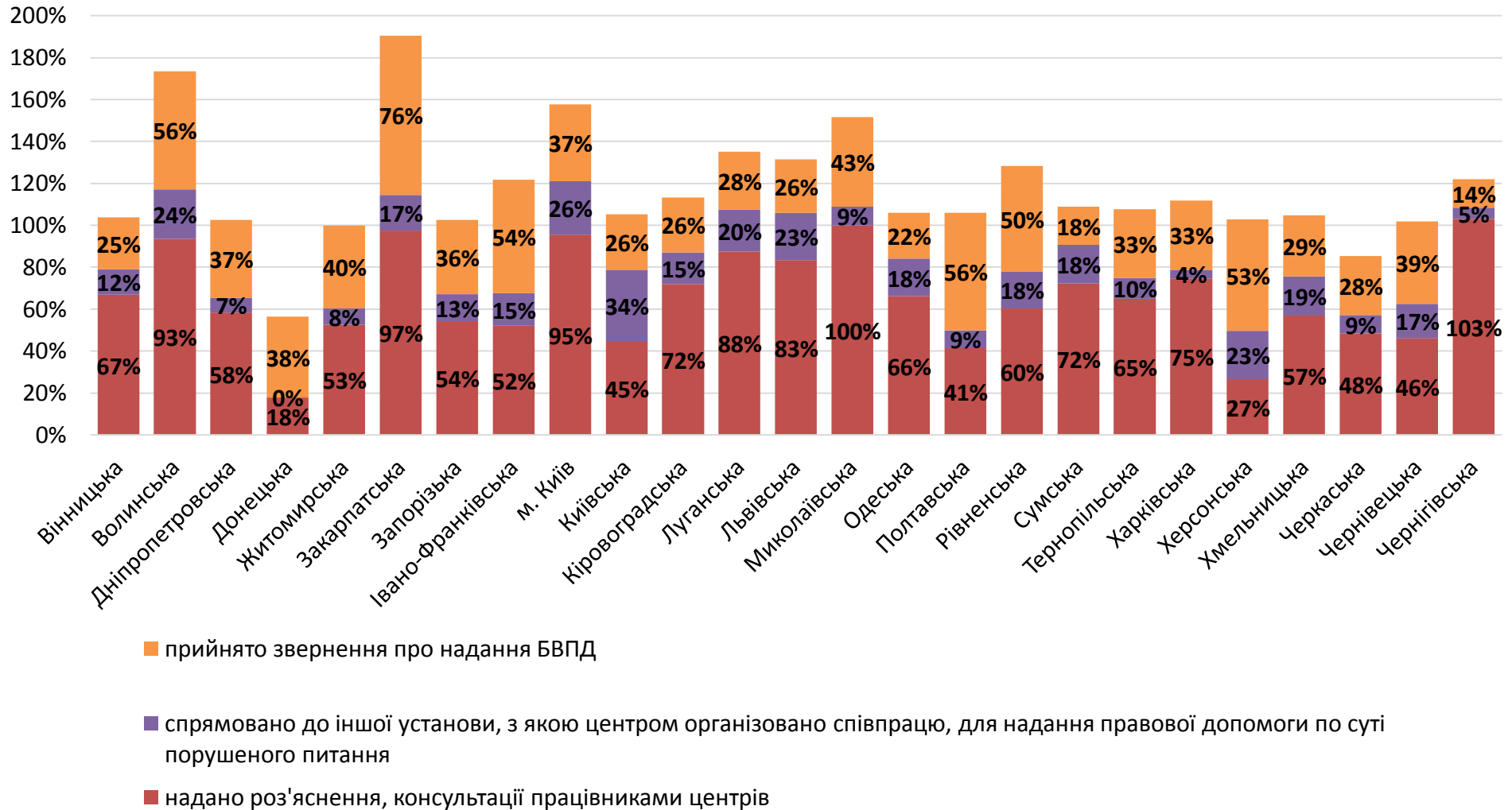

- особи, середньомісячний сукупний дохід їхньої сім'ї нижчий суми прожиткового мінімуму
- інваліди, які отримують пенсію або допомогу у розмірі менше двох прожиткових мінімумів для працездатних осіб;
- діти-сироти;
- діти, позбавлені батьківського піклування;
- особи, на яких поширюється дія Закону України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту";
- ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту";

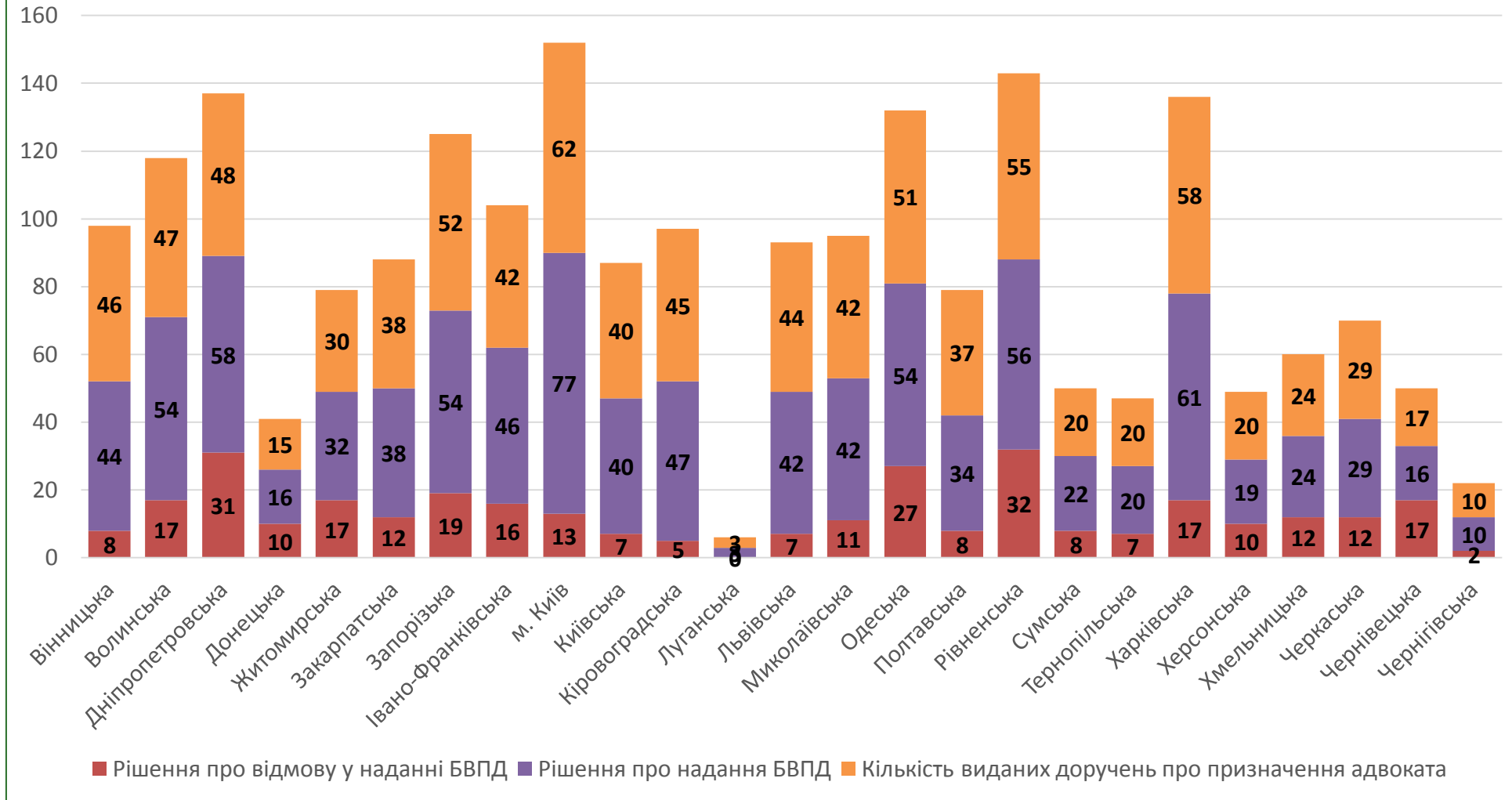
Розподіл клієнтів місцевих центрів з надання БВПД за типами питань, з якими звернулися клієнти, липень 2015

Розподіл клієнтів місцевих центрів за типами наданих послуг під час першого звернення, липень 2015

Кількість рішень про надання/відмову у наданні БВПД, кількість виданих доручень, липень 2015

Факти та події

[] Глобальні дослідження з питань функціонування систем БПД продовжуються з метою розробки проекту модельного закону, який би слугував підґрунтям для національних законів

Такого висновку дійшли учасники триденного засідання експертної групи з розгляду та опрацювання проекту модельного закону про безоплатну правову допомогу в системі кримінального правосуддя. Участь у роботі групи взяв директор Координаційного центру з надання правової допомоги Андрій Вишневський.

Впродовж 1 – 3 червня 2015 року у Відні (Австрія) пройшло триденне засідання експертної групи з розгляду та опрацювання проекту модельного закону про безоплатну правову допомогу в системі кримінального правосуддя. Захід організовано *Управлінням ООН з наркотиків та злочинності (UNODC)*.

Протягом першого дня учасники розглядали та обговорювали перші три глави проекту модельного закону:

- ✓ Мета, визначення та сфера застосування;
- ✓ Керівні принципи;
- ✓ Надання правової допомоги.

Беручи участь в обговоренні, директор Координаційного центру Андрій Вишневський запропонував доповнити главу 2 модельного закону "Керівні принципи" принципом неупередженості та якості безоплатної правової допомоги, мотивувавши це необхідністю гарантувати незалежність та захист суб'єктів надання БПД, і разом з тим забезпечити їх підзвітність.

Другого дня учасники зустрічі продовжили роботу з обговорення наступних глав проекту модельного закону, зокрема:

- ✓ Права та обов'язки суб'єктів надання безоплатної правової допомоги – у рамках якого обговорювались права та обов'язки надавачів послуги, в тому числі права на незалежність, безпеку і винагороди за свою діяльність, зобов'язань підтримувати конфіденційність спілкування між із клієнтами;
- ✓ Установа з надання безоплатної правової допомоги – глава модельного закону, присвячена засадам функціонування такого органу, а саме положенню, що регламентує його утворення, функції та незалежність;
- ✓ Процедури – у цій главі містяться положення, що регламентують процедури, такі як ранній доступ до правової допомоги осіб, які утримуються під вартою, умови надання такої допомоги, вибір захисника тощо.

У рамках обговорення глави 5 проекту модельного закону «**Установа з надання безоплатної правової допомоги**» директор Координаційного центру з надання правової допомоги **Андрій Вишневський** мав виступ, у якому, керуючись досвідом становлення та функціонування системи БПД в Україні, надав низку коментарів.

[Переглянути коментарі директора Координаційного центру до глави 5 "Установа з надання безоплатної правової допомоги" проекту модельного закону](#)

Зокрема, **директор Координаційного центру наголосив**, що у справі надання БПД важливим є розділення функцій загального нагляду за діяльністю системи та функції з адміністративного управління системою, що повинне бути закріплене за різними установами; важливості ефективного управління персоналом такої установи – як установи, що повинна бути гнучкою, інноваційною та динамічно розвиватись відповідно до потреб клієнтів; важливості вибудування системи взаємодії із партнерами на місцевому рівні (grassroots) та інноваційних підходів до залучення спільнот в підтримку забезпечення надання правової допомоги; а також ролі органів з надання безоплатної правової

допомоги в проведенні ефективного моніторингу потреб своїх клієнтів та забезпеченні прозорості функціонування через оприлюднення звітності про свою діяльність.

Останнього дня заходу учасники зустрічі завершили роботу з обговорення заключних глав проекту модельного закону, зокрема:

- ✓ Фонд та фінансування безоплатної правової допомоги – глава, у якій містяться положення про створення і функції фонду правової допомоги та інші положення, що стосуються бюджетних та судових витрат;
- ✓ Правила та регламенти – глава модельного закону щодо повноважень органу розробляти подальші регламенти у сфері безоплатної правової допомоги в рамках діючого закону про таку допомогу.

Проект модельного закону про безоплатну правову допомогу буде доопрацьований з урахуванням обговорень та пропозицій учасників експертної зустрічі у Відні, та фіналізований з урахування кращих практик, для подальшого представлення.

За результатами експертної зустрічі було визначено, що глобальні дослідження з питань функціонування систем безоплатної правової допомоги в країнах-членах ООН продовжуватимуться. Наразі зібрано більшість анкет* від держав-членів, опрацювання яких експертами з держав-членів (по 2-3 експерти у кожній країні) триватиме, та вкінці року, орієнтовно у жовтні, в Нью-Йорку (США) відбудеться експертна зустріч для обговорення попереднього звіту за результатами опитування.

Також було визначено, що у 2016 році відбудеться чергова Міжнародна конференція з доступу до правової допомоги у системах кримінальної юстиції в Аргентині.

ДОВІДКОВО

З метою впровадження національних систем безоплатної правової допомоги відповідно до Керівних принципів та настанов ООН з доступу до безоплатної правової допомоги у системах кримінального правосуддя, експертами **було висловлено потребу у розробці проекту модельного закону, який би слугував підґрунтям для національних законів.** У відповідь Управління ООН з наркотиків та злочинності наразі веде роботу над розробленням модельного закону про безоплатну правову допомогу в системі кримінального правосуддя, який міститиме положення щодо управління, фінансування та організації функціонування системи безоплатної правової допомоги, а також представить різноманітні моделі систем зі всього світу. Такий модельний закон повинен з часом стати інструментом для надання країнам технічної допомоги, при цьому його метою є підтримка держав у створенні законодавчої бази для розвитку системи безоплатної правової допомоги з врахуванням кращих підходів та практик.

*Опитування проводить Офіс з питань наркотиків і злочинності ООН (UNODC), з метою всесвітнього дослідження питань надання безоплатної правової допомоги. Так, у зв'язку із необхідністю збору даних усім державам-членам ООН у квітні поточного року було розіслано для заповнення відповідну анкету з проханням до компетентних установ заповнити анкету та надіслати її до 30.05.2015. Координаційний центр з надання правової допомоги заповнив анкету та надіслав до у встановлений термін.

[] «Ми набули безцінного досвіду представлення справи у Європейському суді з прав людини» – українські правники у Страсбурзі

Із 2 по 4 червня тривав навчальний візит українських юристів, у тому числі адвокатів-тренерів, з питань Європейської конвенції з прав людини до міста Страсбург (Франція). Ділову поїздку було організовано у рамках проекту Ради Європи «Підтримка реформи кримінальної юстиції в Україні», який впроваджується за фінансової підтримки Уряду Данії.

Навчальний візит був частиною підготовки правників з питань [Європейської конвенції про права людини](#) і мав на меті ознайомити українських юристів з організацією діяльності Європейського суду та інших органів Ради Європи. Програма візиту включала зустрічі з суддею та працівниками Секретаріату Європейського суду, Європейського комітету з питань запобігання катуванням, секретаріату Комісара Ради Європи з прав людини, Венеціанської комісії, презентацію програми *HELP*, відвідання засідання Європейського суду (справа Доган та інші проти Туреччини).

Участь у візиті взяли *заступник директора Координаційного центру Олександр Баранов*, а також адвокати-тренери/модератори обміну досвідом між адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, *Олександр Байдик, Євген Грішин та Олексій Кузьмінський*.

Протягом першого дня візиту учасники зустрілися з представниками Відділу впровадження прав людини на національному рівні, Департаменту політики та розвитку в сфері прав людини, Директорату з прав людини, Генерального Директорату з прав людини і верховенства права Ради Європи, з працівниками офісу Спеціального представника Генерального секретаря по Україні та представниками інших проектів Ради Європи з питань співробітництва у секторі юстиції, що впроваджуються в Україні Директоратом з прав людини і верховенства права.

Також українські правники мали нагоду зустрітися та поспілкуватися з представниками Секретаріату Європейського комітету з питань запобігання катуванням та офісу Комісара з прав людини.

Завершився перший день візиту презентацією учасникам програми [HELP](#) – *Європейської програми для юристів з навчання правам людини*.

На другий день свого перебування у Страсбурзі учасники відвідали судове засідання *Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ)* у справі Доган та інші проти Туреччини. У цій справі заявники, 203 турецьких громадяни, які є членами релігійної громади Алеві, подали скаргу на відмову влади надавати суспільні послуги у релігійних справах жителям Алеві та вважають, що вони є суб'єктами дискримінаційного ставлення порівняно з тими громадянами, які належать до ісламської течії сунітів.

Також українські правники мали нагоду зустрітися з представниками *Секретаріату Венеційської комісії та Департаменту виконання рішень ЄСПЛ*.

Протягом останнього дня візиту відбулася зустріч українських правників із юристами українського відділу Секретаріату Європейського суду з прав людини та зустрілися із суддею від України *Ганною Юдківською*.

Впродовж 15 – 19 червня українські правники у Страсбурзі мали нагоду взяти участь у низці заходів, організованих у рамках спільного проекту Європейського Союзу та Ради Європи «Посилення спроможностей адвокатів та правозахисників щодо реалізації на національному рівні положень Європейської конвенції з прав людини та Європейської соціальної хартії (переглянутої)». Участь у цих заходах взяла заступник начальника відділу забезпечення якості безоплатної правової допомоги та підвищення кваліфікації адвокатів Координаційного центру Юлія Лісова.

Так, **15 червня** відбулося [засідання керівного комітету](#) згаданого проекту, під час якого обговорювалися питання його впровадження у 6 країнах-учасницях – Україні, Грузії, Молдови, Вірменії, Азербайджану та Росії. Зокрема, було відзначено, що в Україні створена мережа тренерів (адвокати та правозахисники) із антидискримінаційного законодавства, зусиллями якої уже проведено низку тренінгів з детальним вивченням окремих статей Європейської конвенції з прав людини. А адвокати, які пройшли згадані тренінги, успішно імплементують здобутий навчальний досвід у своїй практиці.

16 та 17 червня у Страсбурзі [пройшла міжнародна конференція](#) «Посилення можливостей адвокатів та правозахисників щодо застосування Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та Європейської соціальної хартії (переглянутої)». Під час конференції обговорювали національні звіти стосовно застосування Європейської соціальної хартії (переглянутої), роль юристів при розгляді справ у Європейському суді з прав людини, [протидію](#)

[дискримінації та нетерпимості](#), можливостей використання дистанційного курсу навчання щодо захисту прав людини Ради Європи – [HELP](#).

18 та 19 червня присутня відбувся ігровий процес, метою якого стало тренування навичок адвокатів виступати у Європейському суді з прав людини. Так, в ігровому судовому засіданні з приводу справи про дискримінацію брало участь 6 команд (змішані, з 6-ти країн-учасниць) – із 3-ма учасниками у кожній команді. Суддями виступали юристи з ЄСПЛ. Команди моделювали судовий процес у Європейському суді з прав людини, де представляли сторону або заявника або уряду. Від України в різних командах взяли участь три учасника – адвокати Андрій Левченко (Одеса), Олег Гуріч (Київ), Олена Ащенко (Харків). Українські правники готувалися під керівництвом координатор проекту Олени Картер. Перемогла команда, яка складалася з представників Азербайджану, Росії та України (Олег Гуріч).

«Учасники продемонстрували глибоке знання і розуміння Європейської конвенції про захист прав людини, а також придбали безцінний досвід представлення справи в Європейському суді з прав людини» - розповідає Юлія Лісова.

По закінченню ігрового процесу усі учасники отримали відповідні сертифікати.

[] Підписано Меморандум про співпрацю між Американською асоціацією юристів Ініціативою з верховенства права та Координаційним центром з надання правової допомоги

5 червня 2015 року директор Координаційного центру Андрій Вишневський та заступник директора Американської асоціації юристів Ініціативи з верховенства права в Україні Дмитро Філіпенко підписали Меморандум про співпрацю між Американською асоціацією юристів Ініціативою з верховенства права та Координаційним центром з надання правової допомоги.

У Меморандумі зафіксовано умови спільної діяльності за проектом міжнародної технічної допомоги «Формування національної адвокатури України відповідно до європейських стандартів та створення системи підвищення кваліфікації адвокатів, які беруть участь у кримінальному провадженні», який реалізується у рамках Програми реформи судової системи (далі – Проект).

Проект спрямований на підвищення правоздатності адвокатів щодо компетентного представництва інтересів своїх клієнтів у рамках нової системи кримінальної юстиції.

Відповідно до **Меморандуму** основними завданнями Проекту є:

- ✓ зміцнення знань та навичок адвокатів для здійснення юридичної практики згідно з Кримінальним процесуальним кодексом України;
- ✓ розвиток професіоналізму фахівців у галузі надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- ✓ підтримка технологічних засобів, що підвищують здатність адвокатів захищати своїх клієнтів.

Протягом строку реалізації Проекту передбачається проведення спільних заходів з підвищення кваліфікації адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу (тренінгів для тренерів та каскадних тренінгів), навчання менеджерів з якості регіональних центрів та розроблення посібників для них, розроблення електронної бази даних юридичних клопотань, створення централізованого контакт-центру системи безоплатної правової допомоги та запуск комплексної платформи дистанційного правового навчання адвокатів.

ДОВІДКОВО

Американська Асоціація Юристів/ Ініціатива з верховенства права (ABA ROLI) є некомерційною програмою з чітко визначеною місією, яка ґрунтується на переконанні, що сприяння у просуванні верховенства права є найбільш ефективним довгостроковим засобом протидії самим гострим проблемам, що стоять сьогодні перед світом, в тому числі таким з них, як бідність, конфлікти, корупція і неповага до прав людини

[] Візит представників Координаційного центру до Канади з метою вивчення досвіду запровадження інформаційних технологій у сфері надання правової допомоги

З 13 по 19 липня 2015 року тривало робоче відрядження представників команди Координаційного центру з надання правової допомоги до Канади.

Метою візиту заступника директора Олександра Баранова та начальника управління стратегічного розвитку Сергія Троценка було знайомство з досвідом цієї країни у питаннях впровадження інформаційних технологій та організації інформаційно-аналітичної роботи в процесі забезпечення надання правової допомоги. Навчальна поїздка представників Координаційного центру відбувалася у рамках спільного українсько-канадського проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні».

Протягом свого візиту Олександр Баранов та Сергій Троценко відвідали, зокрема, офіс **Канадського бюро міжнародної освіти (Canadian Bureau for International Education, CBIE)**, що розташований в столиці Канади – Оттаві, провінція Онтаріо, де провели низку зустрічей з представниками СВІЕ.

*«Ці зустрічі були важливими для нас з точки зору оцінки та розуміння можливостей співпраці з нашими канадськими колегами у питанні розбудови інформаційних технологій в українській системі безоплатної правової допомоги (БПД) – зокрема, розвитку комплексної інформаційно-аналітичної системи забезпечення надання правової допомоги (КІАС) та пов'язаних з нею програмних продуктів. Наразі ефективне функціонування такої системи є одним з наших першочергових завдань, адже мова йде про створення програмно-інформаційного середовища, яке б, з одного боку, забезпечувало можливість оперативного обміну інформацією між усіма учасниками процесу організації надання БПД, оперативного аналізу поточного стану системи БПД та реагування на виявлені диспропорції, а з іншого – завдяки автоматизації існуючих процедур, забезпечувало максимально комфортний режим роботи працівників центрів з надання БПД та адвокатів, які працюють у системі – розповідає начальник управління стратегічного розвитку Координаційного центру **Сергій Троценко**. – Тому для нас настільки важливо було отримати якомога більше інформації щодо досвіду наших колег у цій сфері та почути їхні коментарі та зауваження щодо нашого доробку у сфері розбудови КІАС, підходів до функціонального розподілу між різними ланками системи БПД, побудови інформаційно-аналітичної роботи в цілому. Тож ми детально поінформували наших колег щодо, зокрема, попередніх результатів роботи експертної групи, яка за підтримки проекту в Україні займається аудитом поточного стану нашої **КІАС**, створенням «дорожньої карти» для її подальшого розвитку, розробкою технічних вимог для розбудови КІАС тощо. Після презентації ми отримали поради від наших партнерів, почули їхню оцінку виконаної роботи. Але найважливіше те, що в результаті цієї зустрічі було досягнуто певних – цілком конкретних – домовленостей. Так, канадська сторона висловила згоду надавати подальшу підтримку, у тому числі експертну та фінансову, окремих напрямів розбудови КІАС – зокрема, розробки технічного завдання на розбудову КІАС, також вони готові допомогти із закупівлею певних програмних продуктів. Окрім того, базуючись на розробленому технічному завданні, в подальшому ми зможемо говорити про розширення співпраці та залучення партнерів до низки інших сегментів роботи над системою».*

Під час перебування у найбільшому місті Канади – Торонто, наші колеги мали нагоду зустрітися та поспілкуватися з представниками «Правової допомоги Онтаріо» (*Legal Aid Ontario, LAO*) – віце-президентом *Девідом МакКіллопом*, керівником інформаційно-аналітичного напрямку *Родом Стрейном*, керівником відділу інновацій, спеціальних проектів та програмної підтримки *Родні Смітом* та іншими. На цій зустрічі представникам *Координаційного центру* було презентовано історію створення та сучасні механізми роботи *LAO*, їх інформаційну систему, а також досвід її розробки і впровадження, стратегію розвитку ІТ системи. Крім того, учасники обмінялися досвідом розробки та функціонування інформаційних систем, у тому числі щодо підходів до реєстрації інформації про клієнтів, кейс-менеджменту, автоматизації процесу оплати послуг адвокатів, збір та обробку статистичних даних, формування звітів, розмежування повноважень між різними користувачами системи – всього того, що має на меті спрощення та систематизацію роботи з організації надання правової допомоги та управління у цій сфері.

«Ми мали низку робочих зустрічей з представниками *LAO*. Перша з них, яка пройшла в Торонто, була найбільш масштабною – на ній були присутні близько 10 осіб з числа працівників цієї установи на чолі з віце-президентом *Девідом МакКіллопом*, який відповідає за зовнішні зв'язки організації, стратегічне планування та дослідження. В подальшому ж ми проводили зустрічі за участі профільних спеціалістів, які відповідають в організації саме за інформаційно-аналітичну роботу, автоматизацію процесів, ІТ, стратегічне планування тощо. Протягом цих зустрічей ми ознайомилися з інформаційно-аналітичною системою, яка діє в *LAO*. Вона є комплексною та дозволяє ефективно працювати різним групам користувачів: перш за все, співробітникам *LAO*, які відповідають за різні напрями роботи, адвокатам, які працюють із *LAO*. Доступ до певної інформації в системі мають і суди, – каже **Сергій Троценко**. – Варто зауважити, що їхня інформаційна система активно розвивається протягом останніх 15-17 років – до того робота з інформацією відбувалася в «паперовому форматі». На даний момент в структурі *LAO* функціонує власний ІТ-департамент, який займається «тонким налаштуванням» програмних продуктів силами своїх спеціалістів, а у деяких випадках і їх розробкою, водночас, програмне забезпечення, що використовується, є досить дорогим, наприклад, системи управління базами даних та їх підтримка. Попри власні досягнення, наші колеги з *LAO* були вражені рівнем розвитку системи безоплатної правової допомоги в Україні, всім зробленим у нас лише за два з половиною роки.

Наші робочі зустрічі були присвячені детальній презентації основних процесів організації надання БВПД в Україні, комплексної інформаційно-аналітичної системи, концепції її подальшого розвитку, розгляду «дорожньої карти» її розвитку, а також організації інформаційно-аналітичної роботи. Все це було оцінено та прокоментовано канадськими експертами. За результатами зустрічей було досягнуто домовленостей про експертну підтримку з боку LAO в нашій подальшій роботі. Так, окремі – найбільш важливі – частини розробленого технічного завдання на

розбудову КІАС будуть перекладені англійською та направлені колегам для експертної оцінки. В цілому, наша спільна робота буде ґрунтуватися на залученні канадських експертів до кожного документа, який регламентуватиме розбудову інформаційно-аналітичної системи».

Як зауважив **Сергій Троценко**, така співпраця дозволяє удосконалити власні процеси, базуючись на передовому досвіді іноземних держав: «Хоча системи надання безоплатної правової допомоги в Україні і канадських провінціях відрізняються, низка процесів та підходів є дуже подібними. Тому досвід наших колег є корисним, а їх здобутки можуть цілком успішно бути інтегровані в нашу роботу».

Координацію програми візиту та участь у робочих зустрічах із представниками Координаційного центру зі сторони проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні» взяли директор проекту **Лариса Бізо**, менеджер проекту в Україні **Оксана Кікоть**, та менеджер проекту в Канаді **Тетяна Войтен**.

ДОВІДКОВО:

Провінція Онтаріо найбільш густонаселена у Канаді (38,5% від населення країни).

Загальне управління системою надання правових послуг в провінції Онтаріо покладено на **Міністерство юстиції Онтаріо**, яке відповідає за забезпечення справедливої та доступної системи правосуддя. Міністерство забезпечує часткове фінансування діяльності «**Правової допомоги Онтаріо**» (LAO), встановлює основи для її правової діяльності та формування політики, забезпечує нагляд та регулювання діяльності LAO, включно з проведенням фінансового та господарського аудиту.

Клієнти LAO – люди з низьким рівнем доходу, або без доходу. LAO допомагає знедоленим людям, у тому числі самотнім батькам, які потребують підтримки у вихованні та забезпеченні дитини; жертвам домашнього насильства; інвалідам; біженцям та ін. Щорічно LAO надає правову допомогу більше ніж 1 мільйону жителів Онтаріо.

Проект «**Доступна та якісна правова допомога в Україні**» має на меті покращення рівного доступу до правосуддя для населення України (особливо представників вразливих верств) шляхом підтримки впровадження системи безоплатної правової допомоги та підвищення рівня обізнаності населення щодо прав на отримання безоплатної правової допомоги.

Проект розрахований на п'ять років (2014-2018) та фінансується **Міністерством закордонних справ, торгівлі та розвитку Канади**; впроваджується **Канадським бюро міжнародної освіти у партнерстві з Координаційним центром з надання правової допомоги**.

[] Адвокати, юристи, представники громадських і волонтерських рухів та правозахисники готові об'єднатись з метою забезпечення правових потреб учасників АТО та членів їх родин

«Консолідація зусиль провайдерів правової допомоги учасникам АТО» - під таким гаслом пройшов круглий стіл «Створення мережі безоплатної правової допомоги військовослужбовцям, які беруть/брали участь в АТО та членам їх сімей», який відбувся 7 липня 2015 року у приміщенні Укрінформу. Організатори круглого столу: Українська фундація правової допомоги спільно з Координаційним центром з надання правової допомоги та ГО «Мережа центрів правової інформації та консультації» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

Серед учасників заходу – військовослужбовці, які брали участь в АТО, адвокати систем безоплатної правової допомоги, представники **Міжнародного фонду «Відродження», Української фундації правової допомоги, представники Центрів правової інформації та консультації (ЦПІКів), громадських організацій, волонтерських рухів** - які обговорили можливості співпраці з метою оптимізації механізму та процесу надання правової допомоги учасникам АТО. Від Координаційного центру з надання правової допомоги участю заході взяв заступник директора Мирослав Лаврінок. А також - адвокат/тренер-модератор системи БПД **Володимир Малишевський**, мобілізований до несення служби в умовах проведення АТО ще в серпні 2014 року.

З вітальним словом до учасників звернувся **Роман Романов**, директор програмної ініціативи «Права людини та правосуддя» Міжнародного фонду «Відродження», та зазначив важливість взаємодії зацікавлених сторін у організації процесу надання якісної правової допомоги учасникам АТО.

«Держава заохочує/спонукає громадян брати активну участь у захисті держави і це означає, що так само має бути приділена увага тому, у якому статусі перебувають ці люди і яким чином, вони можуть сподіватися, на те що ті гарантії, які встановлюються, насправді, можуть бути реалізовані» - Роман Романов.

Антоніна Бондаренко, програмний директор Української фундації правової допомоги, у вітальному слові вказала мету зустрічі та зазначила: "Участь кожного з присутніх сьогодні на круглому столі та щоденна допомога учасникам АТО - поклик нашої душі. Цеглинка за цеглинкою, крок за кроком ми повинні зробити так, щоб

ця допомога була якісною та результативною. Я закликаю кожного до відкритого діалогу, саме діалогу, а не дискусії. Сьогодні, ми всі є партнерами, робимо одну спільну справу – допомога військовослужбовцям. В наших планах – розробка та впровадження Всеукраїнської програми навчання для адвокатів та юристів, які надають допомогу учасникам АТО, а також юристам та адвокатам волонтерських та громадських ініціатив: від ведення справ учасників АТО у суді до надання первинної правової допомоги".

Варто зазначити, що Українська фундація правової допомоги не є безпосереднім надавачем правової допомоги, тим не менш, у центрі уваги – співпраця із провайдерами правової допомоги як первинної, так і вторинної, робота з адвокатами та юристами Pro Bono, системи безоплатної правової допомоги, волонтерських та громадських ініціатив.

Про безоплатну правову допомогу **Мирослав Лаврінок** заступник директора Координаційного центру з надання правової допомоги Міністерства юстиції України, модератор круглого столу, розповів про відкриття 100 місцевих центрів та можливість отримання безоплатної вторинної правової допомоги різним соціально незахищеним категоріям громадян, зокрема, учасникам АТО. Так, з 1 липня вторинна правова допомога є доступною для учасників АТО, а також членів сімей загиблих військовослужбовців. Важливість співпраці у наданні правової допомоги учасникам АТО.

Мирослав Лаврінок окреслив так: *«Через учасників бойових дій ми виходимо на учасників АТО.*

Якщо говорити про допомогу, яку надають місцеві центри, то йдеться про представництво інтересів у судах. Дуже важливим питанням є допомоги ветеранам війни, у тому числі учасникам АТО, у чому є певний нюанс – ми можемо надавати допомогу у тому випадку, якщо особа має відповідні документи, які посвідчують її статус. Всім відомо, наскільки складно отримати статус учасника бойових дій. Очевидно, що будуть такі проблеми, коли до центрів звертатимуться такі люди, які будуть вказувати, що є учасниками бойових дій, але оформлення їх статусу е перебуватиме процесі. Ми маємо на меті допомогти кожному. Потрібна координація усіх нас (зацікавлених сторін - ред.), для того, щоб такі люди, через власне необхідність дотримання вимог закону нами, не залишались без правової допомоги на тривалий час».

Антоніна Бондаренко підтвердила цю тезу та вказала, що «існують інші питання – наприклад, немає статусу учасника бойових дій, тут нам на допомогу приходять ЦПІКи, також інші громадські організації та адвокати на умовах Pro Bono, які надають і первинну правову консультацію, і представлення у суді. Фондація на сьогодні вирішила, що за підтримки МФ «Відродження», ми концентруємо зусилля на підвищенні рівня знань та практик провайдерів правової допомоги учасникам АТО та членам їх сімей».

Позитивний досвід

Учасники круглого столу представили власний досвід надання правової допомоги учасникам АТО та озвучили бачення ролі кожного потенційного партнера у створенні мережі надання правової допомоги учасникам АТО.

*«В умовах військового конфлікту в Україні вкрай важливо, щоб учасники АТО та їх сім'ї могли безперешкодно реалізувати свої права, уникаючи судової тяганини. Тому навесні 2014 року, коли розгорталася подія в АТО, три громадські організації, що мають багаторічний професійний досвід надання безоплатної правової допомоги і входять до Мережі Центрів правової інформації та консультацій, почали надавати безоплатну правову допомогу військовим та їх родинам у трьох прикордонних областях: Херсонській, Одеській та Чернігівській. Навесні 2015-го пройшла перша хвиля демобілізації військових, які брали участь в АТО. Восени очікуємо на другу. До цих пір із вирішенням правових та психологічних проблем військових держава не справляється. В наших планах - добиватися того, щоб державні органи, відповідальні за повноцінне виконання законів щодо учасників АТО, діяли ефективно. Щоб задеклароване в законодавстві виконувалося, з'являлися відповідні зміни. Ми відкриті до співпраці з юристами-практиками й адвокатами, які поділять наші цілі. Хотілося би, щоб у кожній області працювали фахівці, до яких могли б звернутися в разі потреби учасники АТО та члени їх сімей. Чим більше нас буде – тим скоріше ми досягнемо змін в державі» - зазначила керівник Херсонського обласного Фонду милосердя та здоров'я та проекту «Підвищення рівня правового захисту військовослужбовців, учасників АТО та членів їх сімей, шляхом надання правової допомоги та здійснення моніторингів» - повідомила **Наталія Бімбірайте**.*

Унікальний досвід допомоги учасникам АТО представив **Денис Гречко, координатор Всеукраїнського благодійного фонду "Гореніє"**:

«Обмежитись тільки юридичною допомогою чи соціальною – недостатньо. Система має бути комплексною. Людина не повинна бігати шукати якісь сервіси. Ми вирішили впровадити пілотну програму по принципу «єдиного вікна». Якщо людина звертається в нашу службу наші спеціалісти повністю супроводжують людину у вирішенні його питань. Ми досягли узгодження по взаємодії з усіма державними структурами на рівні області: обласна рада, обласна міська рада, клінічна лікарня ім. Мечникова, санаторії, профілакторії, об'єднання юристів обласний військкомат – усі структури, які могли б бути корисними, у реалізації цієї програми. Ми створили в усіх центрах зайнятості онлайн підтримку, куди можуть звернутись учасники АТО та отримати онлайн консультацію».

Максим Щербатюк, програмний директор Української Гельсінської спілки з прав людини, поділився досвідом та розповів, що:

«фактично, громадські приймальні створені у 2007 році і фактично їх мета – захист прав людини в контексті відносин держави і людини. Держава у певний момент має проблеми із складанням своїх зобов'язань і ми допомагаємо в таких ситуаціях, де є ці конфлікти. На сьогоднішній день ми працюємо в 20 регіонах, наші приймальні є, і відповідно намагаємось розвивати як первинну правову допомогу - інформацію, консультації, так само намагаємось розвивати і вторинну допомогу у тих справах, які можуть змінити ситуацію, яка вже має конфлікт. І нашою ціллю є змушення держави виконувати свої зобов'язання. Фактично ми маємо таку спеціалізацію використовувати міжнародні механізми змусити державу виконувати всі зобов'язання. ЄСПЛ який на сьогодні є дієвим механізмом, зокрема, у тих справах військових, які до нас приходять».

Дмитро Приймаченко, співзасновник ГО «Київська міська спілка ветеранів АТО», координатор проекту «Коло довіри» розказав про досягнення проекту «коло довіри»: «в Києві було організовано проект «Коло довіри», по принципу «рівний рівному» і є результат - 70% успіху у хлопців».

Досвід Чугуївської правозахисної групи – виїзні консультації представив **Роман Лихачов**, голова Чугуївської міськрайонної ГО «Чугуївська правозахисна група».

Актуальність співпраці громадських організацій, державних структур, волонтерських ініціатив на цьому етапі очевидна. Кожна із представлених сторін на заході розповіла про унікальний досвід та своє бачення подальшої співпраці, а також презентувала напрацьовані практики та відпрацьовані ефективні механізми подальшої співпраці. По-перше, учасники дійшли згоди – що створення мережі провайдерів правової допомоги є необхідним кроком для максимально ефективної допомоги учасникам АТО. Унікальний досвід кожної з організацій необхідно трансформувати у матеріали для розповсюдження: створювати навчальні програми (що до речі передбачено, під час реалізації проекту Фондації – Всеукраїнська програма навчання адвокатів, які надають правову допомогу учасникам АТО), та поширювати друковані матеріали для учасників АТО у «полях».

Підсумовуючи результати круглого столу, **Мирослав Лаврінок**, зазначив:

«Перший крок – поширення інформації, ефективне надання правової допомоги, кожна організація рано чи пізно зіштовхується з тим, що вже не може виконувати свою роботу. Через створення мережі, ми будемо впевнені, що організації не будуть перенавантажені. Я пропоную усім попрацювати разом до того, аби комплексно та ефективно пришвидшити процес надання правової допомоги».

[] У Дніпропетровську домовились про спільну координацію зусиль задля забезпечення правовою допомогою військових та учасників АТО

20 липня 2015 року у м. Дніпропетровськ в Головному територіальному управлінні юстиції Дніпропетровської області відбулося урочисте підписання Меморандуму про спільну діяльність щодо надання безоплатної правової допомоги між:

- ✓ Головним територіальним управлінням юстиції у Дніпропетровській області;
- ✓ Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Дніпропетровській області;
- ✓ Всеукраїнським благодійним фондом «ГОРЕНІЄ» у Дніпропетровській області;
- ✓ Всеукраїнською громадською організацією «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу»;
- ✓ Дніпропетровською обласною клінічною лікарнею імені І.І. Мечнікова;
- ✓ Дніпропетровським клінічним військовим госпіталем;
- ✓ Дніпропетровський обласний військовий комісаріат;
- ✓ полком патрульної служби міліції особливого призначення Міністерства внутрішніх справ «Дніпро-1»;
- ✓ добровольчим батальйоном патрульної служби міліції особливого призначення «Січеслав»;
- ✓ Громадським формування «Штаб національного захисту Дніпропетровської області».

Підписання зазначеного меморандуму має на меті: консолідувати зусилля сторін, спрямованих на реалізацію права зацікавлених осіб на безоплатну правову допомогу, зокрема – надання кваліфікованої юридичної допомоги бійцям АТО, які знаходяться на лікуванні в медичних закладах та проходять/проходили службу у військових частинах Дніпропетровської області або у зоні проведення АТО та тих, хто проходить службу у визначених Меморандумом батальйонах.

батальйонах.

У рамках Меморандуму сторони домовились про створення мобільних груп, які надаватимуть кваліфіковану правову допомогу бійцям АТО, у складі:

- ✓ Представника Всеукраїнського благодійного фонду «ГОРЕНІЄ» ;
- ✓ Представника Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Дніпропетровській області та його територіальних органів;
- ✓ Всеукраїнської громадської організації «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу» - адвоката;
- ✓ Представника Головного територіального управління юстиції у Дніпропетровській області.

Так, сторони домовились про регулярні (кілька разів у місяць) виїзди зазначених мобільних груп до військових частин, а також до медичних закладів.

Також у рамках **Меморандуму** сторони домовились про організацію та проведення спільних заходів, спрямованих на підвищення рівня правової поінформованості учасників АТО, які знаходяться на лікуванні в медичних закладах та проходять/проходили службу у військових частинах Дніпропетровської області, або у зоні проведення АТО. А також про спільну взаємодію з громадськими організаціями, органами виконавчої влади, місцевого самоврядування, державними підприємствами, установами та організаціями

з метою недопущення порушення прав і свобод людини, а також – про оперативне розміщення на власних ресурсах інформації, яка може становити суспільний інтерес, та її поширення серед цільових груп.

Від сторін учасників Меморандум підписали:

- ✓ Начальник Головного територіального управління юстиції у Дніпропетровській області **Леонід Маньковський**,
- ✓ директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Дніпропетровській області **Людмила Яцуба**,
- ✓ Голова БО «Всеукраїнський благодійний фонд «ГОРЕНІЄ» **Олена Гречко**,
- ✓ Головний лікар обласної клінічної лікарні ім. І.І. Мечнікова **Сергій Риженко**,
- ✓ Начальник Дніпропетровського клінічного військового госпіталю **Андрій Рильський**,
- ✓ командир полку патрульної служби міліції особливого призначення Міністерства внутрішніх справ «Дніпро-1» **В'ячеслав Печененко**,
- ✓ В.о. заступника військового комісара Дніпропетровського обласного військового комісаріату по роботі з особовим складом **Андрій Соловейчик**,
- ✓ В.о. командира добровольчого батальйону патрульної служби міліції особливого призначення «Січеслав» **Микола Вишневецький**,
- ✓ Голова громадського формування «Штаб національного захисту Дніпропетровської області» **Юрій Береза**,
- ✓ Голова Дніпропетровського осередку Всеукраїнської громадської організації «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу» **Тетяна Логойда**.

Участь у заході взяв директор Координаційного центру з надання правової допомоги **Андрій Вишневецький**.

[] Надання правової допомоги внутрішньо переміщеним особам та учасникам АТО: семінар на Дніпропетровщині

23-24 липня на Дніпропетровщині за участю заступника директора Координаційного центру з надання правової допомоги Віталія Баєва відбулася дводенна робоча зустріч - семінар для представників міських та міськрайонних управлінь юстиції, Головного територіального управління юстиції у Дніпропетровській області та представників департаментів Дніпропетровської облдержадміністрації. Організатором заходу в рамках діяльності, що підтримується проектом "Українська ініціатива зміцнення громадської довіри (UCVI) та фінансується

USAID, виступив Центр правової інформації та консультацій ВБФ "ГОРЕНІЄ".

Головною метою заходу був пошук та напрацювання конкретних механізмів покращення забезпечення доступу внутрішньо переміщених осіб та учасників АТО до якісної безоплатної первинної та вторинної правової допомоги; формування ефективного алгоритму взаємодії профільних громадських організацій, державних установ та центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги на Дніпропетровщині.

Протягом двох днів семінару учасники проаналізували найбільш поширені проблеми, з якими зазначені категорії громадян звертаються до міських управлінь юстиції та центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, взяли участь у тематичних дискусіях та обговорили можливі шляхи взаємодії в зазначеній царині різних провайдерів правової допомоги. Адже, як зауважили під час спільного обговорення результатів панельних дискусій заступник директора Координаційного центру Віталій Баєв та директор Регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області Людмила Яцуба, саме співпраця із громадськими об'єднаннями та благодійними організаціями може стати одним з найефективніших механізмів покращення доступу до безоплатної правової допомоги громадян, які такої допомоги потребують, в тому числі, і внутрішньо переміщених осіб та учасників Антитерористичної операції.

Результатом плідної спільної праці учасників робочої зустрічі стало підписання в перший день заходу трьохстороннього Меморандуму про спільну діяльність ВБФ "ГОРЕНІЄ", Регіонального Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги тамісцевих Центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги Дніпропетровщини.

Згідно із підписаним документом, сторони об'єднують зусилля в галузі забезпечення доступу до правової допомоги осіб, які її потребують, та створюють систему перенаправлення справ, в рамках якої на рівні Дніпропетровської області надання первинної правової допомоги забезпечують юристи ВБФ "ГОРЕНІЄ", а вторинну – Центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Другий день семінару було присвячено питанням правових та психологічних аспектів роботи з внутрішньо переміщеними особами: слухачі отримали вичерпну інформацію щодо змін до законодавчої та нормативної бази України, що стосуються захисту прав внутрішньо переміщених

осіб, дізналися про специфіку взаємодії та побудови конструктивних взаємовідносин з внутрішньо переміщеними особами.

[] Офіційно представлено проект «Посилення імплементації європейських стандартів прав людини в Україні»

24 червня 2015 року, відбулася офіційна презентація спільного проекту Європейського Союзу та Ради Європи «Посилення імплементації європейських стандартів прав людини в Україні». Участь у заході взяв заступник директора Координаційного центру Мирослав Лаврінок.

З вітальним словом до учасників звернувся Посол **Владімір Рістовскі**, Голова Офісу Ради Європи в Україні. Після цього **Тігран Карпетян**, Голова Відділу Департаменту національної імплементації прав людини Директорату прав людини Ради Європи, виступив з презентацією, у якій описав цілі, компоненти, очікувані результати та робочий план Проекту на 2015 рік.

Перша сесія стосувалася підтримки реформи міліції та боротьби з жорстоким поведінням та безкарністю, що є одним із завдань зазначеного проекту. Про актуальність, виклики та роль міжнародної спільноти у здійсненні даної реформи

розповіли **Екатерина Згуладзе-Глуксманн**, перший заступник Міністра внутрішніх справ України, **Ігор Соболевський**, головний консультант Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, та **Олександр Банчук**, експерт Центру політико-правових реформ, головний експерт Реанімаційного Пакету Реформ.

Під час другої сесії було обговорено питання посилення операційної спроможності офісу **Омбудсмана в Україні** та національних механізмів забезпечення дотримання стандартів прав людини. З цих питань доповідали **Валерія Лутковська**, Уповноважений Верховної Ради Європи з прав людини, та **Юрій Белоусов**, Представник Уповноваженого Верховної Ради Європи з прав людини.

Третя сесія була присвячена імплементації Європейської конвенції з прав людини через навчання. Про запровадження сучасних методів навчання представників юридичних професій у сфері прав людини поінформували **Микола Оніщук**, Ректор Національної школи суддів України, **Руслан Стефанчук**, Проректор з наукової роботи Національної академії прокуратури, **Михайло Акімов**, начальник відділу міжнародних зв'язків Національної академії внутрішніх справ.

У рамках зазначеної сесії з доповіддю виступив заступник директора Координаційного центру **Мирослав Лаврінок**, який розповів про заходи з підвищення кваліфікації адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, що проводяться Координаційним центром у співпраці з Офісом Ради Європи в Україні.

Після завершення презентації відбулося перше засідання Керівного комітету проекту, під час якого керівником проекту **Вікторією Гальперіною** були презентовані компоненти проекту та заходи, які будуть реалізовані у його рамках. Участь у засіданні керівного комітету взяв заступник директора Координаційного центру **Мирослав Лаврінок**.

[] У регіонах пройшли каскадні тренінги на тему «Роль захисника при визначенні кваліфікації окремих видів кримінальних правопорушень, дії захисника у кримінальних провадженнях, які потребують судово-медичної експертизи».

У червні в регіонах пройшло перше у 2015 році коло каскадних тренінгів для адвокатів системи безоплатної вторинної правової допомоги на тему «Роль захисника при визначенні кваліфікації окремих видів кримінальних правопорушень, дії захисника у кримінальних провадженнях, які потребують судово-медичної експертизи». 1575 адвокатів пройшли повні програми дводенних тренінгів та отримають сертифікати за підсумками участі у заходах підвищення кваліфікації у 2015 році. Із них – 41 адвокат з-поза системи, які виявили таке бажання, та участь яких стала можлива завдяки співпраці регіональних центрів та Рад адвокатів регіонів.

Усього ж впродовж червня та перших днів липня у регіонах був проведений **51 тренінг**.

Каскадний тренінг на Луганщині (м. Старобільськ) липень 2015

Каскадні тренінги організовані регіональними центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги спільно з ВГО «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу», Американською Асоціацією юристів «Ініціатива з верховенства права» (ABA ROLI), Українською фундацією правової допомоги та здійснені за підтримки Бюро з міжнародних питань у сфері боротьби з незаконним обігом наркотиків та правоохоронних питань Державного департаменту США.

Під час тренінгів, що пройшли у форматі 2-денних заходів, учасники прослухали лекції тренерів, та у ході модерованих дискусій обговорили практичні питання щодо дій захисника у кримінальних провадженнях, які потребують судово-медичної експертизи, дій захисника у випадку невірної кваліфікації правопорушення, яке інкримінується підзахисному, проблемних питань, пов'язаних з кваліфікацією кримінальних правопорушень проти статевої свободи і статевої недоторканості особи; а також – проблемних моментів практики застосування законодавства у руслі запропонованої тематики.

Каскадний тренінг у Хмельницькому, червень 2015

Колеги із регіонів повідомляють, що під час каскадних тренінгів адвокати виявили зацікавленість в обговоренні запропонованої теми, наголосили на її актуальності, значному практичному

значенні для адвокатської діяльності, та висловилися про корисність проведення таких заходів для обміну практичним та найбільш актуальним досвідом між адвокатами у подальшому.

Проводили тренінги у кожному регіоні [адвокати-тренери](#) мережі обміну досвідом між адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу. Нагадаємо, відповідний тренінг для адвокатів-тренерів були організовані Координаційним центром за підтримки партнерів впродовж [16 – 18](#) та [30–31 травня 2015](#) року у столиці.

Наступне коло каскадних тренінгів відбудеться у жовтні-листопаді поточного року. Про тематику заходів, а також дати проведення тренінгів для адвокатів-тренерів буде повідомлено додатково. Нагадаємо, нещодавно у рамках серії «Методичні рекомендації для адвокатів щодо здійснення захисту, гарантованого державою» [вийшли друком методичні рекомендації «Ведення адвокатського досьє»](#).

Завантажити методичні рекомендації можна на сайті <http://www.legalaid.gov.ua>

Полтава, червень 2015

Сумщина (м.Кочетоп), червень 2015

Рівне, червень 2015

Харків, червень 2015

Проведення каскадних тренінгів, Херсонщина, червень 2015

Проведення каскадних тренінгів, Волинь, червень 2015

Чернівці, червень 2015

Дніпроперовськ, червень 2015

Чернігів, червень 2015

Тернопіль, червень 2015

[] Надання безоплатної правової допомоги: досвід Республіки Болгарія

Автор: Микола Лахижа, д.н. держ.упр., проф.,
перший заступник директора Регіонального центру
з надання безоплатної вторинної правової допомоги у
Полтавській області

У Республіці Болгарія з середини 2000-х років розвивається система надання гарантованої державою правової допомоги. Її необхідність була підтверджена шляхом реалізації пілотних проектів, які здійснювалися з допомогою іноземних партнерів. Прикладом такої допомоги може бути діяльність Бюро безплатної юридичної допомоги у м. Велико Тирново.

Державну політику у сфері правової допомоги в Болгарії розробляє, координує та проводить Міністр юстиції.

Згідно з **Законом про правову допомогу, [Закон за правната помощ// <http://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135511185>],** який увійшов в дію з 1 січня 2006 року, створено **Національне бюро правової допомоги (далі – НБПД),** яке організовує відповідну роботу спільно з адвокатськими радами.

НБПД є незалежним державним органом, що має статус юридичної особи та самостійний бюджет. Організація роботи **НБПД,** структура, склад та функції окремих ланок його адміністрації визначено положенням, що затверджено Радою Міністрів. **НБПД** складається з п'яти членів (голови та заступника, які призначаються та звільняються прем'єр-міністром на основі рішення Ради Міністрів за поданням міністра юстиції, та трьох членів, які обираються Вищою адвокатською радою). Питання, що відносяться до його компетентності, НБПД розглядає на своїх засіданнях, приймаючи рішення більшістю голосів. Діяльність НБПД обслуговує адміністрація, яка складається з 25 осіб.

НБПД має такі функції:

- ✓ здійснює загальне та методичне керівництво діяльністю з надання правової допомоги;
- ✓ готує проект бюджету правової допомоги та розпоряджається відповідними коштами; організовує ведення Національного реєстру правової допомоги; організовує надання правової допомоги та відповідний контроль;
- ✓ готує законопроекти та інші нормативно-правові акти у сфері правової допомоги, які вносяться до Ради Міністрів головою НБПД, аналізує інформацію, необхідну для якісного планування та управління системою надання правової допомоги;
- ✓ популяризує систему та здійснює міжнародну співпрацю у сфері надання правової допомоги.

Адвокатські ради організовують правову допомогу у своєму судовому районі (приймають рішення за заявами адвокатів, складають списки чергових адвокатів, враховують кваліфікацію адвоката, зважаючи на складність справи, здійснюють контроль за наданням правової допомоги, засвідчують звіти адвокатів, що надали правову допомогу та вносять пропозиції щодо оплати згідно існуючих норм).

Кількість адвокатів, що співпрацюють з **НБПД** на кінець 2013 року досягла **4 749** осіб. Спостерігається зростання кількості таких адвокатів, що свідчить про наявність мотивації.

Право на державну правову допомогу мають: *соціально малозахищені верстви населення; особи, що знаходяться у спеціальних інституціях з надання соціальних послуг (будинки пристарілих, центри реабілітації та соціальної реабілітації осіб з пошкодженнями, центри тимчасового притулку для бездомних тощо); прийомні сім'ї*.

Правова допомога в Болгарії надається у кримінальних, цивільних та адміністративних справах.

Основними видами правової допомоги є первинна правова консультація; підготовка документів для ведення справи; процесуальне представництво в судах; представництво (адвокатських захист) при затриманні органами МВС.

Зразки документів щодо надання правової допомоги (заява про надання правової допомоги; декларація про сімейне та майнове становище заявника; довідка з Дирекції «Соціальна допомога» тощо) розміщено на сайті **НБПД** (<http://www.nbpp.government.bg/>).

Заява про надання правової допомоги з відповідними документами направляється до НБПД (щодо консультації та підготовки документів) чи до суду (за наявності порушеної справи). До заяви щодо консультації та підготовки документів додається оригінал довідки від директора Дирекції «Соціальна допомога» за місцем помешкання щодо отримання соціальної допомоги згідно відповідного закону або оригінал посвідчення, виданого директором Дирекції «Соціальна допомога» за місцем проживання подавача заяви, що він відповідає умовам на отримання соціальної допомоги.

Адвокат обирається громадянами самостійно шляхом звернення до Національного реєстру адвокатів через інтернет-сторінку **НБПД**, де розміщено список адвокатів, або за консультацією адвокатської колегії.

Рішення про надання правової допомоги у процесуальному представництві та представництві при затриманні МВС приймається органом, що керує процесуальними діями за зверненням

зацікавленої особи чи в силу закону. Рішення про надання правової допомоги у вигляді консультації чи підготовки документів для порушення справи приймає голова НБПД в 14-денний термін з дня надання заяви.

Доцільно відзначити, що в середині 2000-х років у Болгарії активно обговорювалося питання створення регіональних центрів надання правової допомоги. Члени Робочої групи при підготовці змін до закону керувалися кількома основними мотивами: *по-перше*, існуюча централізована система створювала значні труднощі для соціально незахищених верств населення у зв'язку з необхідністю звернення до НБПД у Софії та зважаючи, що значна частина потенційних клієнтів мали низький рівень освіти, не мали доступу до мережі Інтернет тощо; *по-друге*, керівництво НБПД бажало наблизити правову допомогу до людей; *по-третє*, потрібно було зняти чисто технічні пропуски в законі; *по-четверте*, вписані у законі комунікації та зобов'язання не сприяли ефективній роботі. Крім того, відзначалося, що НБПД втрачає багато зусиль і часу на перевірку адвокатських звітів.

допомоги.

Проте, більшість учасників конференції запропонували обмежитися внесенням до закону змін у частині розширення кола можливостей надання правової допомоги та удосконалення механізму оплати затрат адвокатів. Фінансові аспекти (зростання витрат на адміністрування системи при створенні регіональних центрів) містилися й у виступах інших адвокатів. На даний час питання створення регіональних представництв НБПД залишається актуальним, стримуючись через позицію адвокатури, яка намагається зберегти свій вплив на систему надання правової

Аналіз листа Голови НБПД до голів адвокатських рад (березень 2013 року), який став результатом обговорення на засіданні НБПД питань щодо порушень при наданні правової допомоги, свідчить про типовість проблем, що виникають в роботі з організації надання правової допомоги у різних країнах, в т.ч. й в Болгарії та Україні. Зокрема, адвокатським радам рекомендовано своєчасно готувати щомісячні списки чергових адвокатів і розміщати їх на сайтах, а також – забезпечувати реалізацію принципу «Безперервності правової допомоги» за відсутності поважних причин для зміни адвоката. Адвокатам рекомендовано посилити увагу до оформлення звітів згідно наданої форми та їх документального підтвердження.

У березні 2015 року уряд Болгарії призначив на наступний трьохрічний термін **Олену Черневу (голова НБПД)** та **Вілму Василеву (заступник голови)**, що стало визнанням успішності їх діяльності. Протягом попереднього трьохрічного періоду **реалізовано багато ініціатив з позитивним результатом** – розширено коло осіб, що мають право на первинну правову допомогу, конкретизовано критерії надання правової допомоги та посилено контроль, уведено нову модель надання правових поряд – Національний телефон первинної правової допомоги та регіональні центри консультування при адвокатських радах, що свідчить про розширення та поглиблення роботи.

[] Безоплатна правова допомога в Україні: медіа дайджест

«Ген справедливості — програма для тих, хто потребує правової допомоги»: спеціальний проект на Громадського радіо, присвячений питання безоплатної правової допомоги

«Ген справедливості» - спеціальна серія* програм на [Громадському радіо](#), яка присвячена різним питанням надання безоплатної правової допомоги в Україні та має на меті інформування суспільства щодо права на таку допомогу, важливих подій та ініціатив у сфері.

Що зроблено та має бути реалізовано з метою забезпечення права на БПД усіх, хто її потребує та має право за законом? де отримати таку правову допомогу? представлення «кейсів» - живих прикладів успішних справ адвокатів системи та їх клієнтів... Чи може система БПД стати тим «геном справедливості», що своїм прикладом може змінити традиційно негативне ставлення українців до системи правосуддя в країні?

У рамках серії із 26-ти програм, які виходять щосередини, їх ведуча **українська письменниця, адвокат та правозахисниця Лариса Денисенко** запрошує до розмови представників Міністерства юстиції України, Координаційного центру з надання правової допомоги, регіональних центрів БВПД, адвокатів, що надають таку допомогу та їхніх клієнтів, представників органів адвокатського самоврядування, громадських активістів, правозахисників та міжнародних експертів.

NB! Серія програм «Ген справедливості» про безоплатну правову допомогу реалізується за підтримки українсько-канадського проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні», впровадження якого заплановане на 2014 – 2018 роки і спрямоване в тому числі на підтримку системи БПД в частині підвищення рівня обізнаності населення щодо прав на отримання безоплатної правової допомоги.

громадське радіо
слухайте. думайте.

ПРОЕКТ «ДОСТУПНА ТА ЯКІСНА
ПРАВОВА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ»

Foreign Affairs, Trade and
Development Canada

Affaires étrangères, Commerce
et Développement Canada

Володимир Сущенко, доцент, представляє дослідження, що вперше проводилося в Україні, стосовно прав затриманих осіб

Право на мовчання, право на інформацію, право на правову допомогу, право на медичну допомогу, право на спеціальний захист вразливих підозрюваних – неповнолітніх, осіб із розумовими вадами, представників етнічних меншин та іноземців, які не розуміють державної мови (мови судочинства) та право на переклад усний і письмовий, якщо цього потребує підозрюваний – як на практиці забезпечуються, як тлумачать і як порушуються ці права. Про маніпулятивні технології слідства. Про те, як часто надання медичної допомоги затриманому надається в залежності від рівня людяності слідчого. Про те, як слідчі «скидаються» грошима, щоб заплатити за роботу перекладачу в програмі ["Ген справедливості" \(21\)](#)

«Лише в Україні збут наркотиків — тяжкий злочин», — адвокат

Як може чинити міліція, щоб спровокувати людину на злочин. До якого тиску і до яких засобів вдається слідство. Як роблять статистику на дрібних правопорушеннях стосовно мінімального збути наркотичних засобів. Як адвокату вдається привчати суддів та слідство звертати увагу на рішення Європейського суду з прав людини. Як будується довіра між адвокатом та клієнтом. Про це живу історію клієнта Романа, котру представляє він сам разом із адвокатом Володимиром Самсономюком в програмі ["Ген справедливості"\(20\)](#)

«Документи слід починати збирати під час служби в АТО», — Андрій Дуда

Які документи потрібні для отримання правового статусу учасника бойових дій. Хто і куди має подавати пакет документів. На що потрібно звертати увагу, коли потрапляєш до шпиталю або у відпустку за станом здоров'я. Чи забезпечує держава проведення правових інструкцій та консультацій для бійців на навчаннях та в військових частинах. Як можна оскаржити

неправомірні рішення командування, накази, бездіяльність тощо. Співробітник Львівського регіонального центру з надання безоплатної правової допомоги Андрій Дуда, котрий служив у зоні АТО, ділиться власним досвідом в програмі ["Ген справедливості" \(19\)](#).

"На превеликий жаль, на території, яка не підконтрольна українській владі, де діють бойовики, - захищати права осіб, надавати правову допомогу громадянам України, які перебувають там, сьогодні неможливо" - Ігор Курільчук.

Про те, як можна захистити свої права на підконтрольній Україні території на території Донеччини: хто, куди, як може звертатися. Про проблеми, з якими стикнулися, як громадяни, котрі потребують правової допомоги, так і адвокати. Про те, як мало б працювати адвокатське самоврядування. Про те, як може зарадити ситуації законодавець. Про те, що таке порушення присяги адвокатом, прокурором, суддею в умовах окупації, — в розмові з директорами Регіонального центру з надання

безоплатної вторинної правової допомоги у Донецькій області та Краматорського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Ігорем Курільчуком та Ярославом Писаревим в програмі ["Ген справедливості" \(18\)](#)

«За 10 днів людина отримає обґрунтовану відповідь», — Олег Данько

Про готовність Львівщини до липневого запуску системи безоплатної правової допомоги в цивільних та адміністративних справах. Розглядаємо на клієнтських прикладах. Хто конкретно може бути клієнтом системи, на що сподіватися людям, де шукати інформацію, як центри працюватимуть з тими людьми, хто за формальними показниками не може вважатися клієнтом системи. В розмові з директорами Львівського та Червоноградського місцевих центрів надання безоплатної вторинної правової допомоги Наталею Костишин та Олегом Даньком.

***NB!* Усі радіопередачі, що виходять в рамках проекту, кожен з яких можна прослухати на сайті Громадського радіо (розділ [«Ген справедливості»](#)), або ж на сайті Координаційного центру (у розділі [«Ген справедливості»](#)).**

Директор Координаційного центру Андрій Вишневський та директор **Третього київського місцевого центру Юрій Рудик** на "Громадській хвилі" **Громадського радіо** про 10-ти денну роботу "юридичної сотні" - новоутворених місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги у столиці та регіонах.

Послухати: <http://hromadskeradio.org/gromadska-hvylya/15-centriv-nadannya-bezoplatnoyi-pravovoyi-dopomogy-biyci-ato>

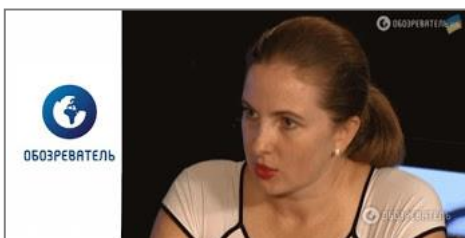

Мирослав Лаврінок, заступник директора Координаційного центру з надання безоплатної правової допомоги у студії «Громадської хвилі» про систему надання безоплатної правової допомоги в цивільних та адміністративних справах.

Мирослав Лаврінок: «Держава тут є лише адміністратором. Люди матимуть можливість отримати правову допомогу силами адвокатів».

Послухати: <http://hromadskeradio.org/2015/06/30/hto-maye-pravo-na-bezoplatnu-pravovu-dopomogu>

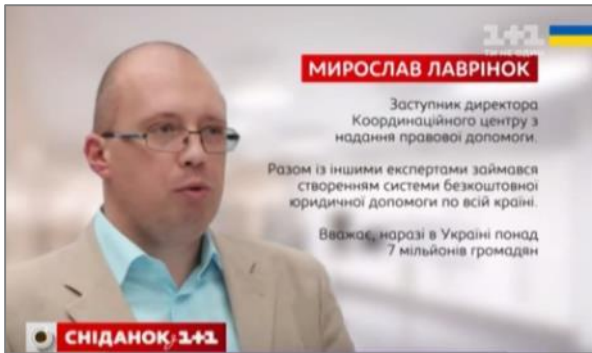
Адвокат Наталія Дорошенко про тонкощі роботи адвокатів системи безоплатної правової допомоги в онлайн-конференції «ОБОЗРЕВАТЕЛЬ»

Повний хід онлайн-конференції можна переглянути [тут](#).

Директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Оксана Василяк про відкриття 100 місцевих центрів, а також про деталі роботи регіональних центрів на прикладі міста Київ в онлайн-конференції «ОБОЗРЕВАТЕЛЬ»

Повний хід онлайн-конференції можна переглянути [тут](#).

З 1 липня українці можуть звертатися до безкоштовних адвокатів. Такі послуги надають спеціальні центри юридичної допомоги, які справи будуть розглядати в таких центрах і хто зможе скористатися їхньою допомогою - про це сюжеті «Сніданок з 1+1» від 5 липня за участю **Мирослава Лаврінка**, заступника директора Координаційного центру з надання правової допомоги.

Дивитися: https://www.youtube.com/watch?v=Av0CMMcVn-8&list=PLWwJzoiHnWb90RgGsLGxVRMHi950cY_L&index=6

Державний адвокат захистив волинянина від звинувачення

Справа обвинуваченого Миколи Петрова тривала більше року. Майже вісім місяців чоловіка тримали під вартою. Але завдяки захисту адвоката Центру з надання Адвокат Віталій Єлов безоплатної вторинної правової допомоги волинянин зміг уникнути ув'язнення за злочин, якого не скоював.*

На розгляді Луцького міськрайонного суду Волинської області знаходилось кримінальне провадження про обвинувачення Миколи Петрова, який нібито вчинив кримінальні правопорушення – крадіжку та грабіж. 12 березня 2015 року

Миколі призначили державного адвоката - **Віталія Єлова**.

Адвокат з'ясував, що по одному епізоду обвинувачення - проникнення в квартиру та викрадення з неї двох ноутбуків марки «ASUS», а також іншого майна на загальну суму 12690 грн., чоловік оговорив себе. Тому що слідчі здійснювали психологічний тиск на нього.

За матеріалами справи захисник встановив, що Миколу Петрова затримали ще 1 вересня 2014 року. Однак слідчі не повідомили про його затримання Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги, і як наслідок, чоловікові не забезпечили право на захист під час проведення досудового слідства. Також без участі захисника 2 вересня 2014 року Миколі обрано запобіжний захід тримання під вартою. А 4 вересня - проведено його допит як свідка, під час якого він оговорив себе. Крім того, щоб перевірити покази Миколи Петрова, як свідка, того ж дня без запрошення захисника, було проведено слідчий експеримент, під час якого він підтвердив свої попередні показання. Також проведено додатковий огляд місця події, під час якого виявили в'язку ключів, за допомогою яких він нібито відкрив замки в квартирі.

Щоб довести порушення права Миколи Петрова на захист та його непричетність до цього епізоду обвинувачення, адвокат Віталій Єлов звернувся із запитом до Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Захисник отримав відповідь, що слідчі органи не повідомляли Центр про затримання Петрова.

Адвокат заявив клопотання про визнання судом факту порушення слідчими права на захист обвинуваченого. Також запропонував визнати недопустимими зібрані стороною обвинувачення докази, а саме: протокол слідчого експерименту від 4 вересня 2014 року та протокол додаткового огляду місця події від 04 вересня 2014 року. У результаті суд врахував доводи адвоката та визнав згадані вище докази недопустимими.

Луцький міськрайсуд Волинської області 3 квітня цього року Миколу Петрова виправдав по одному з епізодів обвинувачення, тому що вина його не доведена.

Районний суд виправдав херсонця від обвинувачення у вбивстві

У вересні минулого року жителя Херсонської області Костянтина Омельченка* затримали працівники міліції за підозрою у вчиненні вбивства рідного брата. Захисниці Херсонського обласного центру з надання безоплатної правової допомоги вдалося довести невинуватість чоловіка.

Вбитого брата знайшли днем раніше у помешканні, де він мешкав. Слідчі органи міліції відкрили за цим фактом кримінальне провадження за ч. 1 ст. 115 Кримінального кодексу України. Про затримання слідчий у той же день повідомив чергового Херсонського обласного центру з надання безоплатної правової допомоги (далі – Центр).

Для захисту Костянтина призначили захисника – адвоката Тамару Кушнеренко, яка за дорученням Центру негайно з'явилася на місце затримання підозрюваного. Під час конфіденційного побачення адвокат уважно вислухала чоловіка, ознайомилась із матеріалами справи та перевірила правомірність дій працівників правоохоронного органу. Як з'ясувалося, до прибуття адвоката Костянтина досить довго тримали у службових приміщеннях міліцейського райвідділу, і за цей час він під тиском написав заяву про зізнання у вчиненні злочину. Згодом підозрюваному обрали запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. Захисник оскаржила це рішення, проте апеляційний суд залишив його у силі. Тож обвинувачений залишився під вартою.

Адвокат брала участь разом із обвинуваченим Костянтином в усіх слідчих діях на етапі досудового розслідування, притримуючись обраної лінії захисту. Згодом справа була передана до суду, який розглядав її у складі трьох суддів. У судовому засіданні Костянтин свою вину не визнав, заперечував свою причетність до злочину.

Суд, дослідивши безпосередньо в судовому засіданні докази, надані стороною обвинувачення, дійшов до висновку, що вони не доводять участі обвинуваченого у вчиненні вбивства або ж не можуть бути прийняті судом як такі. При цьому суд не взяв до уваги надану стороною обвинувачення заяву Костянтина про зізнання у вчиненні злочину, оскільки заява написана затриманим за відсутності захисника. Інші докази у справі, а саме речові докази, показання свідків та висновки експертів не підтверджують вину обвинуваченого.

При постановленні вироку суд врахував висловлену Європейським судом з прав людини в рішенні у справі «Максименко проти України» виключно критичну правову позицію у частині ставлення до показань, отриманих під примусом і за відсутності захисника (заява № 39488/07, п.п.27, 28) та позицію Пленуму Верховного Суду України (п. 19 постанови від 01.11.1996 № 9 «Про практику застосування Конституції України при здійсненні правосуддя») про можливість визнання особи винною у вчиненні злочину лише за умови доведеності її вини.

25 березня 2015 року Скадовський районний суд Херсонської області у вироку визнав Костянтина невинуватим та виправдав його за недоведеністю вчинення злочину. Чоловіка звільнили з-під варту у залі суду.

Міліція збирала докази на підсудного незаконним шляхом - висновок захисника

Завдяки професійним діям безоплатного адвоката суд виправдав чоловіка, якого звинувачували у збуті наркотиків. Захисник довів, що докази обвинувачення були зібрані незаконним шляхом, і працівники міліції спровокували підсудного на злочин.

Жителя Рівненської області Миколу Фролова* судили за чотирма епізодами злочинної діяльності. Чоловіка обвинувачували за [ч.1 ст. 307, ч. 2 ст. 307 КК України](#): незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.

Захищати інтереси підсудного за дорученням [Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Рівненській області](#) взявся адвокат Валерій Самолук. У ході провадження захисник, використовуючи всі передбачені законом засоби захисту прав і законних інтересів підзахисного, довів суду, що в діях працівників правоохоронних органів мало місце штучне підбурювання його клієнта до збуту наркотичних засобів. І що докази, здобуті в ході такої провокації, є недопустимими. Адвокат зробив висновки, що працівники міліції вдалися до грубих порушень закону, а саме:

- ✓ для проведення оперативної закупки наркотичної сировини використали кошти з невстановленого джерела, не задокументували їх;
- ✓ до придбання наркотичної сировини залучили людину, не провівши передбачену законом легалізацію особи у протоколах негласних оперативних дій.

Враховуючи всі аргументи, Дубенський міськрайонний суд Рівненської області застосував положення [ст.6 Конвенції з захисту прав людини та основоположних свобод \(Право на](#)

[справедливий суд](#)), а також практику Європейського суду з прав людини, зокрема, у справах «Банніков проти Росії» та «Романаускас проти Литви».

В результаті суд визнав недопустимими докази обвинувачення, зібрані незаконним шляхом, внаслідок провокації злочину зі сторони працівників міліції, і вироком від 6 травня 2015 року визнав Миколу Фролова не винуватим у вчиненні злочинів та виправдав його.

«Липовий» протокол міг вартувати чоловіку повторного строку і ув'язнення

Мешканця Миколаєва судили за грабіж. Перспективи були невтішними: йому, раніше судимому, за новим обвинуваченням загрозувало позбавлення волі на строк від 4 до 6 років. Адвокат довів, що підсудний не винен: правоохоронці провели затримання й обшук з порушеннями закону, а складений протокол є недопустимим доказом.

Чоловік обвинувачувався за [ч. 2 ст. 186 КК України](#) в тому, що 17 липня 2013 року в одному з барів міста Миколаєва нібито відкрито викрав мобільний телефон у постраждалого. Останній став жертвою

хуліганської бійки, і через отриманні тілесні ушкодження не міг чинити опір. Матеріальна шкода від викрадення «Нокія Е-65» оцінювалася у 500 грн. Мобільник співробітники міліції буцімто вилучили у звинувачуваного під час особистого обшуку. За дорученням [Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Миколаївській області](#) підсудного взявся захищати адвокат Юрій Горбенко. Під час судового розгляду він провів перехресний допит свідків обвинувачення і допит потерпілого. За їх результатами адвокат довів той факт, що на момент затримання підзахисного викрадений телефон знаходився не у клієнта, а у співробітників міліції.

Державний захисник заявив клопотання про визнання недопустимим протоколу затримання. В документі були явні нестыковки: чоловіка того дня затримали о 13 год. 15 хв. – при цьому точний час його фактичного затримання у протоколі вказаний не був. Натомість обшукали, якщо вірити протоколу, о 8 год. 30 хв. - тобто ще до затримання. Також в обґрунтування свого клопотання захисник посилався на те, що особистий обшук було здійснено не уповноваженою на його проведення особою, з порушенням порядку, встановленого КПК України.

Ленінський районний суд м. Миколаєва 1 квітня 2014 року визнав протокол затримання клієнта недопустимим доказом, а обвинуваченого - невинуватим та виправдав за недоведеністю вчинення ним кримінального правопорушення.

Адвокат довів суду недопустимість доказів, і обвинувачений вийшов на волю.

Обвинувачений у крадіжці, хлопець, хворий на відкриту форму туберкульозу, замість медичної допомоги отримав допити та слідчий експеримент. Рівненський суд визнав недопустимим доказом дані слідчого експерименту, проведеного із підзахисним у такому фізичному стані.

Адвокат **Дмитро Овдіюк** за дорученням [Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Рівненській області](#) у кримінальному провадженні захищав інтереси Олександра Матвієнка*, якого обвинуватили у крадіжці мобільного телефону. За це кримінальне правопорушення хлопця могли позбавити волі на строк до 5 років.

Вивчивши матеріали справи, адвокат продумав стратегію і тактику захисту, яка виявилась вдалою, і дозволила повністю спростувати обвинувачення. Адвокат довів суду недопустимість доказів, наданих стороною обвинувачення, зокрема, дані слідчого експерименту, проведеного із підзахисним.

Захисник документально довів, що Сашко перед слідчими діями мав погане самопочуття та високу температуру тіла, бо хворіє на відкриту форму туберкульозу. Він потребував медичної допомоги, а з ним проводили слідчий експеримент. Суд визнав цю версію захисту достовірною в тому, що Олександра змусили себе оговорити під час проведення цієї слідчої дії.

Будь-яких інших доказів на підтвердження винуватості хлопця, в процесі судового розгляду здобуто не було, у зв'язку з чим **підзахисного адвоката Дмитра Овдіюка вироком Сарненського районного суду Рівненської області від 20 квітня визнано невинуватим і виправдано. А запобіжний захід у вигляді тримання під вартою скасовано та звільнено клієнта з-під варти в залі суду.**

Продумана тактика захисника, і обвинувачений отримав менший строк

Адвокати виграними справами доводять ефективність надання безоплатної правової вторинної допомоги у кримінальному процесі. Так, під час судового розгляду захиснику Володимиру Кухті вдалося змінити кваліфікацію дій обвинуваченого на таку, що передбачає відповідальність за менш тяжкий злочин.

Жителя Чернігова Олександра обвинуватили у вчиненні злочину, а саме «таємне викрадення чужого майна, вчинене повторно, закінчений замах на викрадення чужого майна повторно та розбій, поєднаний з проникненням у житло».

Це кримінальне правопорушення є особливо тяжким, за яке передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк до 12 років. У межах кримінального провадження адвокату Володимирові Кухті у [Регіональному центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Чернігівській області](#) видали доручення для захисту Олександра.

Завдяки правильно обраній тактиці адвоката Кухті та відсутності прямих доказів винуватості чоловіка у вчиненні розбою під час судового розгляду встановлено, що дії обвинуваченого слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 162 КК України, як незаконне проникнення до житла особи із застосуванням насильства. А ці дії є злочином середньої тяжкості.

Захисник звернув увагу суду на те, що прокурор не надав жодних доказів того, що у обвинуваченого була мета на заволодіння чужим майном, а це є обов'язковою умовою для кваліфікації розбою. Навпаки, у судовому засіданні адвокат встановив, що у обвинуваченого Олександра була реальна можливість заволодіти майном потерпілої, однак він нею не скористався.

Прилуцький міськрайонний суд Чернігівської області врахував аргументи адвоката і визнав винним Олександра у вчиненні «незаконного проникнення до житла особи із застосуванням насильства». За цей злочин чоловік отримав покарання – 4 роки позбавлення волі, а не 12.

**Призвище та імена змінені із етичних міркувань*

[] Новини порталу «Правовий простір»

Щомісяця портал [«Правовий Простір»](#) ділиться низкою найбільш цікавих та актуальних

матеріалів у форматі дайджестів. У них зібрані історії звичайних українців, яким вдалося захистити свої права, вирішити проблему в громаді правовими шляхами, а також інші новини у сфері надання безоплатної правової допомоги.

Починаючи з серпня 2012 року, команда Інформаційного Ресурсного Центру «Правовий Простір» підготувала вже 23 випуски дайджесту [Ініціативи «Посилення правових можливостей бідних верств населення»](#). Видаються вони у трьох версіях: україномовній, російськомовній та англійськомовній. Розміщені у рубриці [«Бібліотека»](#), яку легко знайти на [головній](#) сторінці сайту.

«Правовий Простір» - перший ресурс у сфері безоплатної правової допомоги, який почав видавати власний дайджест. До цього системної подачі правової інформації, приміром, на рівні державних структур, не було, - говорить головний редактор ІРЦ [«Правовий Простір»](#) **Наталія Бімбірайте**. – Ми започаткували цю ініціативу, щоб якомога більше людей дізналися, що насправді відбувається у цій важливій для кожного громадянина галузі. Також одна із наших головних

цілей – надихнути людей вирішувати проблеми правовими методами».

Кожен дайджест - це добірка найбільш вдалих та актуальних матеріалів місяця, ретельно підготована командою «Правового Простору» задля економії часу наших користувачів. Для зручного перегляду публікації розміщені розділами, серед яких є і постійні, і тимчасові.

Приміром, в кожному номері ви знайдете такі як:

- ✓ Огляд подій;
- ✓ Допомога в громадах і для громад;
- ✓ [Успішні історії](#) пересічних українців, які правовими методами змогли поліпшити життя;
- ✓ [Посилення ромських громад](#).

Тимчасові розділи формуються залежно від тематики та обсягів матеріалів, вартих особливої уваги, наприклад: [«Відео»](#), [«Достукатися до серця»](#), [«Знайомтеся: нові Центри правової інформації та консультацій»](#), [«Допомога Pro Воно»](#), [«Оновлення «Правового Простору»](#) та інші.

Є й розділи, поява яких продиктована викликами часу: так, після початку російської агресії на Україну у дайджесті з'явилися [«Допомога вимушеним переселенцям»](#) і [«Допомога військовим»](#) [«Допомога учасникам АТО та їх родинам»](#).

Віднедавна у дайджесті від «Правового Простору» став постійним розділ «Вторинна правова допомога у кримінальному процесі». У ньому розміщені публікації щодо співробітництва з партнерами проекту – [Координаційним центром з надання правової допомоги](#).

«Співпрацю із порталом «Правовий простір» ми розпочали із лютого 2015 року. Активну та продуктивну. Сьогодні вона полягає у спільній інформаційній підтримці найважливіших подій у сфері безоплатної правової допомоги - через обмін дайджестами наших команд, спільну підготовку до опублікування на порталі успішних історій адвокатів, які завдяки правому захисту змінили життя своїх клієнтів, – говорить начальник відділу інформації Координаційного центру **Надія Кизицька**. - Робота «Правового Простору» – це генерація найбільш актуальної інформації про права людини, зокрема, права на захист. Корисні сервіси на сайті, через які

можна отримати консультування з правових питань у режимі 24/7, мають особливу практичну цінність: наближають послугу юридичного консультування до кожного, хто її потребує. У подальшому ми плануємо розширювати нашу інформаційну співпрацю із порталом. Рухатись нам є куди, адже мета спільна - формувати правову обізнаність наших громадян».

Окрім інформаційної складової, дайджести є дієвим інструментом для зворотного зв'язку з нашими користувачами. Кожен з них може стати експертом і співавтором ресурсу: надіслати електронним листом свої пропозиції, відгуки про роботу сайту, поділитися власною інформацією, подати її для розміщення на порталі.

На сьогодні дайджест щомісяця безкоштовно отримують 1302 людини – і в Україні, і далеко за її межами.

«Завжди з інтересом читаю дайджести від «Правового Простору», які вже близько трьох років отримую електронною поштою, - говорить пані **Тетяна, жителька містечка Леванто, що в Італії**. – Волею долі я мешкаю далеко від України, але для мене дуже важливо знати, чим живе моя Батьківщина. А правова інформація, зібрана в дайджестах, зокрема успішні історії, приклади того, як за допомогою [Центрів правової інформації та консультацій](#) вирішуються проблеми і конкретних людей, і цілої громади – це як раз зріз життя українців: їх болючі питання, успіхи, бажання рухатися вперед і жити краще».

NB! Доеднатися до користувачів дайджесту, аби отримувати найбільш актуальну правову інформацію можна, підписавшись на безкоштовну електронну розсилку на сайті [«Правовий Простір»](#) або надіславши запит на електронну адресу pravo@legalspace.org

ДОВІДКА

Дайджести підготовлені Інформаційним ресурсним центром «Правовий простір» в рамках ініціативи «Правова допомога малозабезпеченим і вразливим групам громадян» за фінансової підтримки [програмої ініціативи «Права людини та правосуддя»](#) Міжнародного Фонду «Відродження» та [Міжнародного Фонду Ч.С.Мотта](#).

Використання матеріалів вітається за умови обов'язкового гіперпосилання на портал:

[«Правовий простір»](#).

[] АНОНС. Асоціація правників запрошує! У вересні в Одесі пройде I Південноукраїнський форум

4 вересня 2015 року в Одесі за адресою: вул. Пушкінська, 15, у конференц-залі готелю «Бристоль» пройде Перший Південноукраїнський форум Асоціації правників України, під час якого будуть розглядатися найбільш актуальні питання практики саме в Одеському регіоні, а також найважливіші аспекти судової реформи та реформи адвокатури. З доповіддю на форумі виступить директор Координаційного центру з надання правової допомоги Андрій Вишневський.

Чим цікавий цей захід?

I Південноукраїнський форум є одним з наймасштабніших заходів Асоціації правників України в південному регіоні країни. У заході у якості доповідачів візьмуть участь провідні юристи країни, судді судів різних юрисдикцій та представники профільних державних органів.

Теми, винесені на обговорення форуму, охоплюють ключові аспекти професії, які наразі турбують кожного правника – судову реформу та реформу адвокатури, а також специфіку одеського регіону – морське право. Форум має практичне та універсальне наповнення, участь у ньому буде корисною не лише правникам, які практикують в південному регіоні країни.

Ключові доповідачі форуму:

- ✓ Микола Гусак, член Вищої ради юстиції;
- ✓ Галина Канигіна, суддя судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України;
- ✓ Олександр Кравець, суддя Одеського апеляційного адміністративного суду;
- ✓ Тетяна Суярко, суддя Господарського суду Харківської області;
- ✓ Володимир Куценко, начальник Територіального управління ДСА Одеської області;
- ✓ Денис Бугай, Президент Асоціації правників України, адвокат, партнер ЮФ VB PARTNERS;
- ✓ Андрій Вишневський, директор Координаційного центру з надання правової допомоги Міністерства юстиції України;
- ✓ Анна Огречук, адвокат, керуючий партнер LCF, голова Комітету з процесуального права АПУ, член Ради з питань судової реформи при Президентові України;
- ✓ Ігор Фомін, адвокат, керуючий партнер АО «Українська правнича група».

Ще однією особливістю заходу стане участь в ньому представників судової влади: *«Одеса вперше прийматиме захід такого рівня. Південноукраїнський форум – місце, де зберуться провідні правники регіону, щоб обговорити спільні проблеми юридичної практики, - зауважив Володимир Кравчук, член Правління АПУ, суддя Львівського окружного адміністративного суду, член Конституційної Комісії при Президентові України. - Цього разу акцент на судовій владі, тому судді, яких не часто побачиш у публічних заходах, братимуть активну участь. Серед них є як місцеві судді, так і судді Верховного Суду України. Секція суддів Асоціації правників України запрошує суддів Південного регіону приєднатися до форуму. Коло друзів. Право. Одеса. Оксамитовий сезон. Гумор. – Не бачу приводу не відвідати».*

З програмою заходу та умовами участі можна ознайомитися на сайті АПУ [за посиланням](http://branches@uba.ua) або дізнатися за тел.: +380 (44) 492-88-48, e-mail: branches@uba.ua

[] Вийшли друком методичні рекомендації «Ведення адвокатського досьє»

У рамках серії «Методичні рекомендації для адвокатів щодо здійснення захисту, гарантованого державою» вийшли друком методичні рекомендації [«Ведення адвокатського досьє»](#).

Координаційний центр з надання правової допомоги у співпраці з Українською фундацією правової допомоги видають серію методичних рекомендацій для адвокатів щодо здійснення захисту, гарантованого державою. Метою серії є підвищення професійного рівня адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, сприяння формуванню в їхньому колі єдиних стратегій і тактик захисту на основі узагальнення та аналізу їхнього ж практичного досвіду, а також практики Європейського суду з прав людини.

Авторами методичних рекомендацій є самі адвокати, які надають безоплатну вторинну правову допомогу. Текст кожного видання серії обговорюється на семінарах-тренінгах за участю адвокатів-тренерів/модераторів з обміну досвідом між адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, а також під час проведення ними каскадних тренінгів в усіх регіонах України для всіх

адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом. Після всіх обговорень тексти також рецензуються провідними практиками і науковцями у сфері кримінального процесу, багаторазово доопрацьовуються, залишаючись при цьому відкритими для подальшого удосконалення.

Методичні рекомендації підготовлено та надруковано у співпраці з Українською фундацією правової допомоги за підтримки програми «Права людини і правосуддя» Міжнародного фонду «Відродження» та Ініціативи з верховенства права Американської асоціації юристів за підтримки Бюро з міжнародних питань у сфері боротьби з незаконним обігом наркотиків та правоохоронних питань (INL), що є підрозділом у структурі Державного департаменту США, та у рамках проекту Європейської Комісії «Забезпечення доступу до правосуддя шляхом надання безоплатної правової допомоги та впровадження високих стандартів захисту прав людини в Україні».

[Завантажити Методичні рекомендації «Ведення адвокатського досьє»](#)

Авторський колектив методичних рекомендацій «Ведення адвокатського досьє»:

Роман Мартиновський – адвокат, голова правління Української фундації правової допомоги;
Олександр Стьопін — адвокат;

Тетяна Сівак (керівник авторського колективу) – адвокат, тренер/модератор з обміну досвідом між адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу.

Загальна редакція:

Роман Мартиновський – адвокат, голова правління Української фундації правової допомоги;
Андрій Вишневецький – адвокат, директор Координаційного центру з надання правової допомоги.

Відповідальні за випуск:

Антоніна Бондаренко та **Микола Сіома** – програмний директор та виконавчий директор Української фундації правової допомоги.

*Друковану версію методичних рекомендацій можна отримати в офісі Української фундації правової допомоги за адресою: м. Київ, вул. Рибальська, 2, оф. 105, тел.: +38 (044)280 67 40
Нагадаємо, що усі методичні рекомендації доступні для скачування в електронному вигляді у розділі [«Прес-центр/бібліотека»](#)*

Приклади успішного захисту адвокатів системи БПД

[] Виправдувальні вироки у кримінальних провадженнях

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Волинській області

ч. 3 ст. 185 КК
України

У провадженні Луцького міськрайонного суду Волинської області знаходилось кримінальне провадження підозрою клієнта адвоката **Віталія Єлова** (доручення центру № 969 від 12.03.2014) у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.3 ст.185, ч.2 ст.186 КК України. Адвокатом Єловим було з'ясовано, що по одному епізоду обвинувачення, зокрема, щодо проникнення, шляхом підбору ключів, в квартиру, та викрадення з неї двох ноутбуків марки «ASUS», а також іншого майна на загальну суму 12690 грн., Клієнт, внаслідок психологічного впливу працівників правоохоронних органів - оговорив себе. Також, було з'ясовано, що незважаючи на те, що Клієнта було затримано ще 1 вересня 2014 року, уповноважені особи не повідомили про факт його затримання ЦБВПД, і як наслідок - йому не було забезпечено право на захист під час проведення досудового розслідування. Так без участі захисника 2 вересня 2014 року Клієнту обрано запобіжний захід - тримання під вартою, а 4 вересня - проведено його допит як свідка, під час якого він оговорив себе. Крім того, з метою перевірки показів, Клієнта, як свідка, 4 вересня знову ж без запрошення захисника, було проведено слідчий експеримент, під час якого він підтвердив свої попередні показання, та проведено додатковий огляд місця події, у ході якого, було виявлено в'язку ключів, за допомогою яких він нібито відкрив замки в приміщенні квартири. З метою доведення порушення права клієнта на захист та його непричетності до цього епізоду обвинувачення, адвокат Єлов підготував до ЦБВПД адвокатський запит та отримав відповідь на нього, про те, що правоохоронні органи інформацію з приводу затримання клієнта в порядку ст. 208 КПК Центру не надавали. Крім цього, адвокатом було ініційовано ознайомлення з матеріалами кримінального провадження на досудовому розслідуванні, в яких було виявлено протокол допиту Клієнта від 04 вересня 2014 року як свідка, після чого було заявлено клопотання про витребування в сторони обвинувачення даного протоколу та доєднання його до матеріалів кримінального провадження. Однак, судом було відмовлено в задоволенні даного клопотання. Тоді адвокатом було заявлено клопотання про визнання судом факту порушення працівниками досудового слідства права на захист Клієнта, а також істотного порушення його прав і свобод як людини, які гарантовані законами та Конституцією України. Також пропонувалось визнати недопустимими зібрані стороною обвинувачення докази, а саме: протокол слідчого експерименту від 4 вересня 2014 року та протокол додаткового огляду місця події від 04 вересня 2014 року. У результаті дій захисника вироком від 03 квітня 2015 року Луцького міськрайсуду Волинської області Клієнт адвоката Єлова по описаному епізоду обвинувачення був виправданий за недоведеністю вини, оскільки суд врахував доводи адвоката та визнав згадані вище докази недопустимими.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області

за ч.2 ст.185 КК
України

Раніше неодноразово засуджений судом Замостянського району м. Вінниці за ч. 2 ст. 140, ч. 3 ст. 140, ч. 1 ст. 263, ч. 2,3 ст. 185, ч. 3 ст. 206, ч. 3 ст. 143 КК України, клієнт адвоката **Данила Котенка** (доручення №002-0000207 від 09.02.2015 року) обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.185 КК України, санкція якої передбачає арешт на строк від трьох до шести місяців або обмеження волі на строк до п'яти років або позбавлення волі на той самий строк. А саме, він обвинувачувався в тому що 31.07.2014 р., перебуваючи в приміщенні продуктового магазину «Добробут» в м. Вінниці вступив в злочинну змову з іншою особою, та викрав шляхом вільного доступу гаманця із розстібнутої жіночої сумочки. Обвинувачений свою вину в скоєнні злочину категорично заперечував. Адвокатом Котенком було звернуто увагу суду першої інстанції на відсутність доказів скоєння злочину його підзахисним. Допитуючи свідків, адвокат Котенко акцентував увагу на питаннях: чи знайомі між собою його підзахисний та інший підозрюваний у справі, чи підтверджують вони існування домовленості між собою про крадіжку, чи скоїв його підзахисний будь-які дії, направлені на викрадення гаманця. Версія обвинувачення була спростована свідками. Інший обвинувачений стверджував, що він викрав гаманець одноособово, і клієнт адвоката Котенка навіть не знав про це. Крім того в судовому засіданні тричі був оглянутий речовий доказ – відеозапис з камер спостереження, який не дав підстав стверджувати про попередню змову між обвинуваченими, та участь клієнта адвоката Котенка у скоєнні викрадення. У судових дебатах адвокату Котенко, стаж адвокатської діяльності якого 35 років, не важко було переконати суд у відсутності жодних

доказів вини його підзахисного. Вироком Вінницького міського суду Вінницької області від 16.04.2014 року клієнта адвоката Котенка визнано невинуватим у пред'явленому обвинуваченні за ч.2 ст.185 КК України та виправдано. На вирок суду подана апеляція прокурора. Об'єднане кримінальне провадження, внесене до ЄРДР №12014020010005503, № 12014020010008002.

Підзахисний адвоката **Віктора Ломачевського** (доручення центру №002-0001179 від 08.07.2014 року) обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 186 КК України, санкція якої передбачає позбавлення волі на строк від чотирьох до шести років. А саме обвинувачувався в тому, що 05.07.2014 року він разом з Я. перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, за попередньою змовою, маючи намір на викрадення чужого майна, через вхідну хвіртку, шляхом вільного доступу зайшов у двір домогосподарства гр. Х., де спіймав індичку, скрутив їй голову та вибіг з подвір'я, сховавшись за автобусом і почав очікувати Я. Тим часом Я. побачив свиней і у нього виник намір на крадіжку свиней, але він був помічений господаркою Х., в результаті чого Я., штовхнув Х. у будинок, спричинив їй тілесні ушкодження, від яких вона померла. Після цього Я. зачинив потерпілу у будинку, забив одну свиню і покликав підзахисного адвоката Ломачевського. Разом вони вивезли свиню і сховали, потім повернулись, забили і вивезли ще одну свиню. У ході судового розгляду даного кримінального провадження, призначений центром адвокат Ломаченський звернув увагу суду на однобічність досудового слідства, невідповідність обвинувачення фактичним обставинам справи, встановленим у ході судового розгляду та відсутність в діях обвинуваченого ознак злочину, передбаченому ч.2 ст. 186 КК України, тобто відкритого викрадення майна. У результаті проведеної роботи адвокатом Ломаченським вироком Немирівського районного суду Вінницької області від 24.02.2015 року його клієнта визнано невинуватим у пред'явленому обвинуваченні за ч.2 ст.186 КК України та виправдано і засуджено за ч. 2 ст. 185 КК України, санкція якої передбачає арешт на строк від трьох до шести місяців або обмеження волі на строк до п'яти років або позбавлення волі на той самий строк. Об'єднане кримінальне провадження, внесене до ЄРДР за № 1201402000000171, № 12014020240000292.

за ч.2 ст.186 КК
України

Відповідно до доручення № 002-1318 від 31.03.2014 р. у кримінальному провадженні, внесеному до ЄРДР 4.07.2014 р. за №12014020010004801, адвокат **Анатолій Варчук** здійснював захист клієнта, раніше неодноразово судимого, який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченому ч.2 ст. 185 КК України, санкція якої передбачає арешт на строк від трьох до шести місяців або обмеження волі на строк до п'яти років або позбавлення волі на той самий строк. А саме, він обвинувачувався в тому, що за попередньою змовою з Р. шляхом сканування автомобільної сигналізації 03.07.2014 р. вчинив крадіжку речей з автомобіля марки «Лада-Калина», який належить гр. С., 17.07.2014 р., вчинив викрадення речей з автомобіля марки «БМВ», який належить гр. Г. і з автомобіля «Volkswagen-Taureg», який належить гр. Б. Обвинувачений свою вину в скоєнні злочинів категорично заперечував. Адвокат Варчук А.Б. ще на досудовому слідстві заявляв клопотання про закриття справи, в зв'язку з відсутністю в діях його підзахисного складу злочину, та недоведеністю його вини. Однак йому було відмовлено. При обранні міри запобіжного заходу, адвокат Варчук зазначив про необхідність врахувати дані, характеризуючи особу обвинуваченого, його вік та стан здоров'я. Слідчий суддя, задовольняючи клопотання обвинувачення про обрання в якості запобіжного заходу тримання під вартою, застосував ч.3 ст. 183 КПК України, визначивши заставу в розмірі 15000 грн. Крім того, 9.04.2015 р. у відкритому судовому засіданні під час огляду та дослідженні відеоматеріалів з камер спостереження г/м «Грош» та т/ц «Фоксторот» та «Збербанк Росії», адвокатом Варчуком було звернуто увагу суду на відсутність інформації, яка б доводила винуватість його клієнта у викраденні з автомобілів «БМВ» та «Лада-Калина». Тож вироком Вінницького міського суду Вінницької області від 24.04.2015 року клієнта адвоката Варчука визнано невинуватим у обвинуваченні за ч.2 ст.185 КК України та виправдано по двох епізодах. І лише по одному епізоду викрадення судом його було визнано винним і призначено покарання у виді позбавлення волі на 3 роки із застосуванням ст. 75 КК України, та звільнено від відбування покарання з випробуванням строком на 1 рік 6 місяців.

ч.2 ст.185 КК
України

Відповідно до доручення № 770 від 19.04.2013, кримінальне провадження, внесене до ЄРДР за №1201301010002003, адвокат **Микола Таранов** здійснював захист клієнта, який обвинувачувався в скоєнні злочину, передбаченому ч.3 ст. 187 КК України (розбій, поєднаний з проникненням у житло), що карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років із конфіскацією майна. А саме, він обвинувачується в тому, що 07.09.2010 р. за попередньою

За ч.3 ст. 187 КК
України

змовою з К. і Л. проник в житловий будинок Ю. та погрожуючи йому застосуванням насильства, небезпечним для життя та здоров'я, демонструючи ніж, зв'язали його і відкрито заволоділи грошима в сумі 40000 грн. та 510 доларів США. На досудовому розслідуванні клієнт адвоката Таранова у своїй явці з повинною від 17.02.2012 р. визнав свою вину. К. і Л. також визнали свою вину у явці з повинною, підтвердивши свої покази при відтворенні обстановки і обставин події. Направлений Вінницьким регіональним центром вторинної правової допомоги адвокат Таранов з'ясував, що його клієнт обмовив себе і насправді цей злочин не скоював, а на досудовому слідстві на нього чинився недозволений тиск, адвоката в нього не було, в день злочину він доглядав за хворим І. Під час допиту в судовому засіданні адвокат Таранов поставив відповідні питання підсудним К. і Л. і своєму підзахисному, які не підтвердили свої явки з повинною в частині участі клієнта Таранова в розбійному нападі, а також пояснили, що в них не було адвокатів і на них чинився недозволений тиск. Адвокат Таранов заявив клопотання про допит свідка І., який в судовому засіданні підтвердив, що дійсно в період з 04.09.2010 р. по 08.09.2010 р. Р. доглядав за ним у зв'язку з хворобою. Промова в судових дебатах адвокатом Тарановим була підготовлена письмово і долучена до матеріалів справи. В ній наголошувалось, що згідно з п.2 ст. 6 **Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод кожен** вважається невинуватим доки його вину не буде доведено згідно закону, також він послався на ч. 2 ст. 74 КПК України, ст. 62 Конституції України та на роз'яснення Пленуму Верховного суду України (постанова № 5 від 29.06.1990 р. з послідовними змінами) щодо того, що в основу вироку можуть бути покладені лише достовірні докази, досліджені в судовому засіданні. Крім того, адвокат Таранов привів і просив застосувати практику **Європейського суду з прав людини** з цього питання (**справа Barbera, Messegu and Jabardo v. Spain**) Також Клієнт адвоката Таранова обвинувачувався у скоєнні злочину, передбаченого ч.1 ст. 263 КК України (незаконне поводження з бойовими припасами), що карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років. А саме він обвинувачувався в тому, що 03.11.2011 р. придбав у невідомої особи бойові припаси і незаконно зберігав їх. Після чого 22.05.2012 р. Р., будучи засудженим і відбуваючи покарання, добровільно написав явку з повинною і зазначив місце схову боєприпасів, які були вилучені під час перевірки цієї інформації працівниками міліції. Адвокат Таранов в судовому засіданні обґрунтовано заявив про застосування ч. 3 ст. 263 КК України і звільнення від кримінальної відповідальності його клієнта, оскільки він добровільно здав бойові припаси. Отож, вироком Тростянецького районного суду від 17.10.2014 р. Р. було виправдано за обвинуваченням у вчиненні злочину, передбаченого ч.3 ст. 187 КК України на підставі ч. 4 ст. 322 КПК України (1960 р.) в зв'язку з недоведеністю та звільнено від кримінальної відповідальності за вчинення злочину, передбаченого ч. 1 ст. 263 КК України на підставі ч. 3 ст. 263 КПК України, а провадження у справі закрито.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області

Виправдання за одним з епізодів справи – за ч. 2 ст. 126 КК України та звільнення від покарання з іспитивим строком

Адвокат **Дмитро Кудрін** за дорученням центру від 19.01.2015 № 004-0015485, у кримінальному провадженні № 12014040610000064 здійснював захист клієнта, обвинуваченого у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.1 ст. 341, ч. 2 ст. 353, ч. 2 ст. 126 КК України. Завдяки активній позиції адвоката його підзахисний був визнаний невинуватим за ч. 2 ст. 126 КК України у зв'язку з недоведеністю вчинення кримінального правопорушення та виправданий за даним епізодом. Щодо призначення покарання за епізодами за ч.1 ст. 341, ч. 2 ст. 353 КК України, то підзахисному адвоката Кудріна було призначено покарання у виді 2 років позбавлення волі та в порядку ст. 75 КК України було звільнено від відбування призначеного покарання з іспитивим строком 2 роки, та звільнено з під варти в залі суду.

За ч.2 п.п.6,12 ст.115 КК України

У провадженні Тернівського районного суду міста Кривого Рогу знаходилось кримінальне провадження №1/215/23/14 відносно обвинуваченого за п.п. 6,12 ч.2 ст.115, ч.4 ст.187, ч.3 ст.185, ч.1 ст.309 КК України, захисником якого за дорученням центру №004-0011582 від 27.06.2014 призначений **Максим Кудлай**. Розгляд проводився в порядку, передбаченим КПК України редакції 1960 року. Органом досудового розслідування клієнт адвоката Кудлая обвинувачувався в тому, що 02.05.2011 року, діючи з корисливим мотивом з метою заволодіння чужим майном, вступив у змову з іншим учасником подій та скоїв розбійний напад з проникненням до житла і вчинив вбивство двох осіб похилого віку. Протягом тривалого часу судового розгляду справи захисник, спираючись на досліджені судом докази, обґрунтовано мотивував безпідставність обвинувачення клієнта у вчиненні навмисного вбивства та розбійного нападу. Завдяки правильно обраній стратегії захисту сторона обвинувачення не змогла надати суду доказів, які б прямо вказували на клієнта, як на особу, яка вчинила зазначені особливо тяжкі злочини. Вироком Тернівського районного суду від 13.05.2015 клієнт виправданий у

вчиненні злочину, передбаченого п.п.6,12. ч.2 ст.115 КК України. За іншими статтями обвинувачений визнаний винним та йому призначено покарання у виді позбавлення волі на строк 9 років. Захисником подано апеляцію щодо безпідставності обвинувачення клієнта за ч. 4 ст.187 КК України.

**За ч. 2 ст. 187 КК
України**

На виконання доручення Регіонального центру з надання безоплатної вторинної допомоги у Дніпропетровській області від 05.05.2014 року № 004-0008529 адвокат **Тетяна Матова** вступила до захисту підозрюваного за ч. 2 ст. 187 КК України, № кримінального провадження 12013040730003712. Останній підозрювався у тому, що скоїв розбійний на гр. С. за попередньою змовою з гр. М. У судовому засіданні клієнт адвокатки Матової своєї вини за пред'явленими йому обвинуваченнями не визнав та заявив, що він участі у вчиненні розбійного нападу не приймав. Завдяки адвокату Матовій було доведено факт його невинуватості у скоєнні даного правопорушення. Так, вироком Жовтневого районного суду м. Кривого Рогу підзахисного адвокатки Матової визнано невинуватим та виправдано за ч. 2 ст. 187 КК України у зв'язку з недоведеністю його вини у вчиненні даного злочину. Запобіжний захід до набрання вироком законної сили змінено з тримання під вартою на особисте зобов'язання.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області

Підзахисний адвокатки **Тетяни Гаврилець** (доручення центру від 13.06.2013 р. № 720) обвинувачувалась за ч. 2 ст. 121 КК України (Умисне тяжке тілесне ушкодження, вчинене способом, що має характер особливого мучення, або вчинене групою осіб, а також з метою залякування потерпілого або інших осіб, чи з мотивів расової, національної або релігійної нетерпимості, або вчинене на замовлення, або таке, що спричинило смерть потерпілого, - карається позбавленням волі на строк від семи до десяти років). Вироком Мукачівського міськрайонного суду Закарпатської області від 21.04.2015 р. в кримінальному провадженні № 303/4671/14-к підзахисного визнано невинуватим у пред'явленому обвинуваченні у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 121 КК України та виправдано, так як не доведено, що кримінальне правопорушення вчинене обвинуваченим.

**За ч. 2 ст.121 КК
України**

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Запорізькій області

10 квітня 2015 року Мелітопольський міськрайонний суд Запорізької області, розглянувши кримінальне провадження № 320/5003/2014 р. за обвинуваченням клієнта адвоката **Віталія Савона** за вчинення кримінальних правопорушень передбачених ч.3 ст.187, ч.2 ст.15, п.п.6,12 ч.2 ст. 115, ч.2 ст.15 ч.2 ст. 194 КК України, ухвалив вирок яким обвинувачену визнано невинуватою в вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.2 ст.15, п.п.6,12 ч.2 ст. 115, ч.2 ст.15 ч.2 ст. 194 КК України та перекваліфікував її дії з ч.3 ст. 187 КК України на ч.1 ст. 187 КК України, призначивши покарання у виді 3 років 8 місяців позбавлення волі.

**За ч.2 ст.15,
п.п.6,12 ч.2 ст.
115, ч.2 ст.15 ч.2
ст. 194 КК України**

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД в Івано-Франківській області

Обвинувачений адвоката **Ігор Бордяковського** (№ 009-0000621 від 18.09.14) перебуваючи під арештом, втік з-під варти. Так, 19 вересня 2014 року Калуським міськрайонним судом Івано-Франківської області по кримінальному провадженню №12014090170000740 відносно нього, підозрюваного у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 289 КК України, застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. 21.09.2014 року о 17 год. 10хв., під час прогулянки в дворику ІТТ відігнув трубу в перекритті решітки над прогулянковим двориком і через утворений отвір втік в невідомому напрямку. 22.09.2014 року він добровільно з'явився до Рожнятівського РВ УМВС. Окрім того, органом досудового розслідування йому пред'явлено обвинувачення в тому, що він, діючи за попередньою змовою з іншими особами, незаконно заволодів транспортним засобом марки «ВАЗ 21013». Також 18.09.2014 року близько 02 год. 40хв. обвинувачений за попередньою змовою, шляхом пошкодження вхідних дверей, проникли до приміщення магазину, звідки із каси таємно викрали грошові кошти в сумі 500 грн., які належали потерпілому, а також 900 грн. Проте таке обвинувачення не знайшло свого підтвердження в ході судового розгляду. Суд зробив висновок, що участь обвинуваченого підзахисного адвоката Бордяковського у вчиненні кримінальних правопорушень за ч. 3 ст. 185 та ч. 2 ст. 289 КК України стороною обвинувачення не доведена. На підставі наведеного та керуючись ст.ст. 368, 370 КПК України, суд, засудив: клієнта адвоката Бордяковського визнати винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 393 КК України та призначити покарання із застосуванням ст. 69 КК України у виді позбавлення волі строком один рік. За ч. 3 ст. 185, ч. 2 ст. 289 КК України – визнати невинуватим та виправдати.

**За ч. 3 ст. 185, ч. 2
ст. 289 КК України**

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Житомирській області

Адвокат **Наталія Олея** та адвокат **Юрій Проценко** здійснювали захист клієнтів (доручення центру № 1036 від 30.10.2014 та № 1056 від 05.12.2014), який обвинувачувався у скоєнні злочинів, а саме: ч.4 ст.187 КК України (розбій, спрямований на заволодіння майном у великих чи особливо великих розмірах, або вчинений організованою групою, або поєднаний із заподіянням тяжких тілесних ушкоджень, який карається позбавленням волі на строк від 8 до 15 років із конфіскацією майна), п.6, п.12 ч.2 ст.115 КК України (умисне вбивство з корисливих мотивів, та умисне вбивство, вчинене за попередньою змовою групою осіб, - карається позбавленням волі на строк від 10 до 15 років або довічним позбавленням волі, з конфіскацією майна), ч.3 ст.357 КК України (незаконне заволодіння будь-яким способом паспортом або іншим важливим особистим документом, - карається штрафом до 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до 3 місяців, або обмеженням волі на строк до 3 років), ч.3 ст.289 КК України (незаконне заволодіння транспортним засобом, вчинене організованою групою або поєднане із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства, або якщо вони завдали великої матеріальної шкоди, - карається позбавленням волі на строк від 7 до 12 років з конфіскацією майна або без такої).

**За ч.4 ст.187, п.6,
п.12 ч.2 ст.115, ч.3
ст.357, ч.3 ст.289
КК України**

Завдяки професійним діям адвокатів Ружинським районним судом Житомирської області було винесено виправдувальний вирок, яким клієнта адвокатки Олея та клієнта адвоката Проценко було визнано невинуватими у вчиненні інкримінованих йому злочинів, та виправдано у зв'язку з недоведеністю їх вини у вчиненні вказаних злочинів. Кримінальне провадження внесене до ЄРСР за № 12012100200000254.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у місті Київ

Адвокат **Олексій Цибенко** за дорученням №223 від 21.01.2013 року здійснював захист клієнтки, 1976 року народження, на досудовому слідстві, в суді першої інстанції та апеляційному суді. Вона обвинувачувалась у вчиненні злочинів, передбачених ч. 4 ст. 187, ч. 1 ст. 357, ч. 3 ст. 357, ч. 3 ст. 289, ч. 2 ст. 15, п.п. 6, 9, 12, ч. 2 ст. 115 КК України, що нібито вона разом зі свої співмешканцем Г, 1976 року народження, знайомим Ш., 1982 року народження, та двома невстановленими особами, будучи засновником ТОВ "Крона-33", влітку 2011 року спланувала та була організатором замаху на життя комірника свого підприємства К., заволодіння його автомобілем, грошовими коштами, майном, особистими документами, які належали потерпілому, а також заволодінні документами підприємства, які зберігались у потерпілого. За клопотанням захисника, відповідно до норм кримінально-процесуального кодексу 1960 року, суд першої інстанції направив справу на додаткове розслідування через неповноту та неправильність досудового слідства. Апеляційним судом ухвала суду першої інстанції була залишена без змін. Під час додаткового розслідування дії М. із замаху на вбивство були перекваліфіковані на спричинення тяжких тілесних ушкоджень — ч. 2 ст. 121 КК України, а врешті обвинувачення залишилось без змін. Справа була направлена для розгляду по суті в суд першої інстанції за нормами КПК України 2012 року. Клієнтка адвоката Цибенка свою вину заперечувала. Під час судового розгляду не було здобуто об'єктивних даних, які б вказували на те, що М. та Ш вчинили буд-які дії, спрямовані на нанесення тяжких тілесних ушкоджень потерпілому. Не зважаючи на це, у судових дебатах прокурор вимагав для М. — 12 років позбавлення волі з конфіскацією майна. Позиція її захисника Цибенка будувалась головним чином на детальному аналізі суб'єктивної сторони та відсутності мотивів, просив суд виправдати свою підзахисну за всіма статтями обвинувачення. Вироком Шевченківського районного суду м. Києва від 20 квітня 2015 року підзахисна адвоката Цибенка визнана невинуватою у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 121, ч. 4 ст. 187, ч. 3, ст. 289, ч. 1 ст. 357 та ч. 3 ст. 357 КК України, та виправдано її за ч. 2 ст. 121 КК України у зв'язку з недоведеністю, що кримінальне правопорушення вчинене нею, за ч. 4 ст. 187, ч. 3 ст. 289, ч. 1 ст. 357 та ч. 3 ст. 357 КК України — у зв'язку з недоведеністю, що в її діянні є склад цих кримінальних правопорушень.

**ч. 2 ст. 121, ч. 4 ст.
187, ч. 3, ст. 289, ч.
1 ст. 357 та ч. 3 ст.
357 КК України**

За ч.2 ст. 186 КК
України

За дорученням центру № 9906 від 15.01.2015 адвокат **Людмила Волохович** здійснювала захист клієнта в суді першої інстанції. Прокуратура Шевченківського району м. Києва звернулася до суду з обвинувальним актом у кримінальному провадженні за обвинуваченням Я. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст. 186 КК України (грабіж, із передбаченим максимальним покарання у вигляді позбавлення волі строком до 6 років). В ході розгляду справи в суді адвокатом заперечувалися: а) доведеність вини підзахисного; б) допустимість доказів, в) допит свідка сторони обвинувачення, оскільки свідок не надала в суді жодного документу, які б підтверджували її особу. У результаті такої тактики адвокати, її клієнта визнано невинуватим у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст. 186 КК України, та виправдано у зв'язку з недоведеністю, що ним вчинено це кримінальне правопорушення. Запобіжний захід у вигляді тримання під вартою скасовано. Підзахисний звільнений з-під варті із залу суду.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Київській області

за ч.2 ст.296 КК
України

Адвокат **Ігор Русінов** за дорученням центру №609 від 30.03.2015 року, здійснював захист особи в кримінальному провадженні № 12015110300000037 (ЄРДР). Підзахисна особа обвинувачена у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.296 КК України (хуліганство, вчинене групою осіб) - злочин середньої тяжкості, що карається обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на строк до чотирьох років. Відповідно до обвинувального акту, група осіб, включаючи підзахисного адвоката Ігоря Русінова, досудовим слідством обвинувачувалися в тому, що вони перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння вчинили дії, що були кваліфіковані за ч.2 ст.296 КК України, а саме, нецензурними словами ображали потерпілих. Також, внаслідок конфлікту, один з потерпілих отримав легкі тілесні ушкодження. Хоча обвинувачений у судовому засіданні фактично визнав свою вину в нанесенні тілесних ушкоджень потерпілому, суд, розглянувши справу, дійшов висновку, що обвинувачений не вчиняв дій, які грубо порушують громадський порядок з мотивів явної неповаги до суспільства, що супроводжувались особливою зухвалістю, оскільки ініціатором конфлікту виступив сам потерпілий, а докази, які б беззаперечно доводили вину обвинувачених стороною обвинувачення надані не були. Суд виніс виправдувальний вирок за недоведеністю вчинення кримінального правопорушення. Вирок Тетіївського районного суду Київської області від 18.06.2015.

Виправдання за
декількома
епізодами

Адвокат **Дмитро Титаренко** за дорученням центру №127 від 27.01.2015 року здійснював захист особи в кримінальному провадженні №1-кп/359/172/2015. Підзахисна особа обвинувачена у вчиненні злочинів передбачених ч.2 ст. 185 КК України (2 епізоди) (крадіжка, вчинена повторно або за попередньою змовою групою осіб, що карається арештом на строк від трьох до шести місяців або обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.), та ч.3 ст. 185 КК України - 3 епізоди (крадіжка, поєднана з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або що завдала значної шкоди потерпілому, - злочин, що карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років). А саме: викрадення золотих прикрас та фотоапарату у своєї сестри, що було кваліфіковано слідством як крадіжка чужого майна, вчинена з проникненням у житло (ч.3 ст. 185). Також підозрюваний обвинувачувався в тому, що через декілька днів потому він здійснив крадіжку ноутбука з місцевого кафе (ч.2 ст. 185). Ще згодом підозрюваний здійснив крадіжку кухонного комбайна, що належав його матері, що було кваліфіковано слідством як таємне викрадення чужого майна, вчинене повторно (ч.2 ст. 185). Крім того, особа була звинувачена у викраденні гумового човна і мотора до нього, що було здійснене з проникненням до гаражного приміщення потерпілого (ч.3 ст. 185). Особа також звинувачувалась у викраденні мобільного телефону, що належав родині сестри даної особи (ч.3 ст. 185). Судом було виключено два епізоди (крадіжки човна та ноутбуку) як недоведені, оскільки належних доказів, що підтверджували б вину обвинуваченого, суду пред'явлено не було. Вирок Бориспільського міськрайонного суду від 06.05.2015.

За ч. 2 ст. 309
КК України

Досудовим розслідуванням встановлено, що підзахисний адвокати **Алли Власової** (доручення центру № 304 від 18.02.2015), знаходячись на подвір'ї будинку, за адресою: ***, знайшов одноразовий медичний шприц, ємністю 5,0 мл, частково заповненого рідиною коричневого кольору, та усвідомлюючи, що знайдена ним речовина є наркотичною, забрав собі, незаконно придбавши таким чином особливо небезпечний наркотичний засіб - опій ацетилований. Після чого переніс цю речовину до себе додому, де надалі зберігав для власного вживання без мети збуту. В цей же день під час огляду квартири підзахисного, був знайдений та вилучений даний шприц з наркотичною речовиною. В судовому засіданні підзахисний свою вину не визнавав та

надав показання про те, що в цей день в нього був день народження, він спав, і встиг тільки дістати їжу з холодильника, щоб розморозити, готувався до приходу гостей. Його били працівники міліції, до лікарні з приводу побоїв він не звертався, в нього синяків не було, боліла голова і грудна клітка, і він не міг підняти руки. В прокуратуру він з приводу побоїв він не звертався, бо не знав, що можна звертатись. Понятих запросили не одразу. Вимагали гроші, його жінка віддала працівникам міліції приблизно 4000 грн. Суд визнав недоведеним той факт, що до приходу міліції він куди-небудь виходив; неналежним, досліджений в судовому засіданні речовий доказ (рідину коричневого кольору, яка міститься в шприці), так як об'єм рідини при вилученні та після проведення експертизи сильно відрізнявся, а сторона обвинувачення не надала будь-яких обґрунтувань такої невідповідності, оскільки вказаний речовий доказ є недостовірним, що унеможливує використання висновку експерта, як доказу винуватості підзахисного у вчиненні злочину, передбаченого ч.2 ст. 309 КК України; недопустимим доказом протокол огляду місця події. Суд вирішив підзахисного визнати невинуватим у скоєнні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 309 КК України (незаконне придбання, зберігання наркотичних засобів без мети збуту, вчинене повторно - злочин середньої тяжкості, карається позбавленням волі на строк від 2 до 5 років) та виправдати за відсутністю в його діях складу вказаного злочину. Показання щодо фізичного та психологічного тиску суд визнав повідомленням про злочин, у зв'язку з чим доводить вказане повідомлення про обставини, що можуть свідчити про виявлення кримінального правопорушення для внесення відповідних відомостей в Єдиний реєстр досудових розслідувань. Вирок Ірпінського міського суду Київської області від 27 березня 2015 року. Кримінальне провадження у ЄРДР за №12014110040001289.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Кіровоградській області

За ч.2 ст. 28, ч.2 ст. 366, ч.3 ст. 209 ч.3 ст. 28, ст. 219, ч.1 ст. 306 КК України, за одним епізодом ч.4 ст. 190 КК України

Адвоката **Віктора Погрібно** було призначено для здійснення захисту за призначенням (доручення центру № 1753 від 21 листопада 2013 року) обвинуваченого за ч.4 ст. 190, ч.2 ст. 28, ч.2 ст. 366, ч.3 ст. 209 ч.3 ст. 28, ст. 219, ч.1 ст. 306 КК України. Завдяки професійним діям адвоката суд прийшов до висновку, про недоведеність вини клієнта адвоката Погрібно у вчиненні злочинів передбачених ч.2 ст. 28, ч.2 ст. 366, ч.3 ст. 209 ч.3 ст. 28, ст. 219, ч.1 ст. 306 КК України, а тому за даним обвинуваченням він підлягає виправданню. Крім того, суд також прийняв рішення виправдати його за обвинуваченням по ч.4 ст. 190 КК України. 18.03.2015 Світловодський міськрайонний суд Кіровоградської області у даному провадженні № 1-кп/401/243/13 ухвалив вирок, за яким підзахисного адвоката Погрібно визнано винним у вчиненні злочину передбаченого ч.4 ст. 190 КК України. За обвинуваченням по ч.2 ст. 28, ч.2 ст. 366, ч.3 ст. 209 ч.3 ст. 28, ст. 219, ч.1 ст. 306 та по одному епізоду ч.4 ст.190 КК України клієнта адвоката Погрібно виправдано.

Виправдання за одним із епізодів справи

31 липня 2014 року за дорученням центру № 1302 було призначено адвоката **Ксенію Петренко** для здійснення захисту клієнта, обвинуваченого у двох епізодах скоєння кримінального правопорушення передбаченого ч.2 ст. 187 КК України (розбій; тяжкий злочин, що передбачає покарання у виді позбавлення волі строком від 7 до 10 років). Завдяки успішній роботі адвоката Петренко, аналізуючи зібрані у кримінальному провадженні докази по одному епізоду розбійного нападу на потерпілу, та досліджені під час судового розгляду докази, оцінюючи їх з точки зору належності, допустимості, достовірності у їх сукупність – суд дійшов висновку, що законних та обґрунтованих доказів вини обвинуваченого по даному епізоду не встановлено. Вироком Кіровського районного суду м. Кіровограда від 15 травня 2015 року у провадженні № 1-кп/404/161/15 його визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.2 ст. 187 КК України, і призначено мінімальне покарання передбачене санкцією відповідної статті у виді позбавлення волі строком на 7 років із конфіскацією майна належному йому на праві власності.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Львівській області

За ч.3 ст.186 КК України

Підзахисний адвоката **Зіновія Кравчука** (доручення № 535 від 23.02.2015) обвинувачувався у скоєнні злочину передбаченого ч.3 ст.186 КК України, а саме у тому, що він проник через незачинене вікно в будинок потерпілої та застосовуючи погрози і насильницькі дії заволодів її майном (грабїж; карається позбавленням волі на строк від чотирьох до восьми років.). У ході судового слідства встановлена відсутність в діянні обвинуваченого складу кримінального правопорушення та вчинення ним грабежу. Вироком Золочівського районного суду Львівської області його визнано невинуватим та виправдано у вчиненні злочину передбаченого ч.3 ст. 186 КК України у зв'язку з недоведеністю його вини. Кримінальне провадження у ЄРДР за №1201514021000139 від 23.02.2015р.

За ч.3 ст.185 КК
України

Клієнт адвоката **Володимира Рачинського** (доручення центру № 2604 від 24.11.2014) обвинувачувався у скоєнні злочину передбаченого ч.2 ч.3 ст.185 КК України, а саме у тому, що він перебуваючи у квартирі будинку та на території господарства маючи умисел на таємне викрадення чужого майна, у цілях власного збагачення таємно викрав чоловічу куртку та два кролі. В ході судового слідства адвокат заперечував кваліфікацію дій свого підзахисного за ч.3 ст.185 КК України. Вироком Радеківського районного суду м. Львова від 08.05.2015 за ч.3 ст.185 КК України його виправдано та кримінальне провадження закрито. За ч.2 – призначено покарання з іспитовим строком терміном два роки. Кримінальне провадження у ЄРДР за №12014140280000494 від 16.09.2014 року.

За ч.1 ст.190 КК
України

Клієнта адвоката **Ростислава Доля** (доручення № 2253 від 13.10.2014) обвинувачено у скоєнні злочину передбаченого ч.1 ст.190 КК України, а саме у тому що він перебуваючи у магазині в м. Львові розрахувався банкнотою з явними ознаками підробки. У ході судового слідства адвокат заперечував кваліфікацію дій свого підзахисного за зазначеною статтею. Вироком Франківського районного суду м. Львова від 21.01.2015 його виправдано та кримінальне провадження відносно нього закрито на підставі п.1 ч.1 ст.373 КПК України. Кримінальне провадження у ЄРДР за №12014140080002279 від 23.07.2013 року.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Миколаївській області

За ч. 2 ст. 186 КК
України

Адвокат **Юрій Горбенко** за дорученням від 10.09.2013 № 014-0002763 у справі № 1-кп/489/409/13 захищав раніше судимого клієнта, який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 186 (грабіж) КК України, санкція якої передбачає покарання у виді позбавлення волі на строк від 4 до 6 років. Клієнт обвинувачувався у тому, що 17.07.2013 року у барі «Бомбей» у місті Миколаєві, маючи намір на заволодіння чужим майном, скориставшись тим, що потерпілий після отримання тілесних ушкоджень, які були йому завдані внаслідок хуліганських дій не може чинити опір, повторно, відкрито, викрав належний потерпілому мобільний телефон «Нокія Е-65», заподіявши матеріальну шкоду в розмірі 500 грн. Зазначений мобільний телефон співробітники міліції вилучили у клієнта під час особистого обшуку. Під час судового розгляду за результатами перехресного допиту свідків обвинувачення, а також допиту потерпілого, адвокату Горбенку вдалось довести той факт, що на момент затримання підзахисного викрадений телефон знаходився не у клієнта, а у співробітників міліції. Адвокат заявив клопотання про визнання недопустимим протоколу затримання клієнта оскільки підзахисного затримано 17.07.2013 року о 13 год. 15 хв., без зазначення точного часу його фактичного затримання, проте обшуканий він був о 8 год. 30 хв., тобто до його затримання відповідно до протоколу затримання. Також в обґрунтування свого клопотання захисник посилався на те, що особистий обшук проведено не уповноваженою на його проведення особою, з порушенням порядку, встановленого КПК України. 01.04.2015 Ленінським районним судом м. Миколаєва протокол затримання клієнта визнано недопустимим доказом, обвинуваченого визнано невинуватим у пред'явленому обвинуваченні та виправдано за недоведеністю вчинення ним кримінального правопорушення.

За ст. 391 КК
України

Адвокат **Олена Коробкова** за дорученням від 19.09.2014 № 014-0002075 у справі № 467/2082/14-к захищала раніше судимого клієнта, який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 391 (злісна непокора вимогам адміністрації установи виконання покарань) КК України, санкція якої передбачає покарання у виді позбавлення волі на строк до 3 років. Клієнт обвинувачувався у тому, що відбуваючи покарання у Арбузинській виправній колонії № 83 (сmt. Костянтинівка, Арбузинського р-ну, Миколаївської області), будучи призначеним черговим по камері, в обов'язки якого відповідно до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань входить здійснення прибирання двориків для прогулянки, відмовився виконувати вимоги начальника оперативного відділу та чергового помічника начальника відділу нагляду і безпеки щодо прибирання дворика для прогулянки. Адвокат Коробкова під час судових дебатів вказала на те, що відповідно до статті 135 Кримінально-виконавчого кодексу України посадові особи, які пред'явили вимогу клієнту щодо прибирання дворика для прогулянки, не мають права на накладення на засуджених дисциплінарних стягнень та заохочень, а тому не є представниками адміністрації установи виконання покарань. Непокора цим особам не може тягнути за собою кримінальну відповідальність, передбачену ст. 391 КК України, а тільки застосування заходів стягнення, передбачених ст. 132 КВК України. 24.02.2015 року Арбузинським районним судом Миколаївської області клієнта визнано невинуватим у пред'явленому обвинуваченні та виправдано за відсутністю в його діях складу кримінального правопорушення.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області

Підзахисний адвоката **Валерія Самолюка**, який здійснював захист у кримінальному провадженні №12014180040000178 за дорученням від 28.08.2014 № 017-0000501, обвинувачувався у вчиненні злочинів, передбачених ч.1 ст. 307, ч. 2 ст. 307 КК України (незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів) за чотирма епізодами злочинної діяльності. У ході провадження адвокат Самолюк, використовуючи всі передбачені законом засоби захисту прав і законних інтересів підзахисного, довів суду, що в діях працівників правоохоронних органів мало місце штучне підбурювання його клієнта до збуту наркотичних засобів, а докази здобуті в ході такої провокації є недопустимими. Крім того, було доведено ряд інших грубих порушень закону, а саме використання працівниками міліції коштів для проведення оперативної закупки наркотичної сировини з не встановленого джерела, їх документування, залучення особи до придбання наркотичної сировини без передбаченої законом легалізації у протоколах негласних оперативних дій. Дубенський міськрайонний суд Рівненської області врахував позицію захисту та застосував положення ст.6 Конвенції з захисту прав людини та основоположних свобод та практику **Європейського суду з прав людини**, зокрема, у справах «Банніков проти Росії», «Романаускас проти Литви», визнавши недопустимими докази обвинувачення, зібрані незаконним шляхом, внаслідок провокації злочину зі сторони працівників міліції, і своїм вироком від 06.05.2015 року клієнта у вчиненні злочинів визнав не винуватим та виправдав.

За ч.1 ст. 307, ч. 2 ст. 307 КК України

Адвокат **Дмитро Овдіюк** за дорученням від 19.10.2014 № 017-0000593 у кримінальному провадженні №12014180200001286 здійснював захист інтересів клієнта, який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.185 КК України (крадіжка мобільного телефону), за яке можливе максимальне покарання у виді позбавлення волі на строк до 5 років. Завдяки професійній роботі адвоката та вдало вибраної ним тактики і стратегії захисту, вдалось повністю спростувати пред'явлене його клієнту обвинувачення, довівши суду недопустимість доказів, наданих стороною обвинувачення. Зокрема, суд погодився із позицією захисту та визнав недопустимим доказом дані слідчого експерименту, проведеного із підзахисним, оскільки було встановлено на підставі наданих захисником доказів, що клієнт перед слідчими діями мав погане самопочуття та високу температуру тіла, так як хворіє на відкриту форму туберкульозу, а тому потребував медичної допомоги, яка йому не була надана. Суд визнав цю версію захисту достовірною та такою, що змусили клієнта себе оговорити під час проведення цієї слідчої дії. Будь-яких інших доказів на підтвердження винуватості клієнта, в процесі судового розгляду здобуто не було, в зв'язку з чим підзахисного адвоката Овдіюка вироком Сарненського районного суду Рівненської області від 20.04.2015 визнано невинуватим і виправдано, а запобіжний захід у вигляді тримання під вартою скасовано та звільнено клієнта з-під варту в залі суду.

За ч.2 ст.185 КК України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Сумській області

У Ковпаківському районному суді м. Суми відбувся розгляд кримінального провадження № 1-кп/592/45/15 відносно обвинуваченого клієнта адвоката **Ігоря Супруна** (доручення центру № 18-000011586 від 16.12.2014) за ч.2. ст. 15 ч. 2 ст. 185, ч. 2 ст. 185, ч. 2 ст. 15 ч. 2 ст. 186 КК України. Особа обвинувачувалася у вчиненні вказаних кримінальних правопорушень у 10 епізодах. За узгодженою позицією з клієнтом адвокатом Супруном було розроблено позицію захисту, яка будувалася на невизнанні вини у вчиненому, та визнання поданих доказів вини стороною обвинувачення-неналежними. Суд прийняв до уваги позицію захисту і виніс виправдальний вирок за ч. 2 ст. 185 по 9 (дев'яти) епізодах, за недоведеністю вчинення кримінального правопорушення, в іншій частині винесено обвинувальний вирок із застосуванням ч.1, 4,ст. 70 призначено мінімальне покарання передбачене ч.2 ст 186 КК України 4 (чотири) роки позбавлення волі. Кримінальне провадження у ЄРДР за № 1201420040004369 від 16.08.2014 року. Вирок Ковпаківського районного суду м. Суми від 06.04.2015 року № 592/10505/14.

За ч. 2 ст. 185 КК України (9 епізодів)

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Тернопільській області

Слідчий за погодженням з прокурором дійшли висновку, що клієнт адвокатки **Марії Карпи** (доручення центру № 964 від 31 жовтня 2014 року) своїми діями вчинив кримінальне правопорушення, передбачене ч.2 с.307 КК України - незаконне придбання, зберігання з метою збуту, а також незаконний збут наркотичного засобу, вчинений повторно, особою, яка раніше вчинила злочин, передбачений ст.309 КК України (тяжкий злочин, за який передбачено максимальне покарання у вигляді позбавлення волі на строк до десяти років з конфіскацією

За ч.2 с.307 КК України

майна. Внаслідок професійних дій адвоката в судовому засіданні, при аналізі показань обвинуваченого, свідків, наданих стороною обвинувачення доказів суд дійшов висновку про невинуватість його підзахисного у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 307 КК України. При цьому суд вказав, що відповідно до ч.3 ст. 271 КПК України, під час підготовки та проведення заходів з контролю за вчиненням злочину забороняється провокувати, підбурювати особу на вчинення цього злочину, з метою його подальшого викриття, допомагаючи особі вчинити злочин, який би вона не вчинила, якби слідчий цьому не сприяв, або з цією самою метою впливати на її поведінку насильством, погрозами, шантажем. Здобуті у такий спосіб речі та документи не можуть бути використані у кримінальному провадженні. Відповідно до частини 2 статті 8 Кримінально-процесуального Кодексу України, статті 17 Закону України «Про визнання рішень та застосування практики **Європейського суду з прав людини**» суди застосовують при розгляді справ Конвенцію про захист прав людини та основних свобод та практику Європейського Суду з прав людини, як джерело права. У вироку Тернопільського міськрайонного суду від 28 квітня 2015 року суд у цьому кримінальному провадженні (№ 607/18244/14-к) дійшов висновку, що провадження відносно обвинуваченого клієнта адвокатки Карпи було порушено та оперативні дії - розпочаті за відсутності об'єктивної підозри у вчиненні злочину, а під час здійснення оперативних заходів органи досудового розслідування не виявляли необхідної пасивності, отже - відносно нього була здійснена провокація правоохоронних органів, оскільки суду не надано жодних доказів, які б свідчили про те, що Р. було б вчинено злочин без втручання з боку правоохоронних органів. За такого, виходячи з норм діючого законодавства, суд визнав усі докази, отримані внаслідок негласних оперативних (слідчих) дій недопустимими. Інших доказів на підтвердження вини обвинуваченого у збуті наркотичних засобів органи досудового розслідування та прокурор суду не надали, судом такі докази здобуті не були. До того ж суд відзначає, що, як зазначив **Європейський суд з прав людини у рішенні у справі Раманаускас проти Литви**, дії, вчинені у умовах провокації з боку правоохоронних органів, не є суспільно небезпечними.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Херсонській області

13.09.2015 о 10:55 житель Херсонської області був затриманий працівниками міліції за підозрою у вчиненні вбивства свого рідного брата, труп якого виявили днем раніше за місцем проживання. Слідчі органи міліції відкрили за вказаним фактом кримінальне провадження № 12014230180000640 за ч. 1 ст. 115 Кримінального кодексу України. Про затримання слідчий повідомив чергового Херсонського обласного центру з надання безоплатної правової допомоги (далі – Центр) у день затримання об 11:00. Для захисту від обвинувачення клієнту у зв'язку із повідомленням про затримання центром був призначений захисник – адвокат **Тамара Кушнеренко**, яка за дорученням Центру № 021-0001475 негайно з'явилася на місце затримання підозрюваного. Під час конфіденційного побачення адвокат уважно вислухала обвинуваченого, ознайомила із матеріалами справи та перевірила правомірність дій працівників правоохоронного органу. Як з'ясувалося, до прибуття адвоката він перебував у службових приміщеннях міліцейського райвідділу досить тривалий час і ним написана заява про зізнання у вчиненні злочину під тиском. Через деякий час підозрюваному був обраний запобіжних захід у вигляді тримання під вартою. Захисник, користуючись наданими повноваженнями та процесуальними правами, оскаржила рішення про обрання слідчим суддею запобіжного заходу, пов'язаного із позбавленням волі, проте апеляційний суд залишив у силі попереднє рішення суду. Адвокат брала участь разом із обвинуваченим в усіх слідчих діях на етапі досудового розслідування, притримуючись обраної лінії захисту. Згодом справа була передана до суду, який розглядав її у складі трьох суддів. У судовому засіданні обвинувачений К. свою вину не визнав, заперечував свою причетність до злочину. Суд, дослідивши безпосередньо в судовому засіданні докази, надані стороною обвинувачення, прийшов до висновку, що вони не доводять участі обвинуваченого у вчиненні вбивства або ж не можуть бути прийняті судом як такі. При цьому суд не взяв до уваги надану стороною обвинувачення заяву клієнта адвокатки Кушнеренко про зізнання у вчиненні злочину, оскільки заява написана затриманим за відсутності захисника. Інші докази у справі, а саме речові докази, показання свідків та висновки експертів, не підтверджують вину обвинуваченого. При постановленні вироку судом враховано висловлену **Європейським судом з прав людини** в рішенні у справі «Максименко проти України» виключно критичну позицію у частині ставлення до показань, отриманих під примусом і за відсутності захисника (заява № 39488/07, п.п.27, 28) та позицію Пленуму Верховного Суду України (п. 19 постанови від 01.11.1996 № 9 «Про практику застосування Конституції України при здійсненні правосуддя») про можливість визнання особи винною у вчиненні злочину лише за умови доведеності її вини. У вироку суду також приведена позиція, відображена в постанові

За ч.1 ст.115 КК
України

Пленуму Верховного Суду України від 29.06.1990 № 5 «Про виконання судами України законодавства з питань судового розгляду кримінальних справ і постановлення вироку», пунктом 23 якої встановлено, що є недопустимим обвинувальний ухил при вирішенні питання про винність чи невинність підсудного. Всі сумніви щодо доведеності обвинувачення, якщо їх неможливо усунути, повинні тлумачитись на користь підсудного. Коли зібрані по справі докази не підтверджують обвинувачення і всі можливості збирання додаткових доказів вичерпані, суд зобов'язаний постановити виправдувальний вирок. 25.03.2015 Скадовський районний суд Херсонської області у вирок визнав клієнта адвокатки Кушнеренко невинуватим у вчиненні злочину, передбаченого ч.1 ст.115 КК України, та виправдав його за недоведеністю вчинення злочину. Виправданий К. звільнений з-під варти у залі судового засідання.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Харківській області

Органами досудового слідства дії клієнта адвоката **Владислава Дроздова** (доручення центру № 2493 від 02.08.2013) було кваліфіковано за ч.1 ст.309 КК України (санкція - позбавлення волі на строк до 3 років) та ч.2 ст.307 КК України (санкція - позбавлення волі на строк від 6 до 10 років з конфіскацією майна). Органами досудового розслідування він звинувачувався в тому, що в червні 2012 року він, знаходячись в лісному масиві в районі "Залютіно" в м. Харкові поблизу загальноосвітньої школи побачив дикорослий кущ коноплі, зірвав листя з вказаної рослини, які помістив в полімерний кульок та переніс за місцем свого мешкання, після чого С. за вказаною адресою висушив листя коноплі, подрібнив їх, та, рівномірно розділивши кількість, згорнув їх в два газетні згортки й став незаконно зберігати, один з яких зберігав у себе вдома за вищевказаною адресою, а інший у під'їзді біля своєї квартири. Крім того, 25 квітня 2013 року обвинувачений придбав з метою збуту в невстановленому в ході досудового розслідування місці у невстановленої в ході досудового розслідування особи особливо небезпечний наркотичний засіб - канабіс, який переніс за місцем свого мешкання, де незаконно зберігав з метою збуту до 27.04.2013 року о 20 годині 00 хвилин, коли з метою збагачення, знаходячись у холі під'їзду збув його З., за що отримав грошову винагороду. На початку травня 2013 року С. придбав з метою збуту в невстановленому в ході досудового розслідування місці у невстановленої в ході досудового розслідування особи особливо небезпечний наркотичний засіб - канабіс, який переніс за місцем свого мешкання, де незаконно зберігав з метою збуту до 15.05.2013 року о 19 годині 20 хвилин, коли з метою збагачення, знаходячись у холі під'їзду на 5-му поверсі, збув його Б., за що отримав грошову винагороду. 15 травня 2013 року о 20 годині 00 хвилин працівниками міліції був затриманий С., у якого в ході проведення особистого огляду були вилучені грошові кошти, які він отримав від Б. в якості винагороди за незаконний збут особливо небезпечного наркотичного засобу. У той же день робітниками міліції в ході проведення обшуку квартири, де зареєстрований та мешкає обвинувачений, був виявлений та вилучений газетний згорток з особливо небезпечним наркотичним засобом - канабіс, а також в ході проведення огляду 5-го поверху будинку, біля входу в кв. 29-30 був виявлений та вилучений газетний згорток з особливо небезпечним наркотичним засобом канабісом, який обвинувачений придбав, виготовив та зберігав при собі для особистого вживання, без мети збуту. Клієнт адвоката Дроздова свою вину у скоєні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст. 309 КК України визнав повністю, але за ч. 2 ст. 307 КК України своєї вини не визнав, пояснивши, що наркотичного засобу він нікому не збував, Б. знає приблизно 10 років, раніше вони разом вживали наркотичні засоби, той неодноразово був в нього вдома, тому знав, де саме він зберігає наркотики в дитячих іграшках. 15.05.2013 року особа під іменем Б. приніс йому гроші за авто магнітолу в сумі. Потім у дворі до нього підійшли працівники міліції, сказали, що відбулася крадіжка та їм необхідні люди з документами, він пішов за документами та відразу в його квартирі був проведений обшук та знайшли наркотики в дитячих іграшках. Завдяки активній роботі адвоката, доводи останнього про визнання доказів на підтвердження винуватості у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст. 307 КК України, було взято судом до уваги, оскільки у даному випадку мало місце порушення права обвинуваченого на захист. Вироком Ленінського районного суду м.Харкова від 10.12.2014 року підзахисного адвоката Дроздова було визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 309 КК України, та призначено покарання у виді 1 року 4 місяців 3 днів позбавлення волі з утриманням в кримінально-виконавчій установі. Та його було визнано невинуватим у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 307 КК України, та виправдано за недоведеністю вчинення ним кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 307 КК України.

Виправдання по епізоду за недоведеністю – ч. 2 ст. 307 КК України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Черкаській області

За ч.2 ст. 185 КК
України

На стадії досудового слідства клієнт адвоката **Станіслава Скіця** обвинувачувався в тому, що він з 07.01.2015 по 10.01.2015 шляхом вільного доступу, таємно, з корисливих мотивів викрадав із житлового будинку в с. Рацеве Чигиринського району Черкаської області чуже майно, чим завдав потерпілій значних матеріальних збитків. Кваліфікація діяння: ч.2 ст.185 КК України (крадіжка, вчинена повторно або за попередньою змовою групою осіб) - 3 епізоди. Санкція статті передбачає максимальну міру покарання у вигляді позбавлення волі до 5 років. Судовий розгляд здійснювався Черкаським районним судом Черкаської області. Захисник Станіслав Скіць, який діяв за дорученням центру № 023-0000248 від 24.02.2015, звернув увагу суду першої інстанції, що обвинувачений на момент інкримінованих йому злочинів, перебував з потерпілою в зареєстрованому шлюбі та проживав разом в її будинку до моменту його затримання. Враховуючи дані обставини, незалежно від того чи майно, вказане в обвинувальному акті, є особистою приватною власністю потерпілої, чи є спільним сумісним майном подружжя, у разі відчуження обвинуваченим вказаного майна без згоди дружини – складу злочину (крадіжки) у діях обвинуваченого не виникає. Також, обвинувачення підзахисного ґрунтувалось на припущеннях. У обвинувальному акті та наданих прокурором доказах відсутні будь-які дані, які б конкретизували та ідентифікували майно, про викрадення якого вказано в обвинувальному акті. Тобто недоведений предмет злочину. В результаті проведеної роботи захисника, взявши до уваги його аргументи, суд визнав клієнта адвоката Скіця невинуватим у вчиненні злочинів за ч.2 ст. 185 КК України та виправдав його у зв'язку з відсутністю в діях обвинуваченого складу кримінального правопорушення.

За ч.3 ст.187 КК
України

На стадії досудового слідства клієнт адвоката **Степана Райнова** обвинувачувався в тому, що він у вересні 2012 року за попередньою змовою та разом з громадянином В, умисно, з корисливих мотивів, шляхом вільного доступу, проникли на територію будинковолодіння в м. Сміла Черкаської області, де з метою відкритого заволодіння чужим майном, застосовуючи насильство небезпечне для життя та здоров'я власниці будинку, яке виразилось у приставленні ножа до горла, відкрито заволоділи грошовими коштами, чим заподіяли потерпілій значної матеріальної шкоди. Кваліфікація діяння: ч.3 ст.187 КК України (розбій, поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище). Санкція статті передбачає максимальну міру покарання у виді позбавлення волі до 12 років. Судовий розгляд здійснювався Смілянським міськрайонним судом Черкаської області. Захисник Степан Райнов, який діяв за дорученням центру № 023-0000737 від 16.07.2014 звернув увагу суду першої інстанції на обставини справи, які повністю спростовували винуватість підзахисного. Захист послався на недотримання органами досудового слідства вимог щодо всебічного, повного та неупередженого дослідження обставин кримінального провадження. В судовому засіданні захисник Райнов наголосив на тому, що потерпіла вважає, що його підзахисний до скоєного нападу не причетний, пояснюючи це тим, що нападники були вищого зросту та з іншими голосами. Крім цього, адвокат просив звернути увагу суду на наявний у справі висновок судово-дактилоскопічної експертизи, у якому вбачається, що виявлені і вилучені в будинку потерпілої сліди рук залишені не його підзахисним, а іншою особою. Обвинувачений як в ході слідства, так і в суді своєї вини не визнав та пояснив, що участі у розбійному нападі на потерпілу він не приймав, оскільки в 2012 році в м. Сміла взагалі не був. Таким чином, оскільки стороною обвинувачення не надано доказів причетності обвинуваченого до скоєння даного розбійного нападу суд прийшов до висновку, що клієнта адвоката Райнова слід визнати невинуватим у обвинуваченні за ч.3 ст.187 КК України та виправдати на підставі ст.ст.373, 374 КПК України за недоведеністю того, що кримінальне правопорушення вчинене обвинуваченим.

За одним із
епізодів справи –
ч.4 ст. 190 КК
України

Клієнтка адвоката **Валентина Гаврильченка** обвинувачується в тому, що він, будучи одним із засновників та перебуваючи на посаді директора ТОВ «А» знаючи про наявність права вимоги боргу до ДП ДАК «В» в присутності приватного нотаріуса уклав договір уступки права вимоги з приватним підприємцем, який в подальшому переуступив отримане право вимоги на користь ТОВ «Т». Надалі підзахисний, достовірно знаючи, що ТОВ «А» не є кредитором ДП ДАК «В» та не має права вимоги боргу, та не може отримати у передбаченому законом порядку, оскільки ним зазначене право переуступлене умисно, з корисливих мотивів, незаконно, шляхом обману, а саме: надання до господарського суду за заявою ТОВ «А» до ДП ДАК «В» відомостей у вигляді, заяв, пояснень в яких маються відомості щодо невизнання договору переуступки права вимоги боргу. Своїми злочинними діями обвинувачений завдав значних матеріальних збитків приватному підприємцю. В загальному, підзахисного обвинувачують в укладенні трьох

договорів уступки боргу, між ТОВ «А» та іншими суб'єктами підприємницької діяльності. Також, маючи статус підозрюваного за ознаками злочину, передбаченого ч.4 ст. 190 КК України, перебуваючи у приміщенні РВ УМВС України в Черкаській області, запропонував старшому слідчому надати йому неправомірну винагороду за вирішення останнім питання щодо внесення змін до матеріалів кримінального провадження, які б в подальшому стали підставою визнання його невинним під час судового розгляду. Кваліфікація діяння: ч.4 ст.190 КК України (санкція статті передбачає максимальну міру покарання у вигляді позбавлення волі до 12 років з конфіскацією майна), ч.3 ст.369 КК України (санкція статті передбачає максимальну міру покарання у вигляді позбавлення волі до 8 років з конфіскацією майна або без такої та із спеціальною конфіскацією). Судовий розгляд здійснювався Соснівським районним судом м. Черкаси. Захисник Гаврильченко, який діяв за дорученнями центру № 023-0000701 від 08.07.2014 та №023-0000758 від 22.07.2014, ретельно проаналізувавши матеріали справи, висновки експертів, вивчивши та проаналізувавши надані стороною обвинувачення докази з точки зору їх допустимості, взаємозв'язку та достатності, під час розгляду справи зумів переконати суд, що договір уступки з приватним підприємцем дійсно підписаний його підзахисним, однак факти укладення двох інших договорів уступки, відповідно до висновку експерта, свого підтвердження не знайшли. У результаті проведеної роботи захисника, взявши до уваги його аргументи, суд за ч.3 ст. 369 КК України визнав особу винним та призначив мінімальний розмір покарання у вигляді 4 років позбавлення волі з конфіскацією всього належного йому майна та із спеціальною конфіскацією. За ч.4 ст. 190 КК України підзахисного виправдано. Кримінальні провадження у ЄРДР за № 12013250040003647 та № 12014250000000323.

На стадії досудового слідства клієнт адвоката **Максима Геріха** обвинувачувався в тому, що 8 січня 2015 року будучи в стані алкогольного сп'яніння на літньому майданчику бару в м. Сміла, під час сварки, яка виникла на ґрунті раптово виниклих неприязних відносин, що переросла в бійку, діючи умисно та цілеспрямовано наніс потерпілому кілька ударів по тулубу та один удар ножем в груди, заподіявши йому тілесні ушкодження, що спричинили смерть. Кваліфікація діяння: ч.1 ст.115 КК України (санкція статті передбачає максимальну міру покарання у вигляді позбавлення волі до 15 років). Судовий розгляд здійснювався Смілянським міськрайонним судом Черкаської області. Захисник Геріх, який діяв за дорученням центру № 023-0000471 від 31.03.2015, ретельно проаналізувавши матеріали справи, висновок експерта, під час розгляду справи зумів переконати суд, що вина його клієнта в скоєнні злочину, передбаченого ч.1 ст.115 КК України, не доведена, аргументуючи це тим, що свідки не бачили хто поранив потерпілого, крім того з наявного в справі висновку судово-медичної експертизи ушкодження спричинене потерпілому є колото-різаним і виникло від дії знаряддя, що має властивості плаского колючо-ріжучого предмету, можливо ножа. Проте, знаряддя злочину не встановлено і жодних мір щодо його відшукування та відповідного дослідження органом досудового розслідування вжито не було. Обвинувачений в судовому засіданні свою вину не визнав, а показання, надавалися ним в ході слідчого експерименту та під час допиту, в якості підозрюваного, під тиском працівників міліції, тому є неправдивими. Оскільки як досудовим слідством, так і прокурором не надано доказів причетності обвинуваченого до скоєння умисного вбивства, суд прийшов до висновку, що клієнта адвоката Геріха слід визнати невинуватим та виправдати за недоведеністю участі в кримінальному правопорушенні за ч.1 ст.115 КК України. П.П.В. звільнено з під варті з зали суду. Зазначений вирок в апеляційному порядку не оскаржувався. Кримінальне провадження у ЄРДР № 12015250230000033.

За ч.1 ст.115 КК
України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернігівській області

У рамках кримінального провадження № 12013260020000229 (ЄРДР) адвокату **Анатолію Гуцу** було видано доручення для здійснення захисту за призначенням від 28.11.2014 № 1247/14. Адвокат був залучений для здійснення захисту клієнта, який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст. 249 КК України, а саме незаконного зайняття рибним добувним промислом, яке заподіяло істотну шкоду. Захисник ретельно проаналізував матеріали справи на предмет достатності доказів, якими орган досудового розслідування обґрунтував вину його клієнта. В суді адвокат вказав на недоведеність вини обвинуваченого та велику кількість процесуальних порушень, допущених під час слідчих дій. Завдяки професійній роботі захисника його клієнта вирок Козелецького районного суду Чернігівської області від 19.06.2015 року визнано невинуватим у пред'явленому обвинуваченні та виправдано за недоведеністю вчинення ним кримінального правопорушення.

За ч.1 ст. 249 КК
України

[] Зміна кваліфікації дій підозрюваного/обвинуваченого на таку, що передбачає менш тяжкий злочин або більш м'яке покарання, або зменшення об'єму обвинувачення

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Волинській області

У провадженні Луцького міськрайонного суду Волинської області знаходилось кримінальне провадження відносно клієнта, обвинуваченого за ч. 2 ст. 296 КК України, захисником якого був адвокат **Микола Нестерук** (доручення центру №000-0000157 від 12.02.2015). Органом досудового розслідування встановлено, що клієнт у січні 2015 року, діючи в групі зі співучасниками, заподіяв тілесні ушкодження потерпілому. У ході судового розгляду, обравши правову позицію та лінію захисту на підставі аналізу та оцінки доказів у їх сукупності, заслухавши пояснення учасників процесу про події, що були предметом доказування у даному провадженні, вислухавши вільні показання обвинуваченого Клієнта, захисник Нестерук прийшов до висновку про необхідність перекваліфікації дій свого підзахисного. У зв'язку з цим, адвокат Нестерук в інтересах свого Клієнта подав суду клопотання та просив суд перекваліфікувати дії Клієнта з ч. 2 ст. 296 КК України на ч. 1 ст. 125 КК України. Зважаючи на обґрунтованість зазначеного клопотання, впевнену та переконливу позицію адвоката Миколи Нестерука, прокурор погодилась із доводами захисника та просила суд зробити перерву у судовому засіданні для підготовки зміни обвинувачення клієнту. 18.06.2015 року прокурор вручив обвинуваченому та передав суду новий обвинувальний акт з врахуванням зміненого обвинувачення, яке вже носило приватний характер. У результаті цього, враховуючи примирення та відшкодування збитків клієнтом потерпілому, останній відмовився від приватного обвинувачення, подав суду клопотання, в якому просив суд закрити відносно клієнта адвоката Нестерука кримінальне провадження. Ухвалою Луцького міськрайонного суду від 26.06.2015 року кримінальне провадження закрито. Кримінальне провадження внесене до ЄРДР за № 12015030010000233.

Із ч. 2 ст. 296 – на ч. 1 ст. 125 КК України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області

Клієнт адвоката **Миколи Таранова** (доручення центру №002-0000441 від 15.03.2015 року) обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 186 КК України – грабіж, санкція якої передбачає позбавлення волі на строк від чотирьох до шести років. Обвинувачення полягало в тому, що 13.11.2013 р. за попередньою змовою із невстановленою особою, маючи прямий умисел на відкрите заволодіння чужим майном, шляхом насильства, яке є небезпечним для життя чи здоров'я, підозрювані спричинили потерпілому легкі тілесні ушкодження та відкрито заволоділи грошовими коштами, які знаходились у внутрішньому кармані куртки потерпілого. 27.11.2014 р. О. було повідомлено про підозру у вчиненні зазначеного правопорушення. Приймаючи участь у допиті підозрюваного на досудовому слідстві, адвокат Таранов ставив такі питання і звертав увагу слідчого на відсутність дій свого підзахисного, направлених на викрадення грошей. Завдяки обґрунтованій позиції захисника Таранова, 23.03.2015 його клієнта було повідомлено про нову підозру за ч.1 ст. 125 КК України, санкція якої передбачає штраф від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин або виправні роботи на строк до одного року, або арешт на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до двох років. У цьому кримінальному правопорушенні О. визнав свою вину. Був складений відповідний обвинувальний акт від 28.03.2015 р. і направлений до суду. Кримінальне провадження, внесене до ЄРДР №1201301010002003

Із ч.2 ст. 186 КК України на ч.1 ст. 125 КК України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Житомирській області

Адвокат **Алла Сопілко** (доручення центру № 697 від 21.07.2014) здійснювала захист клієнта, який підозрювався у вчиненні особливо тяжкого кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст.15 ч.1 ст. 115 КК України (санкція статті передбачає покарання у виді позбавлення волі від 7 років по 15 років). Адвокат ретельно проаналізувала матеріали справи на предмет достатності доказів, якими орган досудового слідства обґрунтував вину її клієнта. Завдяки професійній роботі захисника дії клієнта прокуратурою були перекваліфіковані з ч.3 ст.15 ч.1 ст.115 КК України на ч.1 ст.121 КК України. Вироком Житомирського районного суду Житомирської області від 12.05.2015 року громадянину К. призначено покарання три роки позбавлення волі, на підставі ст.ст.75 76 КК України призначено покарання з випробуванням та з іспитовим строком тривалістю 2 роки. Кримінальне провадження в ЄРДР за № 12014060170000512.

Із ч.3 ст.15 ч.1 ст.115 – на ч.1 ст.121 КК України

Із ч. 2 ст. 408 –
на ч.3 ст.407 КК
України

Адвокат **Володимир Горошко** надавав правову допомогу за дорученням № 1168 від 04.12.2014 підзахисному, який обвинувачувався у скоєнні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 408 КК України (дезертирство із зброєю або за попередньою змовою групою осіб — карається позбавленням волі на строк від 5 до 10 років). Проаналізувавши матеріали кримінального провадження на предмет правильної кваліфікації дій підзахисного, адвокат на етапі досудового розслідування, подав клопотання про перекваліфікацію дій його підзахисного. Завдяки професійній роботі захисника клієнту було вручено нове повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого вже ч.3 ст.407 КК України (самовільне залишення військової частини або місця служби, а також нез'явлення вчасно на службу без поважних причин тривалістю понад один місяць, вчинене особами, зазначеними в частинах першій або другій цієї статті, - караються позбавленням волі на строк від 2 до 5 років). Кримінальне провадження в ЄРДР за № 42014060360000138.

Із ч. 3 ст. 153 –
на ч.1 ст.125 КК
України

Адвокат **Віталій Галагуз** (доручення № 280 від 12.03.2015) домігся того, що прокуратурою було змінено обвинувачення шляхом перекваліфікації злочину з ч.3 ст.153 КК України (зґвалтування, вчинене групою осіб, або зґвалтування неповнолітньої чи неповнолітнього, від 7 до 12 років.) на ч.1 ст. 125 КК України (легкі тілесні ушкодження, що карається штрафом до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк до двохсот годин, або виправними роботами на строк до одного року). 23 квітня 2015 року вироком Корольовського районного суду м. Житомира підзахисного адвоката Галагуза за вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.125 КК України, і засуджено до 200 годин громадських робіт. Кримінальне провадження в ЄРДР за 12013060380002472.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області

З ч. 2 ст. 121 –
на ст. 124 КК
України

Підзахисному адвоката **Івана Ціпле** (доручення 16.02.2015 р. № 246) було оголошено повідомлення про підозру від 15.02.2015 р. про вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 121 КК України (умисне тяжке тілесне ушкодження, вчинене способом, що має характер особливого мучення, або вчинене групою осіб, а також з метою залякування потерпілого або інших осіб, чи з мотивів расової, національної або релігійної нетерпимості, або вчинене на замовлення, або таке, що спричинило смерть потерпілого, - карається позбавленням волі на строк від семи до десяти років). У ході надання правової допомоги на досудовому слідстві, дії підзахисного було перекваліфіковано. 07.04.2015 р., згідно повідомлення про зміну раніше повідомленої підозри, підзахисному висунута підозра у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 124 КК України (умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень, вчинене у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця, - карається обмеженням волі на строк до двох років), що віднайшло своє відображення в обвинувальному акті від 10.04.2015 р. у кримінальному провадженні № 12015070160000247 про висунення обвинувачення підзахисному у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 124 КК України.

з ч. 2 ст. 186 КК
України – на ч.
2 ст. 190 КК
України

Підзахисний адвоката **Інокентія Боровського** обвинувачувався згідно обвинувального акту від 20.11.2014 р. у кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 1204070050000163 від 22.02.2014 р. у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 186 КК України (грабіж, поєднаний з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства, або вчинений повторно, або за попередньою змовою групою осіб, - карається позбавленням волі на строк від чотирьох до шести років). У ході розгляду справи в суді першої інстанції, згідно вироку Хустського районного суду Закарпатської області від 29.04.2015 р. в справі № 309/4642/14-к дії обвинуваченого було перекваліфіковано з ч. 2 ст. 186 КК України на ч. 2 ст. 190 КК України (шахрайство, вчинене повторно, або за попередньою змовою групою осіб, або таке, що завдало значної шкоди потерпілому, - карається позбавленням волі на строк до трьох років). Підзахисного визнано винуватим у вчиненні кримінального правопорушення за ч. 2 ст. 190 КК України та призначено йому покарання у виді 1 року обмеження волі.

З ч. 3 ст. 296 –
на ч. 2 ст. 125
КК України

Підзахисний адвоката **Сергія Ільницького** (доручення центру 11.11.2014 р. № 1632) обвинувачувався, згідно обвинувального акту 27.05.2015 р. у кримінальному провадженні внесеному до ЄРДР за № 12014070130000410 від 10.07.2014 р., у вчиненні кримінального правопорушення за ч. 3 ст. 296 КК України (хуліганство, тобто грубе порушення громадського

порядку з мотивів явної неповаги до суспільства, що супроводжується особливою зухвалістю чи винятковим цинізмом, якщо вони були вчинені особою, раніше судимою за хуліганство, чи пов'язані з опором представникові влади або представникові громадськості, який виконує обов'язки з охорони громадського порядку, чи іншим громадянам, які припиняли хуліганські дії, - караються позбавленням волі на строк від двох до п'яти років). У порядку передбаченому ст.ст. 338, 341 КПК України, в результаті судового розгляду справи прокурор дійшов переконання, за погодженням з керівником органу прокуратури, що необхідно змінити обвинувачення і пред'явити обвинувачення за ч. 2 ст. 125 КК України (умисне легке тілесне ушкодження, що спричинило короточасний розлад здоров'я або незначну втрату працездатності, - карається обмеженням волі на строк до двох років). Ухвалою Перечинського районного суду Закарпатської області від 11.06.2015 р. в справі № 304/1422/14-к було задоволено клопотання потерпілої про закриття кримінального провадження по обвинуваченню підзахисного за ч. 2 ст. 125 КК України у зв'язку з відмовою від обвинувачення. Ухвала набула законної сили.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Кіровоградській області

Із ч.3 ст. 187 –
на ч.3 ст. 186 КК
України

22 серпня 2013 року дорученням центру № 1193 було призначено адвоката **Ігоря Різника** для захисту за призначенням клієнтці, обвинуваченій у скоєнні кримінального правопорушення передбаченого ч.3 ст. 187 КК України. Завдяки успішній роботі адвоката Різника І.А. Кіровський районний суд м. Кіровограда прийшов до висновку про перекваліфікації дій обвинуваченої з ч.3 ст. 187 на ч.3 ст. 186 КК України. Вироком Кіровського районного суду м. Кіровограда від 12 березня 2015 року підзахисну адвоката Різника визнано винною у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.3 ст. 186 КК України, і призначено мінімальне покарання передбачене санкцією відповідної статті у виді 4 років позбавлення волі.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Львівській області

Із ч.1 ст. 115 –
на ст. 116 КК
України

Клієнт адвокати **Марії Ленько** (доручення № 2173 від 01.10.2014) обвинувачувався у скоєнні злочину передбаченого ч.1 ст.115 КК України (умисне вбивство, особливо тяжкий злочин, що передбачає покарання у вигляді позбавлення волі строком від 7 до 15 років), а саме у тому що він перебуваючи в квартирі колишньої дружини під час конфлікту що виник раптово, внаслідок тяжкої образи з боку потерпілого, умисно наніс останньому удари руками і ногами в різні ділянки тіла, внаслідок чого наступила смерть потерпілого. У ході судового слідства, враховуючи сукупність доказів, дії клієнта адвокати Ленько перекваліфіковані на ст.116 КК України, тобто умисне вбивство вчинене в стані сильного душевного хвилювання, що раптово виникло внаслідок тяжкої образи з боку потерпілого. Вироком Самбірського міськрайонного суду Львівської області від 27.03.2015 обвинуваченого визнано винуватим у вчиненні злочину передбаченого ст.116 КК України та призначено покарання у вигляді обмеження волі на строк три роки. Кримінальне провадження у ЄРДР за №12014140290000989

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Полтавській області

Із ч. 1 ст. 115 –
на ч.2 ст.121 КК
України

21.11.2014 року в домоволодінні розташованому в м. Полтава громадянин Г, який перебував у стані алкогольного сп'яніння на ґрунті давніх неприязних відносин та нових взаємних образ розпочав сварку, у ході якої діючи умисно, маючи на меті протиправно заподіяти смерть особі, з мотивів особистої неприязні, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно небезпечні наслідки у вигляді смерті людини та бажаючи їх настання, наніс громадянину Ч множинні удари в його життєво важливий орган – голову. Через незначний проміжок часу повернувся і, доводячи свій умисел на позбавлення життя особи до кінця, наніс один удар своєю правою ногою в життєво важливий орган – голову, десять ударів у нижню третину грудної клітини громадянина Ч. У подальшому відтягнув потерпілого за межі господарства вказаного будинку і залишив на узбіччі дороги. Від отриманих тілесних ушкоджень громадянин Ч помер. Доручення для здійснення захисту обвинуваченого у цій справі (кримінальне провадження у ЄРДР за №12014170030001190) №016-0007511 від 22.11.2014 року видане адвокату **Руслану Кулику**. Дослідивши усі обставини справи, за скаргою адвоката про перекваліфікацію дій свого клієнта, вироком Ленінського районного суду м. Полтави від 15 квітня 2015 року задоволено клопотання про перекваліфікацію дій клієнта адвоката Руслана Кулика з ч.1 ст.115 КК України (умисне вбивство) на ч.2 ст.121 КК України (умисне тяжке тілесне ушкодження).

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області

Із ч.1 ст.187 –
на ч.2 ст.125 КК
України

У рамках кримінального провадження №12014180160000572 (ЄРДР) адвокату **Юрію Ляшуку** було видано доручення для здійснення захисту за призначенням №017-0000684 від 03.12.2015. Підзахисний підозрювався у вчиненні кримінального правопорушення,

передбаченого ч.1 ст.187 КК України, а саме у вчиненні нападу з метою заволодіння чужим майном, поєданого із насильством, небезпечним для життя та здоров'я потерпілого (санкція статті передбачає покарання у вигляді позбавлення волі строком від 3 до 7 років). У ході досудового розслідування, за клопотанням адвоката було проведено ряд слідчих дій, зокрема одночасні допити між підзахисним та свідками сторони обвинувачення, які заперечили факт заволодіння підозрюваним майном у потерпілого. З огляду на встановлені обставини, адвокат підготував на ім'я слідчого клопотання про перекваліфікацію дій підзахисного із ч.1 ст.187 КК на ч.2 ст.125 КК, оскільки у діях клієнта не було умислу на заволодіння чужим майном, а його дії були направлені лише на заподіяння тілесних ушкоджень потерпілому. 27.01.2015 року слідчим Млинівського РВ УМВС України в Рівненській області складений обвинувальний акт за ч.2 ст.125 КК України (нанесення легких тілесних ушкоджень, що спричинило короткочасний розлад здоров'я), санкція якої передбачає максимальне покарання у вигляді обмеження волі на строк до двох років, який направлено для розгляду до місцевого суду.

Із ч.1 ст. 115 –
на ст. 119 КК
України

Згідно доручення від 12.12.2014 №017-0000698 адвокат **Ірина Пашкевич** призначена до участі у кримінальному провадженні №12014180180001449 для здійснення захисту особи, якій було оголошено підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.115 КК України (умисне вбивство), санкція якої передбачає покарання у виді позбавлення волі на строк від 7 до 15 років. Завдяки активній правовій позиції адвокатки Пашкевич, на досудовому розслідуванні дії клієнта були перекваліфіковані на ст. 119 КК України (вбивство через необережність), санкція статті якої передбачає максимальне покарання у виді позбавлення волі на строк до 5 років. На даний час обвинувальний акт направлено для розгляду до місцевого суду.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Сумській області

Із ч.2 ст. 15 , п.6
ч.2 ст. 115 – на
ч. 2 ст. 125 КК
України, за ч. 1
ст. 304 КК
України –
виправдання

Білопільському районному суді Сумської області колегією суддів слухалася справа по обвинуваченню клієнта адвоката **Олександра Дехтярьова** (доручення центру № 18-0000034 від 19 січня 2015 року) за ч.2 ст.15, п.6 ч.2 ст. 115, ч.1 ст. 187, ч. 1 ст. 304 КК України. Під час судового розгляду, клієнт за узгодженою позицією з захисником Дехтярьовим не визнав себе винним в інкримінованому злочині передбаченої ч.2 ст. 15, п. 6 ч.2 ст. 115 та ч. 1 ст. 304 КК України. Завдяки наполегливій та клопіткій праці захисника в судовому засіданні, а саме заявленню клопотань про допит осіб зі сторони захисту, активній участі у перехресному допиті свідків сторони обвинувачення, колегія суддів дійшла висновку і перекваліфікувала дії обвинуваченого з ч.2 ст. 15 , п.6 ч.2 ст. 115 КК України на ч. 2 ст. 125 КК України, а за ч. 1 ст. 304 КК України – виправдала. Кримінальне провадження у ЄРДР №12014200070001272 від 30 грудня 2014 року. Вирок колегії суддів Білопільського районного суду Сумської області від 16 квітня 2015 року № 1-кп/573/15/15.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Тернопільській області

Із ч. 2 ст. 296 –
на ч. 1 ст. 126
КК України

Клієнт адвокатки **Олени Беляєвої** (доручення центру № 654 від 28 липня 2014 року) обвинувачувався у тому, що 09 червня 2014 року близько 23:00 год., перебуваючи у громадському місці – у дворі будинку за адресою м. Тернопіль, разом з Б. грубо порушуючи громадський порядок, з мотивів явної неповаги до суспільства, що виразилось в зневажливому ставленні до громадського порядку та існуючих у суспільстві загальноновизнаних правил поведінки і моральності, демонструючи байдуже ставлення до суспільних відносин, які забезпечують спокійний відпочинок громадян і дотримання правил поведінки в побуті, з метою самоутвердитись в очах сторонніх осіб, що на той момент перебували поблизу, безпричинно розпочали конфлікт із С. та Б.Н., в ході якого, діючи з особливою зухвалістю, яка виразилась у застосуванні фізичного насильства, умисно почали кидати каміння в потерпілих, чим спричинили останнім побої, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 296 КК України (хуліганство, вчинене групою осіб). У ході судового розгляду адвокаткою Беляєвою звернуто увагу на відсутність доказів, які б доводили вчинення А. хуліганства. Внаслідок цього, прокурором змінено обвинувачення в суді та перекваліфіковано дії А. на ч. 1 ст. 126 КК України (умисне завдання удару, побоїв або спричинення інших насильницьких дій, які завдали фізичного болю і не спричинили тілесних ушкоджень – злочин невеликої тяжкості, за який передбачено максимальне покарання у вигляді виправних робіт на строк до одного року). Кримінальне провадження у ЄРДР №12014210010001548 від 12.05.2014.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Харківській області

Із ч.4 ст.296 – на
ч.2 ст.125 КК
України

Органами досудового розслідування клієнт адвокатки **Олени Гармаш** (доручення центру №3 від 02.01.2014) звинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.185 КК України (санкція – позбавлення волі на строк до 5 років) та ч.4 ст.296 КК України (санкція – позбавлення волі на строк від 3 до 7 років). За обставинами справи він в листопаді 2013 року приблизно в 01.00 годині з даху сараю, розташованого в домоволодінні, належному О., таємно викрав металеві листи з чорного металу, загальною вагою 78 кг, чим спричинив потерпілому матеріальну шкоду. 01 січня 2014 року приблизно о 04.30 год. Обвинувачений, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, знаходячись біля кафе «Хатинка» в ході сварки на ґрунті особистих неприязних стосунків наніс один удар рукояткою пістолета-запальнички в область голови А., спричинивши йому забійну рану голови та садно на лівій скроневій області та один удар в область обличчя С., спричинивши йому забійну рану на лівій брові та садно на тлі синця на верхньому повіці лівого ока, які відносяться до легких тілесних ушкоджень, що спричинили короточасний розлад здоров'я. Однак, завдяки роботі адвоката, дії її клієнта, спочатку кваліфіковані органами досудового слідства за ч.4 ст.296 КК України як хуліганство вчинене із застосуванням предмета, заздалегідь заготовленого для нанесення тілесних ушкоджень, судом було перекваліфіковано на ч.2 ст.125 КК України (максимальна санкція якої становить обмеження волі на строк до 2 років) . Вироком суду Вовчанського районного суду Харківської області від 25 грудня 2014 року клієнта адвокатки Гармаш визнано винним у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.2 ст.185, ч.2 ст.125 КК України та призначено покарання: за ч.2 ст.185 КК України - 2 роки позбавлення волі, за ч.2 ст.125 КК України - 2 роки обмеження волі. Відповідно до ч.1 ст.70 КК України, шляхом часткового складання призначених покарань, остаточно було призначено - 2 роки 6 місяців позбавлення волі. Кримінальне провадження в ЄРДР № 12013220260001094.

Із ч.2 ст.15, ч.1
ст.115 – на ч.1
ст.121 КК
України

Органами досудового слідства дії клієнта адвоката **Олександра Шадріна** (доручення центру № 2863 від 01.09.2014) було кваліфіковано за ч.2 ст.15, ч.1 ст.115 КК України (санкція - позбавлення волі на строк від 7 до 15 років). За обставинами справи в квітні 2012 року він, після спільного з А. вживання алкогольних напоїв, прийшов додому до свого знайомого Х. для розмови, однак не дочекавшись Х., спустився до природного джерела, що розташоване поблизу. Через деякий час до нього підійшов Х., при розмові з яким обвинувачений наніс останньому удар ножом в область низу живота, спричинивши при цьому колото-різане поранення передньої черевної стінки з проникаючим до черевної порожнини наскрізним пораненням. Зазначені тілесні ушкодження належать за критерієм небезпечності для життя до тяжких тілесних ушкоджень. Завдяки активній роботі адвоката Шадріна дії його підзахисного були перекваліфіковані судом з ч.2 ст.15, ч.1 ст.115 КК України на ч.1 ст.121 КК України (санкція - позбавлення волі на строк від 5 до 8 років). Вироком Чугувського міського суду Харківської області від 06.03.2015 року його було визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.121 КК України та призначено покарання у вигляді 5 років позбавлення волі. На підставі п. «а» ст.4 Закону України «Про амністію в Україні в 2014 році» засудженого було звільнено від відбування залишеної частини покарання та звільнено з-під варти в залі суду.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Хмельницькій області

Із п.13 ч.2 ст.115
– на ч.2 ст.121 КК
України

На досудовому слідстві дії клієнта адвоката **Олега Андрушка** кваліфікувались за п.13 ч.2 ст.115 КК України. Адвокат вступив у справу в процесі судового розгляду, оскільки підзахисний відмовився від послуг попереднього захисника. Ретельно вивчивши справу адвокат Андрушко проаналізував надані державним обвинувачем письмові докази, вміло провів допит підзахисного в суді і переконав суд у невірній кваліфікації дій клієнта. Адвокат спромігся довести, що у підзахисного було безліч можливостей для вбивства потерпілої. Допитавши в суді свідків, адвокат Андрушко переконав суд, що побиття потерпілої відбувалось на ґрунті ревнощів, без кінцевої мети позбавити життя. Завдяки наполегливій і кваліфікованій роботі адвоката у суді, незважаючи на попередні судимості, його клієнт отримав мінімальне покарання, передбачене санкцією ч.2 ст.121 КК України.

Із п.10, ч.2 ст.115
– на ч.1 ст.115 КК
України

Органами досудового розслідування висунуте обвинувачення за ст.ст.152 ч.4, 115 ч.2 п.10 КК України клієнту адвоката **В'ячеслава Баляндра**, який за доручення центру №022-0000718 від 17.07.2014 вступив у справу на стадії досудового розслідування. За версією слідства обвинувачений 12.07.14 року за місцем проживання в Ізяславському районі Хмельницької

області під час суперечки наніс тілесні ушкодження потерпілій, вступив із нею в статеві зносини, після чого вбив потерпілу, з метою приховати згвалтування. Завдяки наполегливій роботі захисника, суд взяв до уваги відсутність належних і допустимих доказів вчинення обвинуваченим згвалтування потерпілої. Із врахуванням наявності психічної хвороби, в ухвалі суд 1-ої інстанції закрит провадження за ч.4 ст.152 КК України і зменшив обсяг обвинувачення з п.10, ч.2 ст.115 КК України на ч.1 ст.115 КК України. Справа №675/2374/14-к, провадження №1-кп/675/3/2015. Ухвала від 16.03.2015

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Черкаській області

Клієнт адвоката **Олександра Божка** на стадії досудового розслідування обвинувачувався у тому, що він знаходячись на території автостоянки, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, під час сварки з громадянином В, яка виникла на ґрунті особистих неприязних відносин, спочатку був підданий фізичному насильству з боку потерпілого. Обвинувачений, усвідомлюючи, що відносно нього вчиняються суспільно-небезпечні дії, намагаючись захиститися від посягання на його життя та здоров'я, перевищуючи межі необхідної оборони, наніс потерпілому удар ножем, який він мав при собі, в область грудної клітки, в результаті чого спричинив останньому тілесні ушкодження, які згідно висновку експерта відносяться до тяжких тілесних ушкоджень, які виявилися несумісними з життям та від яких наступила смерть громадянина В. Кваліфікація діяння: ч.1 ст.115 КК України (умисне вбивство; санкція статті передбачає максимальну міру покарання у вигляді позбавлення волі до 15 років). Судовий розгляд здійснювався Уманським міськрайонним судом Черкаської області. Проаналізувавши матеріали кримінального провадження на предмет правильної кваліфікації дій підзахисного адвокат **Олександр Божко**, який діяв за дорученням центру № 023-0000616 від 14.06.14, в ході судового розгляду, завдяки своїй професійній наполегливості домогся, щоб дії підзахисного було перекваліфіковано на ст. 118 КК України (умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця, - карається виправними роботами на строк до двох років або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на строк до двох років). Кримінальне провадження у ЄДРП № 12014250100000503 від 12.06.14.

Із ч.1 ст.115 – на ст. 118 КК України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернівецькій області

Підзахисний адвоката **Івана Ілащука** (доручення центру № 687 від 18.12.2014) обвинувачувався у скоєнні кримінального правопорушення передбаченого п. 12 ч. 1 ст. 115 КК України, про, що 11.12.2014 року було повідомлено підозру. Завдяки роботі адвоката, проведеним експертизам було змінено обвинувачення та відповідно 08.06.2015 року було складено обвинувальний акт у якому було зазначено, що підзахисний адвоката Ілащука обвинувачується у скоєнні кримінального правопорушення передбаченого ч. 3 ст. 297 КК України, а саме наругу над тілом померлого замість умисного вбивства. У зв'язку із цим дії підзахисного було перекваліфіковано із особливо тяжкого злочину на тяжкий злочин. Кримінальне провадження у ЄДРП №1201426000001047 від 08.12.2014 року.

Із п. 12 ч. 1 ст. 115 – на ч. 3 ст. 297 КК України

Підзахисний адвокатки **Сніжани Попової-Завгородньої** (доручення центру доручення № 14 від 12.01.2015) обвинувачувався у скоєнні кримінального правопорушення передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України, про, що 05.03.2015 року було складено обвинувальний акт. Завдяки роботі адвоката прокурор змінив обвинувачення після призначення справи до розгляду у суді, відповідно 19.05.2015 року було складено новий обвинувальний акт, у якому було зазначено, що підзахисний обвинувачується у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 198 КК України, а саме заздалегідь не обіцяне придбання, зберігання, збут майна, завідомо одержаного злочинним шляхом. У зв'язку із цим дії підзахисного було перекваліфіковано із тяжкого злочину на злочин середньої тяжкості. Кримінальне провадження у ЄДРП № 12015260020000096 від 12.01.2015 року.

Із ч. 3 ст. 185 – на ст. 198 КК України

Підзахисний адвоката **Сергія Венгринюка** (доручення центру № 479 від 18.08.2014) обвинувачувався у скоєнні кримінальних правопорушень передбачених ч. 2, ч. 3 ст. 185 КК України, про, що 29.08.2014 року, 28.08.2014 року, 02.09.2014 року було складено обвинувальні акти. Завдяки роботі адвоката прокурор змінив обвинувачення після призначення справи до розгляду у суді, відповідно 26.02.2015 року було складено новий обвинувальний акт у якому було зменшено кількість епізодів обвинувачення. Крім цього 08.06.2015 року було винесено вирок по справі за яким з об'єму пред'явленого обвинувачення було виключено епізоди обвинувачення в загальній кількості 16 епізодів. Відповідно було зменшено кількість епізодів обвинувачення тяжкого злочину на 16 епізодів.

Зменшення обвинуваченням на 16 епізодів за ч. 2, ч. 3 ст. 185 КК України

Крім цього в результаті розгляду провадження судом було призначено мінімальний розмір покарання у вигляді 2 роки позбавлення волі за ч. 2 ст. 185 КК України та за ч.3 ст. 185 КК України - 3 роки відповідно. Кримінальне провадження у ЄРДР за № 12014260020000648 від 06.05.2014 року.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернігівській області

Із ч. 1 ст. 115 – на
ст. 118 КК
України

У рамках кримінального провадження № 12014270080000196 (ЄРДР) адвокату **Миколі Гуцу** було видано доручення для здійснення захисту за призначенням від 05.11.2014 № 1158/14. Адвокат був залучений для здійснення захисту клієнтки, яка підозрювалась у вчиненні особливо тяжкого кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 115 КК України, а саме умисного вбивства. Завдяки правильно обраній тактиці адвоката та відсутності прямих доказів винуватості клієнтки у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 115 КК України, в ході судового розгляду було встановлено, що такі дії підозрюваної слід кваліфікувати за ст. 118 КК України, як умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони. Злочин, передбачений ст. 118 КК України, є злочином невеликої тяжкості. На підставі ст. 338 КПК України прокурором було змінено обвинувачення в суді. Відповідно до нового обвинувального акту, затвердженого прокурором 28.04.2015 року, клієнтка адвоката Гуца обвинувачувалася у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 118 КК України. Відповідно до вироку Носівського районного суду Чернігівської області від 15.05.2015 року клієнтку адвоката Гуца М.В. визнано винною у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 118 КК України та призначено покарання у виді 2 років позбавлення волі. На підставі ст. 75 КК України клієнтку звільнено від відбування покарання зі встановленням іспитового строку на 1 рік.

Із ч. 1 ст. 115 – на
ч.1 ст. 121 КК
України

У рамках кримінального провадження № 42013260210000006 (ЄРДР) адвокату **Сергію Демченку** було видано доручення для здійснення захисту за призначенням від 07.04.2014 року № 372/14. Адвокат був залучений для здійснення захисту клієнта, який обвинувачувався у вчиненні особливо тяжкого кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 15 ч. 1 ст. 115 КК України, а саме закінчений замах на умисне протиправне заповдіання смерті. Завдяки активній позиції захисника під час судового розгляду кримінального провадження було встановлено відсутність у діях обвинуваченого умислу на вбивство потерпілого. Відповідно до висновку комісійної судово-медичної експертизи у даному кримінальному провадженні, потерпілому були спричинені тілесні ушкодження середнього ступеня тяжкості. Таким чином, дослідивши всі обставини кримінального провадження, оцінивши та проаналізувавши всі докази по справі в їх сукупності, суд дійшов висновку, що дії обвинуваченого слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 121 КК України. Відповідно до вироку Прилуцького міськрайонного суду Чернігівської області від 25.02.2015 року клієнта адвоката Демченка визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 121 КК України та призначено покарання у виді 1 року позбавлення волі. На підставі п. "г" ст. 1, 14 Закону України "Про амністію у 2014 році" від 08.04.2014 року, засудженого звільнено від відбування призначеного покарання.

Із ч. 1 ст. 115 – на
ч.1 ст. 119 КК
України

У рамках кримінального провадження № 12014270080000373 (ЄРДР) адвокату **Євгену Фасті** було видано доручення для здійснення захисту за призначенням від 10.11.2014 № 1172/14. Адвокат був залучений для здійснення захисту клієнта, який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.121 КК України, а саме умисного тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого, яке є тяжким злочином, та за яке передбачено покарання у виді позбавлення волі на строк від 7 до 10 років. В ході судового розгляду даного кримінального провадження захисник подав клопотання про призначення судово-психологічної експертизи клієнта, на вирішення якої поставив ряд важливих питань. Судом клопотання захисника було задоволено. За результатами проведеної експертизи було встановлено, що підзахисний адвоката в момент вчинення злочину перебував в емоційно збудженому стані. Завдяки правильно обраній тактиці адвоката та відсутності прямих доказів винуватості клієнта у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 121 КК України, під час судового розгляду було встановлено, що з метою ухвалення законного та справедливого рішення, необхідно змінити правову кваліфікацію дій обвинуваченого, кваліфікувавши їх за ч. 1 ст. 119 КК України, а саме вбивство, вчинене через необережність. Злочин, передбачений ч. 1 ст. 119 КК України, є злочином середньої тяжкості. Відповідно до вироку Бобровицького районного суду Чернігівської області від 14.04.2015 року підзахисного адвоката Фасті визнано винним у

вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 119 КК України та призначено покарання у виді позбавлення волі на строк 4 (чотири) роки.

[] Зміна/скасування/залишення в силі судових рішень на користь клієнтів судами апеляційної та касаційної інстанцій

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Волинській області

Скасування вироку суду 1-ої інстанції; призначення нового розгляду кримінального провадження в суді першої інстанції.

У провадженні апеляційного суду Волинської області знаходилось на розгляді кримінальне провадження № 12014030100000655 за апеляційною скаргою захисника **Наталії Кушнір** в інтересах її клієнтки (доручення центру № 000-0000157 від 12.02.2015) на вирок Ківерцівського районного суду від 02.04.2015 року, яким її клієнтку засуджено за ч.2 ст.125 КК України до 150 годин громадських робіт. У ході досудового розслідування та судового розгляду в суді 1-ї інстанції клієнтка адвокати Кушнір обвинувачувалася в тому, що вона 02.10.2014 року, перебуваючи на території подвір'я загального користування у селі Ківерцівського району, нанесла тілесні ушкодження потерпілому, які за ступенем тяжкості відносяться до легких тілесних ушкоджень. Не погоджуючись із вказаним вироком суду 1-ї інстанції, захисник Кушнір подала в інтересах обвинуваченої апеляційну скаргу. У скарзі адвокат обґрунтовано, з покликанням на докази та матеріали справи, вказувала на те, що висновки суду 1-ї інстанції не відповідають фактичним обставинам кримінального провадження, просила вирок скасувати та ухвалити новий, яким Клієнтку виправдати, а у задоволенні цивільних позовів відмовити у повному об'ємі. Перевіривши матеріали провадження, проаналізувавши доводи апеляційної скарги захисника Наталії Кушнір та заперечення прокурора, колегія суддів апеляційного суду Волинської області ухвалою від 16.06.2015 року вирок Ківерцівського районного суду у справі № 158/161/15-к скасував та призначив новий розгляд даного кримінального провадження в суді першої інстанції. Кримінальне провадження внесено до ЄРДР за № 12014030100000655.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області

Скасування вироку суду 1-ої інстанції; призначення нового розгляду кримінального провадження в суді першої інстанції

Адвокат **Максим Легенченко** (доручення центру № 004-0014581 від 02.12.2014) здійснював захист клієнта на стадії апеляційного оскарження у кримінальній справі № 11-кп/774/1710/14, вироком в якій підзахисного було засуджено до довічного позбавлення волі за ч.2 ст.115, ч.ч.2, 4 ст.187, ч.1 ст.185 КК України. Завдяки роботі адвоката, який акцентував на істотному порушенні права особи на захист протягом усього слухання справи у суді першої інстанції апеляційний суд Дніпропетровської області ухвалою від 11.12.2014р. скасував вирок та повернув кримінальне провадження на новий судовий розгляд.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області

Скасування вироку суду 1-ої інстанції; призначення нового розгляду кримінального провадження в суді першої інстанції

За вироком Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 28.03.2014 р. підзахисну адвоката **Ігоря Леньо** (доручення центру від 23.10.2013 р. № 1292) визнано винною та засуджено за ч. 2 ст. 15, ч. 2 ст. 194 КК України (закінчений замах на умисне знищення або пошкодження чужого майна, що заподіяло шкоду у великих розмірах, вчинений шляхом підпалу, вибуху чи іншим загальнонебезпечним способом, або який заподіяв майнову шкоду в особливо великих розмірах, або спричинило загибель людей чи інші тяжкі наслідки, - карається позбавленням волі на строк від трьох до десяти років) до позбавлення волі строком на 3 роки. На підставі ст. 75 КК України звільнено від відбування покарання з випробуванням з іспитовим строком – один рік. Захисник Леньо не погодившись з вироком суду подав апеляційну скаргу, в якій просив вирок скасувати та призначити новий розгляд у суді першої інстанції. Ухвалою апеляційного суду Закарпатської області від 18.03.2015 р. в справі № 308/13066/13-к апеляційну скаргу захисника Леньо задоволено частково, вирок суду першої інстанції скасовано з направленням справи на новий судовий розгляд до суду першої інстанції. При цьому, апеляційний суд зазначив на порушення права на захист підзахисної на стадії досудового слідства, позаяк обвинувачена не мала можливості залучити захисника самостійно під час досудового розслідування через відсутність коштів на його оплату, а захистити свої права самостійно не мала можливості в силу похилого віку та юридичної необізнаності. Тим самим, як зазначив апеляційний суд було порушено ст. 20 КПК України та ст. 6 **Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод**. Крім цього, як зазначив апеляційний суд, неконкретне викладення фактичних обставин кримінального правопорушення, у вчиненні якого обвинувачується підзахисна та, відповідно до вимог п. 10 Постанови Пленуму Верховного Суду України «Про застосування законодавства, яке забезпечує право на захист у

кримінальному судочинстві» № 8 від 24.10.2003 р., свідчить про порушення права обвинуваченого на захист. Ухвала набула законної сили з моменту її постановлення, інформація щодо подання стороною обвинувачення касаційної скарги на ухвалу суду - відсутня.

За вироком Виноградівського районного суду Закарпатської області від 09.12.2014 р. підзахисного адвоката **Віктора Киретіва** (доручення центру від 9.05.2015 р. № 703) визнано винним засуджено за сукупністю злочинів, передбачених ч. 3 ст. 185 КК України (Крадіжка, поєднана з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або що завдала значної шкоди потерпілому, - карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років), ч. 2 ст. 15 ч. 3 ст. 185 ч. 3 ст. 185 КК України (закінчений замах на вчинення крадіжки, поєднаної з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або що завдала значної шкоди потерпілому, - карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років), ч. 2 ст. 185 КК України (Крадіжка, вчинена повторно або за попередньою змовою групою осіб, - карається позбавленням волі на строк до п'яти років) на 3 роки і 6 місяців позбавлення волі. Захисник не погодившись з вироком суду подав апеляційну скаргу в якій просив вирок щодо підзахисного змінити, звільнивши останнього від відбування покарання з випробуванням строком на 2 роки та звільнити його з під варти, посилаючись на суворість призначеного покарання, визнання вини, розкаяння у вчиненому, вчинення злочинів вперше, позитивні характеристики. Апеляційний суд Закарпатської області, згідно ухвали від 14.05.2015 р. в справі № 299/2838/13-к, апеляцію захисника Киретіва задовольнив, при цьому зазначив, що суд першої інстанції не в повній мірі врахував дані, що характеризують обвинуваченого, а саме, що суд залишив поза увагою ту обставину, що останній навчається технічному коледжі і бажає продовжити навчання. За ухвалою апеляційного суду Закарпатської області від 14.05.2015 р. в справі № 299/2838/13-к вирок Виноградівського районного суду Закарпатської області від 09.12.2014 р. щодо підзахисного змінено. На підставі ст. 75 КК України звільнено від відбування призначеного за даним вироком покарання з випробуванням 2 роки іспитового строку, звільнено підзахисного з під варти в залі суду. Ухвала набула законної сили з моменту її постановлення, інформація щодо подання стороною обвинувачення касаційної скарги на ухвалу суду, - відсутня.

Зміна вироку суду 1-ої інстанції; звільнення від покарання з випробуванням терміном

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД в Івано-Франківській області

Клієнта адвокати **Ірини Вань** засуджено за ч.1 ст. 115 КК України (вбивство, тобто умисне протиправне заподіяння смерті іншій людині, карається позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років) Городенківським районним судом до позбавлення волі на строк 12 років. Адвокаткою Вань подано апеляційну скаргу. Згідно вироку суду клієнт адвокатки Вань (доручення центру №164 від 07.03.14р.) вчинив умисне вбивство. Він засуджений за ч.1 ст. 115 КК України (вбивство, тобто умисне протиправне заподіяння смерті іншій людині, карається позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років) Городенківським районним судом до позбавлення волі на строк 12 років. Обставини справи: 03.03.2014 року він, будучи обуреним поведінкою потерпілого, вирішив позбавити її життя. Реалізуючи свій злочинний умисел, наніс один цілеспрямований удар ножем у грудну клітку. Потерпілий був доставлений в Городенківську ЦРЛ, де від отриманих тілесних ушкоджень померла. В апеляційній скарзі захисник Вань в інтересах обвинуваченого прохала вирок суду скасувати, а кримінальне провадження закрити. Вказуючи, що у діях її підзахисного немає складу злочину, передбаченого ч.1 ст. 115 КК України, оскільки відсутній умисел на заподіяння смерті потерпілій, а його дії слід кваліфікувати за ч.1 ст. 118 КК України. Заслухавши доповідь судді, доводи прокурора, який заперечив вимоги апеляційної скарги, пояснення захисника Вань, колегія суддів прийшла до висновку, що вона підлягає частковому задоволенню. Колегія суддів ухвалила апеляційну скаргу адвокатки Вань в інтересах обвинуваченого задовольнити частково. Вирок Городенківського районного суду від 20 червня 2014 року відносно її підзахисного змінити. Пом'якшити призначене обвинуваченому судом покарання за ч.1 ст. 115 КК України до 9 (дев'яти) років позбавлення волі. У решті вирок суду першої інстанції залишити без зміни. Ухвала винесена Апеляційним судом Івано-Франківської області 12.08. 2014 року.

Зміна вироку суду 1-ої інстанції за ч.1 ст. 115 КК України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у м.Київ

Залишення в силі рішення суду 1-ої інстанції судом апеляційної

Адвокат **Віктор Дума** за дорученням від 1 вересня 2014 року №8116 здійснював захист клієнта, 1949 року народження, на стадії провадження у суді першої інстанції, якого обвинувачували в умисному заподіянні легких тілесних ушкоджень, тобто у злочині, передбаченому ч.1 ст. 125 КК України. У ході судового слідства суд встановив, що докази, які сторона обвинувачення надала на підтвердження вини клієнта у злочині, не є переконливими

інстанції на користь клієнта

та містять істотні суперечності, тому вироком Святошинського районного суду міста Києва від 19 грудня 2014 року останнього визнано невинуватим у пред'явленому обвинуваченні за ч. 1 ст. 125 КК України та виправдано у зв'язку із недоведеністю винуватості у вчиненні кримінального правопорушення. Але прокурор не погодився з таким рішенням суду першої інстанції та подав апеляційну скаргу на вирок. Захисником були подані заперечення на апеляцію прокурора із зазначенням того, що скарга прокурора безпідставна, а вирок суду законний і обґрунтований. Ухвалою Апеляційного суду міста Києва від 10.04.2015 року апеляційну скаргу прокурора залишено без задоволення, а вирок Святошинського районного суду міста Києва від 19.12.2014 року без змін. Кримінальне провадження внесене до ЄРДР за № 12014100080004557.

з ч.2 ст.187 КК – на ч.2 ст.186 КК України

Вироком Дніпровського районного суду міста Києва від 02 червня 2015 року, підзахисного адвокати **Катерини Юсупової** було визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.2 ст.186 КК України, ч.2 ст. 187 КК України, ч.1 ст.153 КК України, ч.1 ст.304 КК України, на підставі ст.70 КК України за сукупністю злочинів шляхом поглинення менш суворого покарання більш суворим, остаточно визначено покарання у виді 7 років 6 місяців позбавлення волі з конфіскацією майна. За результатами апеляційної скарги, поданої адвокаткою Юсуповою, що діяла відповідно до доручення Центру № №6602 від 21.05.2015 – дії її клієнта було перекваліфіковано з ч.2 ст.187КК на ч.2 ст.186 КК України, а також у відповідності до ст.2 ЗУ «Про амністію» застосовано амністію та звільнено з під варті в залі суду.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Кіровоградській області

Закриття кримінального провадження Ухвалою апеляційного суду

Вироком Кіровського районного суду м.Кіровоград від 26.06.2014 року клієнт адвоката **Емілія Багіряна** визнаний винуватим та засуджений за ч.2 ст. 187 КК України (тяжкий злочин – розбій) до 7 років позбавлення волі із конфіскацією всього майна, що належить йому на праві власності. Захисник обвинуваченого Багіряна (доручення центру № 911 від 03.06. 2014 року) у суді апеляційної інстанції обґрунтував свої вимоги, та довів суду, що доведеність вини не ґрунтується на обставинах справи чи досліджених доказах, що кримінальне провадження підлягає закриттю у зв'язку з відсутністю складу злочину у діях підзахисного. У результаті Ухвалою апеляційного суду Кіровоградської області у провадженні № 11-кп/781/13/15 постановлено: кримінальне провадження щодо клієнта адвоката Багіряна за ч.2 ст. 187 КК України на підставі п.3 ч.1 ст. 284 КПК України за невстановленістю достатності доказів для доведення вини обвинувачення і вичерпної можливості їх отримати – закрити. Клієнта звільнити з під варті в залі суду – негайно.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Львівській області

звільнення від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру

Клієнт адвокати **Вікторії Семко** (доручення центру № 2793 від 15.12.2014) обвинувачувався у скоєнні злочину передбаченого ч.1 ст.309 КК України, а саме у тому що він за незаконно придбав, знайшовши на дорозі наркотичний засіб та зберігав його для власного вжитку. У ході апеляційного судового слідства встановлено, що обвинувачений є неповнолітнім, вперше притягується до кримінальної відповідальності, позитивно характеризується та на момент ухвалення вироку не потребував застосування покарання. 17.04.2015 Ухвалою Апеляційного суду Львівської області вирок Сихівського районного суду скасовано та клієнта адвокати Семко звільнено від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Кримінальне провадження у ЄРДР за №12014140070003119.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Миколаївській області

Скасування вироку суду 1-ої інстанції; закриття кримінального провадження

Адвокат **Юрій Титаренко** за дорученням від 01.08.2014 № 014-0001631 у справі № 487/11797/14-к захищав раніше клієнта, який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 296 (хуліганство) КК України, санкція якої передбачає покарання у вигляді штрафу від 500 до 1000 неоподаткованих мінімумів доходів громадян або арештом на строк до 6 місяців, або обмеження волі на строк до 5 років.

15.01.2015 року вироком Заводського районного суду м. Миколаєва клієнта визнано винуватим у вчиненні вказаного злочину та призначено покарання у виді обмеження волі на строк 1 рік. На підставі ст. 75 КК України судом клієнта звільнено від відбування покарання із встановленням іспитового строку в 1 рік. Згідно з зазначеним вироком суду, клієнт 05.07.2014 року прийшов до відділення № 8 АТ «Банк «Фінанси та кредит», розташованого по проспекту Леніна, 23/6 в місті Миколаєві. Підійшовши до касира надав йому картку банку з метою зняття залишку коштів. Отримавши відмову у проведенні операції по зняттю готівки, клієнт, демонструючи зневагу до оточуючих та існуючих правил і норм поведінки у суспільстві,

усвідомлюючи характер та значення своїх дій, умисно почав ображати касира та погрожував звільнити її з роботи. Після чого, не реагуючи на неодноразові зауваження працівників банку та відвідувачів, клієнт з мотивів явної неповаги до суспільства продовжував вчиняти хуліганські дії, протиставляючи себе іншим громадянам, висловлюючись нецензурною лайкою та погрожуючи фізичною розправою працівникам відділення банку. Захисником подано апеляційну скаргу з проханням вирок суду скасувати та закрити кримінальне провадження за відсутністю в діянні клієнта складу кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 296 КК України. Обґрунтовуючи свою правову позицію, адвокат вказав, що характер дій клієнта в приміщенні банку, які викликані поведінкою працівників банку, з якими обвинувачений знаходиться в неприязних відносинах, не може свідчити про направленість умислу обвинуваченого на вчинення хуліганських дій. Заслухавши пояснення захисника Титаренка в підтримку доводів апеляції, 26.03.2015 року ухвалою апеляційного суду Миколаївської області вирок Заводського районного суду м. Миколаєва скасовано, а провадження закрито за відсутністю в діях клієнта складу кримінального правопорушення.

Адвокат **Євгеній Давиденко** за дорученням від 16.04.2015 № 014-0000728 у провадженні № 11-кп/784/163/15 захищав у апеляційному суді Миколаївської області раніше судимого клієнта, якого 29.12.2014 року вироком Миколаївського районного суду Миколаївської області засуджено за вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 15, ч. 2 ст. 185 (крадіжка), ч. 2 ст. 186 (грабіж) КК України, до 4 років позбавлення волі. Адвокатом подано апеляційну скаргу на вирок суду I-ої інстанції, яким встановлено, що 13 жовтня 2012 року клієнт, реалізуючи свій злочинний умисел, у присутності потерпілої відкрито заволодів мобільним телефоном «Самсунг 930» вартістю 500 грн., в якому знаходилася сім-картка оператора «МТС» вартістю 10 грн., а також карта пам'яті вартістю 40 грн., що належать потерпілій. Після цього клієнт з телефоном вибіг з будинку за місцем проживання свідка на вулицю, не звертаючи уваги на прохання потерпілої повернути телефон. Своїми злочинними діями заподіяв потерпілій майнову шкоду на загальну суму 550 грн. У суді апеляційної інстанції під час повторного дослідження обставин, встановлених під час кримінального провадження, за результатами допиту свідків обвинувачення, а також допиту потерпілої, адвокату вдалось спростувати наявність у підзахисного умислу на викрадення чужого майна, оскільки мобільний телефон був придбаний за гроші, які в борг взяв обвинувачений спільно з потерпілою, з якою він фактично перебував у шлюбних відносинах. 23.03.2015 року Апеляційним судом Миколаївської області вирок Миколаївського районного суду Миколаївської області від 29.12.2014 року у відношенні клієнта в частині засудження за ч. 2 ст. 186 КК України скасовано, та в цій частині закрито провадження по справі на підставі п. 2 ч. 1 ст. 284 КПК України у зв'язку з відсутністю в діях клієнта складу кримінального правопорушення. Відповідно до цієї ж ухвали колегією суддів вирішено вважати клієнта засудженим за ч. 2 ст. 15, ч. 2 ст. 185 КК України до 3 років обмеження волі.

Часткове
скасування
вироку суду
першої інстанції

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД в Одеській області

Адвокат **Ольга Тимощенко** за дорученням центру № 5087 та № 5088 від 12.10.2014) здійснювала захист двох клієнтів у кримінальному провадженні № 11-кп/785/613/15, які звинувачувалися у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 15 КК України, ч. 3 ст. 185 КК України (крадіжка; передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк від трьох до шести років) ч. 3 ст. 186 КК України (грабіж; передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк від чотирьох до восьми років), ч. 3 ст. 187 КК України (розбій; передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк від семи до дванадцяти років із конфіскацією майна). Київським районним судом м. Одеси клієнтам на підставі ст. 70 КК України призначено покарання у виді позбавлення волі строком на сім років з конфіскацією усього майна. Завдяки роботі адвокатки Тимощенко 28 квітня 2015 року апеляційний суд Одеської області змінив вирок та призначив покарання у виді позбавлення волі строком п'ять років з конфіскацією усього майна із застосуванням ст. 69 КК України.

Зміна вироку
суду 1-ої
інстанції;
пом'якшення
покарання

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Полтавській області

На підставі ст.70 КК України за сукупністю злочинів клієнту адвокатки **Анни Нестеренко** остаточно призначено покарання шляхом поглинання менш суворих покарань більш суворим у виді позбавлення волі на строк шість років з конфіскацією всього майна, яке є власністю засудженого. Відповідно до ст. 71 КК України за сукупністю вироків до покарання за новим вироком частково приєднати невідбуту частину покарання за попереднім вироком Глобинського районного суду Полтавської області від 29 серпня 2012 року і остаточно вважати клієнта засудженим до покарання у виді позбавлення волі на строк шість років шість місяців з

Часткове
скасування
вироку суду
першої інстанції

конфіскацією всього майна, яке належить йому на праві власності. Не погодившись із даним вироком адвокат Нестеренко в інтересах обвинуваченого подала апеляційну скаргу, яка була задоволена. Так, Апеляційний суд Полтавської області 21 травня 2015р. ухвалив: вирок Кременчуцького районного суду Полтавської області від 1 грудня 2014 року стосовно клієнта адвокати Нестеренко в частині засудження його за ч.2 ст.185 КК України скасувати за відсутністю складу злочину, провадження у цій частині закрити відповідно до ст.284 КПК України за відсутністю доказів для доведення його винуватості.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області

Зміна ухвали
суду першої
інстанції

Згідно доручення від №017-0000616 від 06.11.2014 адвокат **Олександр Невідомський** здійснював захист інтересів неповнолітнього (учня 8-го класу) у кримінальному провадженні №12014180050000934, до якого ухвалою Володимирецького районного суду від 09.12.2014 застосовано примусовий захід виховного характеру у виді направлення до спеціальної навчально-виховної установи для дітей і підлітків строком на два роки. Неповнолітній визнаний винним у вчиненні суспільно-небезпечного діяння, яке підпадає під ознаки кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.185 КК України – крадіжці (санкція статті передбачає максимальне покарання у вигляді позбавлення волі до 3 років). В апеляційній скарзі захисник, не оспорюючи кваліфікації дій та фактичних обставин справи, вказував, що суд першої інстанції ухваливши рішення про застосування до неповнолітнього примусового заходу виховного характеру у виді направлення до спеціальної навчально-виховної установи для дітей і підлітків погіршив становище неповнолітнього, оскільки вийшов за межі клопотання слідчого, погодженого із прокурором і безпідставно не застосував до неповнолітнього більш м'який примусовий захід виховного характеру у виді передачі під нагляд батьків. З огляду на наведені обставини, колегія суддів судової палати з розгляду кримінальних справ апеляційного суду Рівненської області ухвалою від 23.02.2015 року апеляційної скарги захисника задовольнила, змінила ухвалу місцевого суду та застосувала до неповнолітнього примусові заходи виховного характеру у виді обмеження дозвілля і передачі під нагляд матері. В обґрунтування свого рішення, колегія суддів послалася на вимоги ст.337 КПК про те, що судовий розгляд проводиться лише в межах висунутого обвинувачення відповідно до обвинувального акту, а оскільки норми КПК не містять конкретизації щодо визначення меж судового розгляду категорії справ стосовно неповнолітніх та застосування примусових заходів виховного характеру, то місцевий суд, вийшовши за межі клопотання слідчого, погіршив становище неповнолітнього.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Сумській області

Скасування
вироку суду
першої інстанції

Під час судового розгляду у Роменському міськрайонному суді кримінального провадження від 04.06.2014 року №12014200070001272 відносно обвинуваченого клієнта адвоката **Віталія Глуценка** (доручення центру №18-0000673 від 30.07.2014) за ч. 2 ст. 289 КК України за узгодженою позицією з клієнтом адвокатом Глуценко була заявлена низка клопотань щодо допиту свідків зі сторони захисту, витребування інформації, які могли б слугувати доказом невинуватості Особи. Суд критично віднісся до даних клопотань та відмовив у їх задоволенні. Вироком Роменського міськрайонного суду Сумської області від 13 березня 2015 року підзахисного адвоката Глуценка було визнано винною і засуджено до реального строку відбуття покарання. У зв'язку з винесенням незаконного та необґрунтованого вироку, захисником Глуценко було подано апеляційну скаргу до Апеляційного суду Сумської області з обґрунтуванням порушень процесуального законодавства. Під час розгляду апеляційної скарги суд взяв до уваги доводи захисника, та керуючись ч.2 ст. 376 КПК України виніс ухвалу щодо скасування вироку Роменського міськрайонного суду Сумської області (звільнення з під варті з залу суду та призначення нового розгляду у суді першої інстанції в іншому складі суду зі стадії підготовчого засідання). Ухвала Апеляційного суду Сумської області від 04.06.2015 № 11-кп-788-272-15.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Херсонській області

Скасування
вироку суду
першої інстанції

Неповнолітній обвинувачувався у тому, що влітку 2013 року обірвав кущ коноплі та переніс його верхівки за місцем свого проживання, таким чином придбав та виготовив особливо небезпечний наркотичний засіб канабіс висушеною масою 10,205 грам, який зберігав для власного вжитку без мети збуту до моменту, коли співробітники міліції виявили та вилучили в ході проведення огляду території його домоволодіння вищевказаний наркотичний засіб. Захист інтересів неповнолітнього здійснювала адвокат Б., яка згодом повідомила суд про відмову захищати інтереси обвинуваченого. 01.07.2014 Генічеський суд Херсонської області виніс у справі 653/1206/14-к ухвалу про залучення адвоката-захисника для здійснення захисту за призначенням обвинуваченого. 08.07.2014 Херсонським обласним центром з надання

БВПД на підставі ухвали суду призначений адвокат **Володимир Бондар**, про що видане доручення № 021-0001110. Після отримання доручення адвокат Бондар поспілкувався із обвинуваченим, дослідив матеріали справи та виробив спільну лінію захисту. На підтвердження вини клієнта стороною обвинувачення були надані суду в якості доказів - протокол огляду місця події, яким зафіксовано місце виявлення канабісу, та висновки експертів, які встановлюють, що виявлена у ході огляду речовина є наркотичним засобом. Проте, на думку адвоката Бондара, вказані докази є недопустимими, оскільки огляд був проведений незаконно, а експерти досліджували речовину, вилучену у ході слідчої дії, проведеної із суттєвими порушеннями. Про недопустимість доказів захисник заявив клопотання про визнання недопустимими вказаних доказів, проте доводи сторони захисту суд не взяв до уваги. 27.01.2015 Генічеський районний суд Херсонської області визнав обвинуваченого винним у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 309 КК України, та засудив до покарання у виді одного року позбавлення волі. Адвокат Бондар звернувся із скаргою на вирок до Апеляційного суду Херсонської області. В апеляційній скарзі захисник посилався на незаконність вироку у зв'язку з невідповідністю висновків суду фактичним обставинам кримінального провадження. Так, суд показанням обвинуваченого, який частково визнав свою вину, не дав оцінки, а поклав в основу суперечливі покази свідків та послався на недопустимі докази, якими є протокол огляду місця події, оскільки огляд проведений без рішення слідчого судді, та висновки експертів речовини, отриманих внаслідок незаконної процесуальної дії. Крім того, сторона захисту стверджувала, що понятим при огляді місця події не міг бути працівник служби у справах неповнолітніх дітей, який брав участь у розгляді справи і був зацікавленою особою. Колегія суддів встановила, що огляд місця події був проведений із порушенням процедури, оскільки наявність згоди на проникнення до житла особи, яка володіє цим житлом, згідно ст. 233 КПК України, не звільняє від обов'язку прокурора, слідчого звернутися з клопотанням про проведення обшуку чи огляду житла до слідчого судді. Суд визнав протокол огляду огляд місця події недопустимим доказом, оскільки останній отриманий в порушення вимог КПК України та істотно порушив права та свободи людини. Крім того, не визнані допустимими доказами висновки експерта, оскільки на дослідження експерта направлена речовина рослинного походження, вилучена у ході проведеної із порушенням слідчої дії. До того ж, суд визнав показання свідків неналежними та недостатніми для доведення вини клієнта адвоката Бондара. 02.04.2015 Апеляційний суд Херсонської області виніс ухвалу, якою скасував вирок Генічеського районного суду Херсонської області щодо обвинуваченого, та закрити провадження.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернігівській області

У рамках кримінального провадження № 12014270070000247 адвокату **Володимиру Кухті** було видано доручення для здійснення захисту за призначенням від 29.05.2014 № 520/14. Адвокат був залучений для здійснення захисту неповнолітнього клієнта, який обвинувачувався у вчиненні кримінальних правопорушень, передбаченого ч. 1 ст. 307 та ч. 2 ст. 307 КК України. Відповідно до вироку Бахмацького районного суду Чернігівської області від 02 лютого 2015 року клієнта адвоката було визнано винним у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 307 та ч. 2 ст. 307 КК України та за сукупністю злочинів призначено покарання у вигляді 6 років позбавлення волі. Не погоджуючись з вироком суду першої інстанції адвокатом в інтересах підзахисного було подано апеляційну скаргу. Не оспорюючи правильність кваліфікації дій підзахисного, адвокат, акцентуючи увагу колегії суддів на обставинах, що пом'якшують покарання, наполягав на призначенні покарання підзахисному з урахуванням положень ст. 69 КК України та звільненні клієнта від відбування покарання зі встановленим іспитового строку. Із врахуванням двох обставин, які пом'якшують покарання, позитивної характеристики обвинувачуваного, а також з врахування факту вчинення ним злочинів вперше і у неповнолітньому віці, колегія суддів апеляційного суду дійшла висновку про необхідність за ст. 307 ч. 2 КК України призначення обвинувачуваному покарання із застосуванням ст. 69 КК України у вигляді 5 років. Крім того, колегія суддів вважала за необхідним на підставі ст., ст. 75, 76, 104 КК України звільнити обвинувачуваного від відбування покарання з випробуванням, встановивши передбачені законом обов'язки. Відповідно до ухвали апеляційного суду Чернігівської області від 12.05.2015 року підзахисному адвоката за сукупністю злочинів призначено покарання із застосуванням ст. 69 КК України у вигляді 5 років позбавлення волі. На підставі ст.ст. 75, 104 КК України обвинуваченого звільнено від відбування покарання з випробуванням зі встановленням іспитового строку 2 роки.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням судом апеляційної інстанції

[] Позитивна практика у галузі застосування заходів забезпечення кримінального провадження

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Херсонській області

09.04.2015 на адресу Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Херсонській області надійшла ухвала судді Суворовського районного суду м. Херсона про призначення захисника обвинуваченому, оскільки останній звернувся із клопотанням до суду про бажання мати захисника, але коштів на оплату його праці не має.

У день надходження ухвали Регіональний центр призначив у кримінальному провадженні №12015230280000028 (справа № 668/2684/15-к) захисника для – адвокатку **Олену Твердохлеб**, про що видав доручення 021-0000616. Клієнт обвинувачувався у тому, що у 08.02.2015, перебуваючи на залізничному вокзалі м. Херсона, вчинив замах на грабіж, при цьому К. вихопив із рук жінки сумку і намагався втекти, але був затриманий на пероні цивільною особою. Дії його кваліфікувалися слідством за ч. 2 ст. 15, ч. 2 ст. 186 Кримінального кодексу України (замах на грабіж, вчинений повторно). Йому був обраний запобіжний захід у вигляді тримання під вартою 10.02.2015. До цього моменту він фактично утримувався працівниками міліції безпідставно. Розглядаючи справу, суд в сукупності визнав докази сторони обвинувачення достатніми для доведення винності обвинуваченого у скоєнні злочині, проте суд звернув увагу на доводи сторони захисту. Адвокат Твердохлеб заявила у суді про суттєві порушення процедури проведення слідчих дій, внаслідок чого мало місце істотне порушення прав і свобод людини. Так, крім показань свідків, вина обвинуваченого доказувалася протоколом огляду місця події, який нібито був складений на пероні вокзалу на місці затримання обвинуваченого. Об'єктом огляду була сумка потерпілої, вилучена у обвинуваченого після затримання. Один із свідків пояснив, що протокол огляду склався у приміщенні відділення міліції. У судовому засіданні встановлено, що 08.02.2015 обвинувачений був фактично затриманий, оскільки йому було заборонено залишати визначене слідчим місце, на руки були надіті заручники, при цьому слідчий мав би повідомити затриманому підстави затримання, злочин, у скоєнні якого він підозрюється, право мати захисника, повідомити інших осіб про його затримання та скласти протокол затримання, в якому, крім іншого, зазначити про результати особистого обшуку. Натомість, під час проведення розслідування протокол затримання клієнта адвокатки Твердохлеб не складався, він утримувався працівниками міліції насильно до 10.02.2015 до моменту обрання запобіжного заходу судом. Суд дійшов висновку, що таке затримання фактично відбулося, але оформлено належним чином не було, а під виглядом огляду місця події проведено іншу слідчу дію, яка, крім іншого, проведена не за місцем, зазначеним у самому протоколі. Виходячи із наведених обставин, суд в порядку ст. 87 Кримінального процесуального кодексу України визнав досліджений доказ – протокол огляду місця події недопустимим, оскільки його отримано внаслідок істотного порушення прав та свобод людини. 07.07.2015 вироком Суворовського районного суду м. Херсона обвинуваченого було засуджено до 4-х років позбавлення волі, а у відношенні працівників міліції, які безпідставно утримували клієнта адвокатки Твердохлеб до моменту обрання запобіжного заходу, триває досудове розслідування.

При обранні, застосуванні заходу кримінально-процесуального забезпечення

[] Звільнення від покарання/відбування покарання/кримінальної відповідальності

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Волинській області

За ч. 2 ст. 162 КК України із застосуванням заходів примусового характеру замість ув'язнення

24.04.2014 року адвокату **Миколі Прадищуку** було видано доручення за № 201 для здійснення захисту за призначенням у кримінальному провадженні, внесеному до ЄРДР за № 12015030200000013 щодо клієнта, обвинуваченого за ч. 2 ст. 162 КК України. Злочин скоєний разом зі співучасниками. Максимальна міра покарання, згідно норм КК України - 5 років позбавлення волі. Ухвалою Турійського районного суду Волинської області до Клієнта застосовано примусові заходи виховного характеру у виді передачі його під нагляд матері на строк 1 (один) рік. Турійським районним судом Волинської області за участю адвоката Прадищука у відкритому судовому засіданні було розглянуто клопотання про застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітнього клієнта. Органом досудового

розслідування було встановлено, що у жовтні 2014 року Клієнт за попередньою змовою групою осіб, шляхом пошкодження шибки вхідних дверей, проник у житло, що знаходиться у Турійському районі Волинської області, та застосував насильство, нанісши потерпілим тілесні ушкодження, які згідно висновку експерта, відносяться до легких тілесних ушкоджень, що спричинили короточасний розлад здоров'я потерпілих. Оскільки доводи адвоката Миколи Прадищука, які ґрунтувались на матеріалах справи, переконали суд, що саме матір здатна забезпечити позитивний виховний вплив на Клієнта та здійснювати постійний контроль за його поведінкою, суд дійшов висновку, що до Клієнта слід застосувати примусові заходи виховного характеру та передати його під нагляд батьків, а саме матері.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області

Підзахисний адвоката **Едуарда Лемака** (доручення центру 24.12.2014 р. № 184) обвинувачувався згідно обвинувального акту у вчиненні кримінальних правопорушень за ч. 2 ст. 289 КК України (стаття 289. Незаконне заволодіння транспортним засобом вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або поєднані з насильством, що не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства, або вчинені з проникненням у приміщення чи інше сховище, або якщо вони завдали значної матеріальної шкоди, - караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років). У ході розгляду справи у суді, за безпосередньої участі захисту, прокурором було змінено обвинувачення і сформульоване нове у вигляді зміненого обвинувального акту від 15.04.2015 р. у кримінальному провадженні про кримінальне правопорушення, передбачене ч. 2 ст. 289 КК України, внесеному в ЄРДР за № 12014070060001073 від 21.12.2014 р., згідно якого було змінено обвинувачення на ч. 1 ст. 289 КК України (Незаконне заволодіння транспортним засобом - карається позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років). Вироком Березівського районного суду Закарпатської області від 27 квітня 2015 р. в справі № 297/430/15-к підзахисного визнано винним в скоєнні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 289 КК України та призначено покарання у вигляді 3 років позбавлення волі. На підставі ч. 1 ст. 105 КК України звільнено підзахисного від призначеного покарання і застосовано до нього примусові заходи виховного характеру вилі передачі його під нагляд батька до досягнення ним повноліття. Вирок набув законної сили.

За ч. 2 ст. 289 КК України, із застосуванням заходів примусового характеру

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Кіровоградській області

26.05.2015 Новоукраїнський районний суд Кіровоградської області розглянув у закритому судовому засіданні обвинувальний акт відносно клієнта адвоката **Володимира Кравченка** (доручення центру № 768 від 28.04.2015 року), 1999 року народження, обвинуваченого у скоєнні кримінального правопорушення передбаченого ч.2 ст. 289 КК України (незаконне заволодіння транспортним засобом). Обвинувачений вину визнав та завдяки професійним діям адвоката Кравченка, який наголосив на пом'якшуючих обставинах, особі обвинуваченого, незважаючи на тяжкість злочину 26.05.2015 Новоукраїнський районний суд Кіровоградської області ухвалив: визнати його винуватим та призначити покарання із застосуванням ст. 69 КК України у вигляді позбавлення волі строком на 3 роки без конфіскації майна. На підставі ст. ст. 104, 75 КК України звільнити його від відбування покарання з іспитивним строком 2 роки.

Призначення покарання нижче нижчої межі за ч.2 ст. 289 КК України, звільнення від відбування покарання за ст. 75 КК України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Луганській області

На стадії досудового розслідування Луганським обласним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги було видане адвокатці **Анастасії Александровій** видано доручення № 012-0002551 для здійснення захисту за призначенням особи, підозрюваної у вчиненні злочину, передбаченого ч.2 ст.260 КК України (створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань). Особа утримувалась у СІЗО м. Старобільська Луганської області, кримінальна справа знаходилась у провадженні Северодонецького міського суду Луганської області. Обвинуваченим було складено в присутності адвоката заяву про відмову від захисника Александрової та направлено до Северодонецького міського суду з проханням залучити нового адвоката. З метою дотримання вимог Кримінального процесуального кодексу України та інших нормативно-правових актів, адвокат Александрова 28.04.2015 прибула в судове засідання для процесуального підтвердження раніше надісланої від неї відмови та посприяти подальшому захисту обвинуваченого. У подальшому, під час розгляду кримінальної справи обвинувачений заявив клопотання про залишення без розгляду раніше надісланих заяв. Цим судовим засіданням кримінальне провадження було завершено – Северодонецьким міським судом Луганської області ухвалено вирок, яким обвинуваченого було визнано винним у вчиненні злочину, та призначено покарання у вигляді 5 років позбавлення волі. Але, завдяки зусиллям адвокатки Александрової, котра змогла довести в суді обґрунтованість звільнення особи від відбування призначеного покарання з випробуванням. Засуджену було звільнено від

звільнення від відбування покарання за ч.2 ст.260 КК України з іспитивним строком

відбування покарання з іспитовим строком на 3 роки, в порядку ст. 75 КК України.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Миколаївській області

Звільнення від відбування покарання за ч. 2 ст. 186 та ч. 1 ст. 289 КК України

Адвокат **Володимир Руденко** за дорученням від 15.01.2015 № 014-0000093 у справі № 1-кп/489/240/15 11-кп/784/163/15 захищав неповнолітнього клієнта, який обвинувачувався у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 186 (грабіж) та ч. 1 ст. 289 (незаконне заволодіння транспортним засобом) КК України. Санкція найбільш тяжкого злочину, а саме грабежу, передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк від чотирьох до шести років. Клієнт обвинувачувався у незаконному заволодінні транспортним засобом – мопедом «Сузукі Летс 2», а також у тому, що діючи за попередньою змовою з іншими співучасниками, тричі відкрито заволодівав жіночими сумками шляхом ривків. У зв'язку з тим, що адвокатом було правильно обрано позицію захисту, надано докази, які позитивно характеризують обвинуваченого, за результатами промови адвоката на судових дебатах 17.04.2015 року вироком Ленінського районного суду м. Миколаєва підзахисного було визнано винним у скоєнні кримінальних правопорушень, призначено покарання у виді 5 років позбавлення волі та звільнено від відбування покарання на підставі ст.ст. 75, 104 КК України з призначенням покарання з випробувальним строком на 2 роки.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД в Одеській області

Звільнення від відбування покарання ч. 2 ст. 156 та ч. 1 ст. 263 КК України з іспитовим строком

Адвокат **Галина Гержова** на підставі доручення центру № 328 від 27.01.2015 здійснювала правовий захист клієнта у кримінальному провадженні № 1201416000000491 (ЄРДР), який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 156 КК України (розбещення неповнолітніх; передбачено покарання у вигляді позбавлення волі від п'яти до восьми років), ч. 1 ст. 263 КК України (незаконне поведіння зі зброєю; передбачено покарання у вигляді позбавлення волі від трьох до семи років). 10 квітня 2015 року Приморським районним судом м. Одеси призначено покарання у вигляді п'яти років позбавлення волі, без позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю. Завдяки роботі адвоката Гержової на підставі ст. 75 КК України її клієнта звільнено від відбування покарання з випробуванням строком на три роки.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Черкаській області

Звільнення від відбування покарання за ч. 2 ст. 307 КК України з іспитовим строком

Клієнт адвоката **Сергія Бруса**, перебуваючи на одній із вулиць у м. Золотоноша, незаконно збув іншій особі І.В.І. шприц з рідиною коричневого кольору, яка відповідно до висновку судово-хімічної експертизи є особливо-небезпечним наркотичним засобом, обіг якого заборонений. Він же, через декілька днів, повторно збув І.В.І. шприц з рідиною коричневого кольору, яка відповідно до висновку судово-хімічної експертизи є особливо-небезпечним наркотичним засобом, обіг якого заборонений. Таким чином, суд кваліфікував дії обвинуваченого за ч. 2 ст. 307 КК України (незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів). Санкція статті передбачає строк покарання у вигляді позбавлення волі від 6 до 10 років. Судовий розгляд справи здійснювався 04.06.2015 року Золотоніським міськрайонним судом Черкаської області. Захисник Брус, який діяв за дорученням центру № 023-0000455 від 28.03.2015, завдяки своєму професійному досвіду, зумів переконати суд суворо не карати підзахисного, пояснивши, що він має на утриманні малолітню дитину, щиро кається, активно сприяв розкриттю злочину, вини визнає. Суд всебічно дослідивши матеріали справи, взявши до уваги доводи адвоката та враховуючи вищезазначені пом'якшуючі обставини, із застосування ст. 69 КК України, що передбачає призначення покарання нижче від нижчої межі, встановленої санкцією ч. 2 ст. 307 КК України, призначив його клієнту покарання - 5 років позбавлення волі з конфіскацією майна. На підставі ст. 75 КК України звільнив клієнта адвоката Бруса від відбування покарання з випробуванням, встановивши йому іспитовий строк, терміном 2 роки. Кримінальне провадження у ЄРДР за № 12015250150000312.Зазначений вирок в апеляційному порядку не оскаржувався.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернівецькій області

Звільнення від відбування покарання за ч. 2 ст. 185 КК України з випробувальним строком

Підзахисний адвоката **Анатолія Тимофті** (доручення центру доручення № 201 від 23.04.2015) обвинувачувався у скоєнні кримінального правопорушення передбаченого ч. 2 ст. 185 КК України (крадіжка; санкція ч. 2 статті передбачає максимальну санкцію покарання у вигляді позбавлення волі строком до 5 років). 12 червня 2015 року Глибоцький районний суд у Чернівецькій області засудив підзахисного до 1 року обмеження волі, а на підставі ст. 75 обвинуваченого було звільнено від відбування покарання з випробувальним строком. Кримінальне провадження у ЄРДР № 12015260080000145 від 21.03.2015 року.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернігівській області

Звільнення від відбування покарання за ч.2 ст. 187 КК України із встановленням іспитового строку

У рамках кримінального провадження № 12014100150000145 (ЄРДР) адвокату **Миколі Самойленку** було видано доручення для здійснення захисту за призначенням від 28.04.2015 № 535/15. Адвокат був залучений для здійснення захисту неповнолітнього клієнта, який обвинувачувався у вчиненні тяжкого кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст. 187 КК України, а саме вчинення розбою за попередньою змовою групою осіб. За вчинення даного кримінального правопорушення Кримінальним кодексом України передбачена відповідальність у виді позбавлення волі на строк від 7 до 10 років із конфіскацією майна. У судовому засіданні з розгляду матеріалів кримінального провадження адвокат вказав на ряд пом'якшуючих вину його клієнта обставин, зокрема, на його молодий вік, позитивні характеристики з місця проживання та навчання, щире каяття, добровільність відшкодування завданого збитку та відсутність по справі тяжких наслідків. З огляду на дані обставини, адвокат вважав, що його клієнту можливо призначити покарання із застосуванням ч. 1 ст. 69 КК України нижче від найнижчої межі та на підставі ст. 75 КК України звільнити його від відбування покарання з випробуванням. Завдяки професійній роботі захисника відповідно до вироку Ніжинського міськрайонного суду Чернігівської області від 05.06.2015 року підзахисного адвоката визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст. 187 КК України, та призначено покарання, із застосуванням ч. 1 ст. 69 КК України, у виді 4 років позбавлення волі. На підставі ст. 75, 104 КК України обвинуваченого звільнено від відбування покарання зі встановленням іспитового строку терміном один рік шість місяців.

[] Закриття кримінального провадження

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області

За ч. 2 ст. 390 КК України

На виконання доручення Регіонального центру з надання безоплатної вторинної допомоги у Дніпропетровській області від 10.01.2015 року № 004-0015341 адвокат **Сергій Горovenko** здійснював захист клієнта, який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 390 КК України, кримінальне провадження за ЄРДР № 12015040610000007. У ході досудового розслідування встановлено, що клієнт, раніше судимий за ч.3 ст. 185 КК України, на підставі ухвали Ленінського районного суду м. Дніпропетровська відбував покарання у вигляді обмеження волі. у грудні 2014 року гр. І було надано дозвіл на виїзд до близьких родичів за межі виправного центру на вихідні та святкові дні. Після закінчення строку виїзду він до виправного центру у зазначений термін не повернувся. Завдяки активній правовій позиції адвоката було доведено, що його клієнт не є суб'єктом злочину передбаченого ч. 2 ст. 390 КК України, тобто неповернення до місця відбування покарання особи, засудженої до обмеження волі. Постановою старшого слідчого СВ Широківського РВ ГУМВС України у Дніпропетровській області кримінальне провадження за фактом неповернення до місця відбування покарання особи закрито у зв'язку з відсутністю в його діянні складу кримінального правопорушення.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Київській області

За ч.1 ст.309 КК України

Адвокат **Людмила Семида** за дорученням центру №191 від 04.02.2015 року здійснювала правовий захист особи в кримінальному провадженні № 12015110030000478 (ЄРДР). Підзахисна особа, обвинувачена у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 309 КК України (Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту) - злочин середньої тяжкості, карається штрафом від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк. Так, працівниками міліції була зупинена неповнолітня особа, в сумці якої виявився згорток із наркотичною речовиною - канабісом. Дії неповнолітньої особи працівниками міліції були кваліфіковані як кримінальне правопорушення, що передбачене ч.1 ст.309, а саме: незаконне придбання, зберігання наркотичного засобу. Розглянувши матеріали справи, слідчий встановив, що обвинувачений знайшов згорток на вулиці і підібрав його, не знаючи достеменно, що знаходиться в середині. Ця обставина була підтверджена численними свідками. Беручи до уваги, що в діях неповнолітнього був відсутній умисел на придбання та зберігання наркотичного засобу, а значить відсутній склад злочину, передбаченого ч.1 ст.309 слідчий виніс постанову про закриття кримінального провадження. Постанова про закриття кримінального провадження від 07.05.2015 Білоцерківського МВ ГУ МВС України.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Кіровоградській області

Закриття провадження за ч.1 ст.263 КК України за реабілітуючих підстав

26 грудня 2014 року дорученням центру № 2076 було призначено адвокатку **Олександру Любович** для захисту за призначенням клієнта, обвинуваченого за ч.1 ст.263 КК України (Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами; передбачає покарання у вигляді позбавлення волі строком волі на строк від двох до п'яти років). У ході досудового розслідування захисниця довела, що в діях її підзахисного відсутній склад кримінального правопорушення. В наслідок чого, слідчий 18.03.2015 виніс ухвалу про закриття кримінального правопорушення відносно її клієнта. Постанова УМВС України в Кіровоградській області про закриття кримінального провадження від 18.03.2015 у провадженні № 1201412000000263 (ЄДР).

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Полтавській області

За ст.185 ч.3, ст.185 ч.2, ст.15, ч.3 ст.185 КК України

Неповнолітній підзахисний адвокати **Анастасії Кириченко** 07.01.2015 року в денний час з метою викрадення чужого майна, а саме грошей, прийшов до житлового будинку свого діда гр.В, де скориставшись відсутністю власника та сторонніх осіб, діючи таємно, з корисливих мотивів та з прямим умислом, тобто усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх діянь, і бажаючи їх настання, шляхом демонтажу шибки у вікні, проник в середину будинку і в одній із кімнат викрав гроші, які належали гр. В і знаходилися у сумці в сумі 1200 грн. З викраденими коштами неповнолітній залишив місце вчинення злочину, приховавши сліди свого проникнення в будинок. Повторно 19 січня 2015 року, близько 14-ї години він прийшов до житлового будинку свого діда, де скориставшись відсутністю власника та сторонніх осіб, діючи таємно, з корисливих мотивів та з прямим умислом, тобто усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх діянь і бажаючи їх настання, шляхом демонтажу шибки у вікні, проник в середину будинку, в одній із кімнат викрав гроші в сумі 550 грн, що належали громадянину В. Повторно 1 лютого 2015 року близько 11 години неповнолітній з метою викрадення чужого майна, а саме грошей, прийшов до житлового будинку свого діда де скориставшись відсутністю власника та сторонніх громадян, діючи таємно, з корисливих мотивів та бажаючи їх настання, шляхом демонтажу шибки у вікні, проник у середину будинку, а не довів свій умисел по викраденню грошей до кінця, з причин, що не належали від його волі, а саме неповнолітній побачив, що до будинку зайшов потерпілий. Злякавшись неповнолітній перебіг на горище, де розбивши скляну шибку, виліз із будинку та втік. Дорученням центру №016-0000321 від 10.02.2015 у цій справі (кримінальне провадження №12015170260000111 від 03.02.2015 року у ЄДР) призначено адвокатку Кириченко. Ухвалою Миргородського міськрайонного суду Полтавської області від 23 березня 2015 року задоволено клопотання адвоката про закриття кримінального провадження у зв'язку з відмовою потерпілого від обвинувачення у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернігівській області

Закриття кримінального провадження за ч. 3 ст. 152, ч. 2 ст. 153 КК України судом першої інстанції у зв'язку з недоведеністю участі у суспільно-небезпечному діянні

У рамках кримінального провадження № 12014270160000006 (ЄДР) адвокату **Андрію Котенку** було видано доручення для здійснення захисту за призначенням від 04.08.2014 року № 772/14. Адвокат був залучений для здійснення захисту малолітнього клієнта, якому інкримінувалося вчинення суспільно-небезпечних діянь, передбачених ч. 3 ст. 152 (карається позбавленням волі на строк від 7 до 12 років) та ч. 2 ст. 153 (карається позбавленням волі на строк від 3 до 7 років) КК України. Завдяки активній позиції захисника, який в ході судового розгляду кримінального провадження заявив ряд клопотань про допит свідків захисту, проведення повторних експертиз та дослідження доказів, в суді стороною обвинувачення не було доведено, що суспільно-небезпечне діяння дійсно мало місце і що це суспільно-небезпечне діяння вчинене малолітнім обвинуваченим. Тому, відповідно до ухвали Ніжинського міськрайонного суду Чернігівської області від 04.06.2015 року в задоволенні клопотання прокурора про застосування примусових заходів медичного характеру до малолітнього обвинуваченого відмовлено, а кримінальне провадження закрито.

[] Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом**Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Волинській області**

За ч. 3 ст. 185 КК України

21.03.2014 року адвокату **Оресту Урину** було видано доручення № 315 для надання безоплатної вторинної правової допомоги особі, яка відповідно до положень кримінального процесуального законодавства вважається затриманою та/або стосовно якої обрано

запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, в кримінальному провадженні, внесеному до ЄРДР за № 12015030180000070 за ч. 3 ст. 185 КК України. Максимальна міра покарання за скоєні діяння, згідно норм Кримінального кодексу України - позбавлення волі на строк шість років. Клієнт раніше судимий вироком Луцького міськрайонного суду Волинської області від 05.12.2014 року за ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 186 КК України до покарання у виді арешту строком на 2 місяці. Вироком Луцького міськрайонного суду Волинської області від 21.05.2015 року клієнта визнано винуватим у вчиненні злочину, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України, та призначено покарання на підставі ст. 69 КК України у виді арешту строком на п'ять місяців. 21.05.2015 року Луцьким міськрайонним судом Волинської області розглянуто у відкритому судовому засіданні кримінальне провадження про обвинувачення клієнта за ч.3 ст. 185 КК України, раніше судимого вироком Луцького міськрайонного суду Волинської області від 05.12.2014 року за ч.2 ст. 15, ч.1 ст. 186 КК України, до покарання у виді арешту строком на 2 місяці. Органом досудового розслідування встановлено, що в кінці січня 2015 року, близько 21.00 год., клієнт, керуючись метою таємного викрадення чужого майна, шляхом відкриття ключами дверей, проник у приміщення будинку та гаражного приміщення дачі, що знаходиться у Рожищенському районі Волинської області, звідки таємно викрав металобрухт та інші вироби з металу, чим завдав потерпілому майнової шкоди на певну суму. В ході судового розгляду кримінального провадження адвокат Урин подав до суду докази у справі та довів наявність обставин, що пом'якшують покарання обвинуваченого Клієнта, а саме те, що його підзахисний щиро розкався та активно сприяв розкриттю злочину, за місцем проживання характеризується задовільно, являється особою молодого віку, перебуває у громадянському шлюбі з дружиною, яка є вагітною. Врахувавши доводи адвоката Урина, суд призначив клієнту покарання із застосуванням ст. 69 КК України. Вироком Луцького міськрайонного суду Волинської області від 21.05.2015 року Клієнта визнано винуватим у вчиненні злочину, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України, та призначено покарання із застосуванням ст. 69 КК України, у виді арешту строком на п'ять місяців.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Київській області

Адвокат **Микола Вовчук** за дорученням центру №419 від 06.03.2015 року, видане для захисту особи в кримінальному провадженні №12015110140000253 (ЄРДР), здійснював правовий захист особи, обвинуваченої у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 289 КК (Незаконне заволодіння транспортним засобом, вчинене повторно у поєднанні з проникненням у приміщення) - тяжкий злочин, карається позбавленням волі на строк від 5 до 8 років з конфіскацією майна або без такої. На досудовому розслідуванні встановлено, що підзахисний перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, вчинив дії, що виразилися у незаконному заволодінні транспортним засобом, вчиненому повторно, з проникненням до приміщення. Суд визнав, що вина підзахисного доведена повністю. Обставинами, що пом'якшують покарання обвинуваченого є щире каяття, сприяння розкриттю злочину, відшкодування завданих збитків. Обставинами, що обтяжують покарання є рецидив злочинів та вчинення злочину у стані алкогольного сп'яніння. Суд врахував щире каяття обвинуваченого, сприяння його розкриттю злочину, відшкодування завданих збитків, відсутність до нього претензій з боку потерпілих, відсутність в нього власного житла та належних умов для проживання; також суд врахував те, що обвинувачений висловив намір стати на шлях виправлення. Суд визнав особу винною у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.2 ст. 289 КК України та із застосуванням ст. 69 КК призначив йому покарання нижче від найнижчої межі, встановленої в санкції ч.2 ст. 289 КК України у вигляді 4 (чотирьох) років позбавлення волі. Вирок Васильківського міськрайонного суду Київської області від 06.05.2015.

За ч.2 ст. 289
КК України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Миколаївській області

Адвокат **Лариса Завадська** за дорученням від 17.02.2015 № 014-0000386 у справі № 490/711/15 захищала клієнта, який обвинувачувався у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 187, ч. 2 ст. 187 (розбій), ч.2 ст. 263 (незаконне поведіння зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами) КК України. Санкція найбільш тяжкого злочину – розбою, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк від семи до десяти років із конфіскацією майна. У зв'язку з тим, що адвокатом було правильно обрано позицію захисту, надано докази, які позитивно характеризують обвинуваченого, за результатами промови адвоката на судових дебатах 01.04.2015 року вироком Центрального районного суду м. Миколаєва підзахисного було визнано винним у скоєнні кримінальних правопорушень та на підставі ст. 69 КК України призначено покарання у вигляді 3 років обмеження волі без конфіскації майна, що є нижчим від найнижчої межі

За ч.1 ст. 186 та
ч. 2 ст. 186 КК
України

покарань, встановлених в санкціях ч.1 ст. 186 та ч. 2 ст. 186 КК України.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області

За ч.2 ст.307 КК
України

Адвокат **Володимир Остапенко** за дорученням від 07.07.2014 №017-0000392 здійснював захист клієнта у кримінальному провадженні №555/492/14-к, який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.307 КК України (незаконному виготовленні, зберіганні, пересиланні з метою збуту, а також збуті особливо небезпечного наркотичного засобу), санкція якої передбачає покарання у вигляді позбавлення волі строком від 6 до 10 років. Завдяки правильній позиції адвоката та з огляду на наявність декількох обставин, які були визнані пом'якшувочими покарання (щирого каяття, сприяння у розкритті злочину, наявність на утриманні непрацездатного батька) – вироком Березнівського районного суду Рівненської області від 07.04.2015 року обвинуваченому призначено покарання із застосуванням ст.69 КК України, нижче від найнижчої межі у виді позбавлення волі строком на 4 роки та звільнено від відбування покарання з випробуванням з іспитовим строком 2 роки на підставі ст.75 КК України. В обґрунтування застосування вимог ст.69 КК України, окрім пом'якшувочих покарання обставин, судом було також враховано, про що наголошував захисник, що обвинувачений вчинив лише один епізод збуту – на прохання та для особистого вживання свідка, з яким обвинувачений був знайомий раніше, відсутність у обвинуваченого корисливого мотиву, оскільки збут мав місце безоплатно, а також й те, що тяжких наслідків не наступило, шкоди нікому не спричинено.

За ч.2, 3 ст.27,
ч.3 ст.28, ч.3
ст.307 КК
України

У кримінальному провадженні №1201418000000101 адвокати **Микола Ковальчук** (доручення від 14.01.2015 р. №017-0000010) та **Сергій Меркулов** (доручення від 14.01.2015 р. №017-0000009) здійснювали захист двох осіб, які обвинувачувалися у вчиненні особливо тяжкого кримінального правопорушення в складі організованої групи (всього 4 осіб), передбаченого ч.2, 3 ст.27, ч.3 ст.28, ч.3 ст.307 КК України (незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів) за 17-ма епізодами злочинної діяльності, за яке можливе покарання у вигляді позбавлення волі строком від 9 до 12 років з конфіскацією майна. Завдяки правильним та узгодженим позиціям адвокатів, Рівненський міський суд вироком від 30.04.2015 на підставі даних про особу та поряд з іншими пом'якшувочими обставинами, призначив всім обвинуваченим покарання згідно вимог статті 69 КК України - нижче від найнижчої межі, встановленої санкцією інкримінованої статті, а саме: підзахисна адвоката Ковальчука, яка вчинила злочин в період іспитового строку та згідно пред'явленого обвинувачення організувала та очолила стійке об'єднання, призначено основне покарання за сукупністю вироків у вигляді позбавлення волі на строк 5 років і 3 місяці; підзахисній адвоката Меркулова, яка також неодноразово судима і вчинила злочин в період іспитового строку – за сукупністю вироків 4 роки і 3 місяці позбавлення волі.

За ч.2 ст.121 КК
України

Адвокати **Тетяна Войтюк** за дорученням від 05.01.2015 р. №2 та **Микола Редзель** за дорученням від 19.02.2015 №017-0000123 у кримінальному провадженні №12014180130000914 здійснювали захист клієнтів, які обвинувачувалися у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.121 КК України – умисному нанесенні тяжких тілесних ушкоджень, вчиненому групою осіб (санкція статті передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк від 7 до 10 років). Завдяки правильним та узгодженим позиціям адвокатів, вироком Здолбунівського районного суду від 06.05.2015 обом обвинуваченим призначено покарання відповідно до положень ст. 69 КК України нижче від найнижчої межі, встановлених санкцією частин інкримінованих статей, а саме клієнту адвоката Редзеля у виді позбавлення волі на строк 3 роки, а клієнту адвокатки Войтюк - у виді позбавлення волі на строк 3 роки та на підставі ст. 75 КК звільнено від відбування покарання з випробувальним терміном.

НАШІ АДВОКАТИ

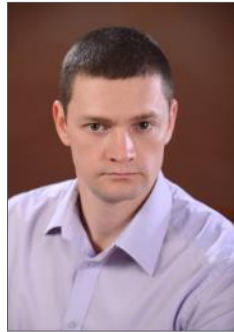
Адвокати системи безоплатної правової допомоги, чиї приклади успішного захисту наведено у даному випуску інформаційного дайджесту

Вінницька область

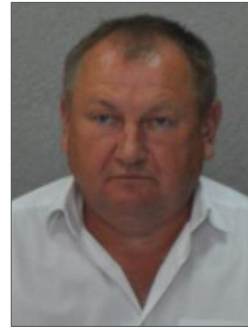
Котенко Данило
Володимирович

Тел.моб.: (067) 430 61 89

Таранов
Микола Миколайович

E-mail: advokat-tnn@mail.ru
Тел.моб.: (067) 791 74 16

Варчук Анатолій
Борисович

Тел.моб.: (067) 7836332

Нестерук
Микола Михайлович

E-mail: nesteruk_m_m@ukr.net
Тел.моб.: (050) 689 57 73

Волинська область

Єлов
Віталій Андрійович

E-mail: vitalina.lutsk@gmail.com
Тел.моб.: (050) 666 45 79

Кушнір
Наталія Леонідівна

E-mail: nataliya_kushnir@ukr.net
Тел.моб.: (050) 691 70 47

Прадищук
Микола Миколайович

E-mail: bagnuk1@i.ua
Тел.моб.: (095)334 66 79

Урин
Орест Ігоревич

E-mail: UrinOrest@mail.ru
Тел.моб.: (050) 721 83 99

Дніпропетровська область

Кудрін
Дмитро Анатолійович

E-mail: dk.advoc@mail.ru
Тел.моб.: (050) 680 36 58

Легенченко
Максим Олегович

Тел.моб.: (093) 758 3196

Матова
Тетяна Володимирівна

E-mail: matova_t@i.ua
Тел.моб.: (097) 050 96 98

Олея
Наталія Миколаївна

E-mail: Oleya1980@gmail.com
Тел.моб.: (096) 673 67 62

Житомирська область

Житомирська область

Горошко
Володимир Вікторович
E-mail:
vgoroshko@hotmail.com
Тел.моб.: (067) 424 50 74

Галагуз
Віталій Васильович
E-mail: vit_gal@ukr.net
Тел.моб.: (097) 985 58 48

Ціпле
Іван Юрійович
E-mail: larisa-marina@rambler.ru
Тел.моб.: (095) 693 95 53

Гаврилець
Тетяна Іванівна
E-mail:
tatianagavrylec@gmail.com
Тел.моб.: (050) 276 47 53

Закарпатська область

Ільницький
Сергій Михайлович
E-mail:
ilnitskiy.sm@gmail.com
Тел.моб.: (050) 916 39 59

Леньо
Ігор Олександрович
E-mail: ilenyo@ukr.net
Тел.моб.: (050) 523 25 84

Боровський
Інокентій Павлович
Тел.моб.: (096) 716 10 12

Савон
Віталій Володимирович
Тел.моб.: (097) 378 97 88

Запорізька область

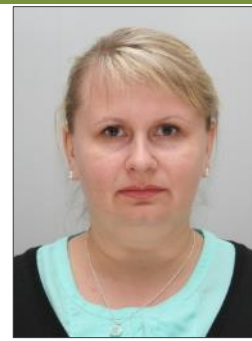
м. Київ

Цибенко
Олексій Володимирович
E-mail: 4322877@ukr.net
Тел.моб.: (097) 432 28 77

Волохович
Людмила Юріївна
E-mail:
volokhovych@yandex.ua
Тел.моб.: (098) 259 14 67

Юсупова Катерина
Олександрівна
E-mail:
yushupova_lawyer@ukr.net
Тел.моб.: (067) 586 07 10

Івано-Франківська область

Вань
Ірина Радиславівна
E-mail:
Raduslavivna@ukr.net
Тел.моб.: (098) 920 26 50

Кіровоградська область

Любович
Олександра Юріївна
E-mail: slonik1983@mail.ru
Тел.моб.: (067) 520 09 49

Багірян
Еміль Борікович
E-mail: centrprava@bigmir.net
Тел.моб.: (050) 579 94 05

Кравченко Володимир
Миколайович
E-mail: kv67@ukr.net
Тел.моб.: (050) 167 80 06

Різник
Ігор Анатолійович
E-mail: shpola2@gmail.ru
Тел.моб.: (050) 904 05 74

Кіровоградська область

Погрібний
Віктор Григорович
E-mail: pogribny@mail.ru
Тел.моб.: (067) 338 76 64

Львівська область

Кравчук
Зіновій Васильович
Тел.моб.: (096) 783 81 26

Семко
Вікторія Валеріївна
Тел.моб.: (097) 376 18 35

Одеська область

Гержова
Галина Григорівна
E-mail: galinagerjova@ukr.net
Тел.моб.: (066) 923 42 33

Миколаївська область

Коробкова
Олена Олександрівна
E-mail: lenkor1965@yandex.ua
Тел.моб.: (098) 541 86 22

Горбенко
Юрію Миколайович
Тел.моб.: (066) 728 65 32

Титаренко
Юрій Олександрович
E-mail: tyt@e-mail.ua
Тел.моб.: (093) 363 75 55

Завадська
Лариса Миколаївна
E-mail: Lzavadskaya@ukr.net
Тел.моб.: (067) 280 32 95

Миколаївська область

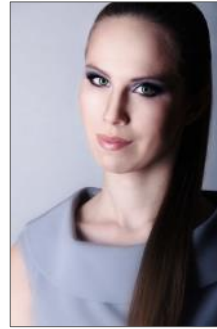

Давиденко
Євгеній Сергійович
E-mail:
evgendavidenko@meta.ua
Тел.моб.: (097) 929 09 02

Полтавська область

Кулик
Руслан Олександрович
E-mail: Ruskulick@ukr.net
Тел.моб.: (050) 677 50 19

Нестеренко
Анна Володимирівна
E-mail:
pravo_sudie@ukr.net
Тел.моб.: (096) 056 82 09

Кириченко
Анастасія Олександрівна
E-mail: Kir-a@mail.ru
Тел.моб.: (066) 609 10 10

Рівненська область

Ляшук
Юрій Леонідович
Моб.тел.: (099) 402 39 38

Меркулов
Сергій Анатолійович
E-mail: pravo_zt@bk.ru
тел.моб. (067) 497 78 23

Овдіюк
Дмитро Васильович
E-mail: ak_ovd@ukr.net
Тел.моб.: (068) 506 78 02

Ковальчук
Микола Олексійович
E-mail:
kovalchuk.mykola@rambler.ru
Тел.моб. (067) 727 79 20

Рівненська область

Войтюк
Тетяна Леонідівна
E-mail:
tatyanaruduk@rambler.ru
Тел.моб.: (097) 517 95 51

Остапенко
Володимир Сергійович
E-mail:
advokatostapenko@mail.ru
Тел.моб.: (050) 689 03 84

Тернопільська область

Беляєва
Олена Михайлівна
E-mail: bellena@ukr.net
Тел.моб.: (066) 257 63 22

Карпа
Марія Михайлівна
E-mail:
marjakarpa@rambler.ru
Тел.моб.: (050) 529 01 89

Сумська область

Супрун
Ігор Федорович

E-mail: advokat.suprun@mail.ru
Тел.моб.: (050) 104 99 77

Глущенко
Віталій Вікторович

Тел.моб.: (097) 902 52 47

Дехтярьов Олександр
Олексійович

Тел.моб.: (066) 571 90 05

Баляндр В'ячеслав
Андрійович

Тел.моб.: (097) 468 21 31

Херсонська область

Твердохлеб
Олена Валеріївна

E-mail: cherson@mail.ru
Тел.моб.: (050) 558 92 52

Бондар
Володимир Борисович

E-mail: Vladimir_bondar_1967@mail.ru
Тел.моб.: (050) 958 40 67

Кушнеренко Тамара
Валеріївна

E-mail: 11vhk@ukr.net
Тел.моб.: (066) 733 01 26

Шадрін
Олександр Сергійович

E-mail: shadrin_a_s@mail.ru
Тел.моб.: (067) 792 17 56

Харківська область

Гармаш
Олена Олексіївна

E-mail: advokatAlenagarmash@gmail.com
Тел.моб.: (050) 343 00 34

Дроздов
Владислав Іванович

E-mail: advokharkiv@gmail.ru
Тел.моб.: (050) 630 68 09

Гаврильченко
Валентин Михайлович

Тел.моб.: (067) 218 34 48

Геріх
Максим Анатолійович

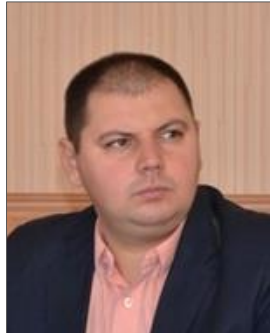
Тел.моб.: (063) 348 41 80

Черкаська область

Черкаська область

**Скиць Станіслав
Миколайович**
Тел.моб.: (067) 218 35 40

Брус Сергій Миколайович
Тел.моб.: (096) 432 77 91

**Венгринюк
Сергій Васильович**
E-mail:
sergi2222@yandex.ru
Тел.моб.: (099) 020 30 34

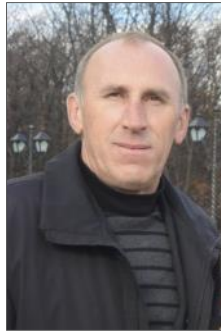

**Попова-Завгородня
Сніжана Григорівна**
E-mail:
spopovazavgorodnyaya@mail.ru
Тел.моб.: (050) 665 91 00

Чернівецька область

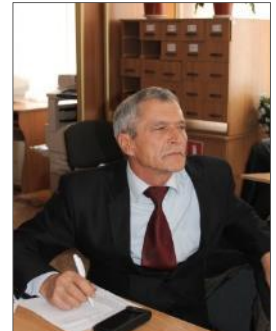
**Тімофті
Анатолій Васильович**
E-mail:
timoftiadvokat@mail.ru
Тел.моб.: (050) 750 08 78

Ілащук Іван Миколайович
E-mail:
ivan1Lawyer@gmail.com
Тел.моб.: (095) 881 23 07

**Кухта
Володимир Борисович**
E-mail:
advokatura@pochta.ru
Тел.моб.: (063) 560 91 01

**Фаста
Євген Матвійович**
E-mail: denilawer@mail.ru
Тел.моб.: (067) 406 03 25

Чернігівська область

Чернігівська область

**Котенок
Андрій Петрович**
E-mail: advokat_kul@mail.ru
Тел.моб.: (093) 993 81 14

**Самойленко Микола
Дмитрович**
E-mail: sam-md@i.ua
Тел.моб.: (067) 695 36 42

**Гуц
Анатолій Миколайович**
E-mail:
advokatkozeletz@gmail.com
Тел.моб.: (093) 681 36 00

**Демченко
Сергій Володимирович**
E-mail:
demchenko_sergey_78@mail.ru
Тел.моб.: (099) 213 03 35

Черкаська область

Райнов

Степан Григорович
Тел.моб.: (067) 907 16 13

Божко

Олександр Андрійович
Тел.моб.: (097) 465 17 57

Вінницька область

Ломаченський

Віктор Петрович
E-mail:
Тел.моб.: (096) 290 96 06

Дніпропетровська область

Горovenko

Сергій Володимирович
E-mail:
sergey.gorovenko@mail.ru
Тел.моб.: (067) 638 18 65

Дніпропетровська область

Кудлай

Максим Олексійович
E-mail: maxadvokat@i.ua
Тел.моб.: (097) 017 77 01

Житомирська область

Сопілко

Алла Іванівна
E-mail: pochtalla@mail.ru
Тел.моб.: (068) 834 94 84

Проценко

Юрій Миколайович
E-mail:
procenkoyura@gmail.com
Тел.моб.: (098) 589 41 41

Закарпатська область

Киретів

Віктор Васильович
E-mail: smozeee@mail.ru
Тел.моб.: (050) 663 40 45

Закарпатська область

Лемак

Едуард Миколайович
E-mail: st1letto@mail.ru
Тел.моб.: (095) 138 26 97

Івано-Франківська область

Бордяковський

Ігор Анатолійович
E-mail: bia68@ukr.net
Тел.моб.: (097) 400 63 10

Кіровоградська область

Петренко

Ксенія Олександрівна
E-mail:
ksenija442@gmail.com
Тел.моб.: (095) 173 53 70

Київська область

Власова

Алла Миколаївна
E-mail: vlalla_58@ukr.net
Тел.моб.: (099) 638 02 11

Київська область

Вовчук

Микола Васильович
Тел.моб.: (050) 310 79 68

Титаренко

Дмитро Миколайович
E-mail: dima.juve@mail.ru
Тел.моб.: (050) 913 79 59

Семида

Людмила Василівна
E-mail: slv_1412@meta.ua
Тел.моб.: (093)143 28 18

Русінов

Ігор Михайлович
E-mail: kenas@ukr.net
Тел.моб.: (095) 486 84 56

Луганська область

Александрова

Анастасія Євгенівна
Тел.моб.: (050) 254 22 99

Ленько

Марія Юліанівна
Тел.моб.: (067) 924 35 08

Львівська область

Доль

Ростислав Богданович
Тел.моб.: (098) 341 11 77

Рачинський

Володимир Зіновійович
Тел.моб.: (067) 925 40 12

Миколаївська область

Руденко Володимир

Миколайович
Тел.моб.: (063) 287 86 38

Хмельницька область

Андрушко

Олег Петрович
Тел.моб.: (097) 453 91 48

Одеська область

Тімощенко Ольга Діонізіївна

E-mail: pgslion@mail.ru
Тел.моб.: (096) 339 29 31

Рівненська область

Невідомський Олександр

Анатолійович

E-mail: vfofo5@ukr.net
Тел.моб.: (098) 254 16 36

Самолук

Валерій Віталійович

E-mail: valervitas@ukr.net
Тел.моб.: (096) 436 56 95

Пашкевич

Ірина Андріївна

E-mail:
kiss391@rambler.ru
Тел.моб.: (067) 362 30 24

Редзель

Микола Миколайович

E-mail:
Тел.моб.: (067) 362 50 88

Кращі практики адвокатської діяльності та менеджменту

[] Адвокатська практика надання БВПД

Запропонований суброзділ дайджесту – огляд вибраних прикладів адвокатських ініціатив, які можуть бути корисними у роботі колег-адвокатів у відповідних ситуаціях.

Скарга адвоката на протиправні дії правоохоронних органів

Адвокат *Регіонального центру з надання БВПД у Київській області* Вадим Сушко за дорученням центру № 379 від 26.02.2015 року здійснював правовий захист особи в кримінальному провадженні №12015110030000753. Підзахисна особа обвинувачувалася у вчиненні злочину, передбаченого ч. 3 ст. 187 (розбій, поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище) - особливо тяжкий злочин, карається позбавленням волі на строк від 7 до 12 років із конфіскацією майна. Підзахисний був затриманий чотирма особами, які представилися працівниками міліції, його було доставлено до міського відділу міліції. Там йому пояснили, що його затримано за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 187 КК України. Під час затримання у підзахисного було 23 400 грн. і 600 доларів США, які він напередодні позичив у свого брата для власних потреб. Під час транспортування в автомобілі до відділу міліції особи, які представилися працівниками міліції, *провели незадокументований та протиправний обшук та вилучення грошових коштів* у згаданих розмірах, які знаходились в кишенях брюк. Доля цих грошових коштів невідома. У відділку міліції особи, частина з яких були в цивільному одязі, почали здійснювати фізичний та психологічний тиск та погрожували фізичною розправою. Після даних протиправних дій підзахисний виклав в заяві щире каяття, суть якого фактично не відповідає дійсності, а написано під диктовку працівників міліції. Згодом, підзахисний відмовився від своїх показів. Адвокат склав прокурору м.Біла Церква Київської області скаргу на протиправні дії працівників міліції, та з проханням провести перевірку викладених фактів та притягнути до відповідальності працівників міліції за вчинення насильства та катувань відносно підзахисного.

NB! *Із текстом скарги адвоката Вадима Сушка на протиправні дії працівників Білоцерківського МВ ГУ МВС України в Київській області можна ознайомитись у Додатках 3 та 4.*

Клопотання адвоката про тимчасовий доступ до документів, які містять охоронювану законом таємницю, що спричинилося до виправдувального вироку клієнту, обвинуваченому у вчиненні тяжкого злочину

Адвокат Владислав Чернетченко

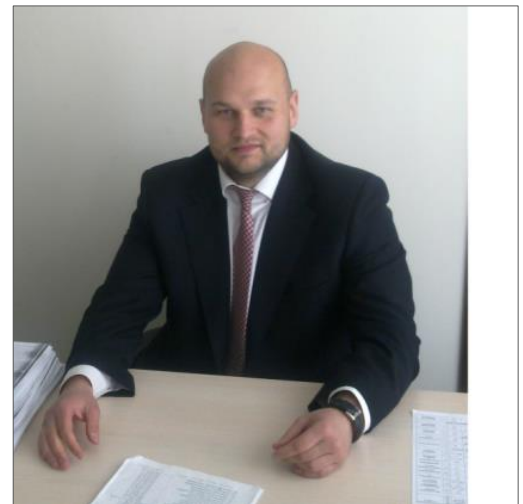
Клієнту адвоката *Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Миколаївській області* Владислава Чернетченка, який діяв за дорученням центру № 014-0003599 від 11.12.2013) інкримінували вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст. 187 КК України (кримінальне провадження №12013160020006962). Санкція вказаної частини цієї статті передбачає позбавлення волі на строк від семи до десяти років із конфіскацією майна. Сторона обвинувачення ставила у вину клієнту те, що 15.10.2013 року о 12.15 годині, знаходячись на вул. Колодязна, 11 міста Миколаєва, а саме біля магазину «Продукти», проникнувши до салону автомобіля марки «Форд Транзит», з застосуванням фізичного насилля, яке виразилось у нанесенні потерпілому ударів ножом по різним частинам тіла, наказав потерпілому віддати грошові кошти. Клієнт під час допиту показав, що злочин не скоював, а в момент його вчинення знаходився у іншому районі міста Миколаєва. Адвокат Владислав Чернетченко на підставі статей 160 та 162 КПК України звернувся до слідчого судді з клопотанням про тимчасовий доступ до документів, які містять охоронювану законом таємницю, а саме документів щодо деталізації вихідних та вхідних з'єднань (нульових з'єднань), текстових повідомлень абонента зв'язку, із зазначенням

IMEI терміналів, ретрансляційних антен та адрес розташування базових станцій у зоні покриття яких виходив на зв'язок клієнт у період часу з 8 годин 00 хвилин по 18 годин 00 хвилин 15.10.2013 р., які перебувають у володінні ТОВ «Інтернаціональні телекомунікації» ТОВ «Інтертелеком». За результатами розгляду клопотання слідчим суддею *винесено ухвалу про надання тимчасового доступу до документів*. Адвокатом виконано ухвалу слідчого судді та отримано документи ТОВ «Інтертелеком», відповідно до яких клієнт за півгодини до вчинення розбійного нападу перебував у зовсім іншому районі міста Миколаєва. Відомості, які містяться у зазначеному документі, **Центральний районний суд м. Миколаєва врахував та 02.10.2014 року визнав невинуватим і виправдав підзахисного адвоката Чернетченка.**

NB! *Із шаблоном клопотання адвоката Владислава Чернетченка можна ознайомитись у Додатку 5.*

Задоволення скарги адвоката про порушення прав затриманого та незаконне затримання, що спричинилося до негайного звільнення обвинуваченого з-під варти в залі суду

27.03.2015 року адвокатом *Регіонального центру з надання БВПД у Тернопільській області* Павлом Дзюбою (який здійснював правовий захист клієнта у кримінальному провадженні № 12015210180000140 за дорученням центру № 307 від 26 березня 2015 року) подано слідчому судді Тернопільського міськрайонного суду скаргу в порядку ст. 206 КПК України про порушення прав затриманого та його незаконне затримання.

Адвокат Павло Дзюба

У скарзі адвокат з посиланням на матеріали кримінального провадження обґрунтовує порушення слідчим вимог ст. 208 КПК України щодо затримання особи на місці вчинення злочину чи одразу після його вчинення. Зокрема, адвокат довів, що оскільки кримінальне правопорушення вчинено в ніч з 27 на 28 грудня 2014 року, тому затримання його 26 березня 2015 року в порядку ст. 208 КПК України без ухвали суду є незаконним.

При обґрунтуванні скарги адвокат посилається також на ст. 5 **Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод**, а також практику **Європейського суду з прав людини**, зокрема рішення ЄСПЛ від 25.05.1998 року у справі *«Курт проти Туреччини»*, в якій Суд підкреслює основоположне значення в демократичному суспільстві тих гарантій прав особи від незаконного арешту або затримання властями, що містяться в ст. 5 Конвенції. Саме з цієї причини Суд неодноразово підкреслював у своїх рішеннях, що будь-яке позбавлення волі повинно здійснюватися не лише згідно процесуальних норм національного законодавства, але і відповідати цілям ст. 5 Європейської конвенції, тобто захищати людину від свавілля властей (рішення *«Чехал проти Сполученого Королівства»*, *«Куїн проти Франції»*).

Ухвалою слідчого судді Тернопільського міськрайонного суду від 27 березня 2015 року скаргу адвоката Дзюби на незаконне затримання його клієнта задоволено. Визнано затримання відповідно до ст. 208 КПК України незаконним та звільнено його негайно з-під варти в залі суду.

NB! *Із скаргою адвоката Павла Дзюби можна ознайомитись у Додатку 6.*

Практика реагування на порушення прав затриманих представниками правоохоронних органів

На телефон чергового *Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Чернівецькій області* о 11 год. 00 хв. 16.05.2015 року надійшло повідомлення від слідчого СВ

Шевченківського РВ УМВС України в Чернівецькій області Лудчака Яна Леонідовича про затримання о 09 год. 45 хв. 16.05.2015 року громадянина К., 24.06.1996 року народження, в порядку ст. 208 Кримінального процесуального кодексу України. Відповідно до вимог Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2011 № 1363](#) черговий Центру для захисту затриманого залучив адвоката **Олену Меленюк**, яка прибула до місця конфіденційного побачення о 12 год. 40 хв. 16.05.2015 року.

Адвокат *Олена Меленюк*

Після зустрічі з підзахисним та за результатами спілкування з ним адвокат Меленюк надала до Центру доповідну (**Додаток 9**), із якої слідує, що фактичне затримання громадянина К. відбулося 16.05.2015 року близько 04 год. 00 хв. в районі Проспекту Незалежності біля ломбарду «Скарбниця».

Разом з тим адвокат Меленюк, що згідно протоколу затримання, наданого їй слідчим СВ Шевченківського РВ УМВС України в Чернівецькій області Лудчаком Я. Л., затримання К. відбулося 16.05.2015 року о 09 год. 45 хв. в кабінеті № 403 Шевченківського РВ УМВС України в Чернівецькій області.

З огляду на викладене вбачається, що працівники Шевченківського РВ УМВС України в Чернівецькій області порушили ст. 29 Конституції України, Порядок інформування, ст. ст. 208, 209, 213 Кримінального процесуального кодексу України, ст. 5 Закону України «Про міліцію» та ст. 5 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод **незаконно утримуючи громадянина К. понад п'ять годин.**

Центр звернувся на основі доповідної адвокатки до Прокуратури Чернівецької області про порушення прав затриманого К.

працівниками Шевченківського РВ УМВС України в Чернівецькій області (див. **Додаток 10**).

Листом № 04/2/2-1178 вих.15 від 29.05.2015 Прокуратура Чернівецької області поінформувала центр про доручення в.о. прокурора м. Чернівці розглянути звернення центру та прийняти рішення відповідно до вимог чинного законодавства з приводу неправомірних дій працівників Шевченківського РВ УМВС України в Чернівецькій області (**Додаток 11**).

Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Чернівецькій області на підставі постанови слідчого СВ Шевченківського РВ УМВС України в Чернівецькій області Нараєвського С. В. від 19.06.2015 для здійснення захисту Р., підозрюваного у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч. 3 ст. 186 КК України, було призначено в якості захисника адвоката **Сергія Венгринюка**.

Під час конфіденційного першого побачення з підозрюваним 19.06.2015 адвокату Венгринюку стало відомо, що Р. затриманий 17.06.2015 року, проте його **дві доби протиправно утримували під вартою без протоколу затримання.** Отже, підозрюваний Р. протягом двох діб був обмежений у вільному пересуванні, тобто позбавлений свободи. Зазначені факти були викладені адвокатом у скарзі та знайшли своє підтвердження при її розгляді слідчим суддею Шевченківського районного суду м. Чернівці. Так, судом було встановлено, що в органі досудового розслідування відсутній будь-який документ, який надавав би йому право обмежувати свободу пересування Р.

Адвокат *Сергій Венгринюк*

Ухвалою слідчого судді Шевченківського районного суду м. Чернівці від 20.06.2015 по справі № 727/4991/15-к (**Додаток 12**) визнано протиправним затримання Р. та **зобов'язано Шевченківський РВ УМВС України в Чернівецькій області звільнити його.**

Вищевказані дії свідчать про порушення ст. 29 Конституції України, Порядку інформування, ст. ст. 208, 209, 213 КПК України, ст. 5 Закону України «Про міліцію» та ст. 5 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод. З огляду на викладене Центр надіслав листа до Прокурора Чернівецької області для надання правової оцінки діям працівників УМВС України в Чернівецькій області (**Додаток 13**). 06.07.2015 року центр отримав відповідь Прокуратури Чернівецької області про те, що **відомості про кримінальне правопорушення передбачене ч. 1 ст. 371 КК України внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань (Додаток 14).**

Шаблони адвокатських клопотань, розроблені адвокатами системи БПД, для використання колегам

Клопотання адвокати *Регіонального центру з надання БВПД у м. Київ* Аліни Самарець про визнання доказів недопустимими із:

- [] Посиланням на норми нового Кримінального процесуального кодексу України
- [] Рішення Європейського суду з прав людини, зокрема, у справах «Тейксейра де Кастро проти Португалії від 9 червня 1998 року», «Шабельника проти України від 19 лютого 2009 року», «Перес проти Франції від 12 лютого 2004 року», «Роу і Девіс проти Об'єднаного Королівства від 16 лютого 2000 року»
- [] Європейської конвенції «Про захист прав людини і основоположних свобод»
- [] Конституцію України
- [] Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність»
- [] Рішення Конституційного суду України від 20 жовтня 2011 року № 12-рп/2011 «У справі за конституційним поданням Служби безпеки України щодо офіційного тлумачення положення частини третьої статті 62 Конституції України»
- [] Інструкцію про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної і холодної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та зазначених патронів, а також боєприпасів до зброї та вибухових матеріалів (затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України від 21 серпня 1998 р. N 622; зі змінами, внесеними наказом від 13 квітня 1999 р. N 292)
- [] Постанови Пленуму Верховного Суду України № 3 від 26.04.2002 р. «Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами»

Адвокат Аліна Самарець

Із шаблоном клопотання можна ознайомитись у **Додатку 18.**

Адвокат *Регіонального центру з надання БВПД у м. Київ* Леонід Шалімов підготував на основі відповідних витягів із Кримінального процесуального кодексу України алгоритми дій адвоката у судах різних інстанцій, зокрема:

- [] АЛГОРИТМ ДІЙ в Суді Апеляційної інстанції
- [] АЛГОРИТМ ДІЙ в Суді за НОВОВІЯВЛЕНИМИ ОБСТАВИНАМИ
- [] АЛГОРИТМ ДІЙ в Суді I-ої інстанції щодо застосування ПЗМХ
- [] АЛГОРИТМ ДІЙ в Суді I-ої інстанції щодо (1) неповнолітньої особи за наявності підстав застосування ПЗВХ
- [] АЛГОРИТМ ДІЙ в Суді I-ої інстанції щодо (2) неповнолітньої особи

- [] АЛГОРИТМ ДІЙ в Суді I-ої інстанції щодо відомостей, що становлять ДЕРЖАВНУ ТАЄМНИЦЮ
- [] АЛГОРИТМ ДІЙ в Суді I-ої інстанції щодо ВТРАЧЕНИХ МАТЕРІАЛІВ
- [] АЛГОРИТМ ДІЙ в Суді I-ої інстанції щодо Кр.пров. на Повітряному-Морському-Річковому СУДНІ, що перебуває за межами України
- [] АЛГОРИТМ ДІЙ в Суді I-ої інстанції щодо Кр.пров. на Території Дипломатичних-Консульських Установ
- [] АЛГОРИТМ ДІЙ в Суді I-ої інстанції щодо угоди про визнання вини (1)
- [] АЛГОРИТМ ДІЙ в Суді I-ої інстанції щодо угоди про ПРИМИРЕННЯ
- [] АЛГОРИТМ ДІЙ в Суді I-ої інстанції щодо угоди про визнання вини (2)
- [] АЛГОРИТМ ДІЙ в Суді I-ої інстанції
- [] АЛГОРИТМ ДІЙ в Суді Касаційної інстанції
- [] АЛГОРИТМ ДІЙ у ВЕРХОВНОМУ Суді

*«Вже з моменту введення в дію нового КПК мучусь від його недоопрацьованості!! Від його внутрішніх суперечностей мене аж нудить!! Але більше всього, мені не дає спокою його погана структуризація!!! Не зрозумілим є те, що має право робити кожен учасник процесу, так би мовити, за певним алгоритмом!! Вказівки на це розкидані по різних статтях!! Це не одна проблема, але, на мій погляд, основна! Маючи перед очима певний схематичний алгоритм дій, можна, по-перше, притримуватись його самому, а по-друге, контролювати, чи його притримуються інші!! Наприклад, Суд!!! От я розробив щось подібне для використання в суді при розгляді справи щодо НЕПОВНОЛІТНЬОГО (ВАРІАНТ №1 застосування ПЗМХ) !! Цей алгоритм є каркасом, до якого можна вставляти пізніше інші пункти! Можна його розширити іншими елементами. Крім того, переконаний, що він допоможе засудженим зорієнтуватися перед початком судового розгляду в тому, що вони мають робити разом з захисником у СУДІ!!! Виклав цей документ в книжарні!!» - адвокат **Леонід Шалімов**.*

Адвокат **Леонід Шалімов**

NB! Завантажити усі згадані вище алгоритми можна одним архівом через **Додаток 19**.

NB! Усі ці алгоритми, а також інші шалони/документи/методичні рекомендації для адвокатів, підготовані іншими адвокатами, можна знайти у групі в соціальній мережі Facebook «Книжарня» за адресою:

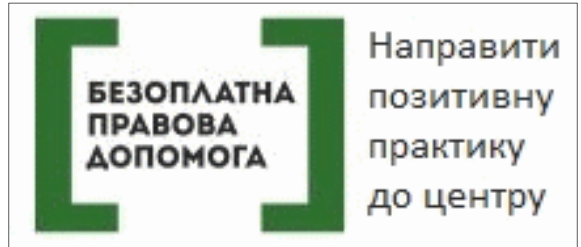
<https://www.facebook.com/groups/491278290921834/>

[] Корисні практики в роботі центрів БВПД

У даному суброзділі дайджесту – збірка прикладів корисних практик з управління та забезпечення роботи центрів БВПД, доведення їх до відома інших центрів БВПД у різних регіонах з метою можливого запровадження аналогічних практик. У поточному випуску дайджесту пропонуємо ознайомитися із наступними прикладами таких практик.

Практика взаємодії регіонального центру із адвокатами щодо збору та поширення інформацію про успішні справи адвокатів системи БПД

Заступником начальника відділу підтримки та розвитку інфраструктури **Дніпропетровського регіонального центру з надання БВПД** Олексієм Тertiшним задля зручності адвокатам розроблено та впроваджено в роботу електронну форму, завдяки якій адвокати, що

співпрацюють із центрами, можуть більш зручно направляти до центру інформацію про успішні справи.

Відповідний банер із переходом до електронної форми розміщено на головній сторінці [сайту регіонального центру](#) у Дніпропетровську.

NB! З питань інших роз'яснень щодо електронної форми збору даних про успішні адвокатські практики можна звертатися до просимо звертатися до начальника відділу підтримки та розвитку інфраструктури Дніпропетровського регіонального центру з надання БВПД Олексія Тertiшного (IP: 3504, e-mail: office.dnipro@legalaid.gov.ua).

Позитивна практика адвоката
*Обов'язкове поле

Прізвище, ім'я, по батькові адвоката *

Дата видачі доручення *

Вкажіть дату видачі доручення

Місяць ▾ День ▾ 2015 ▾

Вкажіть номер доручення *

Вкажіть номер кримінального впровадження

До якої категорії відноситься Ваша позитивна практика? *

Виберіть один з варіантів чи укажіть свій.

Виправдані вирок у кримінальних провадженнях

Зміна кваліфікації дій підозрюваного/обвинуваченого на таку, що передбачає менш тяжкий злочин або більш м'яке покарання, або зменшення об'єму обвинувачення

Зміна/скасування/залишення в силі судових рішень на користь клієнтів судами апеляційної та касаційної інстанцій

Позитивна практика у галузі застосування заходів забезпечення кримінального провадження

Призначення покарання більш м'якого, ніж передбачено законом

Звільнення від покарання/відбування покарання/кримінальної відповідальності

Закриття кримінального провадження

Інше: _____

Опишіть фактуру справи *

Приклад опису фактуру справи: У провадженні _____ міськрайонного суду _____ області знаходилося кримінальне провадження (№ _____) відносно клієнта, обвинуваченого за ч. 3 ст. 185 КК України, записником якого за дорученням центру № ____ від _____ 2015 була ____ Органом досудового розслідування клієнт обвинувачувався у тому, що _____ 2015 року, діючи з корисливим мотивом та метою заволодіння чужим майном, викрав велосипед з приналежностями для сушіння одягу, чим спричинив матеріальну збитку на певну суму. Допитаний в судовому засіданні обвинувачений свою вину у вчиненні крадіжки визнав повністю, у вчиненому розкався, просив суд суворо не карати та зобов'язав повністю відшкодувати матеріальному завдані злочинним збитки, а також пояснив, що умисел на викрадення майна у нього виник тоді,

Практика успішної взаємодії центрів БВПД із судами щодо поширення інформації про БПД

За результатами домовленостей **Регіонального центру з надання БВПД у Волинській області** із керівництвом Ківерцівського районного суду Волинської області, у приміщенні суду розміщено соціальну рекламу про право громадян на безоплатну правову допомогу.

Ківерцівський районний суд Волинської області

Практика оптимізації робочих процесів у центрах за допомогою інформаційних технологій

У відділі підтримки та розвитку інфраструктури **Регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області**, було розроблено таблицю у форматі *xlsx для місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Введення такої таблиці дозволяє відслідковувати інформацію щодо прийнятих клієнтів центром та полегшує підрахунок щоденного та щотижневого звітування про кількість звернень до Координаційного центру.

NB! Ознайомитись із електронною таблицею та роз'ясненням щодо її ведення можна у **Додатках 1 та 2**. З питань інших роз'яснень щодо таблиці можна звертатися до начальника відділу підтримки та розвитку інфраструктури регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області **Олексія Тертишного** (IP: 3504, e-mail: office.dnipro@legalaid.gov.ua).

З метою об'єднання функцій **Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Харківській області** щодо забезпечення діяльності адвокатів системи БВПД, та забезпечення оплати їх послуг, заступником начальника відділу підтримки та розвитку інфраструктури **Юрієм Махном** (IP: 5105, e-mail: office.kharkiv@legalaid.gov.ua) розроблена інформаційно-аналітичну систему «Харківська інформаційно-аналітична система», із презентацією якої можна ознайомитись у **Додатку 7**.

ІТ-спеціалістом **Регіонального центру з надання БВПД у Чернівецькій області** Євгеном Комоловим з метою формування щотижневого звіту "Оперативна інформація щодо діяльності адвокатів" розроблено та запроваджено зміни до спеціальної програми з умовною назвою "Адвокат" щодо формування щотижневої звітності, яка оприлюднюється відповідно до [Наказу Координаційного центру з надання правової допомоги від 26.12.2014 № 34](#) "Про оприлюднення оперативної інформації щодо видання доручень адвокатам, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, оплати їх послуг та відшкодування витрат". Наказом Координаційного центру були введені нові таблиці звітності: окремо за 2014 рік з урахуванням здачі звітів адвокатами у 2015 році, та суттєво змінена таблиця звітності за 2015 рік. У звітах введено графу "Кількість доручень, термін дії яких закінчено/які скасовано". Системою "Адвокат" не передбачався ввід таких даних. Тому виникла необхідність змінити форму "Доручення" з додаванням полів "Доручення скасовано", "Дата скасування", "№ наказу про скасування". Після додавання цих полів, було змінено порядок запити. Результати запити виводяться у таблицю "Excel". Для автоматичного заповнення графи "Кількість доручень, термін дії яких закінчено/які скасовано" в таблиці доопрацьовано макрос на Visual Basic. Вигляд форми для заповнення наведено в **Додатку 8**.

NB! Звіти на основі нових алгоритмів розміщені на сайті Регіонального центру з надання БВПД у Чернівецькій області [тут](#) і [тут](#).

З питань інших роз'яснень щодо функціонування системи «Адвокат» можна звертатися до заступника

начальника відділу підтримки та розвитку інфраструктури Регіонального центру з надання БВПД у Чернівецькій області *Євгена Комолова* (ІР: 5504, e-mail: office.chernivtsi@legallaid.gov.ua).

Також **Євген Комоловим** розроблено та випробувано метод використання програми "Мережа" для роботи з казначейською службою у режимі "Двох та більше користувачів". Програма "Мережа" (Фінансові документи) доступна для завантаження на сайті Держказначейства. Разом з програмою доступно також "Керівництво користувача". Ця програма встановлена на комп'ютері головного бухгалтера Регіонального

Євген Комолов

центру Чернівецької області. Перед ІТ-спеціалістом Регіонального центру з надання БВПД у

Чернівецькій області була поставлена задача по використанню програми "Мережа" двома та більше користувачами. Після вивчення документації, виявилось, що функціями програми не передбачено використання цієї програми у локальній мережі одночасно декількома користувачами. Тобто кожен користувач повинен був виконувати свою частину роботи з платіжними дорученнями тільки на своєму ПК (персональному комп'ютері) та зі своїми базами даних. Це дуже незручно при формуванні балансового звіту та інших звітів. Була спроба встановити програму на кожному окремому ПК після чого звести бази даних разом. Це виявилось дуже складною операцією. Була спроба дати доступ до файлів програми "Мережа" іншому бухгалтеру, та запустити її з іншого ПК. Це також не дало результату. Тоді була розроблена методика, яка дала результат. Опис методики наведений у **Додатку 15**.

«Крім того при роботі з програмою "Мережа" та системою "Адвокат" існує вірогідність пошкодження або втрат баз даних» - повідомляє **Євген Комолов**. З його слів, це може відбутися внаслідок різноманітних причин: некваліфіковані дії користувачів, поломка ПК, збої електроживлення та ін. Для цього необхідно постійно робити копії баз даних. Для автоматизації цього процесу Євген Комолов написав командний файл *base_copy.cmd*. Система збереження баз така: в хмарному середовищі створюються папки "1", "2", "3", "4", "5", "6", "7". Цифри означають день тижня, "1" - це понеділок, "2" - це вівторок і т.д. **(Додаток 16)**. Командний файл запускається автоматично 1 раз на день в 16.00 у планувальнику завдань Windows **(Додаток 17)**. У файлі визначається день тижня, наприклад, середа - "3" та всі бази даних будуть копіюватися у папку "3". Таким чином усі бази даних зберігаються за всі дні тижня. У найгіршому варіанті буде загублений 1 день роботи при втраті баз даних.

Практика проведення роз'яснювальної роботи щодо БПД в установах виконання покарань

З метою надання роз'яснень засудженим щодо їх права на отримання безоплатної вторинної правової допомоги у відповідності до Закону України «Про безоплатну правову допомогу», представники **Регіональних центрів з надання БВПД у Сумській та Чернігівській областях** відвідали низку установ управління Державної пенітенціарної служби.

Так, 12 травня 2015 року на Сумщині представники центрів відвідали Конотопський виправний Центр управління Державної пенітенціарної служби у Сумській області № 130, Сумський слідчий ізолятор управління Державної пенітенціарної служби України в Сумській області, Роменську виправну колонію Управління державної пенітенціарної служби України в Сумській області №56.

Роз'яснювальні зустрічі із засудженими в установах Пенітенціарної служби пройшли на Чернігівщині Менській виправній колонії № 91 та Виправній колонії № 44 м. Чернігова. Під час відвідин виправних закладів представники центрів провели для засуджених лекції, в яких роз'яснили зміни до Закону України «Про безоплатну правову допомогу», внесеними у зв'язку із прийняттям Закону України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 № 1697-VII, порядок надання безоплатної вторинної правової допомоги

засудженим особам, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, та види правових послуг, на які мають право особи даної категорії. Особливу увагу було приділено питанню правильного оформлення звернень осіб, у яких виникла необхідність в отриманні безоплатної вторинної правової допомоги. Засудженим розповіли про порядок надання медичної допомоги засудженим, що перебувають у місцях несвободи. Зокрема, було роз'яснено основні нормативно-правові документи, які регулюють порядок надання медичної допомоги засудженим, права засуджених осіб у разі отримання необхідних медичних консультацій. Також засуджені отримали інформаційні буклети з питань отримання безоплатної правової допомоги та бланки заяв про порядок звернення осіб, що перебувають у місцях несвободи, до центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Зустріч із засудженими Конотопського виправного Центру № 130 12 травня 2015 р. та із засудженими Роменської виправної колонії №56 28 травня 2015 р., Сумська область

Роз'яснення щодо перевірки свого права на БВПД на веб-сайтах РЦ

МІСЦЕВІ ЦЕНТРИ З НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ВТОРИННОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ

**Перевірка свого права для
отримання правової допомоги**

Велика частка громадян, які звертаються до місцевих центрів з надання БВПД, підпадають під дію п.1 ч.1 статті 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу». Мова йде про малозабезпечених та інвалідів. Це та категорія осіб, яка повинна підтвердити своє право на безоплатну вторинну правову

допомогу відповідними довідками про доходи. У **Регіональному центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Сумській області** основується на нормах вітчизняного законодавства щодо права таких осіб на БВПД, підготували відповідну пам'ятку для громадян. Пам'ятка розміщена на головній сторінці регіонального центру на Сумщині під банером «Місцеві центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Перевірка свого права для отримання правової допомоги».

Ознайомитись із пам'яткою можна [тут](#).

[] Європейська практика правового захисту*

**Розділ підготовлено у співпраці із Українською Гельсінською спілкою з прав людини*

«Правило 39» або тимчасові заходи в практиці Європейського суду з прав людини

У справах, коли існує ризик нанесення особі непоправної шкоди і у особи немає можливостей

усунути її самостійно або за допомогою національних засобів правового захисту, вона може звернутися до [Європейського суду з прав людини](#) (далі – Суд) згідно окремого порядку оскарження у відповідності до положень правила 39 [Регламенту Суду](#) (далі – Правило 39). Дана процедура відрізняється від загального порядку подачі заяви до Суду. Вона може завершитися лише усуненням загрози

спричинення особі шкоди, про яку буде йти мова у заяві по правилу 39, а також може мати продовження у загальному порядку розглядом Судом порушень тих чи інших статей [Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#) (далі – Конвенція), якщо заявник буде мати бажання продовжувати процедуру оскарження після вичерпання всіх доступних, ефективних засобів правового захисту, в межах шестимісячного строку з моменту винесення остаточного судового рішення.

Коли і яким чином можна звернутися до Суду по Правилу 39?

У випадку, коли існує неминучий ризик нанесення особі непоправної шкоди, вона може звернутися до Суду фактично з того моменту, коли вона зрозуміла, що їй загрожує небезпека, та просити Суд вжити відносно неї термінових тимчасових заходів, одночасно проводячи вичерпання національних засобів правового захисту, або очікуючи уже на розгляд заяви в Суду по суті справи. Задля оперативності вирішення подібних справ, як правило, заява направляється з основними додатками у факсом на номер **90033388413900**, і потім ці документи мають бути направлені поштовим відправленням на адресу: *European Court of Human Rights, Strasbourg, CEDEX F-670675, France (м. Страсбург, Франція)*. На такій заяві обов'язково ставиться позначка [«URGENT. RULE 39»](#) («ТЕРМІНОВО. ПРАВИЛО 39») та зазначається прізвище, ім'я та по-батькові заявника, його контактні дані, і, якщо це справа щодо депортації, то її дата.

Які тимчасові заходи можуть бути здійснені Судом?

Правило 39 описує процедуру застосування Судом тимчасових заходів, що можуть бути запропоновані Судом як уряду держави-відповідача, так і самому заявникові. Наприклад, у справі [Ілашку проти Молдови](#) (§ 11) Суд попросив заявника припинити голодування. Але така ситуація є виключенням з правила, а найчастіше Суд звертається до уряду держави-відповідача. Зокрема, Суд може рекомендувати державі-відповідачу призупинити виконання певних дій щодо заявника на час розгляду ним справи по суті, а також може запропонувати той чи інший захід задля уникнення ризику нанесення непоправної шкоди заявникові, а саме надати належну медичну допомогу затриманій особі в стінах слідчого ізолятора або направити її на лікування до

спеціалізованої медичної установи, звільнити тяжко хворого обвинуваченого з-під варти, замінивши йому запобіжний захід на інший (не пов'язаний із позбавленням свободи), звільнити засудженого з місць позбавлення волі від відбування подальшого покарання у зв'язку із тяжким станом здоров'я (в таких справах можна говорити про статтю 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенції), якщо існує загроза спричинення шкоди здоров'ю особи), зупинення процедури екстрадиції до держави, де можливе застосування до особи тортур чи жорстокого поводження, або смертної кари (тут можна говорити про статтю 2 Конвенції, якщо існує загроза життю особи) тощо. У виключних випадках можна говорити про порушення статті 6 § 1 (право на справедливий судовий розгляд) та статті 8 (право на повагу до приватного та сімейного життя) Конвенції. У будь-якому випадку все залежить від обставин конкретно взятої справи.

Прецедентна практика Суду у справах по Правилу 39

Зокрема, [Суд виносив неодноразово рішення по Правилу 39](#) у таких справах: особа шукала

притулку ([Abdollahi проти Туреччини \(№ 23980/08\)](#); [F.N. проти Швеції \(№.32621/06\)](#)), особі могли винести смертний вирок або призначити покарання у вигляді довічного позбавлення волі ([F.N. проти Швеції \(№ 32621/06\)](#); [Бабар Ахмад та інші проти Великобританії \(№ 24027/07, 11949/08, 36742/08, 66911/09 и 67354/09\)](#)), існував ризик жорстокого поводження, пов'язаного з сексуальною орієнтацією ([K.N. проти Франції \(№ 47129/09\)](#)), заявниця була звинувачена у подружній зраді

([Jabari проти Туреччини \(№ 40035/98\)](#)), заявниці загрожувала депортація в Афганістан одиначкою ([Hossein Kheel проти Нідерландів \(№ 34583/08\)](#)), існувала загроза видалення жіночих статевих органів ([Abraham Lunguli проти Швеції \(№ 33692/02\)](#)), існував ризик сексуальної експлуатації ([M. проти Об'єднаного Королівства \(№ 16081/08\)](#)), був ризик сімейної зради ([H.N. проти Нідерландів \(№ 20651/11\)](#)), був ризик спричинення шкоди приватному та сімейному життю ([Amrollahi проти Данії \(№ 56811/00\)](#); [Eskinazi и Chelouche проти Туреччини \(№ 14600/05\)](#)), був ризик очевидної відмови в правосудді ([Soering проти Об'єднаного Королівства \(№ 14038/88\)](#); [Othman \(Abu Qatada\) проти Об'єднаного Королівства \(№ 8139/09\)](#)), існувала загроза здоров'ю заявника ([Einhorn проти Франції \(№ 71555/01\)](#); [D. проти Об'єднаного Королівства \(№. 30240/96\)](#); [N. проти Об'єднаного Королівства \(№ 26565/05\)](#)), існувало особливе положення заслання однією із договірних сторін ([Shamayev та 12 інших проти Грузії та Росії \(№ 36378/02\)](#); [Avcisoу проти Об'єднаного Королівства \(№ 49277/99\)](#)), у зв'язку із станом здоров'я та умовами утримання під вартою ([Paladi проти Молдови \(№ 39806/05\)](#)), а такою юридичним представництвом ([Öcalan проти Туреччини \(№ 46221/99\)](#); [X. проти Хорватії \(№ 11223/04\)](#)), знищенням доказів, які важливі для заяви, що розглядається ([Evans проти Об'єднаного Королівства \(№ 6339/05\)](#)).

Останнім часом для України стало актуальним застосування Судом правила 39 в справах щодо зниклих без вісті та тих, що перебувають в полоні українських громадян на території так званих «ЛНР» та «ДНР». Нині в такий спосіб знайдено та звільнено з полону десятки людей. Зокрема, такими справами юристи успішно займаються [Української Гельсінської Спілки](#).

У прецедентному праві Суду правило 39 не застосовується до таких категорій справ: для попередження неминучого знесення нерухомого майна, неминучого банкрутства, виконання зобов'язання нести військову службу, щоб отримати звільнення заявника, який відбуває покарання в тюрмі до дня винесення рішення Суду по суті, для забезпечення проведення референдуму, для уникнення розпуску політичної партії, та, за загальним правилом, щодо справедливості судового розгляду.

Деякі особливості процедури подачі заяви до Суду по Правилу 39

Питання, яке піднімається заявником за Правилу 39 повинно бути таким, що потребує негайного втручання. Головне не відтягувати з поданням такої заяви до Суду, адже гаяння часу в таких справах може коштувати часто життя заявника. Наприклад, у справах про депортацію, [Суд не буде розглядати заяву по Правилу 39, якщо](#) до моменту видворення з країни залишилося менше одного дня. Зокрема, якщо відомо, що остаточним судовим рішенням буде постановлено депортувати особу, то можна звертатися до Суду, не чекаючи на саме це рішення.

Але коли немає чітких строків, наприклад, засуджений тяжко хворий і потребує негайного оперативного втручання у стаціонарному спеціалізованому лікувальному закладі, в чому йому відмовляє адміністрація колонії, то тут неможливо встановити строк, і заявник буде сам вирішувати в який момент його ситуація стала такою, що потребує втручання Суду по правилу 39, обґрунтувавши відповідно це у своїй заяві. Зокрема, в такому випадку достатньо може бути спершу його усних свідчень, переданих адвокату в ході особистої зустрічі чи в телефонному режимі. Отримавши підписану довіреність, [встановленої судом форми](#), адвокат заявника може викласти все будь-якою мовою договірних сторін (українською, російською, англійською тощо) з його слів та направити факсом до Суду, слідом відправивши цей лист поштою. З часом можна доправити таким же чином додаткові документи, наприклад, довідку з медичної частини установи, де перебуває заявник, відмову адміністрації колонії чи іншого державного органу, його заяви, рішення судів тощо. Все це повинні бути копії. Але якщо є труднощі із отриманням даних документів, то не варто зупинятися, а просто можна викласти Суду у листі вільної форми всі ці обставини, із вказівкою на дату раніше відправленої заяви по Правилу 39 або номер справи, штрих-код (якщо Суд уже надав його заявникові), додавши, наприклад, свої адвокатські запити, з вказівкою на те, що відповіді поки немає, а справа надзвичайно важлива і за тижні, дні може відбутися погіршення стану здоров'я заявника, що призведе до летального наслідку. Таким чином, поки заявник та його представник будуть відстоювати свою позицію в національних державних інституціях, вони можуть одночасно звертатися до Суду по Правилу 39 задля вжиття щодо заявника тимчасових заходів з метою усунення загрози нанесення йому шкоди.

Обов'язки заявника перед Судом у справах за Правилу 39

Заявник або представник заявника зобов'язані інформувати Суд про всі зміни, що відбуваються в справі, і у разі припинення існування загрози, заявник повинен повідомити про це Суд, в такому випадку справа буде виключена зі списку справ, що розглядаються за Правилу 39. Однак це не означає автоматичного виключення зі списку справ, що розглядаються, заяви загального провадження, що ще має бути направлена заявником або уже знаходиться в Суді щодо

порушення відповідних статей Конвенції. Зокрема, така заява направляється до Суду, як правило, після подачі заяви по Правилу 39 у відповідь на лист Суду, в якому висловлюється можливість подачі особою заяви загальної форми у чітко встановлений Судом строк, і у випадку підтримання її в подальшому заявником, навіть після виключення справи по Правилу 39 із списку справ, що розглядаються за окремою процедурою, вона буде очікувати на свій розгляд в Суді по суті за загальним порядком із врахуванням відомостей, що були уже раніше в провадженні по Правилу 39.

Виконання рішень Суду по Правилу 39

Варто відмітити, що рішення Суду по Правилу 39 обов'язкові до виконання і їх невиконання є порушенням статті 34 Конвенції ([Mamatkulov и Askarov против. Турции \(№. 46827/99 и 46951/99\)](#); [Paladi против. Молдовы \(№. 39806/05\)](#); [Mannai v. Italy \(no. 9961/10\) \(27.03.2012\)](#); [Abdulkhakov v. Russia \(no. 14743/11\) \(02.10.2012\)](#); [Toumi v. Italy \(no. 25716/09\) \(05.04.2011\)](#); [Rrapo v. Albania \(no. 58555/10\) \(25.09.2012\)](#); [Labsi v. Slovakia \(no. 33809/08\) \(15.05.2012\)](#); [Trabelsi v. Italy \(no. 50163/08\) \(13.04.2010\)](#); [Makharadze and Sikharulidze v. Georgia \(no. 35254/07\) \(22.11.2011\)](#); [Al-Saadoon and Mufdhi v. the United Kingdom \(no. 61498/08\) \(02.03.2010\)](#); [D.B. v. Turkey \(no. 33526/08\) \(13.07.2010\)](#); and [Ben Khemais v. Italy \(no. 246/07\) \(24.02.2009\)](#)). Зокрема, Суд надає заявникові або урядові держави-відповідача певний строк на виконання його приписів по Правилу 39, що є обов'язковими до виконання для сторін у даній справі.

NB! [На сайті precedent.in.ua можна ознайомитися із перекладами Української Гельсінської Спілки допоміжних матеріалів із питань застосування Правила 39. Зокрема, з Інформаційно-тематичним листком Суду «Тимчасові заходи» \(2013 р.\), та з Практичними інструкціями із застосування тимчасових заходів \(Правило 39 Регламенту Суду з прав людини\) \(2014 р.\).](#)

Право на захист за статтею 6 § 3 (с) Конвенції в практиці Європейського суду

Стаття 6 § 3 (с) Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція): «...3. Кожний обвинувачений у вчиненні кримінального правопорушення має щонайменше такі права: ...с) захищати себе особисто чи використовувати юридичну допомогу захисника, вибраного на власний розсуд, або - за браком достатніх коштів для оплати юридичної допомоги захисника - одержувати таку допомогу безоплатно, коли цього вимагають інтереси правосуддя...»

Іншими словами, стаття 6 § 3 (с) Конвенції гарантує, що судовий розгляд щодо обвинуваченого буде проводитися належним чином з дотриманням права на захист. Це право включає в себе три окремих права: 1) право на представлення своїх інтересів в суді особисто; 2) право на адвоката за вибором; і 3) за окремих умов, право на отримання безоплатної правової допомоги.

Слід пам'ятати, що у кримінальному контексті стаття 6 Конвенції діє навіть на досудових стадіях провадження, адже захист може знадобитися навіть до направлення справи до суду, оскільки справедливість судового розгляду може бути порушена ще до початку розгляду справи в суді. Зазвичай, стаття 6 § 3 (с) Конвенції вимагає, щоб особі надавалась допомога адвоката з початкових етапів її допиту в поліції (див. [Олександр Володимирович Смірнов проти України](#), № 69250/11, 13 березня 2014 року, § 74; [Юрій Волков проти України](#), № 45872/06, 19 грудня 2013 року, § 71), адже найбільше зловживань трапляється з боку працівників правоохоронної системи саме на цій стадії, і обвинуваченому потрібно докладати максимум зусиль, щоб виправити ситуацію, що склалася.

У разі направлення справи до суду з обвинувальним актом, варто пам'ятати, що право на законне представництво не залежить від присутності в подальшому обвинуваченого під час судового розгляду. Зокрема, той факт, що обвинувачений не з'явився, не дивлячись на здійснений належним чином виклик його до суду, не може, навіть за наявності поважних причин, обґрунтувати позбавлення його права бути представленим адвокатом ([Галстян проти Вірменії \(Galstyan v. Armenia\)](#), № 26986/03, 15 листопада 2007 року, § 89). Для того, щоб право на правову допомогу було практичним і ефективним, а не залишалось лише теорією, його здійснення не повинно залежати від виконання зайвих формальних умов: суди повинні забезпечити справедливість судового розгляду і, відповідно, адвокату, який відвідує судові засідання з метою захисту обвинуваченого за відсутності останнього, надається така можливість. Однак дотримання формальностей в забезпеченні права на захист може перетворитися інколи у нівелювання даного права. Наприклад, у справі [Тарасов проти України](#) (№ 17416/03, 31 жовтня 2013 року, § 101) обвинуваченого було доставлено в залу суду лежачим на ношах у зв'язку із його тяжким станом здоров'я, формально забезпечивши йому таким чином можливість брати участь у засіданні, але не забезпечивши допомогу адвоката. Європейський суд з прав людини в цій справі наголосив, в тому числі, що право на ефективну участь у судовому розгляді включає не лише право бути присутнім, а й слухати та слідкувати за ходом судового розгляду (§ 98).

У разі неспроможності захищати себе особисто за різних об'єктивних причин або неможливості найняти адвоката за власний кошт, постає питання необхідності надання державою такій особі безоплатної правової допомоги. Зокрема, Європейський суд з прав людини при визначенні особі адвоката за рахунок держави враховує різні критерії, в тому числі, серйозність правопорушення і тяжкість відповідного покарання (див. [Здравко Станев проти Болгарії \(Zdravko Stanev v. Bulgaria\)](#), § 38). В принципі, коли йде мова про позбавлення волі, інтереси правосуддя вимагають правового представництва. В якості додаткової умови перевірки «необхідності у відповідності до інтересів правосуддя» Європейський суд з прав людини розглядає складність справи. Остання вимога розглядається особливо щодо здатності певного обвинуваченого представляти свою справу – наприклад, щодо володіння мовою, що використовується в суді, чи знання певної правової системи. Для застосування вимоги «інтересів правосуддя» перевіряється не те, чи спричинила відсутність юридичної допомоги «фактичну шкоду» представництву сторони захисту, а менш сувору вимогу: чи є «виправданою за даних обставин» допомога адвоката.

На жаль, представники правоохоронних органів зловживають системою безоплатної правової допомоги. Часто вони не дають можливості обвинуваченому обрати самому захисників, наполягаючи на «державному» адвокаті. Іноді вони заважають роботі запрошених обвинуваченим адвокатів, наприклад, не повідомляючи їм про слідчі дії, і допускають до справи лише «свого» адвоката, який здійснює свою роботу формально (див. [Гриненко проти України](#), № 15 лютого 2012 року, 33627/06, § 98). Хоча, варто відзначити, що буває і навпаки, а саме коли наймані адвокати піклуються лише про гонорар, забуваючи про відстоювання інтересів свого

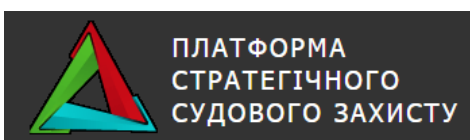
клієнта. Нова система безоплатної правової допомоги покликана ламати як раз в цьому питанні радянський стереотип «поганого державного адвоката», показуючи безліч прикладів успішних справ, в яких захисниками є саме призначені державою адвокати.

Варто відзначити, що держава не несе відповідальності за всі недоліки роботи адвоката, призначеного для надання безоплатної правової допомоги чи обраного обвинуваченим. Оскільки професія адвоката розуміє під собою незалежність, питання здійснення захисту вирішується між обвинуваченим і його представником, від держави вимагається втручання лише в тому випадку, якщо адвокат очевидно неефективно представляє інтереси обвинуваченого, або у тому випадку, якщо їх увага була звернена на таку неефективність (Імбріоскія проти Швейцарії ([Imbrioscia v. Switzerland](#)), § 41). Відповідальність держави може виникати, коли адвокат взагалі не здійснює захисту інтересів обвинуваченого або у випадку недотримання адвокатом основних процесуальних вимог, коли таке недотримання не може вважатися необдуманим захистом чи недоліком аргументації (Чжекалла проти Португалії ([Czekalla v. Portugal](#)), §§ 65, 71).

За словами **Аркадія Буценка**, виконавчого директора Української Гельсінської спілки з прав людини, - «адвокат, який прийняв на себе захист особи від обвинувачення, має пам'ятати, що всі гарантії незалежності, що йому надані законом, слугують не його власним амбіціям, а забезпеченню ефективного захисту його клієнта. Суспільство має право вимагати від адвокатської спільноти компетентності, якості і відповідальності, якщо не пристрасності у виконанні адвокатської місії.»

Аркадій Буценко, виконавчий директор Української Гельсінської спілки з прав людини

ПЛАТФОРМА
СТРАТЕГІЧНОГО
СУДОВОГО ЗАХИСТУ

NB! На сайті precedent.in.ua започатковано серію публікацій історій успіху випускників першого [Дистанційного освітнього курсу Мережі Будинків прав людини в Україні](#) 2013 року. З першою історією адвоката Катерини Галенко можна ознайомитися за посиланням: <http://precedent.in.ua/index.php?id=1438347884>

Дякуємо за увагу!

Відповідальні за випуск:

Управління стратегічного розвитку

Відділ забезпечення
якості безоплатної
правової допомоги та
підвищення кваліфікації
адвокатів

Начальник управління

Сергій Троценко
ІР 3113
e-mail:
admin@legalaid.gov.ua

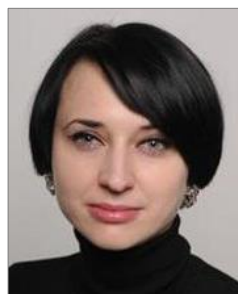
Начальник відділу інформації

Надія Кизицька
ІР 3121
e-mail:
nadiia.kyzytska@legalaid.gov.ua

Головний спеціаліст відділу
інформації

Вікторія Дей
e-mail:
viktoria.dey@legalaid.gov.ua

Заступник начальника відділу

Юлія Лісова
ІР 3122
e-mail:
yuliya.lisova@legalaid.gov.ua

